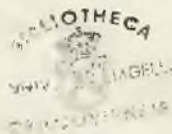

418422 III

1873/74

pos. 1-24

Protokół

1. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. listopada 1873. r.

Początek o godzinie 12. w południe.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Ze strony rządu: C. k. Namiestnik Jego Excel. hr. Agenor Gołuchowski, Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański i Radca Namiestnictwa Loeb.

Po sprawdzeniu obecności (82) posłów, ilości do powzięcia uchwał dostatecznej, zagaja książę Marszałek posiedzenie i wzywa na tymczasowych sekretarzy posłów Józefa Jasińskiego, Dra. Wereszczyńskiego, Serwatowskiego i Antoniewicza.

Po przemówieniu księcia Marszałka wnosi Izba trzykrotny okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana.

Następnie przemawia c. k. Namiestnik Jego Excel. hr. Gołuchowski i podaje do wiadomości Izby, że Najjaśniejszy Pan raczył zamianować zastępcą Marszałka Sejmu krajowego przewielebnego biskupa przemyskiego ks. Stupnickiego, — przedstawia c. k. Wice-Prezydenta Namiestnictwa Bartmańskiego jako komisarza rządowego i składa do łaski marszałkowskiej jako przedłożenia rządowe:

1. projekt do ustawy względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg gruntowych;
2. projekt do ustawy, zawierający postanowienia na wypadek gdy poseł sejmowy ulegnie kondemnacji sądowej lub zostaje pod śledztwem karnem;
3. sprawę zmiany jurysdykcji w sprawach górniczych;
4. preliminarze funduszków indemnizacyjnych wschodnio- i zachodnio-galicyjskiego i krakowskiego na rok 1874.
5. zamknięcie rachunków funduszków indemnizacyjnych wschodnio- i zachodnio-galicyjskiego i krakowskiego za rok 1872.

Na wniosek nagłący posła Kraińskiego uchwała Izba po przemówieniu posłów Golejewskiego i Kraińskiego oraz księcia Marszałka jednomyślnie

- I. Wybór komisji z 5 członków złożonej mającej ułożyć adres do Najjaśniejszego Pana z powodu przypadającego dnia 2. grudnia rocznicy wstąpienia Najjaśniejszego Pana przed 25 laty na tron monarchii Austriackiej.

II. Wybór deputacyi z trzech członków złożonej, która łącznie z księciem Marszałkiem i członkami Wydziału krajowego Pietruskim i hr. Badenim jako deputacya Sejmu złoży adres Sejmu u stóp Tronu Najjaśniejszego Pana.

III. Następnie uchwała Izba by projekt adresu do Najjaśniejszego Pana bez drukowania Izbie był przedłożonym.

Posel Serwatowski odczytuje protokół 23. posiedzenia III. sesyi III. peryodu Sejmu galijskiego z dnia 7. grudnia 1872. r. Protokół ten bez zarzutu przyjęty.

Na wezwanie księcia Marszałka powstaje Izba dla uczczenia pamięci zmarłych w roku bieżącym posłów: Zastępcy Marszałka Ławrowskiego, Franciszka Torosiewicza i Włodzimierza Łosia.

Książę Marszałek podaje do wiadomości Izby, że ks. arcybiskup Szymonowicz i ks. biskup Gałęcki oświadczyli, jako stan zdrowia nie dozwala im wziąć udziału w obradach sejmowych, równie podaje ks. Marszałek do wiadomości Izby, iż udzielił ośmiodniowy urlop posłom Grocholskiemu, Skrzyńskiemu, Aleksandrowi Jasińskiemu i Siemińskiemu.

Z porządku dziennego następuje wybór czterech sekretarzy.

Na wniosek posła Madejskiego powołuje Izba tych posłów na sekretarzy, których książę Marszałek wezwał był na tymczasowych sekretarzy.

Z porządku dziennego następuje wybór 12 rewidentów.

Na wniosek posła Pietruskiego powołuje Izba wybranych na przedostatniej sesyi rewidentów i na obecną sesyę, mianowicie posłów: ks. Fortunę, Splawińskiego, Szczepańskiego, Szepetyckiego, Wesołowskiego, Wolańskiego Mikołaja, Piotrowskiego, Torosiewicza i ks. Zaklińskiego.

Następuje wybór trzech jeszcze rewidentów.

Posel Piliński ogłasza następujący wynik tego wyboru: Głosujących 70, absolutna większość 36, wybrani p. Podlewski 42, p. August Łos 41, p. ks. Krzyżanowski 41 głosami.

Poczem przystąpiono do wyboru trzech członków deputacyi do Najjaśniejszego Pana.

Posel Torosiewicz ogłasza wynik tego wyboru: Głosujących 75, absolutna większość 38, wybrani p. Kraiński 40, ks. biskup Stupnicki 39 głosami — dalej otrzymali posłowie Kowalski 30, Wodzicki Ludwik 21, Zamojski 16 głosów.

Książę Marszałek zarządza zatem uzupełniający wybór trzeciego jeszcze członka deputacyi do Najjaśniejszego Pana.

Posel Torosiewicz ogłasza wynik tego wyboru: Głosujących 80, absolutna większość 41, p. Wodzicki Ludwik wybrany 48 głosami.

Następuje wybór komisji adresowej z 5 członków.

Posel Haller ogłasza wynik tego wyboru. Głosujących 69, absolutna większość 35, wybrani posłowie Kowalski 49, Kraiński 48 i Sawczyński 35 głosami.

Po przemówieniu posłów Czerkawskiego, ks. Pawlikowa i Golejewskiego książę Marszałek odracza wybór niewybranych jeszcze dwóch członków komisji adresowej, zapowiada następne posiedzenie na czwartek dnia 27. listopada b. r. o godzinie 10 przedpołudniem i stawia na porządek dzienny:

1. Sprawozdanie z wnioskiem utworzenia okręgów gminnych . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
2. Sprawozdanie w sprawie wykupna prawa propinacyi . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
3. Sprawozdanie w sprawie utworzenia biura statystycznego przy Wydziale krajowym . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
4. Sprawozdanie o reformie ustawy gminnej, ustawy o obszarach dworskich i o reprezentacyi powiatowej . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
5. Sprawozdanie o budżecie funduszków krajowych na rok 1874. Sprawozdawca Wereszczczyński.

6. Sprawozdanie o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1872 Sprawozdawca Wereszczyński.
 7. Sprawozdanie o czynności Wydziału krajowego za czas od 1. sierpnia 1872 do końca lipca 1873 roku Sprawozdawca Pietruski.
 8. Sprawozdanie w przedmiocie uregulowania etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego Sprawozdawca Pietruski.
 9. Sprawozdanie w przedmiocie podniesienia rocznego datku dla córek ś. p. Jana Bojarskiego byłego sekretarza Wydziału stanowego Sprawozdawca Pietruski.
 10. Sprawozdanie w przedmiocie zaopatrzenia pozostałych nieletnich dzieci po ś. p. Juliuszu Szczęsnowiczu archiwście Wydziału krajowego Sprawozdawca Pietruski.
 11. Sprawozdanie w przedmiocie zmiany ustawy drogowej Sprawozdawca Gross.
 12. Sprawozdanie w sprawie zniesienia wolnocelnego okręgu Brodzkiego Sprawozdawca Gross.
 13. Sprawozdanie o wniosku do zmiany §. 1. ustawy z dnia 12. grudnia 1869 o radach szpitalnych Sprawozdawca Haller.
 14. Sprawozdanie w sprawie zniesienia zakazu przyjmowania żydów do lwowskiego szpitalu powszechnego Sprawozdawca Haller.
 15. Sprawozdanie o wniosku względem oddania krakowskiego szpitala powszechnego tamtejszej reprezentacji miejskiej Sprawozdawca Haller.
 16. Sprawozdanie względem przyznania Zgromadzeniu Sióstr miłosierdzia w Krakowie sumy 4.750 złr. Sprawozdawca Haller.
 17. Sprawozdanie względem zaprowadzenia wyrobu soli bydłowej, zniesienia cen soli w ogóle, i pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych Sprawozdawca Smolka.
 18. Sprawozdanie w sprawie ustanowienia nowych Trybunałów I. instancyi i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących Trybunałów I. instancyi Sprawozdawca Smolka.
 19. Wybór dwóch członków do komisji adresowej
- Posiedzenie zamknięte o godzinie 2¹/₄.
-

Protokół

2. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 27. listopada 1873. r.

Początek o godzinie 11. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Wereszczyński, Józef Jasiński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecných posłów 91.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół posiedzenia z dnia 26. listopada 1873 r., który bez zarzutu przyjętym zostaje.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje prośbę Jego Excel. Ministra Ziemiańskiego o dwutygodniowy urlop, który Izba udziela.

Książę Marszałek zawiadamia Izbę, że udzielił ośmiodniowy urlop posłom Wesołowskiemu, hr. Ludwikowi Wodzickiemu i Bogdanowiczowi.

Z porządku dziennego następuje wybór dwóch członków do komisji adresowej:

Posel hr. Golejowski ogłasza wynik wyboru tego: Głosujących 79, bezwzględna większość 40, wybrani Paszkowski 43 głosami i Czajkowski 44 głosami,

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie niżej poszczególnionych sprawozdań Wydziału krajowego i wybór komisji dla tych spraw.

1. Sprawozdanie z wnioskiem utworzenia okręgów gminnych . Sprawozdawca Skwarczyński.

Na wniosek posła Henryka Wodzickiego uwalnia Izba sprawozdawców Wydziału krajowego od czytania wniosków Wydziału krajowego.

Na wniosek p. Krzeczunowicza uchwała Izba wybór komisji do spraw urządzeń gminnych z 9 członków — a na wniosek p. Skwarczyńskiego odsyła powyższy wniosek do teje wybrać się mającej komisji.

Z porządku dziennego następuje:

2. Sprawozdanie w sprawie wykupna prawa propinacyi . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
Na wniosek sprawozdawcy odsyła Izba powyższy wniosek do komisji propinacyjnej z 7 członków wybrać się mającej.

Z porządku dziennego następuje:

3. Sprawozdanie w sprawie utworzenia biura statystycznego przy Wydziale krajowym . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
Na wniosek sprawozdawcy odsyła Izba wniosek powyższy do komisji administracyjnej z 7 członków wybrać się mającej.

Z porządku dziennego następuje:

4. Sprawozdanie o reformie ustawy gminnej, ustawy o obszarach dworskich i o reprezentacji powiatowej . . . Sprawozdawca Skwarczyński.
Wniosek ten odsyła Izba na wniosek sprawozdawcy do komisji gminnej.
Książę Marszałek zarządza wybór komisji gminnej, propinacyjnej i administracyjnej.
Po przerwie ogłasza poseł Mikołaj Wolański wynik wyboru do komisji administracyjnej :
Głosujących 82, bezwzględna większość 42, wybrani Paszkowski 80, Koziobrodzki 77, Kraiński 78, Hoszard 73, Kocylowski 68, Kuczkowski 54 i Zawadowski 50 głosami.

Poseł Fruchtmanu ogłasza wynik wyboru do komisji gminnej: Głosujących 85, bezwzględna większość 43, wybrani Baum 83, Dunajewski 64, ks. Fortuna 83, Grocholski 70, Krzczunowicz 82, Skwarczyński 79, Smarzewski 78, Turczyn 82 i Gniewosz 69 głosami.

Poseł Łoś ogłasza wynik wyborów do komisji propinacyjnej: Głosujących 84, bezwzględna większość 43, wybrani: Horodyski 84, Kamiński 76, Madejski 80, Szumańczowski 81, Torosiewicz 84, Henryk Wodzicki 58 i Wężyk 60 głosami.

Z porządku dziennego następuje:

5. Sprawozdanie o budżecie funduszów krajowych na rok 1874. Sprawozdawca Wereszczyński.
6. Sprawozdanie o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1872 . . . Sprawozdawca Wereszczyński.

Wnioski te odsyła Izba na wniosek sprawozdawcy do komisji budżetowej z 11 członków wybrać się mającej.

Z porządku dziennego następuje:

7. Sprawozdanie o czynności Wydziału krajowego za czas od 1. sierpnia 1872 do końca lipca 1873 roku . . . Sprawozdawca Pietruski.
Na wniosek posła Krzczunowicza odsyła Izba do komisji budżetowej.

Z porządku dziennego następuje:

8. Sprawozdanie w przedmiocie uregulowania etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego . . . Sprawozdawca Pietruski.
Wniosek ten odsyła Izba na wniosek sprawozdawcy do komisji budżetowej.

Z porządku dziennego następuje:

9. Sprawozdanie w przedmiocie podniesienia rocznego datku dla córek ś. p. Jana Bojarskiego byłego sekretarza Wydziału stanowego . . . Sprawozdawca Pietruski.
Na wniosek posła Golejowskiego uchwała Izba, ażeby wniosek ten Wydziału krajowego na najbliższem posiedzeniu do drugiego czytania na porządek dzienny postawiony został.

Z porządku dziennego następuje:

10. Sprawozdanie w przedmiocie zaopatrzenia pozostałych nieletnich dzieci po ś. p. Juliuszu Szczęsnowiczu archiwście Wydziału krajowego . . . Sprawozdawca Pietruski.

- Na wniosek pośła Golejowskiego uchwała Izba, ażeby wniosek ten Wydziału krajowego na jednym z najbliższych posiedzeń do drugiego czytania na porządek dzienny postawiony został.
- Z porządku dziennego następuje:
11. Sprawozdanie w przedmiocie zmiany ustawy drogowej . . . Sprawozdawca Gross.
Wniosek ten odsyła Izba na wniosek sprawozdawcy do komisji drogowej z 9 członków wybrać się mającej.
Z porządku dziennego następuje:
12. Sprawozdanie w sprawie zniesienia wolnocelnego okręgu Brodzkiego Sprawozdawca Gross.
Na wniosek sprawozdawcy odsyła Izba wniosek ten do komisji administracyjnej.
Z porządku dziennego następuje:
13. Sprawozdanie o wniosku do zmiany §. 1. ustawy z dnia 12. grudnia 1869 o radach szpitalnych Sprawozdawca Haller.
Izba uchwała wniosek ten postawić na porządek dzienny wprost do drugiego czytania na jedném z najbliższych posiedzeń.
Z porządku dziennego następuje:
14. Sprawozdanie w sprawie zniesienia zakazu przyjmowania żydów do lwowskiego szpitalu powszechnego Sprawozdawca Haller.
Izba odeśła wniosek ten na wniosek sprawozdawcy do komisji administracyjnej.
Z porządku dziennego następuje:
15. Sprawozdanie o wniosku względem oddania krakowskiego szpitala powszechnego tamtejszej reprezentacji miejskiej Sprawozdawca Haller.
Na wniosek sprawozdawcy odsyła Izba wniosek ten do komisji administracyjnej.
Z porządku dziennego następuje:
16. Sprawozdanie względem przyznania Zgromadzeniu Sióstr miłosierdzia w Krakowie sumy 4.750 zlr. Sprawozdawca Haller.
Izba odeśła wniosek ten na wniosek sprawozdawcy do komisji budżetowej.
Z porządku dziennego następuje:
17. Sprawozdanie względem zaprowadzenia wyrobu soli bydłowej,niżenia cen soli w ogóle, i pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych Sprawozdawca Smolka.
Na wniosek Krzeczunowicza uchwała Izba sprawozdanie to postawić na jednym z najbliższych posiedzeń na porządek dzienny do drugiego czytania.
Z porządku dziennego następuje:
18. Sprawozdanie w sprawie ustanowienia nowych Trybunałów I. instancyi i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących Trybunałów I. instancyi Sprawozdawca Smolka.
Wniosek p. Pietruskiego, ażeby przedmiot ten odesłać do komisji administracyjnej, odrzuca Izba a uchwała na wniosek sprawozdawcy, przez pośła Kowalskiego poparty, wniosek ten do komisji prawniczej odesłać.
Sprawozdawca komisji adresowej poseł Paszkowski odczytuje na mocy uchwały z dnia 26. listopada 1873 wniosek adresu do Najjaśniejszego Pana w następującej treści:
„Dwudziestopięcioletnia rocznica wstąpienia Waszej cesarskiej i królewskiej Mości na tron przodków wzbudza u wszystkich ludów berłu Twemu podległych radośne uczucia, jakich także wyraz, zgromadzony Sejm królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem Krakowskiem w imieniu kraju tego składa u stóp Waszej cesarskiej i królewskiej Mości

Znakomity ten okres czasu mieścił w sobie ciężkie przejścia, ale także i wielkie dowody błogosławieństwa Bożego. Wierne ludy w Austrii złączone, widzą w Waszej ces. i król. Mości Tego, który je do nowego życia powołał, a sprawiedliwością i miłością ogarnia wszystkich swoich poddanych.

Pomni wielokrotnie doznanych od Ciebie Najjaśniejszy Panie dobrodziejstw, w dniu tak wielkiego znaczenia błagamy Boga aby na Waszą ces. i król. Mość w najdłuższą przyszłość i najobficiej zlewał łaski Swoje dla dobra i potęgi Monarchii, dla uświetnienia panowania Twego, dla szczęścia ludów Twoich i w nagrodę wzniosłych cnót Waszej ces. i król. Mości i Najjaśniejszego Domu Twego.“

Na wniosek posła Kowalskiego, po przemówieniu Krzeczunowicza, Kocyłowskiego i sprawozdawcy uchwała Izba przyjęcie adresu en bloc, a następnie przyjmuje en bloc projekt adresu.

Na wniosek Pietruskiego uchwała Izba wybór komisji petycyjnej z 15 członków.

Książę Marszałek zarządza wybór komisji budżetowej, drogowej, prawniczej i petycyjnej.

Po pół godzinnej przerwie ogłasza poseł Antoniewicz wynik wyboru do komisji budżetowej: Głosujących 82, bezwzględna większość 42, wybrani Czartoryski 66, Kaczała 68, Kamiński 59, Kaszewko 65, Potocki 62, Skrzyński 70, Weigel 67, Weismann 70, Wodzicki Henryk 66, Wodzicki Ludwik 66, Zyblikiewicz 69 głosami.

Posel Paszkowski ogłasza wynik wyboru do komisji petycyjnej: Głosujących 77, bezwzględna większość 39, wybrani: Czajkowski 66, Dzwonkowski 66, Firlej 67, Golejowski 65, Jasiński Aleksander 67, Łoś August 66, Męciński 63, ks. Ozarkiewicz 73, Pawlików 73, Piliński 65, Piotrowski 65, Serwatowski i Słonecki 66, Szczepański 67 i Szemelowski 68 głosami.

Posel Zamojski ogłasza wynik wyboru do komisji prawniczej: Głosujących 75, bezwzględna większość 38, wybrani: Czajkowski 66, Fruchtmann 64, Jasiński Józef 66, Kabat 65, Kowalski 60, Rylski 65, Rydzowski 67, Spławiński 66 i Wesółowski 65 głosami.

Posel Golejowski ogłasza wynik wyboru do komisji drogowej: Głosujących 82, bezwzględna większość 42, wybrani: Agopsowicz 58, Badeni 61, Chrapek 79, Głogowski 74, Hoppen 73, Jaworski Apolinary 71, Kirchmajer 65, Michalski 79 i Polanowski 69 głosami,

Książę Marszałek zapowiada następne posiedzenie na dzień 28 listopada, 1873. o godz.

11. przed południem i stawia na porządek dzienny:

- 1) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego względem przedłożenia wniosku co do ustawy o dodatku do sejmowej ordynacji wyborczej Sprawozdawca Smolka.
- 2) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zezwolenie 101 gminom na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych Sprawozdawca Skwarczyński.
- 3) Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie roeznego datku dla córek ś. p. Jana Bojarskiego Sprawozdawca Pietruski.
- 4) Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaopatrzenia pozostałych nieletnich dzieci p. ś. p. Juliuszu Szczęsnowiczu Sprawozdawca Pietruski.
- 5) Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku do zmiany §. 1. ustawy z dnia 12. grudnia 1869. o radach szpitalnych Sprawozdawca Haller.
- 6) Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego względem zaprowadzenia wyrobu soli bydłcej, zniżenia cen soli w ogóle i pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych Sprawozdawca Smolka.

Poczem książę Marszałek o godzinie 2ej 25 minut po południu posiedzenie zamyka.

Protokół

3. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. listopada 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Wereszczyński, Józef Jasiński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecnych posłów 100.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Jasiński odczytuje protokół z posiedzenia dnia 27. listopada 1873 r., który bez zarzutu przyjętym zostaje.

Sekretarz Jasiński odczytuje spis petycyj od l. 1 do 7 wł.

Sekretarz Jasiński ogłasza ukonstytuowanie się komisyj:

Administracyjna:

Przewodniczący: Kraiński — Zastępca: Paszkowski — Sekretarz: Kuczkowski;

Petycyjna:

Przewodniczący: Czajkowski — Zastępca: Golejowski — Sekretarz: Łoś;

Drogowa:

Przewodniczący: Badeni — Zastępca: Hoppen — Sekretarz: Jaworski Apolinary;

Prawnicza:

Przewodniczący: Kabat — Zastępca: Kowalski — Sekretarz: Fruchtman.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego względem przedłożenia wniosku co do ustawy o dodatku do sejmowej

ordynacyi wyborczej Sprawozdawca Smolka.

Poseł Gross wnosi, aby projekt był wniesiony do komisji prawniczej.

Poseł Jasiński wnosi aby projekt wszedł do drugiego czytania jako wniesiony przez Wydział krajowy na jednym z najbliższych posiedzeń. Wniosek ten przyjęto.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zezwolenie 101 gminom na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych Sprawozdawca Skwarczyński.

Sprawozdawca wnosi przeznaczenie tego wniosku wprost do drugiego czytania na jednym z najbliższych posiedzeń.

Poseł Madejski wnosi przystąpienie zaraz do drugiego czytania.

Skwarczyński wyjaśnia, że alegat do sprawozdania nie wydrukowany nie pozwala przystąpienia dzisiaj do drugiego czytania.

Wniosek Skwarczyńskiego przyjęty. Madejski cofa swój wniosek.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie rocznego datku dla córek ś. p. Jana Bojarskiego Sprawozdawca Pietruski.

Sprawozdawca odczytuje odnośne sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Paniom, Adolfinie z Bojarskich Dydyńskiej, Waleryi, Józefie i Gabryeli Bojarskim wyznacza się z funduszu krajowego dodatkowo do pobieranego dotychczas zaopatrzenia w kwocie rocznej po 52 zł. 50 ct. w. a., począwszy od dnia 1. stycznia 1874 podwyższenie dla każdej po 47 zł. 50 ct. w.“

Wniosek bez dyskusji przyjęto.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaopatrzenia pozostałych nieletnich dzieci p. ś. p. Juliuszu Szczęsnowiczu Sprawozdawca Pietruski.

Sprawozdawca odczytuje odnośne sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pozostałych po ś. p. Juliuszu Szczęsnowiczu, archiwście Wydziału krajowego dzieci, to jest: Stanisława Zbigniewa Juliusza tr. im. i Zbigniewa Józefa dw. im. Szczęsnowiczów wyznacza się z funduszu krajowego na ich wychowanie i utrzymanie aż do ukończonego 18go roku życia po dwieście złotych w. a.“

Wniosek uchwała Izba bez dyskusji.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku do zmiany §. 1. ustawy z dnia 12. grudnia 1869. o radach szpitalnych Sprawozdawca Haller.

Sprawozdawca po odczytaniu sprawozdania wnosi. ażeby wys. Izba zechciała uchwalić następującą zmianę ustawy o radach szpitalnych:

„Ustawa

dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem zmieniająca §. 1. ustawy z dnia 12. grudnia 1869. r. o radach szpitalnych.

Art. I.

§. 1. Ustawy z dnia 12. grudnia 1869. r. względem ustanowienia rad szpitalnych dla szpitali powszechnych i publicznych znosi się. Natomiast obowiązująć ma przepis następujący: Dla każdego szpitalu, uznanego za powszechny i publiczny, usta-

nowiona będzie rada szpitalna. Wyjątek stanowią szpitale we Lwowie i w Krakowie, tudzież szpitale zostające pod bezpośrednim zarządem wydziałów powiatowych.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.“

Posel Gniewosz wnosi przejście do porządku dziennego.

Posłowie Antoniewicz, Kowalski i Jaworski przemawiają za wnioskiem posła Gniewosza.

Posłowie Skwarczyński, Wodzicki i Krzczunowicz przemawiają za wnioskiem Wydziału krajowego.

Posel Golejowski wnosi zamknięcie dyskusji. Dyskusya zamknięta.

Przed głosowaniem przemawia sprawozdawca.

Wniosek p. Gniewosza przejścia do porządku dziennego uchwalony.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego względem zaprowadzenia wyrobu soli bydłowej, niżenia cen soli w ogóle

i pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych . . . Sprawozdawca Smolka.

Sprawozdawca odczytuje odnośne sprawozdanie z wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić rezolucyę treści następującej:

I. Sejm uznaje potrzebę zniesienia monopolu soli.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak długo jeszcze trwa monopol soli:

a) ceny obecne soli kuchennej i omoków dla bydła znacznie niżone zostały;

b) zarządzoną została fabrykacya taniej soli bydłowej.

III. Sejm uznaje potrzebę, ażeby wszystkim gminom, które mają źródła słone (surowicę) na swych gruntach, dozwolono korzystania z takowych dla bydła pod warunkami i zastrzeżeniami zachowanemi dotąd przez władze rządowe.“

Po przemówieniu posłów Antoniewicza, Zaklińskiego, Laskorza za wnioskiem i wyjaśnieniach sprawozdawcy ogólna dyskusya zamknięta. Nastąpiła rozprawa specjalna.

Ustęp I. bez dyskusji przyjęto.

„ II. bez dyskusji przyjęto.

Do ustępu III. posel Pietrusiewicz stawia poprawkę: po słowach „na swych gruntach“ dodać: „gminom graniczącym z źródłami na gruntach sąsiednich.“

Posel Hoppen stawia poprawkę tej samej treści, lecz odmiennej stylizacyi a mianowicie po słowach: „na swych gruntach“ — dodać „i gminom bezpośrednio graniczącym.“

P. Pietrusiewicz przystaje na stylizacyę posła Hoppena.

Ustęp III. przyjęty z poprawką posła Hoppena.

Uchwalono przystąpić natychmiast do 3. czytania bez czytania i przyjęto uchwałę w 3. czytaniu.

Sekretarz Jasiński czyta nagłący wniosek:

„Wys. Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem utworzenia okręgów gminnych,

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany ustawy drogowej — i

Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie wykupna prawa propinacyi

mają być traktowane w myśl drugiego dodatku uchwalonego na zeszłorocznej sesyi — do prowizorycznego regulaminu sejmowego z dnia 27. listopada 1865.

E. Wolański.“

(Następuje 16 podpisów.)

4

Po przemówieniu posła Zaklińskiego uchwała Izba nagłośić sprawę i wniosek sam w całej osnowie.

Sekretarz Jasiński odczytuje wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Drogi dotąd powiatowe Międzybrodzka i Połhorska, jakoteż droga Pietrasińska w powiecie Żywieckim uznają się za drogi krajowe.

Antoni Siwec, wnioskodawca.“

(Następuje 17 podpisów.)

Książę Marszałek oznajmia, że wniosek traktowany będzie podług regulaminu.

Sekretarz Jasiński czyta rezultat ukonstytuowania się komisji propinacyjnej:

Przewodniczący: Henryk Wodzicki — Zastępca: Szumańczowski — Sekretarz: Kamiński.

Książę Marszałek zapowiada posiedzenie na dzień jutrzejszy o 11 godzinie przed południem i zapowiada następujący porządek dzienny:

1. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego zawierającego postanowienia na wypadek, że poseł sejmowy ulegnie kondemnacji sądowej lub zostaje pod śledztwem sądowym.
2. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych.

Posiedzenie zamknięte o godzinie 2 $\frac{1}{2}$.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

**Wereszczyński.
Serwatowski.**

Spis petycyj

po dzień 27. listopada 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

1. Reprezentacya powiatowa jasielska prosi o udzielenie subwencji na wystawić się mający budynek gimnazjalny w mieście Jaśle, przez posła Pilińskiego.
2. Taż sama Reprezentacya prosi o powzięcie uchwały względem przymusowego zabezpieczenia budowli od ognia, przez posła Pilińskiego.
3. Taż sama o zmianę §. 62. ustawy gminnej, aby kary nakładane za przekroczenia policyi ogniowej użyte były na sprawienie narzędzi ogniowych, przez p. Pilińskiego.
4. Taż sama prosi, aby z kasy „Wertheima“ skradzione 10525 złr. na cały kraj rozłożone były, przez posła Pilińskiego.
5. Taż Reprezentacya prosi o uznanie dróg powiatowych Frysztacko-Strzyżowskiej i Warzycko-Lubelskiej za krajowe, przez posła Pilińskiego.
6. Komitet c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie o podwyższenie subwencji z funduszu krajowego do sumy 7000 złr. dla szkoły rolniczej w Czernichowie, przez posła Szumańczowskiego.
7. Stanisław Zarański z Krakowa przedkłada dwie prace swoje dokonane w duchu życzeń wys. Sejmu objawionych przy rozprawach nad reformą wychowania publicznego.

Protokół

4. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 29. listopada 1873. r.

Początek o godzinie 11¹/₄ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Wereszczyński, Józef Jasiński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecných posłów 100.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Serwatowski odczytuje protokół z posiedzenia dnia 28. listopada 1873 r., który bez zarzutu przyjętym zostaje i spis petycyj od l. 8 do 12 włącznie.

Książę Marszałek uwiadamia, iż petycye te odstąpione zostaną komisji petycyjnej.

Sekretarz Serwatowski odczytuje pismo Wydziału krajowego dotyczące odstąpienia wys. Sejmowi odezwy lwowskiego c. k. Sądu krajowego w sprawach karnych w przedmiocie śledztwa karnego przeciw posłowi na Sejm krajowy księdzu Janowi Pełech o nadużycie władzy urzędowej.

Na wniosek posła Szczepańskiego uchwała Izba odesłanie tego przedmiotu do komisji prawniczej.

Sekretarz Serwatowski ogłasza, że ukonstytuowała się komisja budżetowa: Przewodniczący p. Henryk Wodzicki, zastępca p. Czartoryski, sekretarz p. Weissman.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego zawierającego postanowienia na wypadek, że poseł sejmowy ulegnie kondemnacie sądowej lub zostaje pod śledztwem sądowym.

Na wniosek p. Kowalskiego uchwała Izba odesłanie tego przedłożenia do komisji prawniczej.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych.

Sprawozdawca p. Skwarczyński odczytuje sprawozdanie i następujący projekt do ustawy:

„USTAWA

z dnia o przyzwolenie gminie Kosowa na pobór dodatków gminnych w wysokości 75% podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Gminie Kosowa pozwala się pobierać w latach 1874., 1875. i 1876. na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek w wysokości siedmdziesiąt i pięć (75) % podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.“

Izba uchwała powyższą ustawę bez dyskusyi w drugim — a uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania — i w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński odczytuje następujący projekt do ustawy:

„USTAWA

z dnia o pozwolenie gminie miasta Nadwórnej na pobór opłat od napojów wprowadzanych w obręb tego miasta.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje:

Gminie miasta Nadwórnej pozwala się pobierać przez lat trzy, t. j. w roku 1874., 1875. i 1876. następujące opłaty od napojów wprowadzanych w obręb miasta tego, a mianowicie:

Od garnca wódki i spirytusu po pięć (5) cent.,
od garnca słodkich napojów spirytusowych i rumu po dziesięć (10) centów,

Od wiadra piwa po szesnaście (16) centów.“

Izba uchwała ustawę powyższą bez dyskusyi w drugim — a następnie uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania — i w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński odczytuje następujący projekt do ustawy:

„USTAWA

z dnia obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem o zezwolenie gminie miasta Kałusza na pobór opłat od trunków spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje:

Gminie miasta Kałusza pozwala się począwszy od 1. stycznia 1874 i nadal do ostatniego grudnia 1879. pobierać opłaty od napojów spirytusowych i piwa do miasta tego wprowadzanych, w temże wyrabianych i spotrzebowanych, a to według następującej taryfy:

1.	od wiadra niższo-austr. piwa	1 zł. — ct.
2.	„ „ „ wódki 20 stopniowej	4 „ 20 „
	„ „ „ „ 25 „	5 „ 25 „
	„ „ „ „ 30 „	6 „ 30 „
	„ „ „ „ 35 „	7 „ 35 „
	„ „ „ „ 40 „	8 „ 40 „

3. od wiadra n. a. rumu, araku, likieru, rozolisu i innych przez handlarzy wprowadzanych, lub w butelkach sprzedawanych napojów spirytusowych . . . 7 zł. 70 ct.
4. od wiadra n. a. miodu. wiśniaku, dereniaku i maliniaku 3 zł. 22 ct.
5. od wiadra n. a. moszczu z jabłek . . . 1 zł. "

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera. w rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez dyskusyi ustęp 1., 2., 3., 4., 5., tytuł i wstęp w drugim — a uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania — całą ustawę i w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński odczytuje następujący projekt do ustawy:

„USTAWA

z dnia obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim względem pozwolenia gminie miasta Mościsk na pobór opłaty od wprowadzanych w obręb miasta tego trunków spirytusowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje:

Gminie miasta Mościsk pozwala się na czas od 1. stycznia 1874. do końca roku 1879. pobierać opłaty po 12 centów a. w. od jednej miary niższo-austryackiej, czyli po 4 zł. 80 ct. a. w. od jednego wiadra wprowadzanych w obręb miasta tego słodzonych i niesłodzonych trunków spirytusowych.“

Izba uchwała powyższą ustawę bez dyskusyi w drugim — a następnie uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania — i w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński odczytuje następujący projekt do ustawy:

USTAWA

z dnia o zezwoleniu gminie Bienkówce, powiatu myślenickiego na pobór dodatków do podatków na pokrycie kosztów budowy szkoły miejscowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim ustanawiam co następuje:

Gminie Bienkówce. powiatu myślenickiego, pozwala się pobierać przez lat dziesięć (10) począwszy od roku 1873. na pokrycie kosztów budowy szkoły miejscowej dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) w wysokości czterdziestu (40) % nie wliczając do tego dodatków do podatków, które prócz tego gminie potrzebnymi będą na pokrycie zwykłych wydatków gminnych.“

Izba uchwała powyższą ustawę bez dyskusyi w drugim — a następnie uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania — i w trzecim czytaniu.

Książę Marszałek zapowiada następne posiedzenie na piątek dnia 5go grudnia b. r. o godzinie 11. przed południem i oznajmia, że porządek dzienny tego posiedzenia ogłoszonym będzie przed posiedzeniem.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 12 $\frac{1}{2}$.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:
Wereszczyński.
Serwatowski.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 28. listopada 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

8. Hupczyc Henryk dyurnista przy Wydziale krajowym przez posła Józefa Jasińskiego o zwolnienie składania dowodu ukończenia szkół.
 9. Gminy Międzybrodzia lipnickiego, żywieckiego i kobielnickiego w powiecie Biąta przez posła Chrapka o reperację zburzonego powodzią mostu n. 27.
 10. Kossów Wydział powiatowy przez posła Kaszewkę o zniesienie opłat spadkowych.
 11. Pawulski Jan emerytowany archiwista Wydziału krajowego o podwyższenie pensji emerytalnej przez posła Bauma.
 12. Jastrzębski Edmund z Sębowa przez posła ks. Króla w sprawie zniesienia propinacyi.
-

Protokół

5. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 5. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Wereszczyński, Józef Jasiński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecnych posłów 111.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół z posiedzenia dnia 29. listopada 1873 r., który bez zarzutu przyjętym zostaje i spis petycyj od l. 13 do 29 włącznie.

Izba uchwała na wniosek posła Podlewskiego odesłanie petycji komitetu galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego we Lwowie l. 13 do komisji administracyjnej.

Poseł Kobylarz wnosi odesłanie petycji wydziału powiatowego kolbuszowskiego l. 22 do komisji administracyjnej. Poseł Wereszczyński wnosi odesłanie tej petycji do komisji drogowej. Wniosek Wereszczyńskiego przyjęto.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje wniosek posła ks. Króla dotyczący kosztów leczenia ubogich chorych i wniosek posła Czartoryskiego dotyczący sposobu zaprowadzenia bezpośrednich wyborów.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje wniosek Jędrzejewskiego dotyczący zniesienia lub zniesienia podatku spadkowego.

Sekretarz Wereszczyński zawiadamia Izbę, iż się ukonstytuowała komisya gminna. Przewodniczący Grocholski, zastępca Krzeczunowicz, sekretarz Skwarczyński.

Książę Marszałek zdaje sprawę o deputacyi do Najjasniejszego Pana — Sekretarz Wereszczyński odczytuje odpowiedź Najjaśniejszego Pana deputacyi udzieloną, poczem Izba wnosi trzykrotny okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana.

Książę Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił Sdniowy urlop posłom: Kamińskiemu, Kallirowi i Trzecieskiemu.

Na wniosek posła Czajkowskiego w imieniu komisji petycyjnej uchwała Izba wybór komisji edukacyjnej z 9 członków złożonej, i odesłanie do Śtatkowej petycji Stanisława Zarańskiego l. 7.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego o zmianie terytoryalnej jurysdykcji górniczej.

Izba na wniosek posła Grossa uchwała odesłanie tego przedłożenia do komisji prawniczej.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku rządowego względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych.

Na wniosek posła Skwarczyńskiego odesłano ten wniosek do komisji prawniczej.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o pożyczce krajowej.

Na wniosek p. Czajkowskiego uwalnia Izba sprawozdawcę posła Grossa od czytania sprawozdania.

Poseł Czajkowski wnosi, by przedmiot ten bez odesłania do komisji, wprost do drugiego czytania na porządku dziennym umieszczonym został.

Poseł Chrzanowski wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Po przemówieniu posła Zyblikiewicza wniosek posła Chrzanowskiego przyjęto.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zezwolenie 101 gminom na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych.

Sprawozdawca poseł Skwarczyński odczytuje sprawozdanie i następujący projekt do ustawy:

„U S T A W A

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomeryi wraz Wielkiem Księstwem Krakowskiem z zezwoleniem 101 gminom na pobór dodatków od podatków bezpośrednich na pokrycie wydatków gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

Powiatu Borszczowskiego na rok 1873 i następnie 3 lata 1874, 1875 i 1876

gminie Załucze w wysokości trzydzieści i cztery (34) %
„ Paniowce w wysokości trzydzieści i trzy (33) %
„ Zawala w wysokości czterdzieści i siedm (47) %
„ Koraczówka i Okopy w wysokości dwadzieścia i ośm (28) %

Powiatu Kołomyjskiego na rok 1873

- gminie Łucza w wysokości trzydzieści (30) %
 „ Młodiatyn w wysokości czterdzieści i siedm (47) %
 „ Piadyki w wysokości trzydzieści i dwa (32) %
 „ Żukocin w wysokości trzydzieści i cztery (34) %

Powiatu Kossowskiego w roku 1873, 1874 i 1875

- gminie Uścieryki w wysokości czterdzieści (40) %
 „ Perechrestne w wysokości trzydzieści (30) %

w roku 1874 i 1875

- gminie Stebne w wysokości czterdzieści i ośm (48) %
 „ Dołhopole w wysokości sześćdziesiąt i pięć (65) %
 „ Polanka w wysokości pięćdziesiąt (50) %

w roku 1873

- gminie Smodua w wysokości trzydzieści pięć i pół ($35\frac{1}{2}$) %

Powiatu Krośnieńskiego w roku 1874

- gminie Iskrzynia w wysokości pięćdziesiąt i sześć (56) %
 „ Korczyzna w wysokości pięćdziesiąt (50) %

Powiatu Limanowskiego w r. 1874

- gminie Bałazówka w wysokości dwadzieścia i sześć (26) %
 „ Jadamwola w wysokości czterdzieści i trzy (43) %
 „ Lipowe w wysokości dwadzieścia i dziewięć (29) %
 „ Makowica w wysokości trzydzieści (30) %
 „ Owieczka w wysokości czterdzieści i sześć (46) %
 „ Pryszowa w wysokości trzydzieści (30) %
 „ Świdnik w wysokości pięćdziesiąt i dwa (52) %
 „ Zagorów w wysokości czterdzieści i dwa (42) %
 „ Zawadka w wysokości trzydzieści i dwa (32) %

Powiatu Mieleckiego w r. 1874

- gminie Błonie w wysokości sześćdziesiąt i trzy (63) %
 „ Piechoty w wysokości osmdziesiąt siedm i pół ($87\frac{1}{2}$) %
 „ Grzybów w wysokości czterdzieści dwa i pół ($42\frac{1}{2}$) %
 „ Czajkowa w wysokości trzydzieści i ośm (38) %
 „ Schönanger w wysokości pięćdziesiąt sześć i ćwierć ($56\frac{1}{4}$) %
 „ Domacyna w wysokości czterdzieści i pół ($40\frac{1}{2}$) %
 „ Rzędzanowice w wysokości sześćdziesiąt sześć i pół ($66\frac{1}{2}$) %
 „ Rzemień i Łuże w wysokości dwadzieścia dziewięć i pół ($29\frac{1}{2}$) %
 „ Rzochów w wysokości czterdzieści pięć (45) %
 „ Borowa w wysokości czterdzieści ośm i pół ($48\frac{1}{2}$) %

- gminie Kielków w wysokości dwadzieścia sześć i ćwierć ($26\frac{1}{4}$ %)
 „ Piątkowice w wysokości sześćdziesiąt dwa i ćwierć ($62\frac{1}{4}$ %)
 „ Szydłowice w wysokości dwadzieścia sześć (26) %
 „ Przykop w wysokości trzydzieści sześć i pół ($36\frac{1}{2}$ %)
 „ Pluty w wysokości pięćdziesiąt i pięć (55) %
 „ Wojków w wysokości pięćdziesiąt dwa i pół ($52\frac{1}{2}$ %)
 „ Wylów z Kondziołkami w wysok. trzydzieści sześć i pół ($36\frac{1}{2}$ %)
 „ Babule w wysok. siedmdziesiąt dwa i pół ($72\frac{1}{2}$ %)
 „ Padew kolonia w wysokości osmdziesiąt trzy i ćwierć ($83\frac{1}{4}$ %)
 „ Jaślany w wysokości trzydzieści trzy i pół ($33\frac{1}{2}$ %)
 „ Ostrówek w wysokości dwadzieścia dziewięć i pół ($29\frac{1}{2}$ %)
 „ Reichsheim w wysokości trzydzieści siedm i pół ($37\frac{1}{2}$ %)

Powiatu Nadwórniańskiego na r. 1873

- gminie Mołodyłów w wysokości trzydzieści siedm (37) %

Powiatu Pilzneńskiego na r. 1874

- gminie Łączki brzeskie w wysokości trzydzieści i siedm (37) %
 „ Goleczyna w wysokości trzydzieści i jeden (31) %
 „ Parkosz w wysokości trzydzieści i siedm (37) %
 „ Połomeja w wysokości trzydzieści i cztery (34) %
 „ Dobrków w wysokości pięćdziesiąt (50) %
 „ Brzeźnica w wysokości trzydzieści (30) %
 „ Mokrzec w wysokości czterdzieści i jeden (41) %

Powiatu Samborskiego na r. 1873

- gminie Spryńia wielka w wysokości pięćdziesiąt (50) %
 „ Podmanasterek w wysokości pięćdziesiąt i jeden (51) %
 „ Chlewiska w wysokości trzydzieści i ośm (38) %
 „ Majnicz w wysokości trzydzieści i pięć (35) %

Powiatu Tarnowskiego na r. 1874

- gminie Bistuszowa w wysokości sześćdziesiąt i pół ($60\frac{1}{2}$ %)
 „ Błonie w wysokości trzydzieści i trzy (33) %
 „ Bużyn w wysokości sześćdziesiąt i sześć (66) %
 „ Chyszów w wysokości sześćdziesiąt i cztery (64) %
 „ Dąbrówka szczepanowska z Lubczą w wys. trzydzieści jeden i pół ($31\frac{1}{2}$)
 „ Dąbrówka infulacka w wysokości dwadzieścia i ośm (28) %
 „ Garbek w wysokości czterdzieści i jeden (41) %
 „ Gumniska w wysokości trzydzieści i trzy (33) %
 „ Janowice w wysokości trzydzieści ośm (38) %
 „ Karwodrza w wysokości dwadzieścia i siedm (27) %
 „ Kowalowy w wysokości trzydzieści ośm i pół ($38\frac{1}{2}$)
 „ Kielanowice w wysokości siedmdziesiąt i sześć (76) %
 „ Lichwin w wysokości trzydzieści i pięć (35) %

- gminie Łowczów w wysokości czterdzieści cztery i pół ($44\frac{1}{2}$) %
- „ Łękawica w wysokości trzydzieści sześć (36) %
- „ Łowczówek w wysokości pięćdziesiąt i pięć (55) %
- „ Nieciecza w wysokości trzydzieści i jeden (31) %
- „ Ostrów w wysokości dwadzieścia dziewięć (29) %
- „ Łęg ad Partyń w wysokości trzydzieści i pięć (35) %
- „ Pleśna w wysokości sześćdziesiąt i cztery (64) %
- „ Podlesie dębowe w wysokości pięćdziesiąt i siedm (57) %
- „ Poręba radlna w wysokości trzydzieści i sześć (36) %
- „ Piotrkowice w wysokości czterdzieści cztery i pół ($44\frac{1}{2}$) %
- „ Radlna w wysokości trzydzieści i dziewięć (39) %
- „ Rzędzin w wysokości pięćdziesiąt cztery i pół ($54\frac{1}{2}$) %
- „ Rzuchowa w wysokości osmdziesiąt dwa i pół ($82\frac{1}{2}$) %
- „ Siedliska w wysokości czterdzieści i siedm (47) %
- „ Skrzyszów w wysokości dwadzieścia ośm i pół ($28\frac{1}{2}$) %
- „ Targowisko w wysokości trzydzieści sześć (36) %
- „ Tarnowiec w wysokości czterdzieści i ośm (48) %
- „ Trzemesna w wysokości sześćdziesiąt i ośm (68) %
- „ Wróblowice w wysokości sześćdziesiąt i pięć (65) %
- „ Zabłędza w wysokości sześćdziesiąt i siedm (67) %
- „ Żukowice stare w wysokości dwadzieścia ośm i pół ($28\frac{1}{2}$) %
- „ Żdzary w wysokości trzydzieści i cztery (34) %
- „ Konary w wysokości czterdzieści dwa i pół ($42\frac{1}{2}$) %
- „ Zgłobice w wysokości trzydzieści i siedm (37) %

Powiatu Tłumackiego na r. 1873.

gminie Kłubowce w wysokości trzydzieści i trzy (33) %

Powiatu Żółkiewskiego na r. 1873.

gminie Wiązowa w wysokości pięćdziesiąt i jeden (51) %

„ Stanisłówka w wysokości siedmdziesiąt i ośm (78) %

na rok 1874.

gminie Mierzwica w wysokości czterdzieści i jeden (41) %

„ Wiesenberg w wysokości dziewięćdziesiąt (90) %

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, w rozprawie szczegółowej uchwała Izba całą ustawę wraz z napisem, tytułem i wstępem bez dyskusji w drugim — a uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania — następnie i w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem do ustawy zawierającej dodatek do sejmowej ordynacji wyborczej.

Książe Marszałek konstatuje że nie ma do obradowania nad tą sprawą potrzebnego kompletu trzech czwartych ($\frac{3}{4}$) całej liczby członków Sejmu i usuwa powyższy przedmiot z porządku dziennego.

Następuje wybór komisji edukacyjnej z 9 członków, poczem książę Marszałek zapowiada następne posiedzenie na godzinę 11. dnia 6. grudnia, ogłasza porządek dzienny tego posiedzenia i zapowiada, iż na tem posiedzeniu podanym będzie do wiadomości Izby wynik wyboru komisji edukacyjnej.

Porządek dzienny 6. posiedzenia:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem do ustawy zawierającej dodatek do sejmowej ordynacji wyborczej.

Sprawozdanie komisji petycyjnej o następujących petycjach:

Nr. 91/s (pet. 11). Petycja Pawulskiego o stały dodatek 100 złr. do pensyi.

Nr. 41/s (pet. 4). Reprezentacja powiatu Jasielskiego o repartowanie na cały kraj skradzionych z kasy powiatowej Jasielskiej pożyczonych na zapomogę pieniędzy.

Posiedzenie zamknięto o godzinie pół do 1.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.

Józef Jasiński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 4. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

13. Komitet galicyjskiego towarzystwa gospodarczego we Lwowie przez posła Podlewskiego o urządzenie szkoły gospodarstwa leśnego.
14. Zaleszczyki gmina miejska przez Erazma Wolańskiego w sprawie budowy mostu nad Dniestrem na drodze eraryjalnej w Zaleszczykach.
15. Praszalowicz Antonina wdowa po lekarzu miejskim w Krośnie przez posła Józefa Jasińskiego o roczny datek na utrzymanie lub jednorazowe wsparcie.
16. Wisłocki Emil literat przez posła Firleja o subwencję na cele literackie.
17. Nowakowska Michalina przez posła Czajkowskiego o pozostawienie jej nadal zasiłku w kwocie 400 złr. na wychowanie dzieci Seweryna i Maryi w roku 1869 przez W. Sejm dozwolonego.
18. Sidorowicz Zygmunt malarz przez posła Smolkę uprasza o pozostawienie mu stypendyum w kwocie 500 złr. jeszcze na jeden rok.
19. Nisko, Wydział powiatowy przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadbrzeża.
20. Lech Aleksander Dr. med. przez posła Józefa Jasińskiego o polecenie Wydziałowi krajowemu wypłaty subwencji na utrzymanie zakładu regenerowania krowianki.
21. Przełożony obszarów dworskich, Zbydniów, Skowierzyn i Radomyśl przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadbrzezia.
22. Kolbuszowa Wydział powiatowy przez posła Kobylarza o subwencję na budowę drogi Kolbuszowa Rzeszów, i Sokołów Majdan — Kolbuszowa.
23. Kolbuszowa Wydział powiatowy przez posła Kobylarza w sprawie asenterowania żydów.
24. Tenże Wydział przez posła Kobylarza o przyłączeniu gmin Zapola, Przyłęka z Huciną i przyległościami do starostwa Kolbuszowskiego.
25. Tenże Wydział przez posła Kobylarza w sprawie zabezpieczenia budynków gmin od ognia w drodze przymusowej.

26. Gmina Mutce w powiecie Żywieckim przez posła Siwca o wsparcie z powodu ulewów i gradobicia.
27. Grono nauczycieli przy wyższém żeńskiem gimnazyum w Wadowicach przez posła Bna. Bauma o subwencyę dla tegoż gimnazyum na rok 1874.
28. Gminy Gródek, Roztoki i Roznów przez posła Bna. Bauma o subwencyę na drogę gminną z Gródka do Tropa.
29. Swoboda Robert i Jezierski Eustachy pisarze przy szpitalu lwowskim przez posła Dąbrowskiego o dodatek na pomieszkanie i podwyższenie płacy.

Protokół

6. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 6. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{4}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Wereszczyński, Józef Jasiński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecnych posłów 116.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje protokół łożatniego posiedzenia z dnia 5. grudnia 1873 r.

Posel ks. Krasicki wniosł, ażeby w protokole tym zamieścić, że z porządku dziennego 6. posiedzenia spadło drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem do ustawy, zawierającej dodatek do sejmowej ordynacyi wyborczej — dla braku kompletu $\frac{3}{4}$ części wszystkich członków Sejmu. Po oświadczeniu ks. Marszałka, że dodatek ten w protokole umieszczonym zostanie, przyjmuje Izba protokół.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje spis petycyj od l. 30 do liczby 39 włącznie, z których na szczegółowe wnioski petycje: l. 33 odsyła Izba do komisji budżetowej, a l. 34 do Wydziału krajowego jako komisji.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje wniosek posła Bauma w sprawie przedłożenia projektu do ustawy krajowej celem zastosowania w kraju naszym ustawy państwowej o warunkach mocy obowiązującej ugód w gminie wobec mężów zaufania zawartych.

Izba popiera dostatecznie powyższy wniosek.

Izba udziela posłowi Weiglowi urlop do dnia 16. grudnia 1873.

Posel Baum ogłasza wynik wyborów do komisji edukacyjnej, głosujących 96, absolutna większość 49, wybrani: Czerkawski 80, Majer 87, hr. Stanisław Tarnowski 79, Szujski 69, Sawczyński 59, Chrzanowski 59, ks. biskup Stupnicki 53 i ks. Adam Sapieha 56 głosami.

Książę Marszałek zapowiada wybór dziewiątego członka na koniec posiedzenia.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem do ustawy zawierającej dodatek do sejmowej ordynacyi wyborczej.

Dla braku kompletu $\frac{3}{4}$ części wszystkich członków Sejmu spada przedmiot ten z porządku dziennego.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej o następujących petycjach :

Posel Golejowski odczytuje sprawozdanie komisji petycyjnej Nr. 61/s. (pet. 11) o petycji Pawulskiego o stały dodatek 100 zhr. do pensji — i wnosi imieniem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić, aby Janowi Pawulskiemu do udzielonej już emerytury i nadzwyczajnych dodatków jeszcze 100 zhr. w. a. rocznie jako stały dodatek od 1. stycznia 1874 dopłacano z funduszu krajowego.“

Izba powyższy wniosek uchwała.

Tenże poseł hr. Golejowski odczytuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji:

Nr. 41/s. (pet. 4) Reprezentacji powiatu jasielskiego o repartowanie na cały kraj skradzionych z kasy powiatowej jasielskiej pożyczonych na zapomogę pieniędzy — i wnosi imieniem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Kraj przyjmuje na siebie zwrot 5262 zł. 50 c. do funduszu pożyczki krajowej podług planu umorzenia jako połowy sumy 10.525 zł., która z udzielonej pożyczki powiatowi jasielskiemu skradziona została.“

Posel Michalski przemawia za powyższym wnioskiem.

Posel Męciński wnosi imieniem mniejszości komisji petycyjnej:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Zobowiązanie jasielskiego powiatu względem zwrotu funduszowi pożyczki z r. 1873 skradzionej sumy 10.525 zhr. przechodzi w całości na fundusz krajowy.“

Posel Splawiński stawia wniosek:

„ażeby zawieszając stanowcze rozstrzygnięcie tej petycji odstąpić takową Wydziałowi krajowemu do ściślejszego zbadania i zdania w swoim czasie z takowej sprawy wys. Sejmowi.“

Posel Zyblikiewicz stawia wniosek:

„Zawieszając stosowne załatwienie tej petycji, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu dokładne zbadanie tej sprawy, i przedłożenie Sejmowi sprawozdania.“

Po zamknięciu dyskusji uchwała Izba na wniosek Zyblikiewicza wysłuchanie wszystkich zapisanych mowców.

Posel Grocholski wnosi, ażeby nad petycją w mowie będącą przejść do porządku dziennego.

Po oświadczeniu posła Zyblikiewicza, że cofając swój wniosek z wnioskiem Splawińskiego się zgadza, po cofnięciu przez posła Męcińskiego wniosku mniejszości komisji petycyjnej i oświadczeniu sprawozdawcy, że się imieniem komisji z wnioskiem odraczającym Splawińskiego - Zyblikiewicza zgadza:

Izba odrzuca wniosek posła Grocholskiego a przyjmuje wniosek Splawińskiego.

Wodzicki Henryk wnosi wzmocnienie komisji budżetowej dwoma członkami, Izba uchwała ten wniosek.

Następuje wybór jednego członka do komisji edukacyjnej i dwóch członków do komisji budżetowej.

Posel Hoszard ogłasza wynik wyboru jednego członka do komisji edukacyjnej: głosujących 102, bezwzględna większość 52, wybrany Piotrowski 52 głosami.

Książę Marszałek zapowiada przyszłe posiedzenie na sobotę dnia 13. grudnia b. m. o godzinie 11 przed południem, którego porządek dzienny pisemnie rozesłanym zostanie i zamyka posiedzenie o godzinie 1½ po południu.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.

Józef Jasiński.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 5. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

30. Brandys Stanisław właściciel państwa Kalwaryi pow. Wadowickiego przez posła Zybkiewicza o zniesienie uchwalonej przez wysoki Sejm ustawy względem zezwolenia gminie miejskiej Kalwaryi na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.
 31. Gmina miasta Krakowa przez posła Zybkiewicza o pozostawienie Sądowi krajowemu i wyższemu w Krakowie kompetencyi w sprawach hipotecznych większej posiadłości.
 32. Lubaczów Rada gminna przez posła Józefa Jaworskiego o budowę drogi z Rawy na Lubaczów do Oleszyc.
 33. Komitet Towarzystwa opieki narodowej przez posła Podlewskiego o udzielenie subwencji.
 34. Zakrzewska Maryanna wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego przez posła Podlewskiego o dar z łaski w kwocie 400 zlr.
 35. Dąbrowa Wydział powiatowy przez posła Dzwonkowskiego o uchwalenie środków przeciw szerzeniu się cholery.
 36. Tenże Wydział powiatowy przez posła Dzwonkowskiego o rozpoczęcie budowy drogi Tarnowsko-Dąbrowsko-Szczucińskiej z początkiem r. 1874.
 37. Tarnów Wydział powiatowy przez posła Dzwonkowskiego o rozpoczęcie budowy drogi Tarnowsko-Dąbrowsko-Szczucińskiej z początkiem r. 1874.
 38. Czarny Dunajec gmina przez posła księcia Adama Sapiełę o przywrócenie napowrót siedziby Sądu powiatowego, w r. 1859 z powodu pożaru do Nowego Targu przeniesionego.
 39. Urzędnicy krajowi stanu lekarskiego przez posła Hallera o przyznanie dodatku aktywalnego.
-

Protokół

7. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11tój przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczuński, Serwatowski

Obecnych posłów 108.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Jasiński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 6. grudnia 1873 r. —
Protokół ten przyjęty bez zarzutu.

Sekretarz Jasiński odczytuje spis petycyj od l. 40 do l. 52 włącznie.

Sekretarz odczytuje usprawiedliwienie ks. biskupa Hirschlera, iż z powodu słabości na posiedzenia sejmowe przybyć nie może.

Izba udziela p. Zamojskiemu urlop 14dniowy.

Sekretarz Jasiński odczytuje pismo Jego Excellencyi hr. Agenora Gołuchowskiego, którem p. Namiestnik przedkłada Izbie projekt do ustawy o organizacyi służby zdrowia w gminach królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem jako przedłożenie rządowe.

Sekretarz Jasiński odczytuje wniosek p. Szczepańskiego, dotyczący zaprowadzenia w kraju przymusowego ubezpieczenia od szkód ogniowych.

Ks. Marszałek poddaje ten wniosek do poparcia.

Wniosek zostaje dostatecznie popartym.

Sekretarz Jasiński ogłasza następujący wynik wyboru uzupełniającego dwóch członków do komisyi budżetowej. Głosujących 99. Absolutna większość 50. P. Baum wybrany 65 głosami.

Książę Marszałek oświadcza, że z powodu, iż jeden tylko członek do komisyi budżetowej wybranym został, wybór drugiego członka przedsięwziętym będzie na końcu posiedzenia.

Na wniosek p. Kraińskiego odsyła Izba petycyę urzędników krajowych stanu lekarskiego L. 112 do komisyi budżetowej.

Z porządku dziennego następuje:

Piérwsze czytanie przedłożenia rządowego, o preliminarzu funduszu indemnizacyjnego na rok 1874. i

Piérwsze czytanie przedłożenia rządowego, o zamknięciu rachunków funduszy indemnizacyjnych za rok 1872.

Na wniosek p. Pietruskiego odsyła Izba obydwą te przedłożenia do komisji budżetowej. Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Siwca, o uznanie dróg Międzybrodzkiej i Pietrasińskiej za drogi krajowe.

Na wniosek p. Siwca odsyła Izba wniosek ten do komisji drogowej.

Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Króla, względem przeniesienia kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych na kraj.

Na wniosek p. ks. Króla odsyła Izba wniosek ten do komisji administracyjnej.

Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Jędrzejewskiego, względem zniesienia lubniżenia podatku spadkowego i względem przekazania pertraktacji spadkowych urzędowi gminnym.

Na wniosek p. Jędrzejewskiego odsyła Izba wniosek ten do komisji prawniczej.

Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Bauma, o wprowadzenie w życie gminnych urzędów pośredniczących.

Na wniosek p. Bauma odsyła Izba wniosek ten do komisji gminnej.

Następuje:

Piérwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w przedmiocie rozłączenia osad: Dziewięcierz i Einsingen, dotychczas w jedną gminę połączonych. Sprawozdawca p. Skwarczyński.

Na wniosek sprawozdawcy p. Skwarczyńskiego uchwała Izba jednogłośnie przystąpić niezwłocznie do drugiego czytania powyższego sprawozdania Wydziału krajowego.

Sprawozdawca odczytuje sprawozdanie i następujący projekt do ustawy:

U S T A W A

z dnia obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, o rozłączeniu osad Dziewięcierz i Einsingen w powiecie Rawskim, dotychczas w jedną gminę połączonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Osady Dziewięcierz i Einsingen, w powiecie Rawskim położone, dotychczas w jedną gminę połączone rozłączają się, a każda z nich stanowi odtąd w obrębie swoich granic katastralnych odrębną gminę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, w rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez dyskusji art. I. II. oraz tytuł w drugim a uwalisz na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania całą powyższą uchwałę i w trzecim czytaniu.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w sprawie szpitala dla dzieci we Lwowie i Krakowie. Na wniosek sprawozdawcy p. Hallera uchwała Izba odesłać powyższe sprawozdanie Wydziału krajowego do komisji administracyjnej z poleceniem, by komisja administracyjna zdała Izbie sprawę z tego przedmiotu w porozumieniu z komisją budżetową.

Następuje z porządku dziennego sprawozdanie wyborów poselskich.

Na wniosek sprawozdawcy Wydziału krajowego p. Pietruskiego unaję Izba bez dyskusji następujące wybory ważnemi: Wybór pana Wężyka na posła z okręgu wyborczego większych posiadłości obwodu Krakowskiego, wybór pana Eugeniusza Kuczkowskiego na posła z okręgu wyborczego gmin wiejskich Kołomyja, Gwoździec, Peceziżyn, wybór panów Słoneckiego i Gniewosza na posłów z okręgu wyborczego większych posiadłości obwodu Sanockiego, wybór pana Kazimierza Szeliskiego na posła z okręgu wyborczego większych posiadłości obwodu Tarnopolskiego, wybór pana Józefa Męcińskiego na posła z okręgu wyborczego większych własności b. obwodu Tarnowskiego, wybór pana Andrzeja Cywińskiego na posła z okręgu wyborczego większych własności b. obwodu Brzeżańskiego, wybór pana Dr. Filipa Fruchtmana na posła z okręgu wyborczego miasta Stryja i wybór pana Dr. Mikołaja Antoniewicza na posła z okręgu wyborczego miasta Drohobyczy.

Poczem składają przyrzeczenie następujący posłowie: Wężyk, Kuczkowski, Gniewosz, Słonecki, Szeliski, Męciński, Cywiński, Dr. Fruchtman, Dr. Antoniewicz i Ks. Dr. Filarski rektor wszechnicy Lwowskiéj. —

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania w sprawie ustanowienia nowych trybunałów I instancji i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących trybunałów I instancji. Sprawozdawca poseł Jasiński Józef odczytuje sprawozdanie i następujący wniosek komisji prawniczej.

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Liczba trybunałów I instancji z zupełną kompetencją w sprawach cywilnych, i karnych winna być o tyle powiększoną, iżby każdy z dawniejszych obwodów Galicyi posiadał jeden taki trybunał I instancji.

II. Potrzebnem jest rychłe ustanowienie trybunałów I instancji w Kołomyi, Brzeżanach, Sanoku, Stryju, w Wadowicach i w Czortkowie, przedewszystkiem zaś dla zaradzenia w części przynajmniej naglącej potrzebie jak najrychlejsze ustanowienie trybunału w Kołomyi dla okręgu z danego obwodu kołomyjskiego utworzyć się mającego.

III. Zaokrąglenie okręgów trybunałów I instancji w Galicyi przeprowadzićby wypadało dopiero po ustanowieniu trybunałów w ustępie II wymienionych.

IV. Przed utworzeniem trybunałów I instancji dla każdego z dawnych obwodów niezbędnem jest pomnożenie etatu sędziów przy istniejących trybunałach.

V. Pożądanem jest najspieszniejsze wprowadzenie reformy postępowania sądowego.

VI. Ustanowienie w Brodach przy obecnej organizacyi sądów, jakiegokolwiek sądu kolegialnego, nie jest wskazanem.

VII. Wydział krajowy porozumie się najrychlejsz z c. k. władzami i reprezentacyami, powiatowemi w sprawie ustanowienia innych trybunałów w zachodniej Galicyi.

W rozprawie ogólnej zabierają głos posłowie: Fruchtman za wnioskiem komisji, Smolka Krzeczunowicz zapowiadając poprawki przy rozprawie szczegółowej, następnie ks. Pietrusiewicz Zyblikiewicz powtórnie Smolka i Kowalski.

Izba na waiosiek p. Skwarczyńskiego uchwała zamknięcie dyskusji poczem przemawiają jeszcze posłowie Krzczunowicz, Madejski, Hoszard i Wesołowski a po samknięciu rozprawy ogólnej sprawozdawca p. Józef Jasiński.

Książe Marszałek odracza dalsze rozprawy nad tem przedmiotem do następującego posiedzenia.

Izba przystępuje do wyboru jednego członka do komisji budżetowej.

Książe Marszałek oznajmia, że wynik tego wyboru ogłoszonym będzie na następném posiedzeniu — zapowiada ostatnie posiedzenie na dzień 15 Grudnia 1873 godzinę 11 przed południem i ogłasza porządek dzienny.

1. Specyjalna debata nad sprawozdaniem komisji prawniczej, w sprawie ustanowienia trybunałów I. instancyi i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących trybunałów I. instancyi. Sprawozdawca p. Jasiński.
2. Piérwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w sprawie pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem i podniesienia drugiego piętra tegoż gmachu.
3. Piérwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, o projekcie ugody z Reprezentacją miasta Lwowa zawrzeć się mającej, w celu unormowania stosunku gminy tegoż miasta do lwowskiego szpitala powszechnego.
4. Sprawozdanie Wydziału krajowego, o zezwolenie na pobór dodatków do podatków. Sprawozdawca p. Skwarczyński.

Koniec posiedzenia o godzinie 2³/₄ po południu.

Marszałek krajowy:

Leon książe Sapieha.

Sekretarze:

Wereszczyński.

Jasiński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 12. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

40. Krasnostawce gmina powiat śniatyński przez posła ks. Ozarkiewicza w przedmiocie używania tłoki gminnej.
 41. Zawałkiewicz Józef przez posła Dąbrowskiego o nadanie mu posady przy Wydziale krajowym.
 42. Grono nauczycieli okręgu szkolnego Kołomyjskiego przez posła Kuczkowskiego o zmianę artykuł. 12. tytuł 2. ustawy szkolnej z roku 1873.
 43. Wydział Lwowski ochotniczej straży ogniowej przez posła Dąbrowskiego o subwencję z funduszu krajowego.
 44. Gminy Radłów, Wola radłowska, Wał rudy, Zabawa, Przybysławice, Marcinkowice, Zdrowiec, Biskupice radłowskie, Niwka i Głów przez posła ks. Króla o zmianę ustawy drogowej.
 45. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez posła Józefa Jasińskiego o zmianę tyt. II. artykułu 12 ustawy z 2. maja 1873 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
 46. Gminy i duchowieństwo powiatu Samborskiego przez posła Smolkę o ustanowienie posterunku w Łące i sprężystsze obchodzenie się ze zbrodniarzami.
 47. Ulanów gmina przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadwiśla.
 48. Rudnik gmina przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadwiśla.
 49. Gminy Nisko i Raclawice przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadbrzezia.
 50. Radomyśl gmina przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej z Rzeszowa do Nadbrzezia.
 51. Niedziałkowski Karol, dyurnista przy Wydziale krajowym przez posła Kamińskiego o uwzględnienie przekroczonego wieku, ustawą służbową dla urzędników przepisanej.
 52. Towarzystwo muzyczne w Tarnowie przez posła Spławińskiego o subwencję dla szkoły muzycznej.
-

Protokół

8. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11tej przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski

Obecny posłów 122.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 13. grudnia

1873 r.

Protokół bez zarzutu przyjęty.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje dalszy ciąg petycyj od l. 53 do l. 74 włącznie.

Marszałek udziela 8 dniowy urlop p. Smarzewskiemu.

Izba udziela urlop 14 dniowy p. Horodyskiemu.

Przewodniczący komisji petycyjnej uwiadamia, że petycye do l. 120/s. i 123/s. odstąpiono komisji edukacyjnej a petycyę do l. 56/s. komisji administracyjnej.

P. Podlewski wnosi, aby petycya do l. 171/s. była odesłaną do komisji administracyjnej, co Izba uchwała.

Sprawozdawca Łoś zdaje sprawę z wyboru jednego członka do komisji budżetowej: Głosujących było 91, absolutna większość 46 — otrzymali głosów: Chrzanowski 44, Męciński 25, Krzyżanowski 17, Pawlikow 4, Popiel 1 — przeto nikt nie utrzymał absolutnej większości.

Z porządku dziennego przychodzi pod rozprawę:

Specyalna debata nad sprawozdaniem komisji prawniczej, w sprawie ustanowienia trybunałów I. instancyi i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących trybunałów I. instancyi.

Sprawozdawca odczytuje ustęp I. wniosku.

P. Tettmayer stawia poprawkę:

„Liczba trybunałów I. instancyi z zupełną kompetencyą w sprawach cywilnych i karnych ma być o tyle powiększoną, aby oprócz w każdym z dawniejszych obwodów Galicyi trybunały I. instancyi tam były zaprowadzone, gdzie tego potrzeba wymaga.“

Wniosek dostatecznie poparty.

P. Smolka wnosi po słowie „posiadał“ dodać słowo „przynajmniej.“

Wniosek ten również poparty.

P. Tettmayer cofa swoją poprawkę.

Sprawozdawca inieniem komisji przyjmuje poprawkę p. Smolki — poczem Izba uchwała I. ustęp z dodatkiem p. Smolki jak następuje :

„I. Liczba trybunałów I. instancyi z zupełną kompetencją w sprawach cywilnych i kar-nych winna być o tyle powiększoną, iżby każdy z dawniejszych obwodów Galicyi posiadał przynajmniej jeden taki trybunał I. instancyi.“

Sprawozdawca odczytuje ustęp II. wniosku :

„II. Potrzebnem jest rychłe ustanowienie trybunałów I. instancyi w Kołomyi, Brzeżanach, Sanoku, Stryju, w Wadowicach i w Czortkowie. przedewszystkiem zaś dla zaradzenia w części przynajmniej naglącej potrzebie jak najrychlejsze ustanowienie trybunału w Kołomyi dla okręgu z dawnego obwodu kołomyjskiego utworzyć się mającego.

P. Smolka wnosi by ustęp II. brzmiał :

„Pożądaniem jest jak najspieszniejsze przedewszystkiem ustanowienie trybunału I. instancyi w Kołomyi.

Wniosek poparty.

Zabierają głos pp. Chrzanowski, Fruchtmann, Zybliekiewicz za wnioskiem komisji.

P. Grocholski stawia wniosek odesłania tej sprawy napowrót do komisji jurydycznej.

Wniosek poparty.

Po przemówieniu pp. Smolki, Krzeczunowicza, Zybliekiewicza, Antoniewicza i sprawozdawcy :

Wniosek p. Grocholskiego upadł.

Wniosek komisji ustęp II. przyjęty w całej osnowie.

Sprawozdawca odczytuje ustęp III.

„Zaokrąglenie okręgów trybunałów I. instancyi w Galicyi przeprowadzićby wypadało, dopiero po ustanowieniu trybunałów w ustępie II. wymienionych.“

Poseł Smolka po przemówieniu wnosi dodatek :

„Pożądaniem wszakże byłoby :

a) ażeby okręgi sądów powiatowych: Borszczów, Mielnica, Uścieczko i Zaleszczyki z okręgu trybunału tarnopolskiego wydzielone i przyszłemu trybunałowi kołomyjskiemu także przydzielone były.

b) Pożądaniem byłoby, ażeby okręgi sądów powiatowych: Dolina, Roźniatów, Kałusz, Wojniłów, Żurawno ewentualnie i Bolechów z okręgu trybunału samborskiego wydzielone i do okręgu trybunału stanisławowskiego przydzielone zostały.“

Poparty.

Przemawiał następnie p. Spławiński.

S. Krzeczunowicz stawia wniosek w miejsce ustępu III. :

„Przy utworzeniu trybunału kołomyjskiego pożądaniem jest, ażeby do okręgu tego trybunału przydzielone zostały także okręgi sądów powiatowych: Borszczowa, Mielnicy, Uścieczka i Zaleszczyk — tudzież, ażeby do okręgu trybunału Stanisławowskiego przydzielone zostały okręgi sądów powiatowych: Bursztyna, Rohatyna Wojniłowa, Kałusza, Roźniatowa, Żurawna i Doliny.“

Wniosek ten poparty.

Przemawiają pp. Smolka, Spławiński, Kamiński,

Na wniosek p. Smolki dyskusya zamknięta.

Po przemówieniu sprawozdawcy p. Smolka odstępuje od swego wniosku a przystępuje do wniosku posła Krzeczunowicza.

Wniosek p. Krzeczunowieza upada.

Wniosek komisji ustęp III. przyjęty.

Sprawozdawca odczytuje ustęp IV.:

„IV. Przed utworzeniem trybunałów I. instancyi dla każdego z dawnych obwodów niezbędnem jest pomnożenie etatu sędziów przy istniejących trybunałach,

Izba uchwała bez dyskusji ustęp IV.

Sprawozdawca czyta ustęp V.

„V. Pożądanem jest najspieszniejsze wprowadzenie reformy postępowania sądowego w sprawach cywilnych.“

P. Aleksander Jasiński wnosi dodatek następujący:

„mianowicie zaprowadzenie także sądów pokoju.“

Dodatek do ustępu V. poparty dostatecznie.

P. Spławiński — także sprawozdawca przemawiają przeciw powyższemu dodatkowi.

Izba uchwała ustęp V. wniosku komisji.

Dodatek upadł.

Sprawozdawca odczytuje ustęp VI. i VII.:

„VI. Ustanowienie w Brodach przy obecnej organizacji sądów, jakiegokolwiek sądu kolegiального, nie jest wskazaniem.

VII. Wydział krajowy porozumie się najrychlej z c. k. władzami i reprezentacjami powiatowemi w sprawie ustanowienia innych trybunałów w zachodniej Galicyi.“ które

Izba uchwała bez dyskusji.

P. Madejski wnosi następujący dodatek jako ustęp VIII.:

„Zdania wyrażone w artykule I. i II. odnoszą się tylko do dzisiejszego stanu rzeczy, nie mają bynajmniej na względzie przyszłej organizacji sądownictwa i Sejm wypowiada życzenie, by wymienione tamże sądy kolegialne, jeszcze przed ową przyszłą organizacją zaprowadzone były.“

Poparty.

Sprawozdawca przyjmuje takowy imieniem komisji.

Powyższy ustęp VIII. Izba uchwała bez dyskusji.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w sprawie pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem i podniesienia drugiego piętra tegoż gmachu.

Sprawozdawca Haller wnosi odesłanie do komisji budżetowej.

P. Wodzicki wnosi, by wprost na przedstawienie Wycziału krajowego, uważając go jako komisję sejmową, przystąpić do dyskusji.

Po przemówieniu p. Zyplikiewicza — wniosek p. Wodzickiego upadł.

Wniosek sprawozdawcy przyjęty.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, o projekcie ugody z Reprezentacją miasta Lwowa zawrzeć się mającej, w celu unormowania stosunku gminy tegoż miasta do lwowskiego szpitala powszechnego.

Sprawozdawca Haller wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisji administracyjnej.

P. Kraiński wnosi wzmocnienie komisji przez dwóch członków.

Wniosek sprawozdawcy i p. Kraińskiego przyjęty.

Następuje wybór ściślejszy z pomiędzy dwóch do komisji budżetowej.

Przyszłe posiedzenie jutro o godzinie 11.

Porządek dzienny:

1. Wybór dwóch członków do komisji administracyjnej.
2. Drugie czytanie przedłożenia rządowego z wnioskiem do ustawy, zawierającej postanowienia na wypadek, że poseł ulegnie kondemnacie sądowej lub zostaje pod śledztwem karnem.
3. Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem do ustawy zawierającej dodatek do sejmowej ordynacyi wyborczej.
4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o stanie funduszów stanowiących majątek szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie, sprawozdawca p. Haller.
5. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyach, sprawozdawca p. Pietruski.
6. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie na pobór dodatków do podatków, sprawozdawca p. Skwarczyński.

O godzinie 2 $\frac{1}{2}$ posiedzenie zamknięte.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.

Serwatowski.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 14. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

53. Gminy Bieńkowa Wisznia, Podhajczyki i Kupnowice tudzież Michał Kuryło i Jan Szczepankiewicz przez posła Jędrzejowskiego z zażaleniem przeciw nadużyciom c. k. notaryusza w Rudkach.
54. Pietraszewski Hipolit, dyrektor szkoły Froeblovskiej, przez posła Aleksandra Jasińskiego o subwencyę 500 złr. rocznie.
55. Mieszkańcy powiatu Borszczowskiego. przez Wydział powiatowy na ręce posła Grossa o przyngalenie budowy drogi z Krzywca do Borszczowa.
56. Filia Towarzystwa pedagogicznego lwowskiego w Kołomyi przez posła Kuczkowskiego o subwencyę dla wyższej szkoły żeńskiej w Kołomyi.
57. Brzesko Wydział powiatowy przez posła ks. Króla o systowanie egzekucyi za zaległe podatki rządowe, o wyjednanie odpisania podatków za rok bieżący, o rozpoczęcie z wiosną 1874 robót publicznych w celu dostarczenia środków zarobkowania ludności wiejskiej.
58. Magistrat miasta Starego Sącza przez posła ks. Króla o zaniechanie budowy drogi Piwniczna-Szczawnickiej a natomiast o wybudowanie mostu pod Noszacowicami i zniesienie obłązów w Jazowsku i Tylmanowy na drodze Tarnowsko-Niedzieckiej.
59. Brzesko Wydział powiatowy przez posła ks. Króla o ustanowienie w miasteczku Czchowiu posterunku żandarmeryi.
60. Liśko Wydział powiatowy przez posła Słoneckiego o uznanie dróg powiatowych Baligrodzkiej i Lutowiskiej jako drogi krajowe.
61. Tenże Wydział powiatowy przez posła Słoneckiego w przedmiocie uiszczenia przez gminy i obszary dworskie prestacyj do dróg powiatowych.
62. Gmina Radymno powiatu Jarosławskiego przez posła Skwarczyńskiego o zezwolenie na pobór dodatku gminnego od trunków na pokrycie kosztów budowy szkoły.
63. Komitet parafialny w Nawaryi przez posła Biłousa o zapomogę 900 złr. na wykończenie restauracyi cerkwi.
64. Grybów Wydział pow. przez posła Trzecieskiego o subwencyę 9.000 złr. na drogę powiatową.
65. Jaworów gmina przez posła hr. Szeptyckiego o budowę drogi z Rawy przez Jaworów do stacyi kolei w Sądowej Wiszni.
66. Zarząd Towarzystwa ku niesieniu pomocy chorym akademikom w Wiedniu przez posła Czernkowskiego o wsparcie.

67. Pisarze dzienni przy Wydziale krajowym przez posła Wereszczyńskiego o podwyższenie płacy.
 68. Dobieszewski Zygmunt, lekarz górniczy w Dąbrowie, przez posła Majera o zakupienie odpowiedniej ilości egzemplarzy broszury o szczepieniu ospy lub o rozesłanie jej do nabycia z należytym poparciem.
 69. Potocki Mieczysław, konserwator pomników i zabytków narodowych, przez posła Podlewskiego w sprawie starożytnego archiwum aktów ziemskich i grodzkich.
 71. Owład Emil Franciszek, koncypista Wydziału krajowego, przez posła Grossa o wliczenie do służby krajowej lat w dawniejszych złużbach spędzonych.
 72. Gmina miasta Jasła przez posła Józefa Jasińskiego o wyjednanie przyjęcia gimnazjum jasielskiego na etat państwowy.
 73. Stańczak Semko przez posła Antoniewicza z zażaleniem na postępowanie urzędników żupnych przy wydawaniu soli.
 74. Trompeteur Feliks, doktor z Drohobyczy, przez posła Antoniewicza o uchylene rozporządzenia Wydziału krajowego w sprawie szpitala powszechnego w Drohobyczy wydanego.
-

Protokół

9. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie $\frac{1}{2}$ 12 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecny posłów 126.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 15. grudnia

1873 r.

Protokół bez zarzutu przyjęty.

Sekretarz Serwatowski odczytuje dalszy ciąg petycyj od l. 75 do l. 91 włącznie.

Na wniosek p. Badeniego petycję pod l. 83. przydzielono komisji drogowej.

Na wniosek posła Kaczały petycje pod l. 81., 82. odesłano do komisji budżetowej, to samo uchwalono uczynić z petycjami l. 78. 79. na wniosek p. Zyblikiewicza. Reszta petycyj odesłano do komisji petycyjnej.

Poseł Zakliński uprasza ks. Marszałka, by podano do wiadomości posłów, kiedy i gdzie pojedyncze komisje obradują.

P. Badeni jako przewodniczący komisji drogowej oświadcza, że komisja drogowa dziś o godzinie 4ej odbędzie posiedzenie.

P. Kraiński wnosi imieniem komisji administracyjnej odesłanie petycji galicyjskiego Towarzystwa gospodar. L. 63. o założenie szkoły leśniczej do komisji administracyjnej w celu zbadania tej sprawy i przedłożenia wniosków w porozumieniu z komisją budżetową.

Wniosek ten Izba uchwała.

Sekretarz Serwatowski odczytuje rezultat wyboru jednego członka do komisji budżetowej. Na 92 głosujących wybrany p. Chrzanowski 55. głosami.

Z porządku dziennego następuje:

Wybór dwóch członków do komisji administracyjnej.

Po oddaniu kartek i skutecznionem skrutynium, ogłoszono rezultat wyboru.

Na 93. głosujących wybrani pp. Szczepański 52., Madejski 51. głosami.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie przedłożenia rządowego z wnioskiem do ustawy zawierającej postanowienia na wypadek, że poseł sejmowy ulegnie kondemnacie sądowej lub zostaje pod śledztwem karném. Sprawozdawca p. Spławiński.

Po skonstatowaniu potrzebnego kompletu $\frac{3}{4}$ członków Sejmu, mianowicie że obecnych posłów jest 117, sprawozdawca czyta sprawozdanie komisji prawniczej z wnioskiem projektu do następującej ustawy:

„U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim zawierająca postanowienia na wypadek, że poseł sejmowy ulegnie kondemnacie sądowej lub zostaje pod śledztwem sądowem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Posel sejmowy który za czyn karygodny ulegnie kondemnacie pociągającej za sobą według ustaw utratę prawa wyboru, i obieralności do Sejmu traci tém samém i prawo uczestniczenia w Sejmie.

Podczas śledztwa karnego nie może on wykonywać funkcyi członka sejmowego, jeżeli Sejm w myśl ustawy z dnia 3. października 1861 r. Dz. p. p. N. 98. nie zażąda odroczenia śledztwa i zdjecia aresztu, jeśli takowy zarządzonym został.

§. 2.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.“

Gdy w generalnej debacie nikt głosu nie zabrakł przystąpiono do specjalnej.

W szczególowej rozprawie przyjmuje Izba bez dyskusyi §. 1. wszystkimi głosami przeciw jednemu, §. 5. wszystkimi głosami przeciw dwom, a §. 3. tytuł i wstęp wszystkimi głosami przeciw jednemu.

Na wniosek sprawozdawcy komisji uchwalono jednogłośnie przystąpić wprost do trzeciego czytania bez czytania i przyjęto cały projekt ustawy w 2. czytaniu wszystkimi głosami.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem do ustawy zawierającej dodatek do sejmowej ordynacyi wyborczej. Sprawozdawca p. Smolka.

Dla braku potrzebnego kompletu $\frac{3}{4}$ wszystkich członków po wyjściu z Izby kilku członków uchyla książe Marszałek ten przedmiot z porządku dziennego.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania wydziału krajowego o stanie funduszów stanowiących majątek szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie. Sprawozdawca p. Haller.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania i przydziela na wniosek tegoż, rzeczzone sprawozdanie do komisji administracyjnej.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyach; sprawozdawca p. Pietruski.

Sprawozdawca odczytuje wniosek wydziału krajowego, w sprawie prośby Tytusa Zienkowicza, Karola Iwanickiego i Władysława Krzeczковского pierwszego o veniam studiorum; ostatnich dwóch o całoroczną zaliczkę.

Sejm bez dyskusji uchwała wszystkie trzy wnioski Wydziału kraj. w następującej osnowie:
Sejm przyznaje P. Tytusowi Zienkowiczowi uwolnienie od studyów prawniczych wymaganych ustanową służby kraj. do ubiegania się o posady urzędników conceptowych Wydziału krajowego.

Sejm krajowy upoważnia Wydział krajowy do udzielenia P. Karolowi Iwanickiemu adjunktowi urzędu rachunkowego Wydziału krajowego całorocznej zaliczki na jego pensję w sumie 900 złr. zwrotną w 48 miesięcznych po sobie następujących ratach z których pierwsza przypadnie dnia 1. lutego 1874. za ściąganiem z tej zaliczki kwoty 135 złr. winnej z dawniejszej zaliczki, będzie oraz obowiązkiem P. Karola Iwanickiego wykazywać się w Wydziale krajowym kwitami, iż zaliczki do Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie regularnie uiszcza.

Sejm krajowy upoważnia Wydział krajowy do udzielenia P. Władysławowi Krzeczkowskiemu kanceliście II. klasy przy Wydziale krajowym całorocznej zaliczki na jego pensję w sumie 700 złr. w. a. zwrotną w 48 miesięcznych po sobie następujących ratach, z których pierwsza przypadnie dnia 1. lutego 1874. za ściąganiem z tej zaliczki kwoty 87 złr. 50 ct. winnej z dawniejszej zaliczki i za złożeniem policy assekuracyjnej Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie na wypłacenie okazicielowi sumy 700 złr. w. a. jeżeliby P. Krzeczkowski umarł przed 31. stycznia 1878. Będzie oraz obowiązkiem P. Władysława Krzeczkowskiego wykazywać się w Wydziale krajowym kwitami, iż zaliczki do rzezonego towarzystwa regularnie uiszcza.

Następuje z porządku dziennego sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie na pobór dodatków do podatków. Sprawozdawca p. Skwarczyński, czyta następujący projekt ustawy:

„U S T A W A

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwalająca gminie królewsko-stołecznego miasta Lwowa na pobór dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje.

Gminie król. stoł. miasta Kwowa pozwala się pobierać na pokrycie wydatków gminnych dodatek do podatku konsumcyjnego od wina w wysokości sto (100) % czyli po 1 złr. 80 ct. (jeden złr. ośmdziesiąt centów) od jednego wiadra niższo austriackiego.“

Izba bez dyskusji uchwała całą ustawę w drugim a uchwalwszy 3. czytanie bez czytania i w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem ustawy.

„U S T A W A

z dnia o pozwolenie gminie miasta Strzyżowa powiatu rzeszowskiego na pobór opłaty od słodzonych napojów spirytusowych wprowadzanych w obręb tego miasta.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

Gminie miasta Strzyżowa powiatu rzeszowskiego pozwala się pobierać w roku 1874. na pokrycie jej wydatków gminnych opłatę gminną od słodzonych napojów spirytusowych, wprowadzanych w obręb tego miasta po dwadzieścia i cztery (24) centów od miary niższo-austriackiej.“

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba bez dyskusji całą ustawę w drugim, a uchwalwszy przystąpić wprost do trzeciego czytania i w trzecim czytaniu bez czytania.

Sekretarz Serwatowski odczytuje wniosek p. Spławińskiego w sprawie poszukiwania produktów górniczych. Marszałek oświadcza że z wnioskiem postąpi wedle regulaminu.

Począm Ks. Marszałek o godzinie 12 $\frac{1}{2}$ w południe posiedzenie zamyka oznaczając następne na 17. grudnia 1873. o 11. godzinie przed południem

Porządek dzienny:

1. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego o urządzeniu służby zdrowia w gminach.
2. Drugie czytanie sprawozdania w sprawie utworzenia biura statystycznego przy Wydziale krajowym. Sprawozdawca p. Paszkowski.
3. Pierwsze czytanie wniosku posła Jerzego Czartoryskiego zawierającego zastrzeżenie przeciw sposobowi w jaki wybory bezpośrednie do Rady państwa w naszym kraju zaprowadzone zostały.
4. Pierwsze czytanie wniosku p. Szczepańskiego o zaprowadzenie przymusu asekuracyjnego.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.**Serwatowski.**

Dalszy ciąg petycji

po dzień 15. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

75. Liebman Herszko przez posła Erazma Wolańskiego w sprawie kontraktu zawartego z Wydziałem krajowym o dostawę szutru na drogę krajową Tłuste-Buczacką.
76. Gminy Zalesie, Biała, Drabinienska, Malawa, Pobitne, Słocina i Matysówka przez Stanisława Atamana naczelnika gminy Pobitno na ręce posła Ludwika hr. Wodzickiego o uwolnienie ich od konkurencyi do dróg powiatowych Ujazdowsko-rzeszowskiej za lata 1864-1867.
77. Kraiński Edmund przez posła Pohoreckiego w sprawie wykupna propinacyi.
78. Neuhauser Franciszek emerytowany lekarz szpitalu lwowskiego przez posła Hoszarda prosi o podwyższenie emerytury.
79. Niepołomice gmina przez posła Hoszarda prosi o zasiłek na budowę szkoły.
80. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez posła Kamińskiego o subwencyę 3100 złr. dla szkół żeńskich w Rzeszowie, Stanisławowie, Tarnowie i Jarosławiu.
81. Towarzystwo Proświta przez posła Kaczałę o subwencyę 3000 złr. na rok 1874.
82. Jamiński Dyonizy opiekun małoletnich dzieci po śp. Julianie Ławroskim pozostałych przez posła Kaczałę o wyznaczenie dla tychże odpowiedniego dodatku sierocego.
83. Rozwadów gmina miejska przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej z Rzeszowa na Sokołów, Nisko do Nadbrzezia.
84. Korzeniów gmina powiatu Pilźnieńskiego przez posła Rutowskiego o odpisanie zapomogi z roku 1846.
85. Kolbuszowa Wydział powiatowy przez posła Kobylarza w sprawie przyjmowania i zatwierdzenia pisarzy gminnych przez wydziały powiatowe.
86. Tenże wydział powiatowy przez posła Kobylarza o zmianę §. 62. ustawy gminnej w przedmiocie policyi ogniowej.
87. Tenże wydział powiatowy przez posła Kobylarza o wyjednanie części kwoty z funduszków pożyczki rządowej na cel kasy pożyczkowej powiatowej.
88. Urząd gminny miasta Dobromila przez posła Skwarczyńskiego o przeniesienie siedziby c. k. Starostwa z Birczy do Dobromila.
89. Gminy dawnego powiatu Dobromilskiego przez posła Skwarczyńskiego o przeniesienie c. k. Starostwa powiatowego z Birczy do Dobromila.
90. Właściciele obszarów dworskich byłego powiatu Dobromilskiego przez posła Skwarczyńskiego o przeniesienie siedziby c. k. starostwa powiatowego z Birczy do Dobromila lub odpowiednią zmianę terytoryalną tegoż powiatu.
91. Kamiński Aleksander przez posła Kabata o uwolnienie go od przekroczonego wieku w celu starania się o posadę przy biurze statystycznym wydziału krajowego.

Protokół

10. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski

Obecnych posłów 129.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 16. grudnia

1873 r.

Protokół bez zarzutu przyjęty.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje dalszy ciąg petycyj od l. 92 do l. 94 włącznie.

Petycję l. 92 odesłano do komisji drogowej.

„ „ 93 „ „ „ petycyjnej.

„ „ 94 „ „ „ gminnej.

Na wniosek p. Chrzanowskiego, sekretarz Wereszczyński czyta końcowy ustęp petycji 94.

Sekretarz Antoniewicz czyta wniosek p. Iwaniszowa w sprawie uregulowania handlu

koñmi.

Dalej wniosek p. Piotra Kocyłowskiego o zniesienie rad powiatowych.

Obydwa wnioski dostatecznie poparte.

Ks. Marszałek oświadcza, że postąpi z nimi według regulaminu.

Z porządku dziennego następuje:

1. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego o urządzeniu służby zdrowia w gminach.

Izba uchwala odesłanie tego wniosku bez czytania do komisji administracyjnej.

Z porządku dziennego następuje:

2. Drugie czytanie sprawozdania w sprawie utworzenia bióra statystycznego przy Wydziale krajowym.

Sprawozdawca p. Paszkowski odczytuje sprawozdanie komisji administracyjnej co do wniosku Wydziału krajowego w sprawie utworzenia biura statystycznego przy Wydziale krajowym, z wnioskiem.

„Wysoki Sejm uchwalić zechce:

1. W Wydziale krajowym utworzone zostanie tymczasowe biuro statystyczne.
2. Na utrzymanie tego biura wyznacza się z funduszu krajowego suma do wysokości 5.000 złr. przez lat trzy po sobie idących.“

Po otwarciu ogólnej rozprawy posłowie Gniewosz i Dunajewski przemawiają za wnioskiem komisji, pp. Lisiewicz i Pawlików przeciw. Izba uchwała zamknięcie dyskusji.

Po zamknięciu dyskusji przemawiają:

Za wnioskiem komisji pp. Krzeczunowicz i Chrzanowski.

P. Antoniewicz po przemówieniu stawia wniosek: przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem komisji.

Wniosek dostatecznie poparty.

P. Zakliński przemawia za powyższym wnioskiem.

Po przemówieniu pp. Skwarczyńskiego i Weigla, przemawia p. Pawlików dla sprostowania faktu; również p. Chrzanowski.

Po przemówieniu sprawozdawcy, podaje ks. Marszałek pod głosowanie wniosek przejścia do porządku dziennego, który większością głosów uchylonym zostaje.

Przystąpiono do specjalnej rozprawy.

Sprawozdawca czyta punkt I. wniosku komisji:

„W Wydziale krajowym utworzone zostanie tymczasowe biuro statystyczne,“ który Izba bez dyskusji uchwała.

Sprawozdawca czyta punkt II. wniosku komisji:

„Na utrzymanie tego biura wyznacza się z funduszu krajowego suma w wysokości 5.000 złr. przez lat trzy po sobie idących.“

Przy specjalnej debacie p. Antoniewicz stawia w miejsce II. ustępu wniosku komisji następujący wniosek:

„Na rok 1874 przyznacza się Wydziałowi krajowemu 2.000 złr. z poleceniem, by na najbliższą sesję przedłożył szczegółowy plan dla biura statystycznego.“

Przemawiają pp. Dunajewski i Chrzanowski.

P. Pietruski stawia poprawkę po słowie „5.000 złr.“ postawić słowo „rocznie,“ którą poprawkę sprawozdawca imieniem komisji przyjmuje.

Wnioskodawca p. Antoniewicz przemawia jeszcze w obronie swego wniosku.

Po głosie sprawozdawcy Izba odrzuca wniosek Antoniewicza i uchwała ustęp II. wniosku komisji z poprawką p. Pietruskiego.

Z porządku dziennego następuje:

3. Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Jerzego Czartoryskiego zawierającego zastrzeżenie przeciw sposobowi, w jaki wybory bezpośrednie do Rady państwa w naszym kraju zaprowadzone zostały.

P. Czartoryski przemawia jako wnioskodawca i wnosi odesłanie tego wniosku do komisji z 9 członków wybrać się mającej.

P. Zakliński wnosi imienne głosowanie, który wniosek dostateczna liczba posłów popiera.

72 głosami przeciw 53 oświadcza się Izba przeciw odesłaniu tego wniosku do komisji.

Z porządku dziennego następuje:

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Szczepańskiego o zaprowadzenie przymusu asekuracyjnego.

P. Szczepański motywując wniosek

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wziął pod rozwagę możliwość zaprowadzenia w kraju przymusu asekuracyjnego, ewentualnie zaprowadzenie ogólnego krajowego ubezpieczenia na zasadzie wzajemności, by zebrał potrzebne ku temu data i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesji sprawozdanie w tej mierze.“

wnosi odesłanie takowego do Wydziału krajowego, jako komisji według §. 38. reg. sej.

P. Gniewosz wnosi odesłanie do komisji administracyjnej.

P. Trzeciecki stawia wniosek na wybór specjalnej komisji ad hoc.

Po przemówieniu pp. Kuczkowskiego, Szczepańskiego i Spławińskiego wniosek p. Trzecieckiego upadł.

Wniosek p. Gniewosza upadł.

Izba uchwała wniosek odesłania sprawy do Wydziału krajowego.

Sekretarz Antoniewicz podaje do wiadomości czas posiedzeń komisji propinacyjnej i drogowej.

Książę Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 2giej zapowiadając następne posiedzenie na piątek 19. grudnia o godzinie 11tej przed południem.

Porządek dzienny:

1. Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie zniesienia wolno-celnego okręgu brodzkiego. Sprawozdawca hr. Koziębrodzki.
2. Sprawozdanie komisji administracyjnej nad petycjami:
 - a) o przyłączenia gmin Zapola i Przyłęka z Huciną do starostwa Kolbuszowskiego,
 - b) o zabezpieczenie budynków naczelników gmin od ognia w drodze przymusowej,
 - c) o zaprowadzenie ogólnego przymusowego zabezpieczenia od ognia. Sprawozdawca p. Kuczkowski.
3. Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycjach.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.

Serwatowski.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 16. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

92. Gminy Wulka tarzewska, Zarzycze i Huta deregowska przez posła Kobylarza o budowę drogi od Rzeszowa na Sokołów, Nisko, Rozwadów do Nadwiśla.
 93. Baczyński Karol dyurnista przy szpitalu lwowskim przez posła Smolkę o dyspensę od przekroczonego wieku w celu starania się o posadę przy Wydziale krajowym.
 94. Klub postępowy polski przez posła Chrzanowskiego w przedmiocie reformy ustawy gminnej i powiatowej.
-

Protokół

11. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 19. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11¹/₄ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 108.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje protokół 10go posiedzenia, który bez odmiany przyjęty zostaje.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje spis petycyj po dzień 18. grudnia 1873 do Sejmu wniesionych od l. 95 do l. 103.

Na wniosek p. Zyblikiewicza odsyła Izba petycę l. 100 do komisji prawniczej, a l. 103 do komisji edukacyjnej.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje pismo Jego Excell. Pana Namiestnika, którem Jego Excell. przedkłada Izbie jako wniosek rządowy, projekt do ustawy państwowej względem zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywiczych, celem objawienia opinii w myśl §. 19. ust. 2. statutu krajowego.

Poseł Smolka zawiadamia imieniem Wydziału krajowego o wygotowaniu dodatkowego preliminarza na koszta żandarmeryjne i wnosi, aby odnośne sprawozdanie Wydziału krajowego odesłane zostało bez drukowania do komisji budżetowej, co Izba uchwała.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie zniesienia wolno-celnego okręgu brodzkiego.

Na wniosek posła Kamińskiego Izba uchwała przedmiot ten odsunąć na porządek dzienny następnego posiedzenia.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej nad petycyami.

Posel Zakliński prosi, ażeby zostawiona była posłom możność wglądania w treść petycji na porządku dziennym postawionych, Zyblikiewicz wykazuje techniczną niemożność udzielania wszystkich petycji wszystkim posłom.

Posel Antoniewicz wnosi, ażeby sprawozdanie komisji petycyjnej z dzisiejszego porządku dziennego cofniętem zostało i prosi, ażeby na przyszłość do porządku dziennego załączany był spis petycji, które na posiedzeniu Izby referowane być mają.

Izba usuwa sprawozdanie komisji petycyjnej z porządku dziennego.

Sprawozdawca komisji administracyjnej poseł Kuczkowski czyta sprawozdanie o petycji Wydziału powiatowego kolbuszowskiego o przyłączenie gmin Zapola i Przyłęka z Huciną do starostwa kolbuszowskiego i wnosi imieniem komisji administracyjnej.

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycja reprezentacji powiatu kolbuszowskiego o przyłączenie gmin Zapola i Przyłęka z Huciną i przyległościami do starostwa kolbuszowskiego, odstępuje się c. k. Prezydium Namiestnictwa do możliwego uwzględnienia.“

Izba uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Kuczkowski czyta sprawozdanie o petycji Wydziału powiatowego kolbuszowskiego o zabezpieczenie budynków naczelników gmin od ognia w drodze przymusowej, i wnosi imieniem komisji administracyjnej.

„Wysoka Izba raczy uchwalić:

Nad petycją Wydziału powiatowego kolbuszowskiego o zaprowadzeniu przymusowego zabezpieczenia majątku naczelników gmin z funduszków gminnych, Sejm przechodzi do porządku dziennego.“

Po przemówieniu posła Laskorza uchwała Izba powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Kuczkowski czyta sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Wydziału powiatowego Jasielskiego o zaprowadzenie ogólnego przymusowego zabezpieczenia od ognia, i wnosi imieniem komisji.

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Wydziału powiatowego jasielskiego o zaprowadzenie w kraju ogólnego przymusu asekuracyjnego wraz z dotyczącą opinią komisji administracyjnej, Sejm przydziela ją Wydziałowi krajowemu do jednoczesnego traktowania z podobnym wnioskiem posła p. Szczepańskiego w myśl uchwały Sejmowej z dnia 17. grudnia 1873.

Posel Hubar wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem posła Szczepańskiego traktującym o tej samej sprawie, a powołanym w wniosku komisji.

Po odrzuceniu wniosku p. Hubara Izba przyjmuje wniosek komisji.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje wniosek posła Pawlikowa o zaprowadzeniu języka ruskiego w 4 wyższych klasach gimnazjum akademickiego we Lwowie i o zaprowadzeniu języka ruskiego w szkole głównej tak zwanej grecko-katolickiej we Lwowie.

Ks. Marszałek ogłasza posiedzenie komisji sejmowych i porządek dzienny następnego posiedzenia Izby, które na dzień 20. b. m. o godzinie 11tej zapowiada i zamyka posiedzenie o godzinie 12tej w południe.

Porządek dzienny:

1. Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie zniesienia wolno-celnego okręgu brodzkiego. Sprawozdawca p. Koziebrodzki.
2. Pierwsze czytanie wniosku p. Spławińskiego o poszukiwaniu produktów górniczych.
3. Pierwsze czytanie wniosku p. Iwaniszowa o uregulowaniu handlu końmi.
4. Pierwsze czytanie wniosku p. Kocylowskiego o zniesienie Rad powiatowych.

5. Sprawozdanie komisji petycyjnej.
- a) 78/s. Petycja Michaliny Nowakowskiej o pozostawienie subwencji przyznanej dla dzieci.
 - b) 133/51. Petycja Karola Niedziałkowskiego o veniam aetatis dla służby krajowej.
 - c) 53/8. Hupczyc o veniam studiorum do służby krajowej.
 - d) 197/91. Aleksander Kamiński o veniam aetatis.
 - e) 119/41. Zawałkiewicz, urzędnik Magistratu, o udzielenie posady przy Wydziale krajowym.
 - f) 115/40. Petycja członków gminy Krasnostawczy o zniesienie uchwały Wydziału krajowego w przedmiocie używania pastwiska.
 - g) 54/9. Gminie Międzybrodzie i inne, o reparację mostu na rzece Soli w powiecie białskim leżącego.
 - h) 124/46. Gmina Łąka, o posterunek żandarmeryi.
 - i) 161. Wydział powiatowy brzeski, o posterunek żandarmeryi w Czchowie.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.

Serwatowski.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 18. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

95. Czemeryńska Filipina właścicielka zakładu naukowego żeńskiego we Lwowie przez posła Weigla o subwencyę dla tego zakładu.
 96. Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie przez posła Weigla o udzielenie datku dobroczynnego z funduszu krajowego.
 97. Gmina miasta Krakowa przez posła Weigla o umorzenie zaliczki 9.064 złr. 19 ct. udzielonej przez c. k. Rząd w latach 1848, 1849, 1852 i 1855 na wydatki choleryczne z funduszków krajowych.
 98. Żulice gmina pow. złoczowskiego przez posła Wesołowskiego o przydzielenie jej do Sądu powiatowego w Złoczowie.
 99. Klasztor pp. Benedyktynek ormiańskich we Lwowie przez posła Pietruskiego o udzielenie zapomogi na umorzenie długu z powodu odbudowania szkoły klasztornej, jakoteż samego klasztoru w sierpniu r. z. spalonego.
 100. Właściciele dóbr tabularnych ziemskich w powiecie krakowskim przez posła Zybliekiewicza o utrzymanie nadal osobnych ksiąg tabularnych i osobnej instancji tabularnej w Krakowie.
 101. 24 gmin powiatu Sanockiego przez posła Kocyłowskiego o zniesienie Rad powiatowych.
 102. Radomyśl gmina miejska przez posła hr. Jana Tarnowskiego o udzielenie subwencji dla tamtejszej szkoły.
 103. Wild Karol księgarz i wydawca przez posła Sawczyńskiego o subwencyę na wydawnictwo książek szkolnych.
-

Protokół

12. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 123.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Serwatowski odczytuje protokół 11go posiedzenia z dnia 19. grudnia, który zostaje przyjętym, i spis petycyj po dzień 20. grudnia 1873 do Sejmu wniesionych od l. 104 do l. 110 włącznie.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje interpelację posła ks. Mandyczewskiego do p. komisarza rządowego dotyczącą organizacyi służby zdrowia przy urzędach powiatowych.†

Komisarz rządowy Wiceprezydent Namiestnictwa Bartmański odpowiada na tę interpelację Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania, w przedmiocie zniesienia wolno-celnego okręgu Brodzkiego.

Sekretarz Serwatowski odczytuje telegram p. Kallira.

Po przemówieniu p. Dunajewskiego i ks. Marszałka odczytuje sprawozdawca p. Koziebrodzki sprawozdanie komisji administracyjnej i następujący wniosek:

I. Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego księstwa Krakowskiego wyraża przekonanie, że istnienie wolnego cłowego okręgu brodzkiego połączone jest ze szkodą kraju.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby poczynił odpowiednie kroki celem zniesienia nadanego miastu Brodom z okręgiem mocą c. k. uniwersału z 21. sierpnia 1779 wyłączenia pod względem komercyjnym z królestwa Galicyi i Lodomeryi.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby czuwał nad osiągnięciem skutku wskazanego niniejszą uchwałą.

W rozprawie ogólnej zabiera głos za wnioskiem komisji p. Dunajewski.

W rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez dyskusyi ustęp I., II. i III. powyższego wniosku komisji administracyjnej.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Spławińskiego o poszukiwaniu produktów górniczych.

Na wniosek p. Spławińskiego uchwała Izba odesłanie wniosku o poszukiwaniu produktów górniczych do osobnej wybrać się mającej komisji z 5 członków.

Ks. Marszałek zapowiada, że wybór tej komisji przedsięwziętym będzie po wyczerpaniu porządku dziennego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Iwaniszowa, o uregulowaniu handlu koźmi.

Na wniosek p. Iwaniszowa odsyła Izba powyższy wniosek do komisji administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kocyłowskiego o zniesienie Rad powiatowych.

Posel Kocyłowski wnosi:

„Wysoka Izba uchwali, wniosek o zniesienie Rad powiatowych odsyła się do komisji administracyjnej.“

Wniosek ten przy następującem głosowaniu Izba odrzuca.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie o petycji Michaliny Nowakowskiej i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Pani Michalina Nowakowska ma pobierać jako zasiłek na wychowanie małoletnich sierót z funduszków krajowych rocznie 400 zlr. w. a. przez dalsze 3 lata.“

Po przemówieniu p. Zybliekiewicza i sprawozdawcy Izba odrzuca powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Karola Niedziałkowskiego, o veniam aetatis dla służby krajowej i wniosek komisji petycyjnej:

„Panu Karolowi Niedziałkowskiemu udziela się veniam aetatis“; który to wniosek Izba uchwała bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Hupczyca o veniam studiorum do służby krajowej, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Uwalnia się p. Henryka Leopolda Hupczyca od składania dowodu ukończenia szkół, wymaganych uchwałą Sejmową z dnia 23. marca 1866 r.“

Posel Grocholski wnosi odesłać petycję pomienioną do Wydziału krajowego, wniosek ten dostatecznie poparty po przemówieniu posłów Pietruskiego powtórnie Grocholskiego który cofa swój wniosek i sprawozdawcy, Izba uchwała powyższy wniosek komisji petycyjnej.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Aleksandra Kamińskiego o veniam aetatis i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycję p. Aleksandra Kamińskiego przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, z wyjątkowem upoważnieniem do uwzględnienia żądania proszącego, jeżeli to za potrzebne uzna.“

Na wniosek p. Grocholskiego uchwała Izba przejście do porządku dziennego nad tym przedmiotem.

Sprawozdawca p. Łoś odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Zawalkiewicza urzędnika Magistratu, o udzielenie posady przy Wydziale krajowym, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycję p. Zawalkiewicza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowania.“

Posel Pietruski wnosi przejść do porządku dziennego nad tym przedmiotem.

Izba po przemówieniu sprawozdawcy przyjmuje wniosek p. Pietruskiego

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji członków gminy Krasnostawczy, o zniesienie uchwały Wydziału krajowego w przedmiocie używania pastwiska i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Nad petycją członków gminy Krasnostawczy przechodzi się do porządku dziennego.“
Co też Izba uchwała bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Męciński odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji gminy Międzybrodzie i innych, o reparację mostu na rzece Soli w powiecie Bialskim leżącego, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycyę gmin Międzybrodzie, Lipnickiego, Żywieckiego i Kobiernickiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do jak najspieszniejszego zarządzenia skutecznych środków zaradczych.“

Izba uchwała powyższy wniosek bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Serwatowski odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji gmin powiatu sądowego Łąka o posterunek żandarmeryi i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„I. Sejm uznaje potrzebę posterunku c. k. żandarmeryi w Łące, wzywa c. k. rząd o przedsięwzięcie kroków dla ustanowienia tamże posterunku c. k. Żandarmeryi.

„II. Nad prośbą gmin i duchowieństwa powiatu sądowego Łąka o surowsze niż obecnie karanie i obchodzenie się ze zbrodniarzami przechodzi Sejm do porządku dziennego.“

Ustęp pierwszy tego wniosku uchwała Izba bez dyskusji.

Co do ustępu drugiego p. Grocholski wnosi:

Odesłać pomienioną petycyę do Trybunału c. k. sądu Najwyższego, do możliwego uwzględnienia.

Wniosek ten dostatecznie poparty, po przemówieniu p. Wodzickiego wnosi p. Golejewski dodatek do wniosku p. Grocholskiego tej treści, by petycyę odesłać do c. k. sądu Najwyższego za pośrednictwem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca imieniem komisji petycyjnej zgadza się na wniosek p. Grocholskiego poczem Izba uchwała:

„Petycyę gmin i duchowieństwa powiatu sądowego Łąka o surowsze niż obecnie karanie i obchodzenie się ze zbrodniarzami udziela Sejm za pośrednictwem Wydziału krajowego trybunałowi c. k. sądu Najwyższego do możliwego uwzględnienia.“

Sprawozdawca p. Serwatowski odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Wydziału powiatowego Brzeskiego o posterunek żandarmeryi w Czchowie, i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Powyższą petycyę odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do urzędowania.“

Poseł ks. Król wnosi:

„Odstąpić powyższą petycyę Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.“

Wniosek ten p. ks. Króla dostatecznie poparty Izba uchwała.

Sekretarz Jasiński odczytuje interpelację p. Gniewosza do Wydziału krajowego dotyczącą zamknięcia rachunków za rok 1872, stosunku rubryk przenośnych do rubryk budżetu, funduszków z jakich pobrano zaliczki i usprawiedliwienia oraz pokrycia zaciągniętych długów.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje następujący wniosek p. Sawczyńskiego:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić, wzywa się c. k. rząd, aby poczynił stosowne kroki celem utworzenia osobnej drugiej szkoły realnej we Lwowie.

Następuje wybór komisji z 5 członków do zbadania wniosku p. Spławińskiego o poszukiwaniu produktów górniczych.

Poczem książe Marszałek oznajmia, że wynik tego wyboru ogłoszonym będzie następnego posiedzenia, zapowiada następne posiedzenie na poniedziałek dnia 22. grudnia o godzinie 11. i ogłasza porządek dzienny:

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Pawlikowa, o wprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego dla wszystkich przedmiotów nauki w głównej wzorowej tak zwanej grecko-katolickiej szkole we Lwowie.
 2. Pierwsze czytanie wniosku p. Pawlikowa, o zaprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego we wszystkich czterech wyższych klasach gimnazjum akademickiego we Lwowie.
 3. Sprawozdanie Wydziału krajowego, o zezwolenie na pobór dodatków do podatków.
 4. Sprawozdanie komisji administracyjnej, o petycyach
 - a) Rady powiatowej Kossowskiej, o zniesienie opłat spadkowych.
 - b) Petycja Rady Kolbuszowskiej, względem zaostrożenia postępowania komisji asenterunkowych w wypadkach samokalectwa.
 5. Sprawozdanie komisji petycyjnej.
 - a) l. 83/20. Lech Aleksander prosi o polecenie Wydziałowi krajowemu dotrzymania zawartej z nim umowy o dostarczanie krowianki.
 - b) l. 170/68. Dobieszewski o zakupienie broszury, o szczepieniu ospy.
 - c) l. 165/63. Komitet parafialny Nawaryi, o zapomogę na restaurację starożytnego ikonostatu.
 - d) l. 94/26 Gmina Mutno o udzielenie subwencji z powodu wylewu i gradobicia.
 - e) l. 176/72. Reprezentacya miasta Jasła względem wyjednania u wysokiego Rządu, aby gimnazjum jasielskie przyjęte zostało na etat państwowy.
 - f) l. 38/1. Reprezentacya pow. Jasło prosi o udzielenie subwencji na wystawić się mający budynek gimnazyalny w Jaśle.
 - g) l. 142/52. Towarzystwo muzyczne tarnowskie, o subwencję.
 - h) l. 182/76. Gminy konkurujące dróg powiatu Rzeszowskiego, o uwolnienie od dodatkowej konkurencyi.
 - i) l. 65/15. Antonina Praszalowiczowa, o jednorazowe wsparcie.
- Posiedzenie zamknięto o godzinie 1 $\frac{1}{2}$.

Marszałek krajowy:
Leon książe Sapieha.

Sekretarze:
Wereszczyński.
Jasiński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 19. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

104. Gminy Gembiczyna, Głobikowa i Głobikówka powiat Pilzno przez posła Rutowskiego o od-
pisanie zapomogi rządowej z r. 1846.
 105. Dyrekcyja Zakładu dla ciemnych we Lwowie przez posła ks. Sapiechę o podwyższenie roczne
dotacyi z 1000 na 2000 złr.
 106. Nowy Sącz Wydział powiatowy przez posła Dunajewskiego o subwencyą na drogi gminne
powiatu Sądeckiego w kwocie 5000 złr.
 107. Rada miejska w Krakowie przez posła Majera o datek roczny 1000 złr. na powiększenie
zbiorów Muzeum przemysłowego.
 108. Kłodne gmina powiat Limanowa przez posła Szujskiego o odłączenie jej od gminy Męciny
a przyłączenie do gminy Chonuranie.
 109. Nowy Sącz Wydział powiatowy przez posła Szujskiego o przydzielenie drogi powiatowej
prowadzącej z Nowego Sącza do Krynicy do kategorii dróg rządowych lub krajowych.
 110. Semkowicz Jan były Mandataryusz przez posła Smolkę o jednorazową zapomogę.
-

Galaxy class papers

Galaxy class papers, 1972-73, in three folders.

The papers in this collection are arranged in three folders. The first folder contains papers on the topic of "Galaxy" and includes a list of names of students who have taken the course. The second folder contains papers on the topic of "Galaxy" and includes a list of names of students who have taken the course. The third folder contains papers on the topic of "Galaxy" and includes a list of names of students who have taken the course.

Protokół

13. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 22. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 107.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 20. grudnia

1873 r.

Protokół bez zarzutu przyjęty.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje dalszy ciąg petycyj od l. 111 do l. 119 włącznie.

Do l. 119 stawia p. Waleryan Podlewski wniosek, odesłania petycji do komisji budżetowej.

Wniosek ten Izba uchwała.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje swój wniosek dotyczący produkcji i sprzedaży soli.

Ks. Marszałek oznajmia, że z tym wnioskiem postąpi się według regulaminu.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje interpelację p. Lisiewicza do c. k. Komisarza rządowego dotyczącą zaniechania nauki języka ruskiego w gimnazjum ces. Franciszka Józefa we Lwowie.

Sekretarz Wereszczyński ogłasza następujący wynik wyboru do komisji górniczej z pięciu członków, głosowało 102, konieczna większość 53, wybrani posłowie: Spławiński 99, Dzwonkowski 92, Jan Tarnowski 64, Gniewosz 60 głosami, zatem czterech — po tychże nikt nie otrzymał absolutnej większości głosów.

Ks. Marszałek oświadcza, że do uzupełniającego wyboru piątego członka do komisji górniczej przystąpi Izba przy końcu posiedzenia.

Na wniosek p. Czajkowskiego Izba uchwała zamieścić na dzisiejszym porządku dziennym petycje l. 194, 195, 196 miasta Dobromila, 38 gmin i obszarów dworskich byłego powiatu dobromilskiego o przeniesienie urzędu powiatowego z Birczy do Dobromila.

Z porządku dziennego następuje:

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Pawlikowa o wprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego dla wszystkich przedmiotów nauki w głównej wzorowej tak zwanej grecko-katolickiej szkole we Lwowie.

Sprawozdawca p. Szczepański odczytuje sprawozdanie komisji administracyjnej dotyczącej petycji:

a) Rady powiatowej kossowskiej o zniesienie opłat spadkowych i następujący wniosek:

„Wzywa się c. k. Rząd najusilniej, by reformę ustawodawstwa o należytościach prawnych w ogóle a od przeniesienia własności w szczególności z uwzględnieniem właściwości stosunków tutejszo-krajowych na drodze właściwej jak najspieszniej wyjednał.“

P. Spławiński wnosi odesłanie do komisji prawniczej.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba odrzuca wniosek p. Spławińskiego i uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Kuczkowski odczytuje sprawozdanie o

b) petycji Rady kolbuszowskiej względem zaostżenia postępowania komisji asenterunkowych w wypadkach samokalectwa i wnosi imieniem komisji administracyjnej:

„Petycję Wydziału Rady powiatowej kolbuszowskiej w sprawie uchylania się Izraelitów od obowiązku służby wojskowej, przesyła Sejm c. k. Namiestnictwu z odwołaniem się do swojej uchwały z dnia 11. listopada 1869 i z wezwaniem, by c. k. Rząd krajowy wpłynąć zechciał na rychłe załatwienie wniosków postawionych w tym przedmiocie przez Wydział krajowy w odezwach tegoż do l. 4.299/1870, 7.003/1871, 14.589/1871, 22.203/1872, 16.527/1873.“

Równocześnie zwracając uwagę c. k. Namiestnictwa na wzmagającą się liczbę wypadków prawdopodobnego samokalectwa w celu uwolnienia się od służby wojskowej jest Sejm zdania, iż skutecznym środkiem zapobieżenia tego rodzaju nadużyciom byłoby rozszerzenie attrybucji komisji asenterunkowych w kierunku, ażeby takowe orzekając w poszczególnych wypadkach o istniejącem podejrzeniu samokalectwa upoważnione były oraz asenterować z miejsca, podejrzanego o to nadużycie, jeżeli zresztą jest zdolnym, bez względu na przebieg i wynik przepisanego w takich razach śledztwa sędowo-karnego, a to do dowolnych usług w c. k. armii, do jakich tenże popisowy pomimo podejrzanego skaleczenia przydatnym się okaże.“

P. Grocholski przemawia za opuszczeniem ustępu pierwszego wniosku komisji aż do słów „zwracając uwagę.“

Po przemówieniu pp. Szczepańskiego, Fruchtmanna, Golejowskiego, Grocholskiego, Pawlikowa, Smolki, Wesołowskiego i sprawozdawcy Izba uchwała powyższy wniosek komisji administracyjnej w całości bez zmiany.

Z porządku dziennego następuje:

1. Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji żądających przeniesienia c. k. Starostwa z Birczy do Dobromila i wnosi imieniem komisji petycyjnej.

„Sejm raczy uchwalić:

Petycja miasta Dobromila, 38 gmin i właścicieli obszarów dworskich byłego powiatu dobromilskiego przesyła się Wydziałowi krajowemu do uzyskania uwzględnienia prośby przy komisji mieszanej nad terytoryalnym podziałem kraju obradującej — z tym dodatkiem, iż Sejm uznaje potrzebę przeniesienia c. k. Starostwa z Birczy do Dobromila.“

P. Gniewosz wnosi opuścić ustęp końcowy wniosku zaczawszy od słów „Z tym dodatkiem, iż Sejm“ i tam dalej.

Po przemówieniu p. Skwarczyńskiego i sprawozdawcy Izba uchwała pierwszą część powyższego wniosku aż do słów „Z tym dodatkiem.“ Ustęp końcowy wniosku zaczawszy od słów „z tym dodatkiem“ poddany oddzielnie pod głosowanie, Izba odrzuca.

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie o petycji Komitetu parafialnego Nawary o zapomogę na restaurację starożytnego ikonostatu, oraz następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.“

Po przemówieniu p. Biłousa Izba uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Słonecki odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji gminy Mutno o udzielenie subwencji z powodu wylewu i gradobicia i następujący wniosek komisji petycyjnej:

„Petycja gminy Mutno o udzielenie subwencji z powodu wylewu i gradobicia“, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Słonecki stawia imieniem komisji petycyjnej następujący wniosek:

„Nad petycją Towarzystwa muzycznego tarnowskiego o subwencją dla istniejącej przy temże Towarzystwie szkoły muzycznej,“ przechodzi się do porządku dziennego.

Po przemówieniu p. Spławińskiego przeciw wnioskowi, wniosek ten przyjęty.

Sprawozdawca p. Serwatowski odczytuje sprawozdanie dotyczące petycji Dr. Aleksandra Lecha o polecenie Wydziałowi krajowemu dotrzymania zawartej z nim umowy o dostarczenie krowianki i stawia następujący wniosek imieniem komisji petycyjnej:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu dopełnienie zawartej z Dr. Lechem umowy.“

P. Haller wnosi przejście do porządku dziennego. P. Golejowski popiera wniosek komisji. P. Wodzicki Lud. wniosek posła Hallera. Po przemówieniu posłów Grossa, Zyblikiewicza i Szaszkiwicza przeciw wnioskowi komisji, powtórnem przemówieniu posłów Golejowskiego, Zyblikiewicza, Hallera i sprawozdawcy, Izba przechodzi nad petycją Dr. Lecha do porządku dziennego.

Na wniosek sprawozdawcy komisji petycyjnej p. Serwatowskiego uchwała Izba bez dyskusji:

Petycję Dr. Dobieszewskiego o zakupienie broszury „O szczepieniu ospy“ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do bliższego dokładnego zbadania i zarządzenia według słusznego uznania.

Na wniosek sprawozdawcy komisji petycyjnej p. Pilińskiego uchwała Izba po przemówieniu p. Michalskiego:

„Wzywa się Rząd, aby w drodze właściwej wyjednał przyjęcie gimnazjum w Jasle na etat państwowy.“

Na wniosek sprawozdawcy komisji petycyjnej p. Pilińskiego uchwała Izba po przemówieniu p. Michalskiego:

„Wzywa się Rząd, aby w drodze właściwej wyjednał dla miasta Jasła subwencją bez-zwrotną w kwocie 10.000 złr. a. w. na wybudowanie gmachu gimnazjalnego.“

Sprawozdawca p. Piliński odczytuje sprawozdanie komisji petycyjnej, dotyczące petycji p. Antoniny Prasałowiczowej o wsparcie i następujący wniosek komisji:

„Przyznaje się p. Antoninie Prasałowiczowej, wdowie po ś. p. Eugeniuszu Prasałowiczu, byłym sekundaryuszu szpitala powszechnego lwowskiego jednorazowe wsparcie w kwocie 100 złr. a. w.“

P. Zyblikiewicz wnosi przejście do porządku dziennego. P. Golejowski popiera wniosek komisji. Po przemówieniu powtórnem posłów Zyblikiewicza i Golejowskiego, następnie p. Hallera i sprawozdawcy, Izba uchwała:

„Nad petycją p. Antoniny Prasałowiczowej Sejm przechodzi do porządku dziennego.“

Sprawozdawca p. Golejowski odczytuje sprawozdanie komisji petycyjnej, dotyczące petycji gmin konkursowych dróg powiatu rzeszowskiego o uwolnienie ich od dodatkowej konkurencji i stawia imieniem komisji petycyjnej następujący wniosek:

„Wzywa się Rząd, by dla powtórnego zbadania rachunków w tej sprawie zarządził komisję miesznaną, w której skład powołani by byli także członkowie Rady powiatowej rzeszowskiej.“

Po przemówieniu p. Wodzickiego Ludwika, który popiera wniosek komisji, wniosek ten przyjęty

Izba przystępuje do wyboru uzupełniającego jednego członka do komisji górniczej.

Książę Marszałek oznajmia, że **wynik tego wyboru ogłoszonym będzie na następném posiedzeniu**, zapowiada następne posiedzenie na **poniedziałek dnia 29. grudnia o godzinie 11tej przed południem** i ogłasza następujący **porządek dzienny**:

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Sawczyńskiego w sprawie utworzenia osobnej drugiej szkoły realnej we Lwowie.
2. Sprawozdanie komisji petycyjnej.
3. Drugie czytanie przedłożenia rządowego względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych. Sprawozdawca Dr. Rydzowski.

Koniec posiedzenia o godzinie 2 $\frac{1}{2}$.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Wereszczyński.

Jasiński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 21. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

111. Przemyśl, Wydział powiatowy przez posła ks. Adama Sapięgę o przymusowe zabezpieczenie budynków plebanialnych i wójtowskich.
 112. Tenże Wydział powiatowy przez posła ks. Adama Sapięgę o przymusową komasację gruntów.
 113. Mizuń, Rada gminna przez posła Pietruszewicza o zniesienie monopolu soli.
 114. Węldzierz, Rada gminna powiat Dolina przez posła Pietruszewicza o zezwolenie pobierania ropy dla bydła i o zniesienie monopolu soli.
 115. Nowoszyn, gmina powiat Dolina przez posła Pietruszewicza o zezwolenie pobierania ropy dla bydła.
 116. Koestlich Franciszek właściciel zakładu naukowego wojskowego przez posła Smolkę o wstawienie do budżetu opuszczonej kwoty 1.000 złr., jako uchwalonej subwencji na r. 1873/4.
 117. Gorlice, Wydział powiatowy przez posła Rydzowskiego o urządzenie urzędów hipotecznych dla dóbr tabularnych przy Sądach kolegialnych.
 118. Drozdowski Teodor emerytowany dyrektor szkoły głównej w Kętach przez posła Kowalskiego o zapomogę.
 119. Waleryan Podlewski, August hr. Łoś, Eugeniusz hr. Cetner, Dr. Adolf Moszyński, Stanisław Niedzielski i Antoni Halski dzierżawcy teatru skarbkowskiego przez posła Podlewskiego o subwencyę.
-

Protokół

14. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 29. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 95.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 22. grudnia 1873 r.

Protokół bez zarzutu przyjęty.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje dalszy ciąg petycyj od l. 120 do l. 128 włącznie.

Sekretarz Wereszczyński ogłasza wybór jednego członka do Komisji górniczej. Głosujących było 78 — absolutna większość 39. Poseł Zyblikiewicz otrzymał 46 głosów, został przeto wybrany.

Książę Marszałek zawiadamia Izbę, że poseł Bogdanowicz z powodu słabości nie może brać udziału w posiedzeniach Sejmu.

P. Siemiński uprasza o urlop 24dniowy. Izba udziela żądanego urlopu.

Sekretarz Wereszczyński czyta przedłożenie rządowe w sprawie ustawy wodnej.

Ks. Marszałek oświadcza, że z niem postąpi podług regulaminu.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Sawczyńskiego w sprawie utworzenia osobnej drugiej szkoły realnej we Lwowie.

Po przemówieniu wnioskodawcy p. Sawczyńskiego Izba uchwala odesłanie wniosku do komisji szkolnej.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gmin Mizuń, Nowoszyn i Węldzisz o zniesienie monopolu soli i pozwolenie pobierania ropy dla bydła.

Sprawozdawca p. Słonecki czyta sprawozdanie i następujący wniosek komisji:

„Udziela się petycyje gmin Mizuń, Nowoszyna i Weldzirza o zniesieniu monopolu soli i pozwolenia pobierania ropy bezpośrednio graniczącym gminom wys. c. k. Rządowi w celu przedłożenia takowych wys. c. k. Ministerstwa ku uwzględnieniu.“

Wniosek komisji bez dyskusji przyjęty.

Dalej następuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Jana Semkowicza o jednorazową zapomogę z funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. Słonecki czyta sprawozdanie i następujący wniosek komisji:

„Nad petycją Jana Semkowicza byłego mandataryusza w Żydaczowie o jednorazową zapomogę z funduszy krajowych przechodzi się do porządku dziennego.“

Izba uchwała wniosek komisji bez dyskusji.

Dalej następuje sprawozdanie komisji petycyjnej nad petycją Zygmunta Sidorowicza o udzielenie subwencji 500 zł. na rok 1874 w celu dalszego kształcenia się w sztuce malarskiej.

Sprawozdawca p. Serwatowski czyta sprawozdanie komisji i następujący wniosek:

„Udziela się subwencję na rok 1874 w sumie 500 złr. P. Zygmuntowi Sidorowiczow w celu kształcenia się dalszego w malarstwie za granicą.“

Na wniosek p. Czerkawskiego, po przemówieniu pp. Zyplikiewicza, Kowalskiego Zaklińskiego i Czajkowskiego, Izba uchwaliła wniosek p. Czerkawskiego odesłania petycji do komisji budżetowej.

Ks. Marszałek usuwa z porządku dziennego:

Drugie czytanie przedłożenia rządowego względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych — z powodu nieobecności sprawozdawcy Dr. Rydzowskiego i zapowiada następujący porządek dzienny jutrzejszego posiedzenia:

- 1) Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem do ustawy państwowej względem zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywicznych.
- 2) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie budowy pralni i łazienek przy lwowskim szpitalu powszechnym. Sprawozdawca p. Haller.
- 3) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku względem funduszu potrzebnego na wykończenie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie. Sprawozdawca p. Haller.
- 4) Pierwsze czytanie wniosku p. Antoniewicza o ułatwienie sprzedaży soli.
- 5) Drugie czytanie przedłożenia rządowego względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych. Sprawozdawca Dr. Rydzowski.

Posiedzenie zamknięte o godz. 12 $\frac{1}{2}$.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Wereszczyński.

Jasiński.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 28. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

120. Mieszkańcy z okolicy Sokołowa przez posła Ludwika hr. Wodzickiego o budowę drogi od Rzeszowa na Sokołów Nisko. Rozwadów do Nadwiśla.
121. Wołeczyszczowice gmina przez posła Kamińskiego o odpisanie całorocznego podatku, o udzielenie bezwrotnej zapomogi, tudzież pożyczki zwrotnej z odsetkami.
122. Bolwiński Zygmunt kwieskowany c. k. urzędnik przez posła Kamińskiego prosi o veniam aetatis i nadanie posady konduktora drogowego.
123. Wadowice gmina przez posła Br. Bauma o wyjednanie u wys. Rządu lub udzielenie z funduszów krajowych 20ej tysięcznej bezprocentowej pożyczki.
124. Galicyjski Instytut i szkoła muzyczna we Lwowie przez posła Czajkowskiego o podwyższenie rocznej subwencji.
125. Towarzystwo prawnicze lwowskie przez posła Madejskiego o spowodowanie poprawniejszych przekładów ustaw powszechnych w polskiem wydaniu dziennika praw państwa.
126. Dyrekcya Zakładu głuchoniemych we Lwowie przez posła Smolkę o przyjęcie płac nauczycieli tego Zakładu na fundusz krajowy.
127. Gmina Strzelce Wielkie przez posła Hoszarda o powstrzymanie egzekucyi za zaległe podatki, opuszczenie bieżących podatków i zarządzenie robót publicznych.
128. Towarzystwo lekarzy galicyjskich przez posła Hoszarda w sprawie organizacyi służby zdrowia

Protokół

15. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 30. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha,

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 105.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa, Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Serwatowski odczytuje protokół 14. posiedzenia z dnia 29. grudnia, który bez zarzutu Izba przyjmuje, i spis petycyj po dzień 30. grudnia 1873. r. do Sejmu wniesionych, od l. 129. do l. 136. włącznie,

Wszystkie petycye odesłano do komisji petycyjnej, prócz petycji pod l. 130, 132 i 136 pierwszą z nich odesłano do komisji budżetowej, dwie ostatnie zaś do komisji prawniczej.

Sekretarz Serwatowski odczytuje interpelację p. Słoneckiego do p. komisarza rządowego, dotyczącą kompetencji załatwiania spraw spornych, między najemnikami i pomocnikami z jednej, a gospodarzami gminnymi, i lasowymi z drugiej strony.

Komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa p. Bartmański odpowiada na powyższą interpelację.

P. Golejewskiego wnosi, by dwie petycye miasta Krakowa pod l. 77. i 216 odesłać do komisji budżetowej, na co się Izba zgadza.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem do ustawy państwowej względem zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywiczych.

Przedmiot ten odesłano bez czytania do komisji górniczej.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie budowy pralni i łazienek przy lwowskim szpitalu powszechnym; sprawozdawca p. Haller.

Na wniosek sprawozdawcy, odesłano powyższe sprawozdanie do komisji budżetowej.

Następuje z porządku dziennego:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku względem funduszu potrzebnego na wykończenie budowy domu obłąkanych w Kulparkowie. Sprawozdawca p. Haller.

Sprawozdanie powyższe bez czytania odsyła Izba na wniosek sprawozdawcy do komisji budżetowej.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Antoniewicza o ułatwienie sprzedaży soli.

Na wniosek p. Antoniewicza odesłano wniosek powyższy do komisji administracyjnej.

Następuje:

Drugie czytanie przedłożenia rządowego względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych.

Sprawozdawca p. Rydzowski odczytuje sprawozdanie komisji prawniczej i prostuje omyłki druku.

W rozprawie ogólnej zabierają głos: p. Smolka, przeciw wnioskowi komisji i wnosi, by napowrót odesłano przedłożenie do komisji, która uwzględniwszy jego uwagi, ponownie nad nim się zastanowi.

Wniosek zostaje poparty.

PP. Spławiński, Kowalski i Zyblikiewicz przemawiają za projektem komisji, pp. zaś Smolka i Krzeczunowicz przeciw temu. P. Krzeczunowicz podnosi i motywuje następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wykazy hipoteczne, obejmujące tabularne posiadłości ziemskie, z wyjątkiem posiadłości we Wielkim księstwie Krakowskim tworzą razem jedną księgę główną.

2. Projekt do ustawy o księgach hipotecznych, odsyła się do komisji dla niezwłocznego poczynienia zmian odpowiadających zasadzie powyższej.

3. Projekt zmieniony ma komisya bez nowego drukowania przedłożyć Sejmowi w przeciągu 5ciu dni.

Wniosek dostatecznie poparty.

P. Krzeczunowicz żąda zarazem imiennego głosowania nad jego wnioskiem.

Dla spóźnionej godziny 2¹/₂, po południu książę Marszałek odracza niniejsze posiedzenie do godziny 6. wieczorem.

Dalszy ciąg posiedzenia z 30. grudnia 1873.

Przewodniczący książę Leon Sapieha zagaja o 6¹/₂ godzinie wieczorem posiedzenie.

Po przemówieniu posłów Wolańskiego Erazma, Krzeczunowicza, przeciw, a posłów Wesołowskiego, Jasińskiego Józefa, Całkowskiego, Zyblikiewicza, Kowalskiego i sprawozdawcę komisji za wnioskiem komisji, i po oświadczeniu posła Smolki, że cofając swój wniosek łączy się z wnioskiem Krzeczunowicza, poddaje książę Marszałek do poparcia wniosek imiennego głosowania, który upada, następnie odrzuca Izba wniosek odraczający posła Krzeczunowicza.

Sekretarz Serwatowski odczytuje wniosek p. Czerkawskiego dotyczący utworzenia fakultetu medycznego we Lwowie.

Po odczytaniu porządku dziennego jutrzejszego posiedzenia zamyka ks. Marszałek posiedzenie o 8¹/₂, i zapowiada następne posiedzenie na jutro t. j. 31. grudnia o 11. godzinie przed południem.

Porządek dzienny.

1. Szczegółowa rozprawa nad przedłożeniem rządowym względem zaprowadzenia ksiąg hipotecznych

2. Drugie czytanie sprawozdania w sprawie oddania krakowskiego szpitalu powszechnego w zarząd tamtejszej reprezentacji miejskiej i sprawozdanie o stanie funduszków stanowiących majątek szpitala św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie.

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Michała Januarego Olszewskiego o udzielenie veniae aetatis.

4. Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gminy Zaleszczyki w sprawie budowy mostu przez Dniestr.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Serwatowski.

Antoniewicz.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 29. grudnia 1873 do Sejmu krajowego wniesionych.

129. Mieszkańcy miasta Starejsoli przez posła Popiela o nieuwzględnienie prośby Rady gminnej o wyjednanie podwyższenia dodatków do podatków.
130. Toczyński Tomasz właściciel realności w Repechowie przez posła Szczepańskiego o uwolnienie uprzęgów od myta rogatkowego.
131. Zalesie gmina przez posła Szaszkiewicza o odłączenie jej od gminy Olszan.
132. Tarnopol wydział powiatowy przez posła hr. Koziembrodzkiego względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych mniejszych i większych posiadłości.
133. Gmina Kalnica i Serednie wielkie przez posła Kerepina o zniesienie mesznego.
134. Rada gminy w Nowosieliccy przez posła Pietrusiewicza o zniesienie monopolu soli.
135. Rada gminna w Pacykowie przez posła Pietrusiewicza o zniesienie monopolu soli.
136. Izba notaryalna w Krakowie przez posła Rydzowskiego o uchwalenie ustawy względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych.

Protokół

16. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 31. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11¹/₂, przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 109.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa, Bartmański.

Sekretarz Antoniewicz czyta protokół poprzedniego posiedzenia, który bez zarzutu przyjęto.

Sekretarz czyta spis petycyj od l. 137—144.

Sekretarz ogłasza ukonstytuowanie się komisji górniczej: Przewodniczący Zyblikiewicz, zastępca Jan hr. Tarnowski, sekretarz Spławieński.

Sekretarz czyta prośbę u udzielenie urlopu dla p. Ziemiałkowskiego do końca Sesyi, izba uchwała; — dla p. Polanowskiego 8 dni Marszałek udziela.

Z porządku dziennego następuje:

1. Szczegółowa rozprawa nad przedłożeniem rządowem względem zaprowadzenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych.

Sprawozdawca Dr. Rydzowski czyta:

§. 1.

W królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone będą księgi hipoteczne (gruntowe).

Księgi te założone będą z urzędu dla wszystkich miejscowości, dla których nie istnieją księgi publiczne jako hipoteczne uważać się mające; dla miejscowości zaś, dla których wspomniane księgi istnieją, o tyle, o ile księgi tam prowadzone nie odpowiadają wymogom niniejszej ustawy.

P. Madejski po przemówieniu stawia poprawkę dostatecznie popartą następującej treści:

§. 1. W królestwach Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone będą księgi hipoteczne (gruntowe, miejskie, tabularne) przy Sądach kolegialnych pierwszej instancyi.

Przemawiają za wnioskiem komisji a przeciw poprawce p. Madejskiego poseł Spławiński i Fruchtmann.

Po przemówieniu sprawozdawcy poprawka p. Madejskiego upada.

Izba uchwała §. 1 Ustawy według wniosku komisji.

P. Kowalski wnosi uchwalenie całej Ustawy en bloc.

P. Smolka sprzeciwia się przyjęciu en bloc i zapowiada poprawkę do §. 3 a p. Krzeczunowicz do §. 23, poczem p. Kowalski wnosi, żeby rozprawę prowadzono tylko nad temi §§., do których poprawki zapowiedziano.

Wniosek ten Izba przyjmuje.

Sprawozdawca czyta :

§. 3.

Wykazy hipoteczne posiadłości tabularnych w obrębie jednego sądu kolegiального jako realnej ich instancji położonych, tworzą razem jedną księgę główną.

Przy zakładaniu ksiąg hipotecznych te posiadłości za tabularne uważać należy, które w myśl ordynacji wyborczej dla Sejmu krajowego za dobra ziemskie tabularne poczytane być mogą.

Czy posiadłość uważaną być ma za tabularną, orzeka w razie wątpliwości po zasięgnięciu opinii Namiestnictwa i Wydziału krajowego, co do posiadłości w Galicyi i Lodomeryi położonych. Sąd krajowy lwowski, co do posiadłości położonych w okręgu byłego wolnego miasta Krakowa, sąd krajowy krakowski

Wykazy hipoteczne posiadłości położonych w obrębie miasta, w którym sąd kolegialny będący zarazem instancją ich realną ma swoją siedzibę, tworzą razem jedną księgę główną. Większe jednak gminy miejskie podzielone być mogą, dla łatwiejszego przeglądu na dzielnice miejscowo odgraniczone a w takim razie utworzoną będzie dla każdej pojedynczej dzielnicy osobna księga główna.

Wykazy hipoteczne wszystkich innych posiadłości w jednej gminie katastralnej położonych tworzą razem jedną księgę główną.

W razie potrzeby założone będą księgi dodatkowe dla każdej księgi głównej z osobna.

Rozprawa nad §. 3 otwarta.

P. Smolka wnosi następującą poprawkę :

„Wykazy hipoteczne obejmujące tabularne posiadłości ziemskie, z wyjątkiem Wielkiego księstwa Krakowskiego tworzą razem jedną księgę główną.

Poprawka ta upada jako niedostatecznie poparta a §. 3 wedle wniosku komisji przyjęty.

Izba przechodzi do rozprawy nad §. 23.

Sprawozdawca czyta §. 23 :

„§. 23.

Przy utworzeniu ciał hipotecznych (§. 21 ust. 3) z takich posiadłości, które były dotychczas wpisane w księdze publicznej za hipoteczną uważanej, służyć będzie za podstawę stan posiadania tej księdze odpowiedni.

Posiadłości zaś w takich księgach niewpisane a do jednego i tego samego posiadacza należące połączone będą w jedno ciało hipoteczne, jeżeli posiadacz utworzenia osobnych ciał hipotecznych nie żąda. Połączenie to jednak o tyle tylko skutecznym być może, o ile według ustawy jest dopuszczalnym (§. 5), co w każdym razie jak najściślej zbadać należy, przez przesłuchanie posiadacza, przez przegląd aktów sądowych, lub w inny sposób odpowiedni“.

P. Krzeczunowicz stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę :

„W alinei drugiej po słowie „należące“ dodać „i w jednej gminie katastralnej położone“.

Gdyby ta poprawka upadła, stawia poseł Krzeczunowicz drugą ewentualną poprawkę, aby zamiast słowa „będą“, zamieszczono słowa „być mogą“.

Obydwie poprawki dostatecznie poparte.

Wykazy hipoteczne posiadłości położonych w obrębie miasta, w którym sąd kolegialny będący zarazem instancją ich realną ma swoje siedzibę, tworzą razem jedną księgę główną. Większe jednak gminy miejskie podzielone być mogą, dla łatwiejszego przeglądu na dzielnice miejscowo odgraniczone a w takim razie utworzoną będzie dla każdej pojedynczej dzielnicy osobna księga główna.

Wykazy hipoteczne wszystkich innych posiadłości w jednej gminie katastralnej położonych tworzą razem jedną księgę główną.

W razie potrzeby założone będą księgi dodatkowe dla każdej księgi głównej z osobna.

a) Treść wykazów hipotecznych.

§. 4.

Jeden wykaz hipoteczny obejmować ma w powszechności jedno tylko ciało hipoteczne, wyjątkowo można jednak w księgach hipotecznych, które obejmują posiadłości ziemskie nie tabularne, wciągać do jednego wykazu kilka ciał hipotecznych mniejszej wartości do jednego i tego samego właściciela należących, jeżeli nie ma obawy, by z tego w stanie hipotecznym jaka zawiałość wyniknąć mogła.

§. 5.

Każda posiadłość będąca całością fizycznie ciągłą tworzyć może dla siebie osobne ciało hipoteczne.

Połączenie kilku posiadłości do tego samego właściciela należących w jedno ciało hipoteczne wtedy tylko może nastąpić, jeżeli takowe nie są rozmaicie obciążone i także pod względem ograniczeń prawa własności, żadnej między nimi nie ma różnicy, lub jeżeli przeszkody te równocześnie z tem połączeniem usunięte zostaną.

b) Karty wykazu hipotecznego.

§. 6.

Każdy wykaz hipoteczny składa się z karty stanu majątkowego, z karty własności i z karty ciężarów.

§. 7.

Karta stanu majątkowego zawierać będzie wszystkie części składowe ciała hipotecznego i te prawa rzeczowe, które z własnością ciała hipotecznego lub z częścią składową tegoż są połączone.

Oznaczenie części składowych ciała hipotecznego zgadzać się powinno z oznaczeniem takich w katastrze i na mapie katastralnej.

Jeżeli jakie ciało hipoteczne ma powszechnie znaną nazwę, wyrazić ją należy w napisie karty stanu majątkowego. W napisie tym uwidocznione być ma także, jeżeli ciało hipoteczne znajduje się w stosunku niezupełnej własności.

§. 8.

Jeżeliby stan majątkowy wskutek wpisu na innej karcie dokonanego pod względem treści w czemkolwiek zmieniony został, zmiana takowa na karcie stanu majątkowego z urzędu uwidoczniona będzie.

Każdy wpis służebności gruntowej skuteczniejszy w wykazie posiadłości służebnej jak niemniej każdą następną zmianę tego wpisu na karcie stanu majątkowego posiadłości uprawnionej z urzędu uwidocznienie należy.

§. 9.

Karta własności służy do wpisania praw własności, tudzież owych ograniczeń, którym podlega właściciel pod względem zdolności osobistej w swobodnym zarządzaniu majątkiem.

Oprócz tego uwidocznnić należy na tej karcie wszystkie ograniczenia do karty ciężarów zaciągając się mające, którym każdy właściciel w rozrządzaniu całym hipotecznym lub częścią tegoż podlega.

§. 10.

Karta ciężarów wyszczególnić ma wszelkie na posiadłości ciążące prawa rzeczowe, tudzież prawa na tych prawach nabyte, dalej prawa odkupu pierwokupna, najmu i dzierżawy, a oprócz tego wszelkie takie ograniczenia w rozrządzaniu całym hipotecznym lub częścią onegoż, którym podlega każdy właściciel tej obciążonej posiadłości.

§. 11.

Jeżeli w jednym i tym samym wykazie zawartych jest kilka ciał hipotecznych, natenczas wpisy do nich się odnoszące uskutecznione będą na karcie stanu majątkowego dla każdego z tych ciał w odrębnych odstępach z osobna, na dalszych zaś dwóch kartach dla wszystkich ciał hipotecznych w porządku jak po sobie następują.

Każde z tych ciał hipotecznych otrzyma na karcie stanu majątkowego dla szczegółowego oznaczenia liczbę bieżącą, a do oznaczenia tego odwoływać się należy przy wszystkich odnośnych wpisach na karcie własności lub na karcie ciężarów uskutecznić się mających: przy takim odwołaniu trzeba liczbę odnośną wypisać głoskami.

Jeżeliby które z tych ciał hipotecznych w jednym i tym samym wykazie zawartych do innego wykazu hipotecznego przeniesionem być miało; natenczas przeniesienie to wykonać należy z wszystkimi wpisami, odnoszącymi się do tego ciała hipotecznego.

c) Rejestra.

§. 12.

Dla każdej księgi płównej utrzymywane będą rejestra ciał hipotecznych tudzież osób, dla których i przeciw którym wpisy się uskuteczniają.

B. Zbiór dokumentów.

§. 13.

Dla wszystkich ksiąg głównych jednego i tego samego sądu, utrzymywany będzie wspólny zbiór dokumentów; jednakże dla księgi głównej posiadłości tabularnych utrzymywane ma być osobny taki zbiór.

3. Postępowanie przy zakładaniu ksiąg hipotecznych.

a) Władze wykonawcze.

§. 14.

Zakładanie ksiąg hipotecznych przeprowadzać będą sędziowie powiatowi, przełożeni sądów powiatowych miejsko delegowanych, lub ich zastępcy, pod bezpośrednim nadzorem prezydentów

sądów kolegialnych pierwszej instancyi, lub wyznaczonych przez nich urzędników sądowych. Zastępca sędziego powiatowego może być tylko taki urzędnik sądowy, który złożył egzamin sędziowski.

Jeżeliby ze względu na stan spraw, lub na urzędowe stosunki sądu powiatowego zachodziła obawa, że sędzia powiatowy w sposób odpowiedni lub w czasie stosownym założenia ksiąg hipotecznych wykonać nie zdoła, natenczas może prezydent wyższego Sądu krajowego w którego okręgu sąd powiatowy ma swoją siedzibę, czynność tę na czas potrzeby poruczyć innemu urzędnikowi sądowemu, który złożył egzamin sędziowski. Urzędnik ten przydzielonym będzie dotyczącemu sądowi powiatowemu, do tymczasowego pełnienia służby.

Do zakładania ksiąg hipotecznych dla miasta, w którym sąd kolegialny pierwszej instancyi ma swoją siedzibę, może także prezydent tegoż sądu, jeżeli to za stosowne uzna, zamiast przełożonego sądu powiatowego miejsko delegowanego powołać jednego lub kilku innych urzędników sądowych, zostających w służbie przy tym samym sądzie kolegialnym.

Urzędnicy sądowi w ten sposób do założenia ksiąg hipotecznych powołani, sprawują samoistnie wszystkie czynności, które niniejsza ustawa sądom i sędziom powiatowym przekazuje.

§. 15.

Do rozpraw ze stronami winien urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący przybrać przysięgłego protokolistę.

b) Zarządzenia przygotowawcze.

§. 16.

W celu przygotowania dochodzeń dla każdej gminy katastralnej z osobna odbyć się mających, sporządzonym będzie jak najdokładniejszy spis posiadłości w gminie położonych i ich posiadaczy, należy także przysposobić kopię mapy katastralnej, tudzież odpisy protokołów parcelowych. Względem posiadłości ziemskich tabularnych w gminie katastralnej położonych, sporządzonym będzie osobny spis, a oprócz tego dostarczone być mają kopie mapy katastralnej, z wyciągami protokołów parcelowych te posiadłości obejmującej.

§. 17.

Dochodzenia powyżej wspomniane odbywać się mają w tej gminie miejscowej, do której gmina katastralna należy, a jeżeli zbadanie stanu rzeczy tego wymaga, na miejscu.

Dzień wyznaczony do rozpoczęcia tych dochodzeń ogłoszonym będzie w dzienniku krajowym. Zarazem obwieścić go należy we wszystkich interesowanych i sąsiednich gminach i obszarach dworskich. Ogłoszenie to nastąpi z tym dodatkiem, że każdy, kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

§. 18.

Wszystkich wiadomych posiadaczy takich posiadłości w gminie katastralnej położonych względem których dochodzenie stanu posiadania jest potrzebne, zawiadamiać należy do stawienia się a to każdego z osobna z tem dołożeniem, aby dokumenta odnoszące się do stosunków ich posiadania ze sobą przynieśli.

Zawezwanie dla posiadaczy w gminie miejscowej zamieszkałych, nastąpi przez przełożonego gminy, dla posiadaczy zaś na obszarze dworskim zamieszkałych, przez zastępcę tego obszaru.

Posiadaczy obszarów dworskich, tudzież posiadaczy poza obrębem miejscowej gminy i obszaru dworskiego zamieszkałych, zawiadzie urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący, pismieniem.

§. 19.

Dla zawezwać się mających bezwłasnowolnych posiadaczy, których prawni zastępcy nie są wiadomi, tudzież dla posiadaczy z miejsca pobytu niewiadomych, którzy [pełnomocników należycie upoważnionych nie ustanowili, ustanowi sąd powiatowy zastępców do rozprawy w celu założenia ksiąg hipotecznych odbyć się mającej.

W razie niestawienia się osoby zawezwanej, ustanowi dla niej urzędnik sądowy docho-
dzeniem kierujący zastępcę, jeżeli tego dalszy tok dochodzeń wymagać będzie.

§. 20.

Dochodzenia odbywać się mają w obecności dwóch mężów zaufanych, wybranych przez reprezentacyą gminy, jako świadków sądowych.

c) Przedmiot i tok dochodzeń.

§. 21.

Przedmiotem dochodzeń będzie:

1. Zbadanie spisów posiadłości i map katastralnych pod względem prawdziwości i dokładności tychże, sprostowanie, gdzie należy tych spisów i kopii map, w razie potrzeby przez przyzwanego geometrę przysięgłego.
2. Wyśledzenie praw własności i ograniczeń, którym właściciele co do wolności i rozrządzania majątkiem podlegają.
3. Rozpoznawanie, które z parcel gruntowych same dla siebie stanowią mają osobne ciała hipoteczne a które w tym celu z innymi mają być połączone, niemniej, które ciała hipoteczne właściciel w jednym wykazie umieszczone mieć chce. (§. 4.)
4. Wyśledzenie znanej powszechnie nazwy ciała hipotecznego, konskrypcyjnego czyli domowego numeru, którym oznaczane bywa ciało hipoteczne lub pojedyncze jego części.
5. Wyśledzenie praw z posiadaniem nieruchomości połączonych, tudzież gruntowych i domowych służebności takowe obciążających.

Na inne prawa rzeczowe, a mianowicie na prawa zastawu dochodzenia te rozciągają się nie będą. Dochodzenie tych praw, o ile nie chodzi o prawa już zahypotekowane, który w myśl §. 32 niniejszej ustawy do nowych ksiąg hipotecznych przeniesione być mają, pozostawia się postępowaniu, które według ustawy z d. 25. Lipca 1871 Nr. 96 D. p. p. zarządzane będzie.

§. 22.

Względem takich posiadłości, które dotychczas wpisane były w księgach publicznych, za hipoteczne uważanych, postanowienie paragrafu 21 z tą odmianą zastosować należy, iż pominięciem będzie wyśledzenie praw własności i ograniczeń, którym właściciele w prawie rozrządzania majątkiem podlegają, wyśledzenie zaś praw, z posiadaniem tych posiadłości połączonych tudzież gruntowych i domowych służebności na nich ciążących, tylko o tyle będzie przedsięwziętem, o ile te prawa i służebności nie są już hipotecznie wpisane, i o ile względem takowych między stronami zupełne istnieje porozumienie.

§. 23.

Przy utworzeniu ciał hipotecznych (§. 21 ust. 3) z takich posiadłości, które były dotychczas wpisane w księdze publicznej za hipoteczną uważanej, służyć będzie za podstawę stan posiadania tej księdze odpowiedni.

Posiadłości zaś w takich księgach niewpisane a do jednego i tego samego posiadacza należące połączone będą w jedno ciało hipoteczne, jeżeli posiadacz utworzenia osobnych ciał hipotecznych nie żąda. Połączenie to jednak o tyle tylko skutecznym być może, o ile według ustawy jest dopuszczalnym (§. 5), co w każdym razie jak najściślej zbadać należy przez przesłuchanie posiadacza, przez przegląd aktów sądowych, lub w inny sposób odpowiedni.

§. 24.

Gdyby się okazało, że części składowe ciała hipotecznego położone są w innej gminie katastralnej, natenczas dochodzić należy, które z parcel gruntowych, w owej gminie położonych jako do tego ciała hipotecznego należące, uważane być mają.

Względem posiadłości ziemskich tabularnych jednak ograniczyć się należy tylko do wysiedzenia gmin katastralnych, w których reszta części składowych ciała hipotecznego jest położona.

§. 25.

Jeżeli twierdzenia lub roszczenia stron w sposób przykonywujący wykazane nie będą, lub jeżeliby takowym zaprzeczono, natenczas dochodzonem być powinno ostatnie faktyczne posiadanie, i wynik tego dochodzenia wszelkiemu dalszemu postępowaniu służyć ma za podstawę.

Względem takich posiadłości, które zapisane były dotąd w księgi publiczne, za hipoteczne uważane, stan hipoteczny tychże służyć ma za podstawę, nie uwłaczając jednak uzupełnieniu dokonać się mającemu, w skutek dochodzeń w paragrafie 22 wskazanych.

§. 26.

Wynik dochodzeń tudzież wszelkie istotne oświadczenia stron wciągnąć należy do protokołu, który przez urzędników sądowych, jakoteż przez mężów zaufanych gminy podpisanym będzie. Nadto podpisze każda strona swoje własne oświadczenie; w razie, gdyby podpisu swego odmówiła, należy uwidocznnić przyczynę tego w protokole.

Względem dochodzenia odnoszącego się do posiadłości ziemskich tabularnych spisany będzie osobny protokół.

d) Sporządzenie i sprostowanie arkuszy posiadania.

§. 27.

Skoro dochodzenia odnoszące się do całej gminy katastralnej ukończone będą, sporządzić należy arkusze posiadania. Tak dla każdego wyłącznego posiadacza, jakoteż dla każdej spółności kilku posiadaczy, założonym będzie osobny arkusz posiadania. Do każdego arkusza posiadania wpisane będą wszystkie posiadłości w gminie katastralnej położone do tego samego posiadacza lub do tych samych spółposiadaczy należące, w porządku według ciał hipotecznych, tudzież wszystkie wyniki dochodzeń odnoszących się do tych posiadłości.

Jeżeli części składowe ciała hipotecznego położone są w innej gminie, należy okoliczność tę zanotować w arkuszu posiadania.

§. 28.

Arkusze posiadania wraz z sprostowanymi spisami posiadłości i z kopiami map katastralnych i protokołami parcelowymi, tudzież protokoły dochodzeń złożone będą do powszechnego przejrzania w właściwym sądzie powiatowym lub w miejscu, które wyznaczy kierujący dochodzeniem za uprzednim zezwoleniem nadzorującego prezydenta sądu kolegielnego.

Kierujący dochodzeniem wyznaczy zarazem dzień, w którym w razie zgłoszenia zarzutów przeciw prawdziwości arkuszy dalsze dochodzenia prowadzone będą. Dzień ten ogłoszonym będzie

w dzienniku krajowym, zarazem obwieścić go należy we wszystkich interesowanych tudzież sąsiednich gminach i obszarach dworskich.

§. 29.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkusza posiadania mogą być wniesione albo w sądzie powiatowym, albo też w dniu w §. 28. wspomnianym u kierującego dochodzeniem, a to pismiennie lub ustnie.

Jeżeli zarzuty opierają się na takich faktach, które przy dochodzeniu poprzedniem nie były wiadome, natenczas zarządzić należy co potrzeba w celu wyjaśnienia stanu rzeczy.

Jeżeli zarzut okaże się uzasadnionym, arkusz posiadania odpowiednio sprostowanym będzie.

e) Sporządzenie wykazów hipotecznych.

§. 30.

Po ukończeniu rozpraw nad zarzutami przeciw arkuszom posiadania wniesionemi, należy akta przedłożyć prezydentowi sądu kolegialnemu pierwszej instancji, pod którego nadzorem odbywa się czynność założenia ksiąg hipotecznych dla wszystkich posiadłości w obrębie tego sądu położonych.

Prezydent zbada, czy dochodzenia przeprowadzone zostały według postanowień ustawy. Spostrzeżone usterki usunąć należy w sposób właściwy, a w razie potrzeby drogą ponownych dochodzeń.

Akta za prawidłowe oznane lub należycie sprostowane, udzieli prezydent w celu sporządzenia wykazów hipotecznych i następnego prowadzenia ksiąg hipotecznych tym sądom realnym które według §. 50 Normy jurysdykcyjnej z dnia 20. listopada 1852 N. 251 D. p. p. do wykonywania jurysdykcji realnej względem nieruchomości w właściwym ich obrębie położonych, powołane są.

Wykaz hipoteczny dla ciała hipotecznego, tabularnego wtedy dopiero ma być sporządzony, gdy nadesłane będą wszystkie arkusze posiadania obejmujące części składowe tego ciała.

§. 31.

Wykazy hipoteczne, do których treść arkuszów posiadania przenieść należy, złożone być mają wedle postanowień niniejszej ustawy. Jako wykazy hipoteczne mogą jednak arkusze posiadania natenczas być użyte, jeżeli takowe we formie wykazów hipotecznych są sporządzone, i jeżeli zawarte w nich wpisy odpowiadają postanowieniom niniejszej ustawy, odnoszącym się do treści kart wykazów hipotecznych.

§. 32.

Do wykazów hipotecznych, ułożyć się mających dla takich posiadłości, które dotąd w księdze publicznej za hipoteczną uważanej, są umieszczone, przenieść należy wszelkie do tej posiadłości odnoszące się wpisy hipoteczne, jeżeli przedmiot tych wpisów nie jest przeciwnym postanowieniom powszechnej ustawy hipotecznej. Przeniesienie to jednak na wpisy już wykreślone rozciągać się nie może.

Również zaniechanem będzie przeniesienie wszelkich takich wierzytelności prywatnych, względem których istnieją warunki amortyzacji, jeżeli zobowiązany w należyтым czasie wniósł prośbę o zaniechanie ich przeniesienia.

§. 33.

Wykazy co do takich ciał hipotecznych, których części składowe w kilku gminach katastralnych są położone a do posiadłości ziemskich tabularnych nie należą, wniesione być mają do księgi hipotecznej owej gminy, w której leży główna część składowa.

W razie wątpliwości, którą z części składowych za główną uważać należy, rozstrzyga oświadczenie posiadacza.

Względem takich posiadłości w gminie katastralnej położonych, które należą do ciał hypotecznych w księdzy tej gminy niezawartych, sporządzonym będzie osobny spis, który do księgi hypotecznej załączonym być powinien.

W tym spisie oznaczone będą wykazy hypoteczne, zawierające te ciała hypoteczne, do których owe posiadłości należą.

§. 34.

Jeżeli po założeniu ksiąg hypotecznych kilka takich ciał, których wykazy w różnych księgach są umieszczone, w jedno ciało hypoteczne mają być połączone, natenczas należy wedle postanowienia §. 33 wskazać księgę hypoteczną, do której wykaz nowo utworzonego ciała hypotecznego ma być wciągniętym.

Połączenie jednakże ciał hypotecznych, wciągniętych czy to w jednej księdze lub też w kilku księgach hypotecznych, nie może nastąpić przed upływem terminu do zgłoszenia praw obciążających według ustawy z dnia 25. lipca 1871 (L. 96, Dz. p. p.) przepisanego.

§. 35.

Skoro ukończone będą rozprawy postępowania wprowadzić się mającego, według ustawy z dnia 25. lipca 1871 l. 96 (Dz. p. p.) a przeniesienie dawnych ciężarów w myśl §. 18 wspomnianej ustawy przez wyższy c. k. sąd krajowy zarządzone wykonane będzie, należy wykazy hypoteczne do jednej księgi głównej należące oznaczyć liczbą bieżącą, jeżeli tego już poprzednio nie uczyniono i wykazy tak oznaczone, w odpowiedniej ich ilości oprawić w pojedyncze tomy.

Stronnice każdego tomu oznaczone będą liczbami bieżącymi a liczbę ich stwierdzi na pierwszej stronie przełożony sądu własnoręcznym podpisem przy wycisnięciu pieczęci urzędowej.

f) Przechowanie aktów odnoszących się do zaprowadzenia ksiąg hypotecznych.

§. 36.

Akta odnoszące się do założenia ksiąg hypotecznych przechowane będą w sądach do utrzymywania tych ksiąg powołanych.

4. Uwolnienie stron od ponoszenia kosztów założenia ksiąg hypotecznych.

§. 37.

Posiadacze nieruchomości do ksiąg hypotecznych wpisać się mających nie będą pociągani do ponoszenia kosztów z założeniem ksiąg hypotecznych połączonych.

Jednakże gminy i wydzielone obszary dworskie są obowiązane dostarczyć lokalów potrzebnych do urzędowych rozpraw, utrzymywać je w stanie należyтым, wrazie potrzeby opalać, i także starać się o dostarczenie pomocy potrzebnej do poparcia czynności urzędowych.

Jeżeli gmina i obszar dworski do wypełnienia wspomnianych obowiązków wspólnie przyczynić się mają, natenczas w braku innego układu kosztów powstałe rozdzielone będą, według stosunku przestrzeni posiadłości dworskiej do przestrzeni posiadłości gminy.

5. Postępowanie w celu uzupełnienia lub odnowienia ksiąg hypotecznych.

§. 38.

Przepisy postępowania w celu założenia ksiąg hypotecznych niniejszą ustawą objęte, należy według jej ducha (analogicznie) i wtedy stosować, jeżeli księga hypoteczna ma być uzupełnioną

przez wciągnięcie posiadłości do żadnej dotąd księgi niewpisanej, albo jeżeli księga główna lub część jej ma być odnowioną z powodu, iż zaginęła lub do użytku niezdatną się stała.

6. *Początek obowiązywania ustawy i wykonanie tejże.*

§. 39.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia jej ogłoszenia.

§. 40.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi sprawiedliwości który wyda potrzebne rozporządzenia wykonawcze.

Przez uchwalenie ustawy uznaje Izba za załatwione następujące petycje l. 31, 100, 117, 132, 136.

Posel Kowalski stawia dostatecznie poparty wniosek do następującej rezolucyi:

„Wysoki Sejm uchwali:

Oдноśnie do §. 40 ustawy względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg gruntowych dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem wzywa się c. k. rząd, ażeby przy wydaniu rozporządzeń wykonawczych uwzględniono po słuszności obydwaj języki krajowe w Galicyi, t. j. polski i ruski.

Po przemówieniu p. Zyplikiewicza i p. Komisarza rządowego oraz wnioskodawcy i posła Chrzanowskiego, niemniej sprawozdawcy p. Rydzowskiego upada wniosek p. Kowalskiego.

P. Madejski wnosi rezolucyę następującej treści:

„Sejm wypowiada życzenie, aby księgi hypoteczne (gruntowe) były prowadzone przy Sądach kolegialnych pierwszej instancyi, i wzywa c. k. Rząd, aby na drodze właściwej stosowne w tym kierunku jak najrychlej poczynił kroki.“

Wniosek posła Madejskiego dostatecznie poparty.

Przemawiają pp. Zyplikiewicz, Grocholski i sprawozdawca; przy głosowaniu wniosek p. Madejskiego upada.

Z porządku dziennego następuje:

2. Drugie czytanie sprawozdania w sprawie oddania Krakowskiego szpitala powszechnego w zarząd tamtejszej Reprezentacyi miejskiej i sprawozdania o stanie funduszów stanowiących majątek szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie — Sprawozdawca poseł Paszkowski.

P. Pietruski wnosi uwolnienie sprawozdawcy od czytania sprawozdania z wyjątkiem konkluzyi.

Izba uchwała.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm wydać raczy następującą uchwałę:

1. Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego księstwa Krakowskiego upoważnia Wydział krajowy po poprzedniem porozumieniu się z c. k. Namiestnictwem do zawarcia z reprezentacyą miasta Krakowa układu o oddanie tej reprezentacyi szpitala publicznego i powszechnego jako zakładu gminnego i do oddania go tejże reprezentacyi wraz z wydzielonym dla niego majątkiem fundacyjnym.

2. Do skutecznienia wydzielenia majątku tego, Wydział krajowy przeprowadzi podział majątku fundacyjnego między zakłady, z których powstał i składa się szpital św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie trzymając się następujących zasad ogólnych:

- a) Fundusze, które mają z mocy fundacyi wyraźnie wymienione przeznaczenie, wydzielone być mają ściśle według tego przeznaczenia.
- b) Fundusze przeznaczone dla szpitala św. Łazarza w ogóle, rozdzielone być winny między trzy kategorie (oddziały) chorych, położnic i podrzutek.
- c) Od epoki (po 1788) w której zakład położnic i podrzutek z zakładem chorych połączonym został, nazwa ogólna chorych stosuje się i do położnic, jeśli brzmienie fundacyi nie wskazuje inaczej.
- d) Przy rozdziale funduszów wspólnych Wydział krajowy trzymać się będzie zasady słuszności, ustanawiając stosunek podziału według dotychczasowych rozmiarów każdego z zakładów uprawnionych w podziale.

Izba uchwała powyższe wnioski komisji bez dyskusji.

Z porządku dziennego następuje:

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Michała Januarego Olszewskiego, dyetaryusza Wydziału krajowego o udzielenie veniae aetatis.

· Sprawozdawca p. Pietruski po umotywowaniu wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm udziela p. Michałowi Januaremu Olszewskiemu uwolnienie od warunku wykazania się przy staraniu się o posadę w służbie krajowej, iż 40. rok życia nie przekroczył.

Izba uchwała powyższy wniosek.

Z porządku dziennego następuje:

4. Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji gminy Zaleszczyki w sprawie budowy mostu przez Dniestr.

Sprawozdawca p. Golejewski przedstawia powody i wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby budowa stałego mostu na Dniestrze pod Zaleszczykami w roku 1874 rozpoczęta być mogła.

Po przemówieniu komisarza rządowego i posła Wolańskiego sprawozdawca imieniem komisji cofa swój wniosek.

Posiedzenie zamknięte o godzinie 2giej.

Książę Marszałek zapowiada następne posiedzenie na dzień 2. Stycznia 1874 o godzinie 11 przed południem.

Porządek dzienny tego posiedzenia:

1. Pierwsze czytanie wniosku p. Czerkawskiego w sprawie zaprowadzenia Wydziału lekarskiego na uniwersytecie lwowskim na koszt skarbu państwa.
2. Drugie czytanie przedłożenia rządowego o zmianie terytoryalnej w sprawach jurysdykcji górniczej. Sprawozdawca p. Kowalski.
3. Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyach.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

Serwatowski.

Antoniewicz.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 30. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

137. Chrzanów Wydział powiatowy przez posła Rydzowskiego w przedmiocie zaprowadzenia i wewnętrznego urzędzenia ksiąg hipotecznych.
138. Tarnobrzeg Wydział powiatowy przez posła Jana hr. Tarnowskiego o budowę drogi krajowej z Tarnobrzega do Nadbrzeża.
139. Zagórski Mikołaj przez posła Aleksandra Jasińskiego o dyspensę przekroczonego wieku normalnego.
140. Kolbuszowa Wydział powiatowy przez Kobylarza o subwencję na budowę drogi Głogów-Kolbuszowa.
141. Rada miejska w Podhajcach przez posła Torosiewicza o udzielenie prawa do poboru kopytkowego
242. Olszewski Michał January, dyurnista przy Wydziale krajowym o dyspensę przekroczonego wieku normalnego.
243. Mieszkańcy okolicy nadwisańskiej przez posła Splawinskiego o regulację brzegów rzeki Wisły.
144. Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie przez posła Serwatowskiego o przeniesienie na etat urzędników krajowych z prawem do emerytury 6 posad nauczycieli przy szkole gospodarstwa wiejskiego w Dublanach.

Protokół

17. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 2. stycznia 1874. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 104.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 31. grudnia 1873 r.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół z 16. posiedzenia z dnia 31. grudnia 1873 który Izba bez zarzutu przyjmuje.

Następnie odczytano spis do 1. stycznia 1874 wniesionych petycji od nr. 145 do 152.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje pismo, którem p. Nathan Kallir składa mandat jako poseł na Sejm krajowy.

Książę Marszałek zawiadamia Izbę, że posłowi ks. Mandyczewskiemu udziela cztero-dniowy urlop.

Izba udziela p. Rudolfowi Bukowskiemu 14 dniowy urlop.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje interpelację p. Jędrzejewskiego do komisarza rządowego w sprawie przedsięwzięcia środków w celu zapobieżenia pijaństwu.

Komisarz rządowy odpowiada na tę interpelację, tudzież na interpelację p. ks. Lisiewicza w sprawie zawieszenia nauki ruskiego języka w Gimnazjum lwowskim Franciszka Józefa.

Poseł Golejewski jako przewodniczący komisji petycyjnej wnosi, ażeby petycję Zarządu towarzystwa w celu niesienia pomocy chorym akademikom w Wiedniu odesłać do komisji budżetowej. — Izba wniosek ten przyjmuje.

Przewodniczący komisji edukacyjnej zawiadamia Izbę, że komisya edukacyjna petycję Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o subwencję dla szkół żeńskich w Jarosławiu, Tarnowie, Rzeszowie i Stanisławowie, tudzież petycję szkoły żeńskiej w Wadowicach o subwencję, komisji budżetowej odstąpiła.

Na wniosek posła Grossa uchwała Izba sprawozdań Wydziału krajowego o zaprowadzeniu myt drogowych i kopytkowego nie odsyłać do specjalnej komisji, lecz przystępować wprost do ich drugiego czytania.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Czerkawskiego w sprawie zaprowadzenia Wydziału lekarskiego na uniwersytecie lwowskim na koszt skarbu państwa.

Na wniosek p. Czerkawskiego odsyła Izba wniosek powyższy do komisji edukacyjnej.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie przedłożenia rządowego o zmianie terytoryalnej w sprawach jurysdykcji górniczej.

Sprawozdawca p. Kowalski odczytuje sprawozdanie komisji prawniczej i następujący jej wniosek:

„Wysoki Sejm zechce w myśl §. 19. statutu krajowego i ustawy z dnia 26. kwietnia 1873 (Nr. 62. dz. p. p.) uchwalić:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w skutek reskryptu Jego Excellencyi Ministra sprawiedliwości z d. 18. czerwca 1873 l. 5033 przy piśmie Jego Excellencyi Namiestnika z d. 25. listopada 1873 l. 9 119 pr. Wydziałowi krajowemu udzielonego oświadcza:

iż zupełnie się zgadza, ażeby c. k. Rząd sądowi krajowemu w Czerniowcach poruczoną mu w drodze delegacyi jurysdykcyę w sprawach górniczych odjął, a natomiast jurysdykcyę sądu obwodowego w Samborze w sprawach górniczych także na obręby sądów kolegiałnych I. instancyi w Stanisławowie, Złoczowie i Tarnopolu rozszerzył tak, ażeby w Galicyi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem jurysdykcyę w sprawach górniczych tylko sąd krajowy w Krakowie i sąd obwodowy w Samborze a to: pierwszy jak dotąd w całym obrębie Krakowskiego wyższego sądu krajowego, drugi zaś w obrębie Lwowskiego wyższego sądu krajowego z wyłączeniem Bukowiny.“

Izba uchwała powyższy wniosek bez dykusyi.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycyach.

Sprawozdawca p. Szczepański odczytuje sprawozdanie o petycji Wydziału Rady powiatowej w Przemyślu o przymusowej asekuracyi od pożarów i wnosi imieniem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę rady powiatowej Przemyskiej o wyjednanie przymusowego ubezpieczenia budynków plebańskich i wójtowskich przesyła się Wydziałowi krajowemu odnośnie do uchwały z dnia 16. grudnia 1873 nad wnioskiem posła Szczepańskiego powziętej.“

Izba powyższy wniosek uchwała.

Sprawozdawca p. Szczepański czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Stańczuka z zażaleniem na urzędników żup solnych w Laskiem pod Dobromilem i wnosi imieniem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Seńka Stańczuka z Czerniawy odstępuje się c. k. Prezydyum Namiestnictwa do zbadania i odpowiedniego zarządzenia.“

Izba powyższy wniosek uchwała.

Sprawozdawca Szczepański czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji osady Kłodno powiatu Limanowa o odłączenie od gminy Męciny i wcielenie jej do gminy Chomraniec i wnosi imieniem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję osady Kłodne powiatu Limanowskiego odstępuje się c. k. Prezydium Namiestnictwa do odpowiedniego zarządzenia.“

Izba uchwała powyższy wniosek

Sprawozdawca p. Golejewski czyta sprawozdanie o petycji Wydziału rady powiatowej w Kolbuszowy o wyjednanie subwencji z funduszu rządowego dla kasy pożyczkowej powiatowej i wnosi imieniem komisji:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Wydziału powiatowego Kolbuszowskiego odstępuje się rządowi.“

Posel Gniewosz wnosi:

„Wysoki Sejm przejdzie nad powyższą petycją do porządku dziennego.“

Po przemówieniu p. Antoniewicza za wnioskiem p. Gniewosza, żąda p. Henryk Wodzicki od sprawozdawcy wyjaśnień; po danych wyjaśnieniach przez sprawozdawcę, przemawia p. Gniewosz przeciw a p. Kobylarz za wnioskiem komisji.

Posel Gross wnosi dodatek do wniosku komisji: „z najsilniejszym poparciem“.

Po przemówieniu p. Henryka Wodzickiego i cofnięciu wniosku p. Gniewosza, uchwała Izba wniosek komisji petycyjnej z dodatkiem p. Grossa.

Książę Marszałek zapowiada następne posiedzenie na 3. stycznia 1874 o godzinie 11tej przed południem, ogłasza porządek dzienny i zamyka posiedzenie o godz. 1ej po południu.

Porządek dzienny:

1. Drugie czytanie przedłożenia rządowego o zamknięciu rachunków funduszków indemnizacyjnych z roku 1872. Sprawozdawca p. Zyblikiewicz.
2. Drugie czytanie przedłożenia w sprawie etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego. Sprawozdawca p. Kaszewko.
3. Drugie czytanie przedłożenia o pożyczce krajowej z 1873. Spraw. p. H. Wodzicki.
4. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o urządzeniu szkoły leśnej Spraw. p. A. Sapięha.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapięha.

Sekretarze:

Wereszczyński.

Jasiński.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 1. stycznia 1874 do Sejmu krajowego wniesionych.

145. Sanok rada miejska przez p. Gniewosza o utworzenie 8. klasowego gimnaz. w mieście Sanoku.
146. Mieszkańcy powiatów Kamionka i Brody przez p. Apolinarego Jaworskiego o budowę drogi krajowej ze Stojanowa do Lwowa, ewentualnie kolei wicynalnej.
147. Kolbuszowa gmina przez p. Kobylarza o zapomogę w celu dokończenia zaczętej budowy szkoły.
148. Dąbrowa wydział powiatowy przez p. Dzwonkowskiego o zaprowadzenie ksiąg hipotecznych dla mniejszych posiadłości przy sądach powiatowych.
149. Tarnów Wydział powiatowy przez p. Dzwonkowskiego o odpisanie $\frac{3}{4}$ części podatków gruntowych z powodu nieurodzaju.
150. Tenże Wydział powiatowy przez p. Dzwonkowskiego o przydzielenie odpowiednich ksiąg hipotecznych do pojedynczych sądów mających jurysdykcję realną.
151. Klemertowicz Michał redaktor i wydawca pisma „Uczytel i Łastowka“ przez p. Krasickiego o zapomogę w takiej samej kwocie jaką pobiera gazeta polska „Szkoła“.
152. Myślenice Wydział powiatowy przez p. Zyblikiewicza w przedmiocie rewizyi ustawy gminnej.

Protokół

18. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. stycznia 1874. r.

Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 38 przed południem.

Obecni:

Przewodniczący: Marszałek JO. książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Wereszczyński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecnych posłów 104.

Ze strony c. k. rządu Wice-Prezydent Namiestnictwa, Oswald Bartmański.

Po zagajeniu posiedzenia przez ks. Marszałka odczytuje sekretarz Jasiński protokół z ostatniego posiedzenia dnia 2. stycznia 1874. który Izba bez zarzutu przyjmuje.

Sekretarz Jasiński czyta spis petycyi wniesionych po dzień 2. stycznia 1874 l. 153 do 159 włącznie.

Na wniosek p. Jasińskiego Aleksandra uchwała Izba odczytanie petycyi do l. 159 podpisanej przez 1280 obywateli miasta Lwowa i zawierającej protest przeciw petycyi polskiego klubu postępowego o zniesienie Wydziałów powiatowych i Wydziału krajowego.

Po odczytaniu odsyła Izba wspomnianą petycyę na wniosek posła Jasińskiego Aleksandra do komisji gminnej.

Na wniosek p. Ludwika Wodzickiego odsyła Izba petycyę l. 154 kilku gmin zachodniej Galicyi o zaprowadzenie gmin zbiorowych i wyjednanie egzekutywy dla reprezentacyi powiatowych również do komisji gminnej.

Książę Marszałek oznajmia, że poseł Konopka usprawiedliwia swą nieobecność — słabością.

Sekretarz Antoniewicz odczytuje interpelacyę p. Kowalskiego i towarzyszy do komisarza rządowego w przedmiocie wydzielenia majątku cerkiewnego z parafialnego.

Przystąpiono potem do porządku dziennego.

Następuje:

Drugie czytanie przedłożenia rządowego o zamknięciu rachunków funduszów indemnizacyjnych z roku 1872.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz odczytuje sprawozdanie komisji budżetowej w tym przedmiocie z następującym wnioskiem:

Sejm przyjmuje do wiadomości przedłożone mu zamknięcie rachunków funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej, zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego z roku 1872,

a zastrzegając krajowi prawo należące mu z patentu cesarskiego z dnia 17. kwietnia 1848 roku względem zaspokojenia wynagrodzenia za zużycie powinioty urbaryalne kosztem skarbu państwa, odracza ostateczne załatwienie zamknięcia rachunków aż do oddania funduszów indemnizacyjnych w zarząd Reprezentacyi kraju.

Izba uchwała wniosek komisji bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie przedłożenia w sprawie uregulowania etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego. — Sprawozdawca poseł Kaszewko

Na wniosek p. Grossa uwolniono sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

W ogólnej rozprawie zabiera głos p. Kowalski i zapowiada poprawki do §. 1 3 i 4 dalej przemawiają poseł Gross, Zyblikiewicz, powtórnie Gross, dalej p. Golejewski, Chrzanowski, Wodzicki Henryk, Pietruski, Grocholski, Dunajewski, Weigel i sprawozdawca.

Następuje rozprawa szczegółowa nad pojedynczemi ustępami.

Sprawozdawca czyta:

Uchwała z dnia tycząca się etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego.

§. 1.

Grono urzędników Wydziału krajowego zawierać będzie następujących urzędników:

I. W oddziale konceptowym:

Dwóch radców.

Czterech sekretarzy.

Sześciu konceptistów.

Dwóch adjunktów konceptowych.

Dwóch asystentów.

Wszakże wolno będzie Wydziałowi krajowemu jednego lub obydwóch radców zastąpić sekretarzami.

Przy powołaniu osób na posady radców, wolno będzie Wydziałowi krajowemu udzielić dyspensy wieku, wymaganego ustępem 1 §. 3 ustawy służby krajowej.

Liczbę przybrać się mających bezpłatnych aplikantów oznaczy Wydział krajowy.

Poseł Chrzanowski wnosi opuszczenie ustępu:

„Przy powołaniu osób na posady radców, wolno będzie Wydziałowi krajowemu udzielić dyspensy wieku, wymaganego ustępem 1 §. 3 ustawy służby krajowej.“

Poseł Splawiński wnosi nadto opuszczenie poprzedniego ustępu: „Wszakże wolno będzie Wydziałowi krajowemu jednego lub obydwóch radców zastąpić sekretarzami.“

Poseł Kowalski wnosi poprawkę następującej treści:

Zamiast słów: „Dwóch adjunktów konceptowych dwóch asystentów,“ zamieścić słowa:

„Czterech adjunktów konceptowych.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia dalej poseł Zyblikiewicz i poseł Wesolowski wnosząc następującą poprawkę:

Po słowach: „Sześciu konceptistów“ dodać: „a to trzech klasy pierwszej a trzech klasy drugiej.“

Izba nie popiera tej poprawki.

Po przemówieniu posła Grocholskiego, Grossa, Weigla, Kowalskiego, Pietruskiego, Dunajewskiego, powtórnie Pietruskiego i Sprawozdawcy przyjmuje Izba wniosek posła Chrzanowskiego względem opuszczenia ustępu: „Przy powołaniu osób na posady radców, wolno będzie Wydziałowi krajowemu udzielić dyspensy wieku, wymaganego ustępem 1 §. 3 ustawy służby krajowej,“ a odrzuciwszy wniosek posła Splawińskiego i poprawkę posła Kowalskiego, uchwała dotyczący ustęp wedle wniosku komisji.

Dalej przyjmuje Izba bez rozprawy, głosując ustępami następujące wnioski komisji:

II. W oddziale technicznym:

Jednego nadinżyniera,
Dwóch inżynierów,
Dwóch asystentów technicznych,

III. W oddziale rachunkowym:

Dyrektora oddziału rachunkowego,
Jego zastępcę,
Czternastu adjunktów,
Dziesięciu asystentów.

IV. W oddziale kasowym:

Kasyera,
Kontrolora,
Czterech adjunktów,

V. W oddziale manipulacyjnym:

Dyrektora kancelaryi,
Archiwistę,
Protokolistę,
Sześciu kancelistów.

Sprawozdawca czyta

§. 2.

Etat sług przydzielonych Wydziałowi krajowemu składać się będzie:

z odźwiernego,
z portyera,
z jednego woźnego dla oddziału kasowego,
z jednego woźnego dla oddziału rachunkowego, i
z czterech woźnych.

Stróże nie należą do rzędu stałych sług. Liczbę ich postanowi Wydział krajowy i oznaczy ich wynagrodzenie.

Izba przyjmuje §. 2 bez dyskusji.

Sprawozdawca czyta a Izba uchwała ustępami bez dyskusji następujące wnioski komisji:

§. 3.

W miejsce ustanowionych dotychczas płac dodatków na pomieszkanie i dodatków drożnianych pobierać będą rocznie:

1. Rady:

a) stałej płacy po	.	2800	złr.
b) dodatku aktywalnego po	.	480	„
c) dodatku pięcioletniego po	.	400	„

2. Sekretarze:

a) stałej płacy po	.	2000	„
b) dodatku aktywalnego po	.	360	„
c) dodatku pięcioletniego po	.	200	„

Dalej czyta sprawozdawca:

3. Koncepiści:

a) stałej płacy po	.	1300	złr.
b) dodatku aktywalnego	.	240	„
c) dodatku pięcioletniego	.	200	„

Posel Wesołowski po przemówieniu stawia do tego ustępu następującej treści poprawkę:
Zamiast tego ustępu zamieścić:

3. Konceptiści:

a) stałej płacy po	1500 zlr.
b) dodatku aktywalnego po	300 „
c) dodatku pięcioletniego po	200 „

Izba nie popiera tej poprawki i uchwała dotyczący ustęp wedle wniosku komisji.
Sprawozdawca czyta:

4. Adjunkci conceptowi:

a) stałej płacy po	1000 zlr.
b) dodatku aktywalnego	200 „
c) dodatku pięcioletniego	100 „

Izba uchwała ten ustęp bez rozprawy.
Sprawozdawca czyta:

5. Asystenci:

a) stałej płacy po	700 zlr.
b) dodatku aktywalnego	100 „
c) dodatku pięcioletniego	80 „

Posel Kowalski stawia do tego ustępu następującą dostatecznie popartą poprawkę:
Zamiast tego ustępu zamieścić:

5. Asystenci:

a) stałej płacy po	800 zlr.
b) dodatku aktywalnego	200 „
c) dodatku pięcioletniego	100 „

Po przemówieniu posła Weigla, Grocholskiego, powtórnie Weigla, Gniewosza, Zyblikiewicza, Grossa, Spławińskiego i sprawozdawcy, Izba uchyla poprawkę posła Kowalskiego i uchwała odnośny ustęp wedle wniosku komisji.

Dalej uchwała Izba bez rozprawy głosując ustępami następujące wnioski komisji:

6. Nadinżynier;

a) stałej płacy	3000 zlr.
b) dodatku aktywalnego	1000 „
c) dodatku pięcioletniego	300 „

7. Inżynierowie:

a) stałej płacy po	2000 „
b) dodatku aktywalnego	360 „
c) dodatku pięcioletniego	200 „

Sprawozdawca czyta:

8. Pomocnicy oddziału technicznego:

a) stałej płacy po	900 zlr.
b) dodatku aktywalnego	120 „
c) dodatku pięcioletniego	80 „

Posel Kowalski stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę: Zamiast „Pomocnicy oddziału technicznego“ zamieścić: „Asystenci techniczni“ a zamiast „stałej płacy po 900 zlr.“ zamieścić „stałej płacy po 1000 zlr.“ Po przemówieniu posła Grossa, Chrzanowskiego, powtórnie Grossa, Wodzickiego Henryka i sprawozdawcy, Izba uchwała wniosek posła Kowalskiego a resztę ustępów wedle wniosku komisji.

Książe Marszałek odracza posiedzenie o godzinie 3 po południu i zapowiada dalszy ciąg posiedzenia na godzinę 6 po południu.

Ciąg dalszy o godzinie 6 po południu.

Z porządku dziennego następuje szczegółowa rozprawa w przedmiocie uregulowania etatu i płac urzdników i sług Wydziału krajowego. Sprawozdawca poseł Kaszewko.

Izba przyjmuje bez rozprawy następujące wnioski komisji:

9. Dyrektor oddziału rachunkowego:

a) stałej płacy po	2600 złr
b) dodatku aktywalnego	400 „
c) dodatku pięcioletniego	300 „

10. Zastępca dyrektora oddziału rachunkowego:

a) stałej płacy po	2000 złr.
b) dodatku aktywalnego	360 „
c) dodatku pięcioletniego	200 „

11. Adjunkci oddziału rachunkowego:

a) stałej płacy po	1200 „
b) dodatku aktywalnego	240 „
c) dodatku pięcioletniego	150 „

12. Asystenci oddziału rachunkowego:

a) stałej płacy po	700 „
b) dodatku aktywalnego	100 „
c) dodatku pięcioletniego	50 „

13. Kasyer:

a) stałej płacy po	2000 „
b) dodatku aktywalnego	360 „
c) dodatku pięcioletniego	200 „

Sprawozdawca czyta:

14. Kontrolor kasy:

a) stałej płacy po	1500 złr.
b) dodatku aktywalnego	300 „
c) dodatku pięcioletniego	175 „

Poseł Spławiński wnosi poprawkę: Zamiast „stałej płacy po 1500 złr.“ zamieścić: „stałej płacy 1600 złr.“ Po przemówieniu posła Grossa, Weigla i sprawozdawcy Izba przyjmuje wniosek p. Spławińskiego i uchwała resztę ustępów wedle wniosku komisji.

Dalej uchwała Izba bez rozprawy, głosując ustępami następujące wnioski komisji:

15. Adjunkci oddziału kasowego:

a) stałej płacy po	1200 złr.
b) dodatku aktywalnego	240 „
c) dodatku pięcioletniego	150 „

16. Dyrektor kancelaryi:

a) stałej płacy po	2000 „
b) wolne pomieszkanie, 6 sągów drzewa i	
c) dodatku pięcioletniego	200 „

17. Archiwista:

a) stałej płacy po	1500 „

b) dodatku aktywalnego . . .	300 zhr.
c) dodatku pięcioletniego . . .	175 „

18. Protokolista:

a) stałej płacy po . . .	1200 „
b) dodatku aktywalnego . . .	240 „
c) dodatku pięcioletniego . . .	150 „

19. Kanceliści:

a) stałej płacy po . . .	1000 „
b) dodatku aktywalnego . . .	200 „
c) dodatku pięcioletniego . . .	100 „

Sprawozdawca czyta:

20. Odźwierny:

a) stałej płacy po . . .	600 zhr.
b) wolne pomieszkanie	
c) dwa sągi drzewa	
d) na mundur	50 „
e) dodatku pięcioletniego . . .	30 „

Posel Weigel stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę: zamiast „e) dodatku pięcioletniego po 30 zhr.“ zamieścić „e) dodatku pięcioletniego po 50 zhr.“

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba odrzuca poprawkę posła Weigla i uchwała odnośny ustęp wedle wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

Portyer:

a) stałej płacy po . . .	500 zhr.
b) wolne pomieszkanie,	
c) dwa sągi drzewa,	
d) mundur	
e) dodatku pięcioletniego . . .	30 „

Posel Weigel stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę: zamiast „e) dodatku pięcioletniego po 30 zhr.“ zamieścić „e) dodatku pięcioletniego po 50 zhr.“—Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchyla poprawkę p. Weigla i przyjmuje wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Woźny przy kasie krajowej:

a) stałej płacy po . . .	600 zhr.
b) na mundur	50 „
c) dodatku aktywalnego . . .	50 „
d) dodatku pięcioletniego . . .	30 „

Posel Weigel stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę: zamiast „d) dodatku pięcioletniego po 30 zhr.“ zamieścić „d) dodatku pięcioletniego po 50 zhr.“

Po przemówieniu p. Zyblikiewicza i sprawozdawcy, Izba odrzuca poprawkę p. Weigla a przyjmuje wniosek komisji.

Następnie przyjmuje Izba bez rozprawy następujący wniosek komisji:

Z pięciu woźnych każdy:

a) stałej płacy po . . .	500 zhr.
b) na mundur	50 „

c) dodatku aktywalnego	.	50 złr.
d) dodatku pięcioletniego	.	30 „

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Podatek pięcioletni (quinquenium) nadany będzie przez Wydział krajowy każdemu urzędnikowi i słudze podług powyżej wyrażonej stopy, jeżeli tenże przy Wydziale krajowym pełni na jednej i tej samej posadzie służbę nieprzerwanie. Służba pełniona przy innych urządach, chociaż przyjętą została do emerytury nie będzie policzoną przy wymiarze dodatku pięcioletniego.

Dodatek pięcioletni nie może być udzielony jednemu i temu samemu urzędnikowi na tej posadzie częściej jak trzy razy t. j. za 15 lat nieprzerwanej służby.

Przy nadaniu dodatku pięcioletniego nie stanowi różnicy różność płacy pobieranej na mocy dotychczasowej regulacji płac, na jednej i tej samej posadzie.

Dodatek pięcioletni stanowi część płacy i będzie doliczoną do stałej płacy przy wymiarze emerytury. Zaliczki na płacę udzielone na podstawie §. 37 ustawy o służby krajowej udzielane także będą od dodatków pięcioletnich.

Poseł Kowalski stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę: W ustępie drugim zamiast „trzy razy t. j. za 15 lat“ — zamieścić: „dwa razy t. j. za 10 lat.“

Przemawiają dalej pp. Weigel, Antoniewicz, Spławiński, Dunajewski, Grocholski, Spławiński, Weigel, Dunajewski i sprawozdawca, poczem ks. Marszałek przerywa posiedzenie na 5 minut.

Po pięciu minutowej przerwie przemawiają Wodzicki Henryk, Antoniewicz, Wodzicki Ludwik i Grocholski. Poseł Grocholski stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę: W ustępie drugim po słowie „urzędnikowi“ dodać „i słudze.“

Po przemówieniu posła Pietruskiego, Chrzanowskiego, Spławińskiego i sprawozdawcy, Izba odrzuca poprawkę posła Kowalskiego i Grocholskiego a uchwała §. 4 w brzmieniu przez komisję proponowanem.

Poseł Kowalski wnosi przyjęcie reszty §§. en bloc a poseł Wesółowski zapowiada poprawkę do §. 10. Poczem przemawiają posłowie Guiewosz i Pietruski. Następnie uchwała Izba przystąpić do rozprawy nad §. 10 a nad resztą §§. 5 6 7 8 9 i 11 głosować en bloc.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Upoważnia się Wydział krajowy do podniesienia Inspektorowi szpitalów płacy do wysokości 2000 złr.

Poseł Wesółowski stawia następującą poprawkę, zamiast §. 10 przez komisją proponowanego zamieścić następujące postanowienie §. 10 „Płaca dla Inspektora szpitalów ustanawia się na 2000 złr. rocznie.“

Po przemówieniu posła Pietruskiego i sprawozdawcy odrzuca Izba poprawkę p. Wesółowskiego a uchwała §. 10 w brzmieniu przez komisję proponowanem.

Po tem uchwała Izba resztę §§. a mianowicie §. 5 6 7 8 9 i 11 en bloc w następującem brzmieniu:

§. 5.

Dodatek aktywalny nie może być policzony do emerytury.

§. 6.

Urzędnikowi lub słudze, którego łączna płaca wskutek tej regulacji wypadłaby niżej od dotychczasowego poboru, ma być niedobór tak długo jako osobisty dodatek pozostawiony, jak długo ten niedobór przez awans lub uzyskanie pięcioletniego dodatku nie zostanie pokryty.

Równie wolno będzie Wydziałowi krajowemu przyznać jako osobisty dodatek ten niedobór, któryby się okazał, jeżeliby urzędnik przy posunięciu go na wyższą posadę do mniejszego przyszedł

poboru, niż go na niższej miał posadzie, lecz tylko na tak długo, jak długo ten niedobór przez awans lub uzyskanie pięciolecia nie zostanie wyrównany.

§. 7.

Asystentem przy oddziale rachunkowym może być mianowanym tylko taki kandydat, który oprócz wymogów w §. 4 ustęp 2 ustanową służby krajowej zawartych, wykaże także przynajmniej jednoroczną zadowalniającą praktykę w zawodzie rachunkowym lub kasowym.

§. 8.

Kaucyje urzędników kasowych winne być zastosowane do nowego etatu płac.

§. 9.

Wysokość dziennej płacy czyli dyety wyznacza się:

- a) dla urzędników z płacą stałą 1500 złr. i wyżej po 5 złr. na dzień;
- b) dla urzędników z płacą stałą 1000 złr. aż do 1500 złr. po 4 złr. dziennie;
- c) dla urzędników z płacą stałą 700 złr. do 1000 złr. po 3 złr. dziennie.

Po za obrębem granic kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z W. księstwem Krakowskim dyety liczone będą w dwójnasób.

§. 10.

Postanowienia te wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1874 r.

Potem uchwała Izba na wniosek p. Jasińskiego Józefa przystąpić wprost do trzeciego czytania bez czytania i przyjmuje całą uchwałę w trzecim czytaniu.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje odpowiedź Wydziału krajowego na interpelację posła Gniewosza w przedmiocie zamknięć rachunkowych funduszów krajowych.

Posel Gniewosz stawia następujący dostatecznie poparty nagły wniosek.

Wniosek nagły

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Sejm odsyła interpelację posła Gniewosza i towarzyszy odnoszącą się do zamknięcia rachunków za rok 1872 wraz z odpowiedzią Wydziału krajowego do komisji budżetowej z poleceniem ułożenia zasad według których na przyszłość należy układać budżet i zamknięcia rachunków w sposób ułatwiający kontrolę administracyjną.

Po uzasadnieniu nagłości przez wnioskodawcę cofa tenże drugą część swego wniosku. Po przemówieniu p. Smolki poddaje ks. Marszałek kwestyę nagłości pod głosowanie. Z powodu wątpliwości nad wynikiem głosowania zarządzono imienne głosowanie. Za nagłością głosuje 37 posłów. Posel Hoppen i Adam Sapieha wstrzymują się od głosowania.

Po przemówieniu posła Grocholskiego ks. Marszałek oznajmia, że Izba nie uznała nagłości wniosku i że wniosek będzie traktowany podług regulaminu.

Dla spóźnionej pory usuwa książkę Marszałek z porządku dziennego sprawę o pożyczce Krajowej z r. 1873 a Izba przystępuje do rozprawy nad sprawozdaniem komisji edukacyjnej o urzędzeniu szkoły leśnej w kraju.

Sprawozdawca posel Adam Sapieha odczytuje sprawozdanie komisji z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W poczuciu naglącej potrzeby dla kraju szkoły gospodarstwa lasowego, Sejm postanawia założenie tejże, uznaje ją za Zakład krajowy; z tem atoli zastrzeżeniem, że co do subwencji państwowej, wliczoną będzie ta szkoła do kategorii szkół rolniczych, dla których Ministerstwo rolnictwa stałą subwencyę przyrzeka.

2. Szkoła ta ma być stałą, samoistną, średnią szkołą gospodarstwa lasowego założoną we Lwowie.

3. Pomieszczoną być ma we własnym budynku z odpowiednim gruntem na szkółki leśne.

4. Szkołą zarządza kuratorya z trzech osób, a mianowicie delegata Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata komitetu Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

5. Ciało nauczycielskie składa się z dwóch stałych profesorów fachowych i pomocników. Profesorów stałych mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi, zatwierdza ministerstwo rolnictwa; pomocników zaś mianuje kuratorya a zatwierdza Wydział krajowy.

6. Profesorowie stali mają prawa i obowiązki urzędników krajowych.

7. Dla ułożenia planu naukowego dla szkoły, złoży Wydział krajowy komisję biegłych z osób fachowych, właścicieli wzorowych gospodarstw lasowych i zastępców komitetów Towarzystw gospodarskich.

8. Sejm postanawia do uchwalonych już zhr. 3.000 — rocznie, dodawać zhr. 2.000 rocznie na utrzymanie szkoły — zaś przeznacza zhr. 3000 jednorazowo na koszt założenia tejże, i upoważnia Wydział krajowy do użycia tej kwoty na wprowadzenie w życie szkoły, polecając mu zarazem wejść natychmiast w rokowania z Rządem, celem uzyskania niedostającej jeszcze kwoty, jakoteż przyrzeczonych już zhr. 7.000 na koszt założenia szkoły.

9. Wydział krajowy dołoży wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 1874, otwartą być mogła.

W ogólnej rozprawie zabiera głos poseł Grocholski i zapowiada do ustępu 5 wniosku komisji następującą poprawkę; zamiast słów „Profesorów stałych mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi, zatwierdza Ministerstwo rolnictwa“ zamieścić: „Profesorów stałych mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi po uprzednim zgodzeniu się Ministerstwa Rolnictwa na proponowanego kandydata.“

Po przemówieniu posła Kowalskiego, Pietruskiego, Krzeczunowicza, Majera i sprawozdawcy, który imieniem komisji przystępuje do poprawki posła Grocholskiego, — książę Marszałek dla braku kompletu przerywa posiedzenie na 5 minut a następnie zamyka je, zapowiadając następne posiedzenie na 10 stycznia 1874 o godzinie 11 przed południem.

Porządek dzienny.

1. Sprawa urządzenia szkoły leśnej, sprawozdawca p. Adam Sapięha.
2. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z wnioskiem do ustawy o używaniu i prowadzeniu wód tudzież o ochronie przeciw takowym.
3. Drugie czytanie przedłożenia o pożyczce krajowej za rok 1873. Sprawozdawca poseł Henryk Wodzicki.
4. Sprawdzenie wyborów. Sprawozdawca poseł Pietruski.
5. Drugie czytanie przedłożenia rządowego o preliminarzach funduszków indemnizacyjnych na rok 1874. Sprawozdawca poseł Dr. Zyblikiewicz.
6. Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie zawrzeć się mającej ugody z Reprezentacją miasta Lwowa w celu unormowania stosunków gminy miasta Lwowa do lwowskiego szpitala powszechnego. Sprawozdawca poseł Szczepański.
7. Pierwsze czytanie wniosku posła Gniewosza w sprawie układania budżetów i zamknięcia rachunków funduszków krajowych.
8. Drugie czytanie wniosku posła Spławińskiego w sprawie poszukiwania produktów
Sprawozdawca p. Spławiński.

9. Drugie czytanie sprawozdania w sprawie szpitala dla dzieci we Lwowie i Krakowie
Sprawozdawca Dr. Hoszard.

10. Drugie czytanie sprawozdania o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za
rok 1872 Sprawozdawca poseł Weigel.

11. Drugie czytanie wniosku posła Iwaniszowa w sprawie uregulowania handlu końmi
Sprawozdawca poseł Zawadowski.

12. Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Marszałek krajowy:
Leon książę Sapieha.

Sekretarze:
Wereszczyński.
Jasiński.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 1. stycznia 1874 do Sejmu krajowego wniesionych.

152. Myślenice Wydział powiatowy przez posła Zyblikiewicza w przedmiocie rewizji ustawy gminnej.
 153. Bractwo cerkwi św. Trójcy w Drohobyczy przez posła Grossa o zniesienie cerkiewnego komitetu zarządzającego i oddanie zarządu dochodami cerkiewnymi temuż bractwu.
 154. Reprezentacya gmin Brzeżanka, Żarnowa i Gdowa przez posła Ludwika Wodzickiego o zaprowadzenie gmin zbiorowych, i wyjednanie władzy wykonawczej dla reprezentacyi powiatowej, tudzież w sprawach drogowych, podatkowych, w sprawie używania i sprzedaży soli i w sprawie procedury sądowej przy sporach prowizoryalnych.
 156. Ślepokórski Jędrzej paroch z Snowicza przez posła Kowalskiego o przyspieszenie sprawy względem suspendowania go w urzędowaniu parafialnem.
 157. Przemyśl Zwierzchność gminna przez posła Zyblikiewicza o nadanie gminie prawa do poboru kopytkowego.
 158. Madejski Edward nauczyciel gimnastyki przez posła Sawczyńskiego o subwencyę dla szkoły gimnastycznej.
 159. 1280 obywateli miasta Lwowa przez posła Aleksandra Jasińskiego z protestem przeciw petycyi klubu postępowego polskiego o zniesienie Wydziałów powiatowych i Wydziału krajowego oraz prozbę o polecenie Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył Wysokiemu Sejmowi projekt do rozszerzenia zakresu działania władz autonomicznych i udzielenia władzy wykonawczej.
-

Protokół

19. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. stycznia 1874. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczyński, Serwatowski.

Obecnych posłów 104.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa, Bartmański.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia, z dnia 3. stycznia który Izba bez zarzutu przyjmuje:

Następnie odczytuje sekretarz Wereszczyński spis do 9. stycznia wniesionych petycyj od l. 160 do l. 181 włącznie.

P. Gross interpeluje komisję propinacyjną, dla czego odwleka sprawę propinacyjną.

P. Madejski odpowiada imieniem komisji — p. Wężyk uzupełnia odpowiedź p. Madejskiego

Sekretarz Wereszczyński odczytuje wniosek pp. Majera, Chrzanowskiego i Szujskiego o wezwanie c. k. Rządu do przedsięwzięcia odpowiednich kroków celem utworzenia w Krakowie z tamecznego Instytutu technicznego dwóch szkół przynajmniej specjalnych technicznych a mianowicie budowniczo-inżynierskiej i górniczej.

Ks. Marszałek oświadcza, że postąpi się z wnioskiem wedle regulaminu.

Następnie odczytuje sekretarz Wereszczyński wniosek p. Króla o podwyższenie kongruy plebanów i wikaryuszów.

Ks. Marszałek oświadcza, że postąpi się z tym wnioskiem wedle regulaminu.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawa urządzenia szkoły leśnej w kraju, sprawozdawca p. Adam Sapieha.

Po otwarciu debaty poseł Skwarczyński oświadcza imieniem Wydziału krajowego, że Wydział krajowy polecenia przez komisję proponowanego wypełnić nie będzie wstanie, dla tego wnosi dwie poprawki a mianowicie:

a) do ustępu 2.: „Szkoła ta ma być stałą, samoistną, średnią szkołą gospodarstwa lasowego, założoną we Lwowie“;

pomiędzy słowami: „założoną“ a „we Lwowie“ dodać: „o ile to możliwem będzie;“

b) do ustępu 3.: „Pomieszczona we własnym budynku z odpowiednim gruntem na szkółki leśne“; pomiędzy słowami: „Pomieszczoną być ma“ a „we własnym budynku“ dodać: „wedle możliwości“;

tak, że te ustępy brzmiałyby:

2) „Szkoła ta ma być stałą, samoistną, średnią szkołą gospodarstwa lasowego, założoną — o ile to możliwem będzie — we Lwowie;“

3) Pomieszczoną być ma wedle możliwości we własnym budynku z odpowiednim gruntem na szkółki leśne.“

Dodatki wniesione Izba dostatecznie popiera.

Sprawozdawca zabiera głos imieniem komisji i prostuje 5. ustęp wniosku komisji w ten sposób, że zamiast słów „zatwierdza Ministerstwo rolnictwa ma stać „za uprzednią zgodą Ministerstwa rolnictwa.“

P. Chrzanowski przemawia przeciw poprawce p. Skwarczyńskiego. P. Skwarczyński broni swego wniosku.

P. Wężyk stawia poprawkę, by szkoła leśna była pomieszczona zamiast we Lwowie w Dublinach,

P. Grocholski przemawia przeciw poprawkom p. Skwarczyńskiego i p. Węzyka i stawia wniosek przyjęcia wniosku komisji en bloc. Wniosek ten poparty i następnie przyjęty.

P. Krzeczunowicz wnosi by słowa „we Lwowie“ opuszczono.

Na wniosek posła Badeniego uchwalono zamknięcie dyskusji i wysłuchano wszystkich zapisanych mowców.

Po przemówieniu pp. Dunajewskiego, Kowalskiego, Węzyka, Golejewskiego, Skwarczyńskiego i sprawozdawcy Izba przystępuje do głosowania nad temi ustępami, do których wniesiono poprawki. Odrzucając poprawki p. Węzyka i p. Skwarczyńskiego przyjęto ustęp 2. wedle stylizacji komisji.

Odrzucając poprawkę p. Skwarczyńskiego przyjęto ustęp 3. wniosku komisji.

Resztę ustępów przyjęto en bloc wedle wniosku komisji.

Na wniosek p. Jasińskiego Józefa uchwała Izba przystąpić zaraz do trzeciego czytania i przyjmuje cały wniosek komisji w trzecim czytaniu bez czytania w następującem brzmieniu:

- „1. W poczuciu naglącej potrzeby dla kraju szkoły gospodarstwa lasowego, Sejm postanawia założenie tejże, uznaje ją za Zakład krajowy; z tem atoli zastrzeżeniem, że co do subwencji państwowej, wliczoną będzie ta szkoła do kategorii szkół rolniczych, dla których Ministerstwo rolnictwa stałą subwencyę przyrzeka.
2. Szkoła ta ma być stałą, samoistną, średnią szkołą gospodarstwa lasowego założoną we Lwowie.
3. Pomieszczoną być ma we własnym budynku z odpowiednim gruntem na szkółki leśne.
4. Szkołą zarządza kuratorya z trzech osób, a mianowicie delegata Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata komitetu Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.
5. Ciało nauczycielskie składa się z dwóch stałych profesorów fachowych i pomocników. Profesorów stałych mianuje Wydział krajowy na przedstawienie kuratoryi za zgodą Ministerstwa rolnictwa, pomocników zaś mianuje kuratorya a zatwierdza Wydział krajowy.
6. Profesorowie stali mają prawa i obowiązki urzędników krajowych.
7. Dla ułożenia planu naukowego dla szkoły, złoży Wydział krajowy komisję biegłych z osób fachowych, właścicieli wzorowych gospodarstw lasowych i zastępców komitetów Towarzystw gospodarskich.
8. Sejm postanawia do uchwalonych już zł. 3.000 — rocznie dodawać zhr. 2.000 na utrzymanie szkoły — zaś przeznaczą zł. 3.000 jednorazowo na koszt założenia tejże, i upo-

ważnia Wydział krajowy do użycia tej kwoty na wprowadzenie w życie szkoły, polecając mu zarazem wejść natychmiast w rokowania z Rządem, celem uzyskania niedostającej jeszcze kwoty, jakoteż przyrzeczonych już zlr. 7.000 na koszt założenia szkoły.

9. Wydział krajowy dołoży wszelkich starań, aby rzeczona szkoła już z rokiem 1874/5 otwartą być mogła.“

Z porządku dziennego następuje:

2. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z wnioskiem do ustawy o używaniu i prowadzeniu wód tudzież o ochronie przeciw takowym.

Komisarz rządowy poprawia usterki i myłki druku w projekcie drukowanym.

Na wniosek p. Jasińskiego Józefa odesłano przedłożenie to bez czytania do komisji administracyjnej.

Następuje z porządku dziennego:

3. Drugie czytanie przedłożenia o pożyczce krajowej z r. 1873. Sprawozdawca p. Henryk Wodzicki.

Na wniosek p. Badeniego uwolniła Izba sprawozdawcę od czytania, tylko czyta tenże wniosek do uchwały i projekt do ustawy w następującej osnowie:

„Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby do zrealizowania reszty ustawą z dnia 12. lutego 1873 r. dozwolonej pożyczki krajowej przystąpił, jeżeli cała pomieniona ustawa pożyczka krajowa uwolnioną zostanie od wszelkich opłat bezpośrednich i podatków.“

U S T A W A

z dnia przedłużająca do końca 1874 r. upoważnienie dane Wydziałowi krajowemu ustawą z dnia 12. lutego 1873 r. do udzielania pożyczek powiatom, których ludność zagrożoną jest niedostatkiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Dane Wydziałowi krajowemu królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem artykułem II. ustawy krajowej z dnia 12. lutego 1873 r. (D. u. i r. k. Nr. 86) upoważnienie do udzielania powiatom pożyczek aż do wysokości sumy 1,300.000 zlr. w. przedłuża się do końca roku 1874.

Art. II.

Powiaty, które otrzymają pożyczkę po 12. lutego 1874 r. obowiązane będą opłacać prowizję po 6 od sta obliczoną od dnia 1. marca 1874 r. bez względu na dzień rzeczywistego podniesienia pożyczek.

Art. III.

Wszystkie inne postanowienia Ustawy krajowej z dnia 12. lutego 1873 r. pozostają w swej mocy.

P. Grocholski stawia poprawkę do projektowanej uchwały następującej treści:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby do zrealizowania reszty ustawą z dnia 12. lutego 1873 dozwolonej pożyczki, jaka po potrąceniu uzyskanej już na jej rachunek w drodze subskrypcyi sumy 1,021.146 zlr. w. a. w gotowiźnie pozostaje, przystąpił, jeżeli cała pomieniona ustawa objęta pożyczka krajowa uwolnioną zostanie od wszelkich opłat bezpośrednich i podatków.“

Izba popiera poprawkę p. Grocholskiego.

P. Męciński stawia poprawkę do projektowanej uchwały następującej treści:

„W razie, gdyby Wydział krajowy nie mógł przystąpić do zrealizowania dalszej pożyczki w granicach upoważnienia sejmowego — suma, która użytąby być musiała corocznie na opłacanie procentów i umarzanie kapitału przeznaczoną zostaje na stopniowe przeprowadzenie wskazanej uchwałą sejmową z dnia 7. grudnia 1872 r. budowy i rekonstrukcyi dróg krajowych.“

Izba popiera tę poprawkę.

P. Badeni po przemówieniu stawia wniosek następującej treści:

„Sejm uznając ważność wniosku p. Męcińskiego, przekazuje takowy komisji budżetowej do zbadania przy ułożeniu preliminarza na budowę i utrzymanie dróg w r. 1874.“

Wniosek posła Badeniego Izba popiera.

P. Golejewski żąda wyjaśnienia i przemawia przeciw wnioskowi komisji.

O godzinie 2¼ książe Marszałek odracza posiedzenie do 6. godziny wieczorem.

Dalszy ciąg.

Posiedzenie otwarte o godzinie 6¼ wieczór.

P. Gross broni imieniem Wydziału krajowego postępowanie tegoż i przemawia przeciw wnioskowi pp. Grocholskiego, Męcińskiego i Golejewskiego.

Po przemówieniu p. Laskorza i wyjaśnieniu swego wniosku przez p. Badeniego, na wniosek p. Zyblikiewicza Izba uchwała zamknięcie dyskusyi.

Po przemówieniu p. Grossa i sprawozdawcy ogólna rozprawa zamknięta.

Książe Marszałek otwiera rozprawę specjalną.

P. Grocholski wyjaśnia i popiera swój wniosek podniesiony w ogólnej dyskusyi.

P. Gross przemawia przeciw wnioskowi p. Grocholskiego.

Po zamknięciu specjalnej debaty sprawozdawca broni wniosku komisji.

Następnie przystępuje Izba do głosowania nad poprawką p. Grocholskiego. Izba odrzuca poprawkę i wydaje uchwałę w brzmieniu przez komisję proponowanem.

P. Męciński wnosi by jego i p. Badeniego wniosek odesłać do komisji budżetowej.

P. Chrzanowski żąda by wniosek traktowano jako samoistny.

P. Grocholski uważa wniosek p. Męcińskiego jako ściśle złączony ze sprawą pożyczki krajowej.

Po przemówieniu sprawozdawcy, pp. Golejowskiego, Grossa, Zyblikiewicza i Badeniego, Izba odrzuca wnioski pp. Męcińskiego i Badeniego.

Następnie przyjmuje Izba art. I., II. i III. wniosku komisji również tytuł i wstęp do ustawy Izba uchwała.

Uchwalono następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i przyjęto cały projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawdzenie wyborów Ottona Hausnera z Brodów i Dr. Bukowskiego z miasta Biały.

Po przemówieniu sprawozdawcy posła Pietruskiego Izba uznaje wybory tych dwóch posłów za ważne.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie przedłożenia rządowego o preliminarzach funduszków indemnizacyjnych na rok 1874. Sprawozdawca Dr. Zyblikiewicz.

Na wniosek p. Smolki uwolniono sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Wnioski komisji Izba uchwala w następującej treści:

„Wysoki Sejm preliminarzowane przez Rząd na r. 1874 na pokrycie i wydatki sumy dla funduszu indemnizacyjnego

Galicji wschodniej 3,816.797 zlr.

„ zachodniej 2,217.628 „

Wielkiego księstwa Krakowskiego . . . 274.056 „ przyjąć raczy.

Na pokrycie potrzeb funduszy indemnizacyjnych Galicji wschodniej i zachodniej i W. księstwa Krakowskiego na rok 1874 Sejm ustanawia dodatek do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części i po 51 ct. od każdego złotego reńskiego wal. austr.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w sprawie uposażenia funduszy indemnizacyjnych galicyjskich i oddania ich w zarząd reprezentacji kraju w myśl rokowań przeprowadzonych z Wydziałem krajowym poczynił odpowiednie kroki do ostatecznego załatwienia tej sprawy.“

Następuje z porządku dziennego:

Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie zawrzeć się mającej ugody z reprezentacją miasta Lwowa w celu unormowania stosunków gminy miasta Lwowa do lwowskiego szpitalu powszechnego. Sprawozdawca p. Szczepański.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca czyta wniosek do uchwały następującej treści:

U C H W A Ł A

Sejmu królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkim księstwem Krakowskim z dnia . . . w sprawie uznania oddziału chorych w lwowskim szpitalu powszechnym jako zakładu krajowego.

1. Upoważnia się Wydział krajowy do zawarcia formalnej ugody z Reprezentacją miasta Lwowa na podstawie warunków przez komisję mieszaną ułożonych, a przez Radę miejską pod dniem 27. listopada 1873 r. zatwierdzonych, normujących stosunek gminy miasta Lwowa do lwowskiego szpitala powszechnego.

2. Oddział chorych w lwowskim szpitalu powszechnym uznaje się za zakład krajowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabierał, przystąpiono do specjalnej.

Izba uchwala bez dyskusji 1. i 2. ustęp wniosku komisji w drugim, a uchwalwszy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i w trzecim czytaniu.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Gniewosza w sprawie układania budżetów i zamknięć rachunków funduszy krajowych.

Na żądanie wnioskodawcy odesłano wniosek do komisji budżetowej.

Następuje z porządku dziennego:

Drugie czytanie wniosku p. Spławińskiego w sprawie poszukiwania produktów górniczych, sprawozdawca p. Spławiński.

Na wniosek p. Grossa Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca czyta końcowy ustęp w następującem brzmieniu:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby polecił znawcom bliżej zbadać stosunki geologiczne w Galicji z górniczego stanowiska i w odpowiednich miejscach na koszt Państwa głębokie wiercenia przeprowadzić.“

Izba bez dyskusji uchwala wniosek komisji.

Następuje:

Drugie czytanie sprawozdania w sprawie szpitala dla dzieci we Lwowie i Krakowie, sprawozdawca Dr. Hoszard.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca poprawia niektóre usterki druku i odczytuje projekt do uchwały w następującej treści:

U C H W A Ł A.

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem Krakowskiem uchwała co następuje;

- a) Szpitalowi dla dzieci św. Zofii we Lwowie ma być w roku 1874 z funduszu krajowego udzieloną zapomoga w kwocie 750 złr.
- b) Petycję Towarzystwa dobroczynnego lwowskiego, co do uznania szpitaliku św. Zofii zakładem powszechnym i publicznym, lub utworzenia z niego osobnego oddziału dla chorób dziecięcych w szpitalu głównym, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na następnej sesyi.
- c) Towarzystwu opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie ma być z funduszków krajowych udzieloną bezprocentowa pożyczka w kwocie 10.000 złr., którą Wydział krajowy wtedy dopiero Towarzystwu wypłaci, skoro Towarzystwo budowę szpitala swemi kapitałami doprowadzi do wartości równej sumie pożyczki. Pożyczka ta ma być zahypotekowaną na rzecz funduszu krajowego na tymże budynku z terminem zwrotu na ten czas, gdy albo szpital istniećby przestał, albo gdyby mająca się zawrzeć ugoda o przyjmowanie ze szpitala św. Łazarza pewnej ilości dzieci do leczenia w szpitalu Towarzystwa nie przyszła do skutku.
- d) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rokowania z Towarzystem opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie w celu zawarcia ugody o przyjęcie od szpitalu św. Łazarza obowiązku leczenia pewnej ilości dzieci w szpitalu tym leczyc się mających za umówionem wynagrodzeniem.

W ogólnej debacie nikt głosu nie zabrał. W specjalnej rozprawie uchwała Izba bez dyskusyi ustęp pierwszy i drugi wniosku komisyi.

Do 3. ustępu projektuje hr. Wodzicki Henryk zmienić stylizację dla większej jasności.

P. Madejski odpowiada temu posłowi.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała i ustęp trzeci wedle wniosku komisyi.

Następnie punkt 4 wniosku komisyi Izba bez dyskusyi uchwała, a uchwaliwszy trzecie czytanie bez czytania, uchwała Izba cały wniosek komisyi bez czytania.

Następuje:

Drugie czytanie sprawozdania o zamknięciu rachunków funduszków krajowych za rok 1872, sprawozdawca p. Weigel.

Wniosek, by uwolnić sprawozdawcę od czytania sprawozdania upada — dla tego tenże czyta całe sprawozdanie z następującym wnioskiem:

„Udziela się Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunku roku 1872.“

Wniosek komisyi budżetowej bez dyskusyi Izba uchwała.

Następuje:

Drugie czytanie wniosku p. Iwaniszowa w sprawie uregulowania handlu końmi, sprawozdawca p. Zawadowski.

Na wniosek p. Badeniego uwalnia Izba sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Sprawozdawca odczytuje wnioski komisyi w następującem brzmieniu:

„1. Nad wnioskiem posła Iwaniszowa przechodzi Sejm do porządku dziennego:

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu dalsze zbieranie dat, obmyślenie środków, jakieby jeszcze celem zapobieżenia kradzieży koni wynaleźć się mogły i przedłożenie w tym względzie sprawozdania wys. Sejmowi na następnej kadencji;“

które Izba bez dyskusyi uchwała.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej.

Sprawozdawca Dzwonkowski odczytuje sprawozdanie komisji nad petycjami kilku gmin ze starostwa Wielickiego, Pilzneńskiego i Limanowskiego o uwolnienie od zwrotu otrzymanych w r. 1846 zapomóg z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić odstąpienie tych petycyj c. k. Namiestnictwu do uwzględnienia i poparcia tych słusznych żądań w c. k. Ministerstwie spraw wewnętrznych i finansów.“

Wniosek komisji uchwała Izba bez dyskusji.

Następnie czyta sekretarz Wereszczyński wniosek p. Bauma dostatecznie poparty, dotyczący wcielenia obszarów dworskich, pozostałych po 1. listopada 1868 a opłacających mniej niż 100 złr. podatku, do związku gminy właściwej.

Posel Hausner Otton składa przyrzeczenie.

Książe Marszałek oznajmia Izbie zrzeczenie się posła Grossa z godności członka Wydziału krajowego i zamyka posiedzenie o 9½ godzinie wieczór. Następne posiedzenie zapowiada przewodniczący na poniedziałek 12. stycznia o 10. godzinie przed południem.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego na r. 1874. Sprawozdawca p. Zyblikiewicz.
2. Drugie czytanie sprawozdania o reformie ustawy gminnej, o obszarach dworskich i reprezentacji powiatowej. Sprawozdawca p. Baum.
3. Drugie czytanie sprawozdania o zniesieniu zakazu przyjmowania żydów do lwowskiego szpitala powszechnego. Sprawozdawca p. Hoszard.
4. Sprawozdania o petycjach.
5. Wybór jednego członka do Wydziału krajowego przez posłów klasy wyborców gmin wiejskich.

Marszałek krajowy:

Leon książe Sapieha.

Sekretarze:

Antoniewicz.

Józef Jasiński.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 9. stycznia 1874. do Sejmu galicyjskiego wniesionych.

160. Landstren gmina przez posła Pietruszewicza o regulację drogi z Kałusza do Zdziany. na przestrzeni Nowica-Kamień.
161. Nadworna Wydział powiatowy przez posła Józefa Jasińskiego popiera petycję Wydziału powiatowego Przemyskiego w sprawie urządzenia ksiąg hypotecznych.
162. Nadworna Wydział powiatowy przez posła Józefa Jasińskiego popiera petycję Wydziału Przemyskiego powiatowego w sprawie przymusowego ubezpieczenia od ognia budynków plebanialnych i wójtowskich.
163. Swierzbziński Ignacy rządcą szpitalu św. Ducha w Krakowie przez posła Rydzowskiego o podwyższenie obecnie pobieranego ekwiwalentu na pomieszkanie, opał i światło.
164. Łącka Antonina właścicielka dóbr przez posła Wężyka w sprawie wykupna prawa propinacyi tudzież praw właścicieli dóbr nabytych skutkiem zniesienia stosunku wieczystej dzierżawy.
165. Naumowicz Jan redaktor czasopisma „Nauka“ przez posła Pawlikowa o roczną zapomogę 1000 zł. w. a.
166. Jasło Wydział powiatowy przez posła Pilińskiego o zaprowadzenie gmin zbiorowych i przyznanie Wydziałowi powiatowemu egzekwowania swych postanowień.
167. Gmina Strzelce małe przez posła Hoszarda o powstrzymanie egzekucyi za zaległe podatki, opuszczenie bieżących i zarządzenie robót publicznych.
168. Wojna Józef, Petryk Onufry, Koch Filip i Wenese Gitla przez posła Zawadowskiego proszą o udzielenie zapomogi.
169. Moszkowce gmina przez posła Pietruszewicza w przedmiocie regulacyi koryta rzeki Dniestru.
170. Szajnok Teodor urzędnik bankowy przez posła księcia Adama Sapiechę prosi o venia aetatis.
171. Jaworzno gmina przez posła Spławińskiego o przywrócenie sądu powiatowego w Jaworznie.
172. Mackowice gmina przez posła Zyblikiewicza o subwencję roczną w kwocie 200. złr. w. a. dla szkoły ludowej.
173. Złoczów Wydział powiatowy przez posła Wesołowskiego o udzielenie zapomogi wdowie po konduktorze dróg krajowych Julianie Myszkowskim.
174. Przyłęska z Nikorowiczów Aniela przez posła Madejskiego o wyznaczenie jej rocznej dożywotnej zapomogi.

175. Gminy powiatu Limanowskiego przez posła B. Bauma o uwolnienie od zwrotu zapomogi udzielonej w roku 1846.
176. Skotniki gmina przez B. Bauma o uwolnienie od zwrotu zapomogi w r. 1846 udzielonej.
177. Gminy Ptaszów, Przewóz i Rybitwy przez posła B. Bauma o uwolnienie ich od zwrotu zapomogi w roku 1846. udzielonej.
178. Gminy Łęki górne i dolne przez posła Rutowskiego o uwolnienie ich od zwrotu zapomogi w roku 1846 udzielonej.
179. Bem Franciszek sekretarz Rady powiatowej sanockiej przez posła Słoneckiego prosi o veniae studiorum.
180. Gminy Żurawica i Małkowice przez posła księcia Adama Sapiechę o uchwalenie⁶ ustawy co do ponoszenia kosztów szupasnictwa przez cały kraj lub pojedyncze powiaty.
181. Zaleszczyki Wydział pow. przez posła Adama ks. Sapiechę o przymusową komasację gruntów, złączenie map katastralnych z tabulą krajową i urządzenie ksiąg hipotecznych.

Protokół

20. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 12. stycznia 1874. r.

Początek posiedzenia o godzinie 10³/₄, przed południem.

Przewodniczący: Marszałek JO. książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Antoniewicz, Józef Jasiński, Wereszczyński i Serwatowski.

Obecny posłów 121.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa, Oswald Bartmański.

Po zagajeniu posiedzenia przez ks. Marszałka odczytuje sekretarz Antoniewicz protokół z 19. posiedzenia z dnia 10. stycznia 1874, który Izba bez zarzutu przyjmuje.

Tenże sekretarz odczytuje spis petycyj po dzień 11. stycznia 1874 wniesionych od l. 182 do l. 193. Petycję l. 191 odsyła Izba na wniosek p. Mayera do komisji edukacyjnej.

Sekretarz Wereszczyński odczytuje wniosek naglący p. Apolinarego Jaworskiego w sprawie kolei wicyualnych.

Po przemówieniu posła Ap. Jaworskiego uznaje Izba wniosek ten za nagły, przystępuje na wniosek p. Zyblikiewicza do pierwszego czytania, i odsyła powyższy wniosek po przemówieniu wnioskodawcy do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania bez drukowania w 24 godzinach.

Sekretarz Jasiński odczytuje interpelację p. Tettmayera do komisarza rządowego w sprawie wynagrodzenia za zlikwidowane szkody, jakie podczas przechodu wojsk ces. rosyjskich w r. 1849 na gruntach nowotaraskich zrządzone zostały.

Z porządku dziennego następuje:

1. Sprawozdania komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego na rok 1874.

Sprawozdawca Zyblikiewicz odczytuje sprawozdanie i następujące wnioski komisji budżetowej:

I. Wysoki Sejm zatwierdzi następujące rubryki dochodów preliminarza Rady szkolnej:

1. Odsetki od kapitałów	14322 złr.
2. Dochody z dóbr, realności i innych praw	68 „
3. Dodatki	3256 „
4. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	2368 „
5. Zapisy i darowizny	6076 „
6. Rozmaite dochody	10 „
7. Dodatek ze skarbu Państwa	54943 „

Razem . 81043 złr.

II. Wysoki Sejm uchwali wszystkie rubryki wydatków według preliminarza Rady szkolnej jak następuje:

1. Płace nauczycieli	7928 zlr.
2. Dodatek do płac nauczycieli	675 „
3. Dodatek na pomieszkanie dla nauczycieli	578 „
4. Płace sług	638 „
5. Dodatek na pomieszkanie dla sług	120 „
6. Substytucye	900 „
7. Adjuta	6500 „
8. Uposażenia korporacyj utrzymujących szkoły	3112 „
9. Fundacye i stypendya	63 „
10. Dodatki (subwencye)	71912 „
11. Czynsze najmu	5032 „
12. Potrzeby szkolne i urzędowe	268 „
13. Remuneracye i zapomogi	16331 „
14. Utrzymanie budynków	680 „
15. Potrzeby dla teor. i prakt. nauki	— „
16. Podatki i daniny	355 „
17. Koszta zarządu	2223 „
18. Koszta podróży i dyet	320 „
19. Za udzielanie nauki gimnastyki	700 „
20. Pensye dla urzędników i nauczycieli	14788 „
21. Pensye dla wdów po nauczycielach	3187 „
22. Pensye i zaopatrzenia sierót	179 „
23. Dary z łaski	2957 „
24. Kwinkwenia dla nauczycieli w nowym etacie (art. 12 i 35 a)	13000 „
25. Potrzeby szkół ogólnej natury (art. 37)	10000 „
26. Konferencya krajowa (art. 37)	4000 „
27. Dodatki do funduszków szkolnych okręgowych (art. 38)	114200 „
28. Rozmaite wydatki	100 „
Razem	280746 zlr.

III. Wysoki Sejm uchwali:

Używanie oszczędności jednych rubryk na wydatki innych rubryk dopuszcza się jedynie pomiędzy rubrykami wydatków I. do XXIV., zaś oszczędności innych rubryk pozostać winny jako nadwyżki dochodów do rozporządzenia na rok przyszły.

IV. Względem niedoboru raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Niedobór funduszu szkolnego w wysokości 199.703 zlr. ma być zamieszczony w budżecie krajowym.

V. Wysoki Sejm uchwali:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby się zajął korzystną fruktyfikacją funduszków normalnych, tudzież windykacją takich, któreby do funduszu szkolnego należyć mogły.

W dyskusyi ogólnej nikt głosu nie zabiera.

W szczegółowej rozprawie przyjmuje Izba wnioski komisji budżetowej I, II, III, IV i V bez dyskusyi.

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania o reformie ustawy gminnej o obszarach dworskich i reprezentacyi powiatowej.

Sprawozdawca poseł Baum czyta sprawozdanie komisji gminnej i wniosek projektu do następującej ustawy:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, zmieniająca postanowienia §. 50 u. gm. z dnia 12. sierpnia 1866 i §. 29 u. o repr. pow. z dnia 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim rozporządzam:

Art. I.

§. 50 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 19 Dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym, i ma brzmieć, jak następuje:

§. 50.

Zwierzchność gminna jest w sprawach gminy organem zarządzającym i wykonawczym.

Zwierzchność gminna obowiązana jest, przeprowadzać dochodzenia przez Wydział powiatowy zarządzane, jakoteż wykonywać rozporządzenia i polecenia przezeń wydane, bądź w jego, bądź we własnym zakresie gminy.

Art. II.

§. 29. ustawy o reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 21. Dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym i ma brzmieć jak następuje:

§. 29.

W ogólności.

Wydział powiatowy jest w sprawach powiatu organem zarządzającym i wykonawczym.

W sprawach wchodzących w zakres działania Wydziału krajowego, Wydział powiatowy wykonywa polecenia i rozporządzenia Wydziału krajowego, i przeprowadza dochodzenia przez Wydział krajowy zarządzane.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W ogólnej dyskusji wnosi poseł Siwiec przejście nad tym projektem ustawy do porządku dziennego, wniosek ten jest dostatecznie poparty, po przemówieniu posłów Lisiewicza przeciw, Erazma Wolańskiego i Krzeczunowicza za projektem do ustawy, Izba uchwała zamknięcie dyskusji.

Po przerwie 10 minut uchwała Izba wysłuchać wszystkich przed zamknięciem dyskusji zapisanych mowców, a odrzuca wniosek posła Zaklińskiego, ażeby rozprawa ogólna razem nad wszystkimi projektami do ustaw przez komisję gminną przedłożonemi została otwartą.

Po przemówieniu posłów Zaklińskiego i Antoniewicza przeciw, a Chrzanowskiego, Skwarczyńskiego, Golejowskiego i sprawozdawcy za projektem ustawy, wreszcie p. Antoniewicza w osobistej kwestyi odrzuca Izba wniosek posła Siwca przejścia nad projektem do ustawy do porządku dziennego i przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje art. I powyższego projektu, który Izba po przemówieniu komisarza rządowego i posła Dunajewskiego przyjmuje, następnie przyjmuje Izba bez dyskusji art. II, III i tytuł ustawy, a po uchwaleniu trzeciego czytaniu bez czytania przyjmuje Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia §§. 50 i 51 ustawy o repr. pow. z 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

§§. 50 i 51 ustawy o reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 21, Dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostają uchylone i mają brzmieć jak następuje:

§. 50.

Prawa władz rządowych.

Rządowi służy prawo nadzoru nad reprezentacją powiatową w tym kierunku, ażeby ta reprezentacja nie przekraczała swego zakresu działania, i nie działała przeciw istniejącym ustawom.

To prawo nadzoru wykonywa polityczna Władza krajowa przez polityczną Władzę powiatową, znajdującą się w siedzibie reprezentacji powiatowej. Polityczna Władza powiatowa może w tym celu żądać udzielenia sobie uchwał i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony tej Władzy lub jego delegowany ma być obecnym na posiedzeniach Rady powiatowej i Wydziału powiatowego, i może każdego czasu zabierać głos, wszelako nie przerywając mówiącemu.

§. 51.

Polityczna Władza krajowa rozstrzyga rekursa przeciw takim uchwałom reprezentacji powiatowej, przez które istniejące ustawy są naruszone, lub błędnie zastosowane.

Rekurs ma być wniesiony w nieprzekraczalnym terminie dni czternastu od dnia ogłoszenia lub doręczenia uchwały.

Jeżeli reprezentacja powiatowa powzięła uchwałę, która przekracza jej zakres działania, lub sprzeciwia się ustawom, polityczna Władza powiatowa ma prawo i obowiązek wstrzymać jej wykonanie w przeciągu dni czternastu od powzięcia uchwały; jednakowoż obowiązana jest, przed upływem tego terminu przedłożyć pytanie, czy uchwała może być wykonaną, politycznej Władzy krajowej, która przed rozstrzygnięciem, ma się porozumieć z Wydziałem krajowym.

Przeciw orzeczeniu politycznej Władzy krajowej służy rekurs do właściwego ministerstwa,

Polityczna Władza powiatowa nie może odmówić Wydziałowi powiatowemu urzędowej pomocy do wykonania uchwał Reprezentacji powiatowej, jeżeli:

- a) nienastąpiło zawieszenie tychże w wyż wskazanym terminie czternastodniowym, lub zawieszenie to uchylonem zostało przez wyższą Władzę rządową, i
- b) jeżeli uchwała stała się prawomocną wskutek niezłożenia rekursu, lub odrzucenia takowego przez właściwą władzę (Wydział krajowy §. 49 lub władzę rządową.)

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera.

W rozprawie szczegółowej stawia poseł Fruchtmann do §. 50 art. I następujący dodatek : „Nieobecność reprezentanta rządu na posiedzeniu, nie narusza jednak prawości zebrania Rady lub Wydziału powiatowego jeżeli przełożony władzy politycznej powiatowej lub jego zastępca o odbyć się mającemu posiedzeniu był zawiadomiony“.

Po przerwie posiedzenia oświadcza sprawozdawca imieniem komisji gminnej, że poprawkę p. Fruchtmanna jako dodatek na końcu §. 50 w art. I umieścić się mający w następującym brzmieniu przyjmuje: „Wszakże jego nieobecność nie narusza prawości posiedzenia i uchwał na niem powziętych, jeżeli o mającemu się odbyć posiedzeniu został zawiadomiony.“

Poseł Fruchtmann zgadza się z poprawką komisji.

Izba uchwała ustęp pierwszy i §. 50 artykułu I z poprawką Fruchtmanna w brzmieniu przez komisję przyjętem.

Przy §. 51 art. I zabiera głos komisarz rządowy przeciw jego postanowieniom; po przemówieniu posłów Dunajewskiego, Grocholskiego, Skwarczyńskiego i sprawozdawcy uchwała Izba §. 51 art. Iszy.

Następnie uchwała Izba art. II i tytuł ustawy, a po uchwaleniu trzeciego czytania bez czytania przyjmuje Izba całą ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienie §. 44 ust. o repr. pow. z dnia 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

§. 44 ustawy o reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866
L. 21 D. u. k. w dotychczasowem brzmieniu zostaje uchylonym, i ma brzmieć
jak następuje:

§. 44.

Zawieszanie uchwał. Jeżeli przewodniczący sądzi, że uchwała Rady powiatowej lub Wydziału powiatowego przekracza ich zakres działania, lub, że sprzeciwia się ustawom, obowiązany jest, zawiesić uchwałę i o rozstrzygnięcie, czy uchwała może być wykonaną lub nie, udać się przez polityczną Władzę powiatową do politycznej Władzy krajowej, która przed rozstrzygnięciem ma porozumieć się z Wydziałem krajowym.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W ogólnej dyskusyi nikt głosu nie zabiera, poczem uchwała Izba przyjęcie ustawy en bloc przyjmuje ustawę en bloc w drugim, a po uchwaleniu trzeciego czytania bez czytania i w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia §§. 102 i 108 u. gm. z 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

§§. 102 i 108 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 l. 19 Dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostają uchylone i mają brzmieć jak następuje:

§. 102.

Władza dyscyplinarna nad zwierzchnością gminną. W sprawach własnego zakresu działania może Wydział powiatowy członkom Zwierzchności gminnej dawać napomnienia i nakładać na nich kary pieniężne do wysokości 20 złr. w. a. Kary te wpływają do kasy Rady powiatowej.

W razie cięższego przekroczenia lub ciągłego zauiedbywania obowiązków, może członek zwierzchności gminnej na wniosek Wydziału powiatowego być zawieszony w urzędowaniu przez polityczną władzę powiatową.

W razie niezgodności tych władz orzeka polityczna Władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego.

Po przeprowadzonym dochodzeniu może polityczna Władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego złożyć z urzędu członka zwierzchności gminnej, a nawet na przeciąg czasu nieprzekraczający lat trzech uznać go za niezdolnego do piastowania tej posady.

Członek Zwierzchności gminnej za winnego uznany ponosi koszt dochodzenia.

Władza dyscyplinarna służąca Wydziałowi powiatowemu trwa jeszcze przez lat trzy po zgaśnięciu mandatu członka Zwierzchności gminnej, w tym celu aby go znieść do zdania urzędu i złożenia rachunków z czasu urzędowania swego.

§. 108.

Polityczna władza powiatowa ma prawo nałożyć karę na Naczelnika gminy, przekraczającego swoje obowiązki w sprawach poruczonego zakresu działania, aż do 20 złr. Kara ta wpływa do kasy Rady powiatowej.

Jeżeli uchybienie obowiązkowi jest tego rodzaju, że sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania nie może być dłużej zostawione Naczelnikowi gminy bez narażenia dobra publicznego, i jeżeli Rada gminna na wezwanie temu nie zaradzi, może natenczas polityczna Władza powiatowa na czas trwania tego stanu, ustanowić na koszt gminy inny organ do sprawowania rzeczonych czynności. Tak w tym razie, jak i w razach wskazanych w §. 107 należy potępywać z wszelką możliwą oszczędnością tak, aby gmina więcej nad konieczną potrzebę obciążoną nie była.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W ogólnej dyskusji nikt głosu nie zabiera. Izba uchwała przyjęcie tej ustawy en bloc, przyjmuje ją en bloc w drugim, a po uchwaleniu trzeciego czytania bez czytania w trzecim czytaniu.

Książe Marszałek przerywa posiedzenie o godzinie 2 $\frac{1}{2}$, i zapowiada dalszy ciąg o godzinie 6tej wieczór.

O godzinie 6 $\frac{1}{2}$, wieczór otwiera książe Marszałek dalszy ciąg posiedzenia.

Sprawozdawca Baum czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia §. 80 u. gm. z 12. sierpnia 1866 i §. 23 u. o repr. pow. z 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

§. 80 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 19 Dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym i ma brzmieć, jak następuje:

§. 80.

Do nałożenia dodatków przynoszących 20% podatków bezpośrednich lub dodatku konsumcyjnego potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Przyzwolenie to potrzebnem jest nawet do nałożenia dodatków przynoszących 5% podatków bezpośrednich, jeżeli tego wymaga jeden z członków należących do rady gminnej podług §. 16 (Radny bez wyboru.) Żądanie to musi jednak być wniesione do Rady gminnej na tem posiedzeniu, na którym dodatek uchwalony został, lub też do naczelnika gminy, najpóźniej w 8 dni po tem posiedzeniu.

Dodatki przynoszące 50% podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za Cesarskiem zezwoleniem.

Art. II.

§. 23. ustawy o reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 L. 21 Dz. u. kraj. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym i ma brzmieć jak następuje:

§. 23.

Dodatki do podatków.

Na wydatki nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powiatowa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków.

Dodatki nad 20% do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków przynoszące 40%, równie jak i inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za Cesarskiem zezwoleniem.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W ogólnej dyskusyi nikt głosu nie zabiera.

W rozprawie szczegółowej przyjmuje Izba art. I, II, III i tytuł bez dyskusyi w drugim a uchwalwszy trzecie czytanie bez czytania i w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia §. 99 u. gm. z dnia 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

A W A T S Art. I.

§. 99 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 r. do l. 19. Dz. u. kr. W dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym, i ma brzmieć, jak następuje:

§. 99.

Zatwierdzenie przez Radę powiatową.

Do spraw, w których uchwały Rady gminnej muszą być przedkła-dane Radzie powiatowej do zatwierdzenia, należą prócz spraw wymienionych w §§. 2, 4, 80, 85 i 95, także następujące:

- a) pozbywanie, zamiana, przeistaczanie, zastawianie, lub stałe obciążanie rzeczy, należącej do zakładowego majątku, lub dobra gminy, albo jej zakładów;
- b) zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania, jeżeli kwota pożyczki lub wartości ciężaru, wynikającego z obowiązania, łącznie z długami już istniejącymi przewyższa roczne dochody gminy, a względnie zakładów gminnych;
- c) nabytki i przedsiębiorstwa nie należące do zwykłego zarządu, jeżeli dla pokrycia wynikającego stąd wydatku, potrzeba zaciągnąć pożyczkę lub obciążyć gminę rozkładami;
- d) wydzierżawienie lub wynajmowanie na dłuższy czas niż lat sześć, lub w inny sposób, niż przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu;
- e) opuszczanie czynszu najmu lub dzierżawy lub w całości.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu ministrowi spraw we-wnętrznych.

W ogólnej dyskusyi nikt głosu nie zabiera. poczem Izba uchwała art. I, II i tytuł w dru-giem a po uchwaleniu trzeciego czytania bez czytania i w trzecim czytaniu całą ustawę.

Sprawozdawca czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia §. 70 u. gm. z dnia 12. sierpnia 1866 i §. 22 ustawy o reprezentacyi powia-towej z dnia 12. sierpnia 1866.

Zgodnie uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

§. 70 ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 r. l. 19 Dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym, i ma brzmieć jak następuje:

§. 70.

Budżet i rachunki roczne.

Naczelnik gminy winien corocznie ułożyć budżet gminy i zakładów gminnych, na następny rok administracyjny.

Rada ma ten budżet uchwalić najpóźniej na miesiąc przed rozpo-częciem roku.

Rachunki z przychodów i wydatków gminy i zakładów gminnych, winien Naczelnik najpóźniej w dwa miesiące po upływie roku administracyj-nego przedłożyć Radzie do rozpoznania i załatwienia.

Tak budżet jako i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione zostaną, winne być poprzednio najmniej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia członkom gminy, tych zaś spostrzeżenia będą przy rozpoznaniu wzięte pod rozwagę.

Gdyby Rada gminna nie wstawiła w swój budżet należności, które gmina uiścić jest obowiązana, bądź na mocy ustawy bądź na mocy wyroku lub dokumentu mającego wedle ustaw moc egzekucyjną, ma Rada powiatowa prawo i obowiązek wstawić te należności w budżet gminy i nałożyć na ich pokrycie dodatki do podatków.

Art. II.

§. 22 ustawy o reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 r. l. 21 D. u. k. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym, i ma brzmieć, jak następuje:

§. 22.

Rada powiatowa obraduje i uchwała we wszystkich sprawach ekonomicznych powiatu, nienależących do zwykłego zarządu majątkiem.

Do niej należy rozpoznawanie i ustanowienie rocznego budżetu, jako też rozpoznawanie i załatwianie rocznych rachunków, odnośnie do dochodów i wydatków powiatu i zakładów powiatowych.

Gdyby rada powiatowa nie wstawiła w swój budżet należności, które powiat uiścić jest obowiązany bądź na mocy ustawy, bądź na mocy wyroku lub dokumentu mającego wedle ustaw moc egzekucyjną; ma Wydział krajowy prawo i obowiązek, wstawić te należności w budżet powiatowy i nałożyć na ich pokrycie dodatki do podatków.

Rok administracyjny powiatu zaczyna się i kończy równocześnie z rokiem administracyjnym Państwa.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W ogólnej dyskusji nikt głosu nie zabiera poczem Izba uchwała przyjęcie en bloc a następnie przyjmuje art. I, II, III i tytuł en bloc w drugim, a po uchwaleniu trzeciego czytania bez czytania i w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia §. 51 u. gm. z dnia 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

§. 51. Ustawy gminnej, z dnia 12. sierpnia 1866 l. 19 dz. u. kr. w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym i ma brzmieć jak następuje:
§. 51.

Władza naczelników gminy w ogólności.

Naczelnik gminy kieruje czynnościami zwierzchności gminnej i nadzoruje takowe.

Assessorowie lub przysiężni wienni są naczelnikowi pomoc w urzędowaniu, i mają według jego zarządzenia i pod jego odpowiedzialnością wykonywać czynności, które im poruczy. Jeżeli dla jakiegokolwiek przeszkody naczelnik nie urzęduje, wszystkie jego prawa i obowiązki przechodzą na jego zastępcę.

W razie, jeżeliby ani naczelnik gminy, ani jego zastępca urzędować nie mogli zastępuje ich na czas przeszkody najstarszy wiekiem assesor lub przysiężny.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała głosowanie en bloc, a następnie przyjmuje całą ustawę w drugim a po uchwaleniu trzeciego czytania bez czytania i w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie sprawozdania o zniesieniu zakazu przyjmowania żydów do lwowskiego szpitala powszechnego.

Sprawozdawca poseł Hoszard czyta sprawozdanie komisji administracyjnej z wnioskami.

I. Wysoka Izba przechodzi do porządku dziennego nad art. I przedłożenia Wydziału krajowego następnie opiewającego:

Art. I.

Do lwowskiego szpitalu powszechnego będą przyjmowani chorzy izraelici na równi z chorymi innych wyznań.

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę:

U S T A W A

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomerji z wielkiem księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Najwyższym dekretem z dnia 19. sierpnia 1816 r. i z dnia 19. lutego 1817 r. ustanowione i szpitalowi powszechnemu lwowskiemu nadane, a dekretem kancelaryi nadwornej z dnia 2. listopada 1837 r. żydowskiemu przyznane legata prawne od spadku po zmarłych izraelitach we Lwowie zamieszkałych, będą od dnia wejścia w wykonanie tej ustawy, wpływać do kasy lwowskiego szpitala powszechnego.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

W rozprawie ogólnej wnosi p. Haller: Wysoka Izba raczy przyjąć do projektu ustawy powyżej przytoczony art. I według wniosku Wydziału krajowego.

Następnie przemawiają posłowie Krzeczunowicz, Madejski i Zyblikiewicz za wnioskiem posła Hallera, a sprawozdawcy za wnioskami komisji.

Poczem Izba w rozprawie specjalnej przyjmuje bez dyskusji art. I projektu ustawy według poprawki p. Hallera w następującem brzmieniu:

Art. I.

Do lwowskiego szpitalu powszechnego będą przyjmowani chorzy izraelici na równi z chorymi innych wyznań.

Sprawozdawca czyta art. I wniosku komisji który jako art. II przyjść ma.

P. Weigel wnosi następującą poprawkę — art. II ma brzmieć:

Art. II.

Legata obowiązkowe od spadków, po zamieszkałych we Lwowie izraelitach, przeznaczone najwyższymi reskryptami z dnia 19. sierpnia 1816 i 19. lutego 1817 r. na rzecz powszechnego szpitala we Lwowie, a przekazane dekretem kancelaryi nadwornej z dnia 2. listopada 1837 r. lwowskiemu szpitalowi izraelitów wpływać mają od dnia wejścia w wykonanie niniejszej ustawy do kasy powszechnego szpitala we Lwowie.

Sprawozdawca zgadza się z poprawką Wejgla poczem Izba przyjmuje art. II według poprawki p. Wejgla następnie art. II komisji jako artykuł III i tytuł ustawy w drugim, a uchwalwszy trzecie czytanie bez czytania przyjmuje całą ustawę w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji petycyjnej:

Sprawozdawca p. Serwatowski czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji l. 303s. 144p. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego o przeniesienie 6 profesorów szkoły Dublańskiej na etat urzędników krajowych z policzeniem lat służby i prawem do emerytury z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a. Sejm zgadza się w zasadzie na przyjęcie nauczycieli szkoły rolniczej w Dublanach na etat funduszu krajowego, i upoważnia Wydział krajowy do rokowania w tym przedmiocie z c. k. Ministerjum rolnictwa i z c. k. Towarzystwem gospodarczem galicyjskiem z poleceniem przedłożenia sprawozdania na najbliższej sessji Sejmowej o rezultacie rokowań.

b. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby na podstawie uchwały ad a) dołożył starań celem uzyskania u c. k. Rządu już na rok bieżący subwencji dla szkoły rolniczej w Dublanach.

Izba uchwała obydwą ustępy wniosku bez dyskusji.

Sprawozdawca Golejewski czyta sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji: s. 219 p. 99 Klasztoru panien Benedyktynek ormiańskich we Lwowie o zapomogę na odbudowanie spalonej szkoły, z wnioskiem:

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi z wielkiem księstwem Krakowskiem uwzględniając petycję panien Benedyktynek ormiańskich poleca swemu Wydziałowi krajowemu aby udzielił klasztorowi pp. Benedyktynek subwencyę z funduszu krajowego despozycyjnego w kwocie jaką tenże Wydział za koniecznie potrzebną uzna na zapłacenie resztującej sumy 4845 złr. budowniczem Janowi Szulcowi.

Izba powyższy wniosek bez dyskusji uchwała.

Z porządku dziennego następuje wybór jednego członka Wydziału krajowego przez posłów klasy wyborców gmin wiejskich.

Po oddaniu głosu przystąpiono do dalszego załatwienia petycji.

Sprawozdawca komisji prawniczej Rydzowski czyta sprawozdanie o petycji l. 275/s. Towarzystwa prawników lwowskich w przedmiocie poprawniejszego tłómaczenia ustaw powszechnych w dzienniku praw państwa w wydaniu polskiem umieszczanych, z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd ażeby tenże co do sposobu jakiegoby użyć należało w celu poprawniejszego tłómaczenia dziennika praw Państwa na język polski zniósł się z Akademią umiejętności w Krakowie.

Izba powyższy wniosek bez dyskusji uchwała.

Sprawozdawca komisji edukacyjnej Szujski czyta sprawozdanie o petycji gminy miasta Sanoka o zaprowadzenie gimnazjum; z wnioskiem:

Raczy zatem Wysoki Sejm uchwalić:

Petycję miasta Sanoka odstępuje się Wydziałowi krajowemu, aby stan rzeczy co do potrzeby i rodzaju szkoły średniej w Sanoku zbadał i z W. Rządem co do kosztów utrzymania nauczycieli tej szkoły wszedł w rokowania.

Izba uchwała powyższy wniosek bez dyskusji.

Tenże sprawozdawca czyta sprawozdanie komisji edukacyjnej o petycach Towarzystwa pedag. lwowskiego i nauczycieli okręgu szkolnego Kołomyjskiego o zmianę art. 12 ustawy szkolnej z wnioskiem

Wysoki sejm raczy nad petycjami ll. 120 i 123 przejść do porządku dziennego.

Izba powyższy wniosek bez dyskusji uchwała.

Poseł Golejewski zdaje sprawę z wyniku przedsięwziętego wyboru jednego członka Wydziału przez posłów z gmin wiejskich:

Głosujących 59, absolutna większość 30, Wereszczyński wybrany 32 głosami.

Sprawozdawca komisji administracyjnej Paszkowski czyta sprawozdanie o petycji Łąckiej Antoniny właścicielki dóbr i gmin niegdyś do państwa lipowieckiego należących w sprawie regulacji brzegów rzeki Wisły z wnioskiem komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm petycyę p. Antoniny Łąckiej i wójtów gmin należących do dawnego państwa lipowieckiego przesyła Wysokiemu Namięstnictwu, z zaleceniem uwzględnienia wyrażonego w niej życzenia co do regulacji kosztem skarbu rzeki Wisły od ujścia Przemyśły do Krakowa.

Izba powyższy wniosek bez dyskusji uchwała.

Sprawozdawca komisji administracyjnej Szczepański czyta sprawozdanie o memoryale c. k. konserwatora pomników i zabytków narodowych w sprawie zachowania starożytnego archiwum akt ziemskich i grodzkich z wnioskiem:

Wysoki sejm raczy uchwalić:

I.

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski co do przyszłego utrzymania i odpowiedniego zachowania archiwum akt grodzkich i ziemskich w Krakowie i Lwowie.

II.

Wzywa się c. k. Rząd, aby do chwili stanowczego orzeczenia Sejmu w tym przedmiocie zwrócił swą uwagę na należyte ubezpieczenie tych zabytków, umożliwiając dalsze z nich korzystanie.“

Poseł Szujski wniósł poprawkę:

„Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby niezwłocznie przystąpił do objęcia archiwów krajowych.“

Izba poprawkę tę dostatecznie popiera.

Po przemówieniu posła Pietruskiego wnosi Dunajewski, ażeby wniosek p. Szujskiego odesłać do komisji budżetowej, ażeby na najbliższym posiedzeniu sprawozdanie o wstawieniu potrzebnych wydatków w budżet przedłożyła.

Izba wniosek ten popiera.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba odrzuca poprawkę p. Szujskiego a przyjmuje wnioski komisji administracyjnej.

Sekretarz Jasiński odczytuje wniosek p. Weismana do uchwały w sprawie policzenia szkód przez myszy polne zrzadzonych do tych kłesk, z powodu których podatki opuszczone być mają.

Sekretarz Jasiński czyta wniosek posła Kocyłowskiego względem policzenia szkód wyrządzonych przez mróz, rdzę itp. w ziemiopłodach do kłesk elementarnych.

Książe Marszałek zapowiada przyszłe posiedzenie na 14. bm. o godz. 11 rano ogłasza porządek dzienny i zamyka posiedzenie o godz. 9tej wieczór.

Porządek dzienny

21 posiedzenia, 4tej sesji IIIgo peryodu sejmowego, które się odbędzie 14. stycznia 1874 o godzinie 11tej przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, dotyczącego sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20³/₄. Sprawoz. p. Wereszczyński.

2. Pierwsze czytanie wniosku ks. Króla z podwyższeniem kongruy dla plebanów i wikaryuszów.

3. Pierwsze czytanie wniosku pp. Mayera, Chrzanowskiego i Szujskiego w sprawie utworzenia szkoły budowniczo inżynierskiej i górniczej w Krakowie.

4. Pierwsze czytanie wniosku p. Bauma o wcielenie obszarów dworskich powstałych po wiejsiu w życie ustawy z 1. listopada 1868 i opłacających podatku nieprzynoszącego 100 złr. do związku właściwej gminy.

5. Drugie czytanie wniosku ks. Króla w sprawie pokrywania kosztów szpitalnych ubogich chorych w szpitalach publicznych.

Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Kraiński.

Sprawozdawca wniosku mniejszości poseł Hoszard.

6. Drugie czytanie sprawozdania o budżecie funduszy krajowych na rok 1874.

7. Drugie czytanie sprawozdania o budowie domu obłąkanych w Kulparkowie, sprawoz. p. Wodzicki Ludwik.

8. Drugie czytanie sprawozdania o projekcie budowy pralni i łazienek przy lwowskim szpitalu powszechnym; sprawozdawca p. Kamiński.

9. Drugie czytanie sprawozdania o projekcie pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem i podniesienia drugiego piętra; Sprawozdawca p. Kamiński.

10. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku p. Sawczyńskiego względem utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie; sprawozdawca p. Czerkawski.

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru myt i kopytkowego; sprawozdawca p. Gross.

12. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru wyższych dodatków gminnych; sprawozdawca p. Skwarczyński.

13. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Dra Trompeteura z powodu usunięcia petenta od zajęć przy szpitalu drohobyckim; sprawozdawca p. Haller.

14. Drugie czytanie sprawozdania o zmianie ustawy drogowej:

Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Jawoski.

Sprawozdawca wniosku mniejszości komisji p. Chrapek.

15. Sprawozdania komisji o petycjach.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

**Antoniewicz Józef,
Jasiński.**

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 11. stycznia 1874 do Sejmu krajowego wniesionych.

182. Milan Ludwik były portyer na oddziale obłąkanych w szpitalu lwoskim przez posła ks. Pawlikowa o zarządzeniu śledztwa w celu zbadania powodu wydalenia go ze służby.
 183. Nowy-Targ Rada gminna przez posła Tetmajera o utworzenie Trybunału I instancji w mieście Nowym-Targu.
 184. Kisielewski Aleksander wydawca pisma „Opiekun dzieci naszych“ przez posła Zyblikiewicza o subwencyę na dalsze wydawnictwo tego pisma.
 185. Towarzystwo lekarzy galicyjskich przez posła Czerkawskiego o utworzenie wydziału lekarskiego na Wszechnicy lwowskiej.
 186. Trinczer Mojżesz liwerant żywności dla szpitala stanisławowskiego przez posła Kamińskiego o przyznanie wynagrodzenia strat z powodu drożyzny i epidemii.
 187. Brzesko Wydział powiatowy przez posła ks. Króla o przemusową asekuracyę budynków plebańskich i kościelnych.
 188. Krakowskie Towarzystwo muzyczne „Muza“ przez posła Weigla o subwencyę celem zaprowadzenia szkoły organistów.
 189. Subotów gmina przez posła Zaklińskiego w sprawie gruntów zabranych z powodu regulacji brzegów rzeki Dniestru.
 190. Rada miasta Krakowa przez posła Majera o reorganizacyę instytutu technicznego w Krakowie.
 191. Tyniec gmina przez posła br. Bauma w przedmiocie odpisania zapomogi w r. 1846 udzielonej.
 192. Kostrze gmina przez posła Br. Bauma w przedmiocie odpisania zapomogi w r. 1846 udzielonej.
-

3. Pierwsze czytanie wniosku pp. Mayera, Chrzanowskiego i Szujskiego w sprawie utworzenia szkoły budowniczo inżynierskiej i górniczej w Krakowie.
4. Pierwsze czytanie wniosku posła Bauma o wcielenie obszarów dworskich powstałych po wiejsiu w życie ustawy z 1. listopada 1868 i opłacających podatku nieprzynoszącego 100 złr. do związku właściwej gminy.
5. Drugie czytanie wniosku ks. Króla w sprawie pokrywania kosztów szpitalnych ubogich chorych w szpitalach publicznych.
Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Kraiński.
Sprawozdawca wniosku mniejszości poseł Hoszard.
6. Drugie czytanie sprawozdania o budżecie funduszków krajowych na rok 1874.
7. Drugie czytanie sprawozdania o budowie domu obłąkanych w Kulparkowie, sprawoz. p. Wodzicki Ludwik.
8. Drugie czytanie sprawozdania o projekcie budowy pralni i łazienek przy lwowskim szpitalu powszechnym; sprawozdawca p. Kamiński.
9. Drugie czytanie sprawozdania o projekcie pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem i podniesienia drugiego piętra; Sprawozdawca p. Kamiński.
10. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku posła Sawczyńskiego względem utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie; sprawozdawca p. Czerkawski.
11. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru myt i kopytkowego; sprawozdawca p. Gross.
12. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru wyższych dodatków gminnych; sprawozdawca p. Skwarczyński.
13. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Dra Trompeteura z powodu usunięcia petenta od zajęć przy szpitalu drohobyckim; sprawozdawca p. Haller.
14. Drugie czytanie sprawozdania o zmianie ustawy drogowej:
Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Jawoski.
Sprawozdawca wniosku mniejszości komisji p. Chrapek.
15. Sprawozdania komisji o petycyach.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

**Antoniewicz Józef,
Jasiński.**

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 11. stycznia 1874 do Sejmu krajowego wniesionych.

182. Milan Ludwik były portyer na oddziale obłąkanych w szpitalu lwoskim przez posła ks. Pawlikowa o zarządzeniu śledztwa w celu zbadania powodu wydalenia go ze służby.
 183. Nowy-Targ Rada gminna przez posła Tetmajera o utworzenie Trybunału I instancyi w mieście Nowym-Targu.
 184. Kisielewski Aleksander wydawca pisma „Opiekun dzieci naszych“ przez posła Zyblikiewicza o subwencyę na dalsze wydawnictwo tego pisma.
 185. Towarzystwo lekarzy galicyjskich przez posła Czerkawskiego o utworzenie wydziału lekarskiego na Wszechnicy lwowskiej.
 186. Trinczer Mojżesz liwerant żywności dla szpitala stanisławowskiego przez posła Kamińskiego o przyznanie wynagrodzenia strat z powodu drożyzny i epidemii.
 187. Brzesko Wydział powiatowy przez posła ks. Króla o przymusową asekuracyę budynków plebańskich i kościelnych.
 188. Krakowskie Towarzystwo muzyczne „Muza“ przez posła Weigla o subwencyę celem zaprowadzenia szkoły organistów.
 189. Subotów gmina przez posła Zaklińskiego w sprawie gruntów zabranych z powodu regulacyi brzegów rzeki Dniestru.
 190. Rada miasta Krakowa przez posła Majera o reorganizacyę instytutu technicznego w Krakowie.
 191. Tyniec gmina przez posła br. Bauma w przedmiocie odpisania zapomogi w r. 1846 udzielonej.
 192. Kostrze gmina przez posła Br. Bauma w przedmiocie odpisania zapomogi w r. 1846 udzielonej.
-

Protokół

21. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 14. stycznia 1874. r.

Początek o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Wereszczyński, Serwatowski, Antoniewicz.

Obecnych posłów 126.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent c. k. Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Po zagajeniu posiedzenia przez księcia Marszałka odczytuje sekretarz Jasiński protokół 20. posiedzenia z dnia 12go stycznia 1874., który Izba bez zarzutu przyjmuje.

Tenże sekretarz czyta spis wniesionych petycyj od nr. 194 do 202.

Po odczytaniu pisma J. Ex. Namiestnika o zamknięciu Sejmu 17. stycznia 1874 udziela Marszałek p. ks. Ozarkiewiczowi urlop 14 dniowy.

Komisarz rządowy odpowiada na interpelację p. Kowalskiego i towarzyszy w sprawie wydzielenia majątku cerkiewnego i parafialnego, tudzież na interpelację p. Tetmayera i towarzyszy w sprawie wynagrodzenia szkody, której doznało miasto Nowy Targ podczas kampanii z r. 1849.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20 $\frac{2}{4}$.

Poseł Smolka wnosi: uwolnienie aż do końca sesyi bieżącej wszystkich sprawozdawców od czytania sprawozdań drukowanych z wyjątkiem wypadku, jeżeli Sejm zażąda odczytania.

Po przemówieniu sprawozdawcy, pp. Pietruskiego i Kowalskiego Izba uchyla wniosek p. Smolki.

Na wniosek p. Krzeczunowicza poparty przez pp. H. Wodzickiego i Kowalskiego i po przemówieniu p. Gniewosza przeciw wnioskowi, Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania i uchwała przystąpić na najbliższym posiedzeniu wprost do drugiego czytania.

Z porządku dziennego następuje:

Pierwsze czytanie wniosku ks. Króla o podwyższeniu kongrui dla plebanów i wikaryuszów.

Wnioskodawca żąda przekazania wniosku Wydziałowi krajowemu do urzędowania, co Izba uchwała.

Następuje pierwsze czytanie wniosku pp. Mayera, Chrzanowskiego i Szujskiego w sprawie utworzenia szkoły budowniczo inżynierskiej i górniczej w Krakowie.

P. Chrzanowski wnosi odesłanie wniosku do komisji edukacyjnej, na co się Izba zgadza.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Bauma o wcielenie obszarów dworskich powstałych po wejściu w życie ustawy z 1. listopada 1868 i opłacających podatek nieprzynoszący 100 złr. do związku właściwej gminy.

Wnioskodawca p. Baum wyjaśnia motywa wniosku, wnosi odesłanie takowego od Wydziału krajowego dla przedłożenia odpowiedniego wniosku na przyszłej sesji sejmowej. Izba uchwała w myśl wniosku p. Bauma.

Następuje; drugie czytanie wniosku ks. Króla w sprawie pokrywania kosztów szpitalnych ubogich chorych w szpitalach publicznych.

Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Kraiński.

Sprawozdawca wniosku mniejszości poseł Hoszard.

Sprawozdawca większości p. Kraiński czyta sprawozdanie z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy nad wnioskiem ks. kan. Króla o przeniesienie kosztów kuracji ubogich chorych w szpitalach publicznych na kraj, przejść do porządku dziennego.

Sprawozdawca mniejszości p. Hoszard czyta sprawozdanie z następującym wnioskiem: Wysoki Sejm raczy uchwalić przedłożoną ustawę i uchwałę.

U S T A W A.

z dnia o ponoszeniu kosztów leczenia ubogich chorych, dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Koszta leczenia i utrzymywania ubogich chorych w szpitalach publicznych, ponosi fundusz krajowy całkowicie.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U C H W A Ł A.

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uchwała co następuje:

Do budżetu na rok 1874 w rubrykę IIIc, pozycja 27, tytuł: Koszta leczenia należy włożyć zamiast liczby 220.000 liczbę 350.000.

Sprawozdawca uzupełnia motywa odpierając zarzuty sprawozdawcy większości.

P. Haller stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wzywa się Wydział krajowy, aby po zebraniu potrzebnych do tego dat przygotował wnioski zmierzające ku temu, aby ile możności gminom ciężar kosztów leczenia ubogich chorych ulżyć i sprawę tę corocznie poruszaną ostatecznie uregulować.

P. Kamiński przemawia za wnioskiem mniejszości.

Na wniosek p. Golejewskiego izba uchwała zamknięcie dyskusji i wybór generalnych mówców z grona posłów do głosu zapisanych. Za wnioskiem mniejszości zapisani do głosu pp. Hausner, ks. Król, Kowalski, Laskorz, Splawiński, ks. Zakliński, Czerkawski, za wnioskiem większości p. H. Wodzicki a za wnioskiem p. Hallera p. Krzeczunowicz i ewentualnie p. Splawiński.

Marszałek zawieszka posiedzenie na 5 minut dla wybrania generalnego mówcy za wnioskiem mniejszości.

Po dziesięciu-minutowej przerwie przemawia za wnioskiem większości p. H. Wodzicki, za wnioskiem mniejszości p. Czerkawski a za wnioskiem p. Hallera p. Krzeczunowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy mniejszości p. Hoszarda i sprawozdawcy większości p. Kraińskiego, który w imieniu większości komisji do wniosku p. Hallera przystępuje, Izba uchwała ten wniosek większością głosów, poczem książę Marszałek odracza posiedzenie o godzinie 3 $\frac{1}{2}$, do godziny 7mej wieczór.

Dalszy ciąg posiedzenia o godzinie 7 $\frac{1}{4}$.

Izba przystępuje do drugiego czytania sprawozdania komisji budżetowej o budowie domu obłąkanych w Kulparkowie. Sprawozdawca p. L. Wodzicki uwolniony przez Izbę od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek do uchwały:

U C H W A Ł A

z dnia

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem:

1. Upoważnia Wydział krajowy do użycia na dalszą budowę i wykończenie zakładu obłąkanych w Kulparkowie części funduszów zaoszczędzonych w r. 1872. o ile to wykonaniem być może bez uszczerbku innych gałęzi gospodarstwa krajowego, aż do wysokości 125,000 złr. w. a.

2. Jeżeli suma potrzebna na dalsze prowadzenie budowy i urządzenia zakładu w Kulparkowie w ciągu bieżącego roku, ze źródła powyżej wskazanego pokrytą nie będzie, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki, nie przenoszącej wszakże wysokości 125.000 złr. w. a. wraz z kwotami bezpośrednio z funduszu krajowego czerpanemi.

3. Na pożyczkę w tym celu zaciągnąć się mającą użyte być mogą fundusze pożyczki z r. 1873, a mianowicie kwoty zwracane przez powiaty na rachunek udzielonych im z tegoż funduszu zaliczek.

4. W rubryce IV. budżetu krajowego zamieszcza się obok uchwalonej już sumy rocznej 12.000 zł. dalsze 11.706 złr. w. a. czyli razem 23.706 złr., aż po zupełnego umorzenia pożyczki na potrzeby zakładu w Kulparkowie już zaciągniętej lub pożyczki dodatkowej, do której upoważnia Wydział krajowy punkt 2. powyższej uchwały.

W rozprawie ogólnej przemawiają p. Haller i sprawozdawca komisji, poczem otwartą zostaje szczegółowa rozprawa. Ustęp pierwszy projektu uchwała Izba bez dyskusji. Przy drugim ustępie p. Haller żąda podwyższenia pożyczki z 125.000 złr. na 318.000. Wniosek ten nie został poparty a Izba uchwała ustęp drugi według wniosku komisji. Resztę ustępów, tytuł i wstęp uchwała Izba bez dyskusji według wniosku komisji w drugim czytaniu, a następnie uchwalwszy trzecie czytanie bez czytania przyjmuje całą uchwałę w trzecim czytaniu.

Następuje drugie czytanie sprawozdania komisji budżetowej o budowie pralni i łazienek przy lwowskim szpitalu powszechnym.

Sprawozdawca p. Kamiński uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji:

Sejm uznaje w ogóle pożyteczność i korzyści z urządzenia pralni parowej przy szpitalach i poleca Wydziałowi krajowemu przedłożenie na najbliższej sesji sejmowej dokładnych planów i kosztorysów do budowy pralni parowej i łaźni przy szpitalu głównym, jednak na ten tylko wy-padek, jeżeli Wydział krajowy uzna niezbędną potrzebę takiej budowy pomimo, że parowa pralnia z łaźnią w domu obłąkanych w Kulparkowie zbudowaną będzie.

W rozprawie przemawiają pp. Haller i A. Sapięha, który wnosi odesłanie wniosku napowrót do komisji celem przedłożenia Sejmowi stanowczego wniosku na najbliższym posiedzeniu. P. Krzeczunowicz wznawia wniosek Wydziału krajowego. Oba wnioski zostały dostatecznie poparte. Po przemówieniu pp. Bauma i L. Wodzickiego Izba uchwała zamknięcie dyskusji i wybór generalnych mowców z grona posłów do głosu zapisanych. Za wnioskiem komisji zapisani do głosu: pp. Chrzanowski i Kowalski, a przeciw wnioskowi pp. Haller, A. Sapięha, Krzeczunowicz i Golejewski.

Marszałek przerywa posiedzenie na 5 minut, poczem po przemówieniu generalnych mowców: p. Kowalskiego za wnioskiem komisji, a p. Adama Sapięhy przeciw wnioskowi, p. Krzeczunowicz cofa swój wniosek i przystępuje do wniosku p. Adama Sapięhy. Przemawiają następnie sprawozdawca, p. Haller jako członek Wydziału krajowego, p. Chrzanowski dla sprostowania faktu, a wreszcie pp. Haller i sprawozdawca w tym samym celu. Przy głosowaniu upadł wniosek p. A. Sapięhy a Izba uchwała wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej o projekcie Wydziału krajow. w sprawie pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem i podniesienia drugiego piętra tegoż gmachu.

Sprawozdawca p. Kamiński uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

1) Upoważnia się Wydział krajowy do pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem, i do podniesienia drugiego piętra tegoż gmachu.

2) Na pokrycie kosztów tej budowy przeznaczą się suma 61.469 złr. 11 ct. w. a. od gminy miasta Lwowa tytułem zwrotu kosztów utrzymywania ubogich chorych Lwowian na czas od roku 1867 po koniec 1873 należna, i w pięciu latach po 12.293 złr. 82 ct. spłacić się mająca i upoważnia się Wydział krajowy do jej użycia.

3) Upoważnia się Wydział krajowy do użycia na tenże sam cel wszelkich oszczędności, jakie się w wydatkach lwowskiego szpitala powszechnego osiągnąć dadzą, niemniej tej nadwyżki dochodów funduszu szpitalnego, jakie się okazać mogą.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera.

Izba uchwała w szczegól. rozprawie wszystkie ustępy wniosku bez dyskusji a uchwaliwszy następnie na wniosek p. Jasińskiego trzecie czyt. bez czytania uchwała wniosek komisji w trzecim czytaniu.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie funduszu krajowego na r. 1874. Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta sprawozdanie komisji z wnioskiem przyjęcia projektu preliminarza na r. 1874. Gdy w rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabrał, przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubryka I. koszta reprezentacji kraju.

A. Sejm krajowy.

Przejrzawszy dokładnie wszystkie pozycje tej rubryki i przyjmując za podstawę trzymiesięczne trwanie Sejmu, — komisja budżetowa proponuje do przyjęcia bez zmiany pozycje 1—6:

poz. 1. Czynsz najmu sali i ubikacji sejmowych	4.000 zł.
„ 2. Koszta podróży pp. Posłów	6.300 zł.
„ 3. Dyety pp. posłów na 3 miesiące	64.000 zł.
„ 4. Koszta druku	12.000 zł.
„ 5. Spisywanie sprawozdań	6.000 zł.
„ 6. Urządzenie sali, pisarze dzienni, opał oświetlenie i inne drobne wydatki	3.400 zł.
	<u>razem 95.700 zł.</u>

Izba uchwała wniosek bez dyskusji.

Sprawozdawca czyta:

B. Wydział krajowy.

Również przedstawia komisya do przyjęcia: płace marszałka, sześciu członków Wydziału i zastępców, wedle wniosku Wydziału krajowego w kwocie 25.200 zł.

Suma rubr. I. 120.900 zł.

P. Gross stawia wniosek naglący podwyższenia płacy członków Wydziału krajowego o 1.000 złr. i żąda odesłanie wniosku do komisji budżetowej bez drukowania. Po przemówieniu sprawozdawcy Izba odrzuca wniosek p. Grossa i przyjmuje pozycje według wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta sprawozdanie komisji budżetowej o rubryce

II. „Koszta zarządu“ z następującymi pozycjami:

Rubr. II. poz. 11. do incl. 18. płace urzędników i sług wraz z dodatkiem aktywalnym, tudzież płace dzienne dyurnistów	131.683 zł.
„ 19. zasługi stróżów i froterów	2.160 „
„ 20. emolumenta	4.280 „
„ 21. najem pomieszkania dla Wydziału krajowego dla biura statystycznego, — dla zakładu podrzutków i dla rysowników technicznych	15.000 „
„ 22. Remuneracye stałe: dla rzecznika prawnego, dla tłumaczy, — dodatek osobisty dla odźwiernego, tudzież remuneracye niestałe	3.670 „
„ 23. potrzeby kancelaryjne z wydawnictwem rozporządzeń krajowych	13.900 „
„ 24. koszta podróży i dyety	2.400 „
„ 25. pensye i zaopatrzenia	5.280 „
„ 26. dary z łaski	1.070 „
Suma rubr. II.	179.443 zł.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoka Izba raczy przyjąć preliminowaną kwotę 179.443. złr. a. w. na koszta zarządu.

Izba przyjmuje powyższe pozycje bez dyskusji.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. III. Koszta leczenia ubogich. Preliminowaną przez Wydział krajowy sumę 220.000 zł. podaje komisya budżetowa bez zmiany do przyjęcia.

Również przedstawia komisya do przyjęcia:

Rub. IV. Koszta szczepienia w kwocie 22.500 zł.

„ V. „ sanitarne 30.200 zł.

Izba uchwała bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

poz. 32. Szpital Sióstr miłosierdzia we Lwowie	840 złr.
„ 33. „ „ „ w Czerwonogrodzie	158 „
poz. 34. „ „ „ w Rozdole	200 „
„ 35. Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424 „

proponuje komisya budżetowa do przyjęcia bez zmiany.

Do pozycji 35tej p. Haller stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

„Dotacja dla domu ubogich i sierót w Krakowie udziela się pod warunkiem, iż dom ten przyjmie na swój koszt pięć kalek z zakładu podrzutek znajdujących się w szpitalu świętego Łazarza.“

Sprawozdawca zgadza się na ten wniosek, poczem Izba uchwała bez rozprawy wszystkie powyższe pozycje

Sprawozdawca czyta:

36. Amortyzacja pożyczki na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie wedle osobnego sprawozdania 23.706 zł.

Pozycję tę już poprzednio w osobnej uchwale załatwioną przyjmuje Izba bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VII. Zasiłki dla zakładów naukowych,

A. Stypendya.

poz. 37.	dla 2. uczniów weterynaryi po 200 zł	400 zł.
	i na koszta podróży	60 „
„ 38.	dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	1.000 „
„ 39.	„ „ i uczennic seminaryów nauczycielskich	18.000 „
	Suma stypendyów	19.460 zł.

Izba uchwała wszystkie te pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

B. Zasiłki.

poz. 40. Szkoła rolnicza w Dublanach 5.000 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

poz. 41. Szkoła rolnicza w Czernichowie 7.000 zł.

Szkoła rolnicza w Czernichowie pobierała dotąd zasiłek 5.000 zł.

Na tej sesji sejmowej komitet Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie wniósł do Sejmu petycję l. 43 o podwyższenie rocznego zasiłku do 7.000.

Komisya przychylając się do żądania petycyi wnosi, aby Wysoki Sejm roczny zasiłek dla szkoły rolniczej w Czernichowie do 7.000 zł. podnieść raczył.

Po przemówieniu pp. Paszkowskiego, Grossa i sprawozdawcy, Izba uchwała tę pozycję według wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

poz. 42. Zakład głuchoniemych we Lwowie 2.000 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

poz. 43. Zakład ciemnych we Lwowie pobierał dotąd 1.000 zł. —

Dyrekcya galic. zakładu dla ciemnych we Lwowie wniosła do Sejmu petycję l. 232 o podwyższenie rocznej dotacyi z 1000 na 2000 zhr.

Komisya wnosi:

aby Wysoki Sejm zasiłek ten podniósł rocznie do 2.000 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

C. na cele naukowe i wykształcenia.

Dla akademii umiejętności w Krakowie preliminuje Wydz. krajowy:

a)	w pozycji 44. dla komisji fizyograficznej	1.500 zł.
b)	„ 55. stałej dotacji dla akademii	5.000 „
c)	„ 58. Rubr. VIII. lit. a. na badania archeologiczne	250 „
	Razem	6.750 zł.

zamiast tych trzech pozycji w wysokości 6.750 zł. komisya wnosi stałej dotacji rocznej dla akademii umiejętności w

Krakowie 10.000 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

poz. 45.	Szkoła gimnastyczna Sokół	1.000 zł.
„ 46.	Teatr polski w Krakowie	5.000 „

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Teatr polski we Lwowie 4.200 zł.

Spółka teatru Skarbkowskiego we Lwowie: pp. Waler. Podlewski, August hr. Łoś, Eugeniusz hr. Cetner i inni wnieśli do Sejmu petycję l. 257 i proszą:

- o zarządzenie, aby jednorazowy zasiłek dla teatru na zeszłorocznej sesji w sumie 8.000 zł. uchwalony, został spółce wypłacony;
- aby wysoki Sejm tejże spółce stałą roczną subwencję po 10.000 zł. przyzwolił.

Co do pierwszego ustępu petycji pod a: Ponieważ subwencya za rok 1873 dla teatru polskiego we Lwowie już uchwaloną została na sesji zeszłorocznej, przeto uwzględniając powody przytoczone w petycji

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Poleca się Wydziałowi krajowemu aby wypłacił rzeczoną subwencję w kwocie 8.000 zł. do rąk proszącej spółki z funduszu roku 1873. — Względem ustępu b. komisya wnosi: aby Wysoki Sejm dla spółki dzierżawców teatru skarbkowskiego subwencję 8.000 zł. w budżecie zamieścił.

Poseł Kowalski przemawia przeciw wnioskowi komisji, pp. Chrzanowski i sprawozdawca w obronie wniosku, poczem Izba uchwała powyższą pozycję zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

poz. 48.	Teatr ruski pod zarządkiem kasyna Besida	3.000 zł.
„ 49.	Towarzystwo muzyczne we Lwowie pobiera roczny zasiłek 1000 zł. Wskutek petycji tegoż towarzystwa l. 272 o podwyższenie tej subwencji.	

Komisya wnosi:

dla Towarzystwa muzycznego we Lwowie 1.800 zł.

z zastrzeżeniem, że Towarzystwo udzielać będzie nauczycielom i uczniom seminarjum nauczycielskiego bezpłatnej nauki muzyki i śpiewu kościelnego.

Izba uchwała powyższe pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

poz. 50. Sześciu członkom Rady szkolnej po 1.200 7.200 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

W ostatniem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego, a w szczególności w poglądach na czynności Rady szkolnej wyraża Wydział krajowy życzenie, aby jednej przynajmniej części jej członków autonomicznych umożliwiono szerszy zakres działania i ułatwiono zupełne oddanie czasu i sił dla spraw w gronie jej załatwianych.

Komisya dzielając w zupełności to zdanie przedstawia z jednej strony wnioski:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w myśl wyrażonego w sprawozdaniu swoim życzenia, przedłożył Sejmowi na następnej sesji odpowiednie wnioski.

Z drugiej zaś strony zważywszy, że członek Rady szkolnej pan Henryk Szmitt oddaje się wyłącznie zajęciom Rady szkolnej, a jest do życzenia aby mu i nadal zupełne oddanie czasu i sił dla spraw w gronie Rady szkolnej załatwianych umożliwić,

Komisya wnosi:

Aby Wysoki Sejm członkowi Rady szkolnej panu Henrykowi Szmittowi przyznał remunerację 800 zł.

Izba uchwała wniosek ten bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

poz. 51. Rada szkolna krajowa do rozporządzenia wedle osobnego preliminarza 199.703 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

poz. 52. Gimnazjum żeńskie w Krakowie 2.500 zł.

„ 53. Towarzystwo gosp. galic. na urządzenie szkoły leśnictwa 5.000 „
tudzież 3.000 „

wedle osobnego sprawozdania komisji administracyjnej

„ 54. muzeum przemysłowe we Lwowie zasiłek 1.100 „

„ 55. Na skutek petycji Rady miejskiej krakowskiej l. 234 o subwencję dla tamiecznego muzeum przemysłowego,

Komisya wnosi:

Dla muzeum przemysłowego w Krakowie na powiększenie przedmiotów muzealnych 1.000 zł.

poz. 56. Na skutek petycji zarządu towarzystwa pedagogicznego l. 186 tudzież petycji nauczycieli gimnazjum wadowickiego l. 95,

Komisya wnosi pozostawienie zeszłorocznych subwencyj także na rok 1874.

Szkole żeńskiej w Tarnowie	800 zł.
„ „ w Rzeszowie	400 „
„ „ w Stanisławowie	400 „
„ „ w Wadowicach	300 „
tudzież nadanie na r. 1874 subwencji szkole żeńskiej w Jarosławiu w kwocie	300 „

Izba uchwała powyższe pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VIII. Utrzymanie pomników historycznych.

poz. 57. Odnowienie Sukiennic w Krakowie	5.000 zł.
„ 58. Restauracja pomników w ogóle	3.000 „
„ 59. Badania zabytków historycznych, piśmiennych i archeolo- gicznych, dla Zakładu narodowego imienia Ossolińskich we Lwowie	250 „
Suma Rubr. VIII.	8.250 zł.

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Sekretarz Antoniewicz czyta wniosek naglący p. Bartoszewskiego i towarzyszy z wezwaniem Wydziału krajowego, ażeby zbadał przyczyny zubożenia ludności kraju i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesji odpowiednie wnioski.

Izba przekazuje ten wniosek bez drukowania wprost Wydziałowi krajowemu w myśl żądania wnioskodawcy.

Następnie czyta sekretarz Antoniewicz interpelację p. ks. Zaklińskiego i towarzyszy do komisarza rządowego w sprawie naruszenia praw języka ruskiego ze strony c. k. Starosty w Żółkwi.

Tenże sekretarz czyta interpelację p. ks. Pawlikowa i towarzyszy do Wydziału krajowego w sprawie wykonania uchwały sejmu uznającej drogę Żółkiew — Mosty — Krystynopol za krajową.

Sekretarz Jasiński czyta wniosek naglący p. Jędrzejewskiego o ograniczenie wolności podziału gruntów włościańskich do pewnych krajowym stosunkom odpowiadających rozmiarów.

Po przemówieniu wnioskodawcy Izba zgodnie z jego życzeniem odsyła wniosek bez formalnego traktowania i drukowania do Wydziału krajowego w celu przedłożenia Sejmowi odpowiedniego wniosku.

Sekretarz Antoniewicz czyta interpelację p. ks. Zaklińskiego i towarzyszy do komisarza rządowego w sprawie wykluczenia języka ruskiego w żeńskim seminarjum nauczycielskiem we Lwowie.

Książę Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 10¹/₄ zapowiadając następne na 15. stycznia 1874 r. o godzinie 11 przed południem.

Porządek dzienny.

1. Dalszy ciąg drugiego czytania sprawozdania o budżecie funduszy krajowych na rok 1874.
2. Drugie czytanie przedłożenia rządowego w sprawie używania i prowadzenia wód, tudzież o ochronie przeciw takowym Sprawozdawca p. Madejski.
3. Drugie czytanie przedłożenia rządowego o organizacyi służby zdrowia w gminach Sprawozdawca p. Hoszard.
4. Wybór jednego członka Wydziału krajowego z grona całego Sejmu
5. Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, dotyczącego sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20³/₄ Sprawozd. p. Wereszczyński.
6. Wniosek Wydziału krajowego z projektem do ustawy o postępowaniu w sprawach udzielania prawa do poboru myt Sprawozdawca p. Gross.

7. Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskami o udzielenie prawa do poboru myt i kopytkowego Sprawozdawca p. Gross.
 8. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie odłączenia miasta Biecz od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administrac. Sprawozd p. Skwarczyński.
 9. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru wyższych dodatków gminnych Sprawozd. p. Skwarczyński.
 10. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Dr. Trompeteura z powodu usunięcia petenta od zajęć przy szpitalu drohobyckim Sprawozdawca p. Haller.
 11. Drugie czytanie sprawozdania o zmianie ustawy drogowej
Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Jaworski.
Sprawozdawca wniosku mniejszości komisji p. Chrapek.
 12. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku posła Sawczyńskiego względem utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie Sprawozdawca p. Czerkawski.
 13. Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie wykupna prawa prop. Sprawozdawca p. Madejski.
 14. Drugie czytanie wniosku posła Czerkawskiego w sprawie zaprowadzenia oddziału lekarskiego w uniwersytecie lwowskim Sprawozdaw. p. Sawczyński.
 15. Pierwsze czytanie wniosku posła Weissmana w przedmiocie policzenia strat przez myszy polne gospodarstwu wyrządzonych do kłesk powodujących opuszczenie podatku.
 16. Pierwsze czytanie wniosku posła Kocyłowskiego w przedmiocie policzenia szkód przez mróz, rdzę i t. p. w ziemiopłodach wyrządzonych do wypadków elementarnych.
 17. Sprawozdanie komisji o petycyach.
-

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 13. stycznia 1874 do Sejmu krajowego wniesionych.

194. Czortków Wydział powiatowy przez p. Mikołaja Wolańskiego o uznanie drogi Czortków-Budzanów za krajową i postawienie mostu na rzece Serecie.
 195. Jarosław gmina przez p. hr. Badeniego o zapomogę na wybudowanie budynku szkolnego.
 196. Mełna gmina i obszar dworski za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Rohatynie przez posła Golejewskiego o nadanie prawa do poboru myta mostowego na Świerzu.
 197. Brzesko Wydział powiatowy przez p. ks. Króla w przedmiocie zaprowadzenia gmin zbiorowych i wydania ustawy nadającej Wydziałom powiatowym władzy wykonawczej.
 198. Gminy Tropie, Habalina, Wiatrowice, Roztoki, Witów dolny i górny, Wytryszki, Będziszyny, Gierowa i Trąbek przez posła Laskorza o zapomogę z powodu nieurodzaju.
 199. Nowy Sącz Wydział powiatowy przez posła Dunajewskiego o przyspieszenie budowy mostu pod Kadczą.
 200. Przełożęństwo obszarów dworskich państwa Brzeżan i Narajowa przez posła Wereszczyńskiego z przedstawieniem przeciw petycji gminy miasta Brzeżan o uzyskanie prawa poboru kopytkowego na wszystkich traktach do m. Brzeżan prowadzących.
 201. Tarnów gmina przez posła Rutowskiego o pożyczkę 40000 złr. na wybudowanie gmachu szkolnego.
 202. Żydaczów Wydział powiatowy przez p. Pietruskiego o wyjednanie przymusowego ubezpieczenia budynków parafialnych i szkolnych.
-

Protokół

22. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 15. stycznia 1874. r.

Początek posiedzenia o godzinie 11 $\frac{1}{2}$ przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Józef Jasiński, Wereszczyński, Serwatowski i Antoniewicz.

Obecny komisarz rządowy: Wice-Prezydent c. k. Namiestnictwa, Oswald Bartmański.

Obecnych posłów 129.

Marszałek zagaja posiedzenie a następnie sekretarz Serwatowski czyta protokół z poprzedniego posiedzenia, który Izba bez zarzutu przyjmuje. Tenże sekretarz czyta spis petycji nadesłanych od Nr. 203 do 212.

P. Kocylowski wnosi odesłanie do Wydziału krajowego petycji gminy Grabownica w sprawie przeniesienia rogatki, co Izba uchwała. P. Weissmann wnosi odesłanie do Wydziału krajowego petycji gminy miasta Gródka o zapomogę dla pogorzalców, co Izba także uchwała.

P. H. Wodzicki wnosi w imieniu komisji budżetowej, ażeby sprawozdanie tej komisji o wniosku p. Gniewosza w sprawie układania budżetu i zamknięć rachunkowych umieszczone zostało na porządku dziennym bez drukowania, na co Izba zgadza się.

Następuje dalszy ciąg drugiego czytania sprawozdania o budżecie funduszków krajowych na rok 1874. Sprawozdawca komisji budżetowej p. Czartoryski uwolniony od czytania sprawozdania o rubryce IX. budżetu czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje przekroczenie uchwalonego na r. 1873 budżetu żandarmeryi za usprawiedliwione, i przyzwala Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt na rok 1873 w kwocie 9.120 złr. 77 ct.

2. Sejm uchwała rubrykę IX. „Kwaterunkowe żandarmeryi“ na rok 1874 w ogólnej sumie 56.768 złr.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Baum uwolniony od czytania sprawozdania o rubryce X. budżetu, czyta następujący wniosek:

X.		A. Koszta zarządu.	
76	Płace urzędników i służ:		
	4ch inżynierów na prowincyi po 1.500 zł.	6.000 zł.	
	3ch „ „ „ 1.200 „	3.600 „	
	15tu konduktorów „ „ 500 „	7.500 „	
	20tu „ „ „ 400 „	8.000 „	
	120tu drożników „ „ 150 „	18.000 „	
	130tu „ „ „ 120 „	18.000 „	
	5iu pomocników (dyurnistów) po 2 złr. dziennie	3.650 „	
77	Ryczałty;		
	a) kosztów podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg:		
	7iu inżynierom po 500 zł.	3.500 „	
	10iu konduktorom po 150 zł.	1.500 „	
	25iu „ „ 120 „	3.000 „	
	b) kosztów kancelaryjnych:		
	7iu inżynierom po 48 zł.	336 „	
	45iu konduktorom po 16 zł.	560 „	
	c) na umieszczenie biur:		
	2m inżynierom we Lwowie i w Krakowie po 100 zł.	200 „	
	5iu inżynierom na prowincyi po 60 zł.	300 „	
78	Remuneracye i zapomogi, tudzież zapomogi dla 35 konduktorów po 100 zł. w r. 1874 wypłacić się mające	5.500 „	
79	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa instrumentów, wzorów i naczyń dla oddziału technicznego, inżynierów i konduktorów	6.000 „	
80	Koszta podróży dla inżynierów, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych	5.500 „	
81	Nadzwyczajne wydatki administracyjne	24.300 „	115.446 zł.
	Izba uchwała te pozycye bez rozprawy.		
	Sprawozdawca p Baum czyta:		
	B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.		
82	Dębicko-Nadbrzeziańska	25.000 zł.	
83	Tarnów-Sącz-Niedziecka	60.000 „	
84	Śniatyn-Zalucze	8.000 „	
85	Most w Śniatynie	25.000 „	
86	Most w Jezupolu	8.000 „	
87	Gorlice-Konieczna	22.000 „	
88	Brzesko-Sądecka w Michalczowej i Kątach	7.000 „	155.000 zł.

P. Polanowski wnosi, ażeby dla drogi krajowej Żółkiew - Mosty - Krystynopol przeznaczono w budżecie 40.000 złr. Wniosek ten został poparty. Po przemówieniu pp. Grossa, Zyblikiewicza, Wężyka i Kowalskiego stawia p. Wolański wniosek do uchwały, polecającej Wydziałowi krajowemu, ażeby przy budowie i rekonstrukcyi dróg ile możności potrzeby różnych okolic kraju uwzględniane były. Wniosek ten został dostatecznie poparty.

Po przemówieniu pp. Golejewskiego, Wodzickiego, Głogowskiego, Męcińskiego, Kowalskiego Grossa i Wężyka, Izba uchwała zamknięcie dyskusyi. Przemawia jeszcze p. Golejewski, sprawozdawca komisyi i p. Gross dla sprostowania faktu. Izba przystępuje do głosowania, uchwała wnioski pp. Wolańskiego i Polanowskiego a następnie po przemówieniu pp. Chrzanowskiego i Krzczunowicza wszystkie powyższe pozycye.

Sprawozdawca p. Baum czyta:

Komisya budżetowa wnosi: ażeby Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do użycia — w razie, gdyby nie było nadziei, iż regulacya Prutu w roku w r. 1875 ukończoną zostanie, kwot pod poz. 84. (Śniatyn-Załucze) 8.000 złr. i poz. 85 (most w Śniatynie) 25.000 razem 33.000 złr. wynoszących. na budowę mostu w Kadczy, oraz innych budowli do tej kategorii należących, a przez Wydział krajowy w sprawozdaniu z czynności jako potrzebne wykazanych.

Po przemówieniu pp. Szujskiego, Grossa, Antoniewicza, Kowalskiego, Chrzanowskiego i sprawozdawcy Izba uchwała wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Baum czyta wywód komisji z następującym wnioskiem:

Komisya budżetowa wnosi: Wysoki Sejm uchwali:

1. Na utrzymanie dróg krajowych zamieszcza się w budżecie na rok 1874 preliminowaną przez Wydział krajowy kwotę 445.554 złr.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Baum czyta wywód komisji z następującym wnioskiem:

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby na następnej sesji, po dokładnem zbadaniu dróg krajowych do zaniechania proponowanych, przedłożył Wysokiemu Sejmowi stanowcze wnioski.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Baum czyta:

Zasiłki udzielane drogom gminnym, przeczynić się muszą skutecznie i to kosztem stosunkowo bardzo małym, do polepszenia i rozszerzenia środków komunikacyjnych w kraju: komisya budżetowa przeto wnosi: aby preliminowaną przez Wydział krajowy na ten cel kwotę 60.000 złr. umieścić w budżecie na rok 1874.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Baum czyta wywód komisji z następującym wnioskiem:

Komisya wnosi, aby wydatek na drogi w budżecie na rok 1874, był zamieszczony w ogólnej sumie 676.000 złr.

Izba uchwała wniosek ten bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Baum czyta:

Wysoki Sejm zatwierdza zmiany w instrukcyi administracyjnej z roku 1870 §§. 5., 10., 18., zaprowadzone przez Wydział krajowy.

Izba uchwała wniosek ten bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji p. Kamiński czyta:

Szpital główny we Lwowie.

A. oddział chorych.

Dochody tego funduszu zwyczajne poleca komisya finansowa do przyjęcia z uwzględnieniem wykreślonych 110 złr. za leczenie chorych ubogich z domu u św. Łazarza 135.430 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

Wydatki.

Wydatki zwyczajne przedstawia komisya finansowa do przyjęcia bez zmiany w łącznej sumie 139.850 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

zaś nadzwyczajne w sumie 3.718 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

B. Oddział położnic.

Dochody tego funduszu poleca komisya finansowa do przyjęcia bez zmiany w sumie 1.091 zł.

Wydatki zwyczajne przedstawia komisya finansowa do przyjęcia bez zmiany w sumie 16.415 zł.
zaś nadzwyczajne w sumie 416 zł.

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

C. Oddział obłąkanych

Dochody tego funduszu prelininowane w sumie . . . 12.181 zł.
zaleca komisya finansowa do przyjęcia

Również wnosi na przyjęcie bez zmiany wydatków zwyczajnych w sumie 73.419 zł.
zaś nadzwyczajnych w sumie 1.666 „

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

Fundusz podrzutków we Lwowie.

Dochodów niema żadnych.

Wydatki.

Komisya wnosi na przyjęcie prelininowanych wydatków w sumie 46.715 zł.

Izba uchwała tę pozycję bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

Szpital ś. Łazarza w Krakowie

A. Oddział chorych.

Dochody tego funduszu przedstawia komisya do przyjęcia bez zmiany w sumie 56.921 zł.

Również wnosi na przyjęcie wydatków zwyczajnych w sumie 52.383 zł.
i nadzwyczajnych w sumie 3.866 zł.
co czyni razem 56.249 zł.

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

B. Oddział położnic i podrzutków.

Dochody podaje komisya do przyjęcia bez zmiany w dług prelininarza w sumie 15.657 zł.

Również wnosi na przyjęcie wydatków zwyczajnych w sumie 40.417 zł.
i nadzwyczajnych w sumie 1.934 zł.

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

Szpital ś. Ducha w Krakowie.

A. Oddział syfilitycznych.

Preliminowane dochody w sumie	30.017 zł.
i preliminowane wydatki w sumie	27.242 zł.

wnosi komisya do przyjęcia bez zmiany.

Izba uchwała te pozycye bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta:

B. Oddział obłąkanych.

Preliminowane dochody w sumie	20.951 zł.
i preliminowane wydatki w sumie	17.786 zł.

przedstawia komisya finansowa do przyjęcia.

Izba uchwała te pozycye bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta sprawozdanie komisji z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje nagłą potrzebę zbudowania własnego domu na Zakład położniczy i wzywa Wydział krajowy aby na przyszłej sesji sejmowej odpowiedni przedłożył projekt.

Wzywa się Wydział krajowy:

2. aby zbadał przyczyny niestosunkowej wysokości ogólnych kosztów szpitalnych jednego dnia leczenia w przecięciu, a mianowicie kosztów żywności w porównaniu z kosztami w szpitalach wiedeńskich.

3. aby przyspieszył kolaudacyę nowo zbudowanego prosektoryum i laboratoryum i zarządził usunięcie wytkniętych braków.

Po przemówieniu p. Hallera, stawia p. Hausner następującą dostatecznie popartą poprawkę:

„Sejm uznaje nagłą potrzebę zbudowania własnego domu na zakład położniczy i wzywa Wydział krajowy, aby na przyszłej sesji przedłożył odpowiedni projekt, i aby do czasu ukończenia nowego budynku zarządził umieszczenie położnic w innym budynku.“ Przemawiają pp. Hoszard, Chrzanowski, Haller, sprawozdawca i ponownie Haller jako członek Wydziału krajowego. Przy głosowaniu Izba uchyla poprawkę p. Hausnera i uchwała wszystkie ustępy wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Kamiński zdaje sprawę z petycji dr. Neuhausera względem podwyższenia emerytury z 900 na 1200 złr. i stawia w imieniu komisji wniosek przejścia nad tą petycją do porządku dziennego.

P. Weigel wnosi podwyższenie emerytury od chwili przejścia dr. Neuhausera w stan spoczynku. Do głosu zapisani za wnioskiem p. Weigla pp. Pietruski, Kabat, Golejewski, Hoszard, Kowalski i Wesołowski. Izba uchwała zamknięcie dyskusji i wybór jeneralnego mowcy. Po przemówieniu p. Pietruskiego i generalnego mowcy p. Kowalskiego, Izba uchwała wniosek posła Weigla, poczem Marszałek odracza posiedzenie o godzinie 3ciej do godziny 7ej wieczór.

Dalszy ciąg posiedzenia o godzinie 7¹/₂.

Na porządku dziennym dalszy ciąg drugiego czytania sprawozdanie o budżecia funduszków krajowych na r. 1874.

Sprawozdawca p. Kamiński czyta sprawozdania komisji o rub. XI. z następującymi wnioskami:

Z sumy na dotacje zakładów krajowych w ilości 160.191 złr. preliminowanej, przypada według preliminarza.

1. Na szpital główny we Lwowie:
 - a) dla oddziału chorych 8.138 zł.
 - b) oddział położnic 15.740 „
 - c) oddział obłąkanych 62.904 „
2. Fundusz podrzutków we Lwowie 46.715 „
3. Szpital św. Łaz. w Krakowie: Oddział położnic i podrzutków 26.694 „

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy według wniosku komisji.

Sprawozdawca komisji p. Czartoryski czyta sprawozdanie komisji

o rubr. XII. z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm uchwała rubr. XII. „Wydatki na szupaństwo

w ogólnej sumie 10.000 zł.

Po przemówieniu p. Smolki izba uchwała tę pozycję według wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Rubryka XIII. Rozmaite wydatki.

poz. 127. Do rozporządzalności Wydziału krajowego 30.000 zł.

„ 125. Utrzymanie słupów granicznych 300 „

Izba uchwała obie pozycje bez rozprawy według wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm petycje gminy Niepołomic o zasiłek na budowę szkoły ludowej, tudzież o pośrednictwo Wydziału krajowego w wyjednanii u rządu zasiłku w materyale budowlanym z cegielni i z lasów rządowych, odstąpił Radzie szkolnej krajowej do załatwienia:

Izba uchwała wniosek ten bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Komisya wnosi, aby Wysoki Sejm odstąpił petycję zwierzchności gminnej w Wadowicach o udzielenie z funduszów krajowych lub wyjednanie u rządu pożyczki na budowę gimnazjum w Wadowicach, c. k. Namiestnictwu w celu wyjednania u rządu funduszów tak na budowę gimnazjum w Wadowicach jak i innych szkół średnich.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Wysoki Sejm raczy artyście malarzowi Zygmuntowi Sidorowiczowi udzielić jednorazowe stypendyum w kwocie 500 zł.

Izba odrzuca ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Komisya budżetowa wnosi.

Wysoki Sejm uchwali:

1) Panu Karolowi Wildowi, księgarzowi lwowskiemu ma być dana na wydawnictwo książek szkolnych polskich pożyczka . . 6.000 zł. pięcioprocentowa zwrotna w 12 półrocznych ratach od 1. stycznia 1875. roku począwszy.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy zaliczeniu pożyczki zapewnił sobie bezpieczeństwo w sposób przez petenta w petycyi wskazany.

Po przemówieniu p. Kowalskiego przeciw wnioskowi a pp. Grossa, Chrzanowskiego i Czerkawskiego za wnioskiem p. Wężyk żąda opuszczenia w drugim ustępie wyrazów „w sposób przez petenta w petycyi wskazany“ Po przemówieniu p. Zaklińskiego Izba uchwała wybór generalnych mowców.

Do głosu zapisani za wnioskiem komisji: pp. Dunajewski, Weigel, Gniewosz i Gross a przeciw wnioskowi pp. Kowalski i Zakliński. P. Dunajewski jako generalny mowca za wnioskiem komisji stawia poprawkę, ażeby w pierwszym ustępie wniosku zamiast wyrazu: pięcioprocentowa umieszczono wyraz: bezprocentowa. Przemawia potem p. Kowalski jako generalny mowca przeciw wnioskowi komisji. Pp. Dunajewski i Chrzanowski, zabierają głos dla sprostowania faktu: Po przemówieniu sprawozdawcy komisji budżetowej upada przy głosowaniu poprawka p. Dunajewskiego a izba uchwała pierwszy ustęp według wniosku komisji. P. Wężyk cofa swoją poprawkę a izba uchwała drugi ustęp według wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta:

Komisja wnosi:

„aby Wysoki Sejm zezwolił dla trzech małoletnich córek ś. p. Juliana Ławrowskiego jednorazowy datek w kwocie . . . 1.500 zł. na ręce opiekuna wypłacić się mający.

Izba uchwała wniosek ten bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta:

Komisja wnosi:

aby Wysoki Sejm dla Towarzystwa Opieki Narodowej przeznaczył na rok 1874 zasiłek 1.000 zł.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta:

Komisja wnosi:

przejście do porządku dziennego nad petycją wiedeńskiego Studenten-Krankenverein (towarzystwa w celu niesienia pomocy chorym akademikom) o zasiłek.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta:

Komisja wnosi:

aby Wys. Sejm uchwaloną już w r. 1872 na 1874 dla pana Koestlicha subwencyę w kwocie 1.000 zł. w budżecie na rok 1874 zamieścić, z tem jednak zastrzeżeniem, iżby jej Wydział krajowy nie wypłacił petentowi jak tylko pod warunkami w uchwale Sejmu z dnia 22. listopada 1872. wyrażonemi.

Przeciw wnioskowi komisji przemawiają pp. Kowalski, Chrzanowski i Kamiński. Po przemówieniu sprawozdawcy Izba odrzuca wniosek komisji.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta:

Komisja wnosi:

aby Wys. Sejm przyznał Towarzystwu Proświty subwencyi na rok 1874 w kwocie 3.000 zł.

P. ks. Krasicki wnosi, ażeby Sejm przyznał redakcyi ruskiego pisma „Nauka“ subwencyę w kwocie 1.000 złr. a redakcyi pisma „Uczytel“ i „Łastiwka“ subwencyę w kwocie 500 złr. Wniosek ten został poparty. Po przemówieniu pp. Majera, Kaczały, Sawczyńskiego, ks. Krasicki stawia wniosek ewentualny i żąda w razie odrzucenia pierwszego wniosku swojego, ażeby Sejm przyznał

Proświcie 1.500 złr. „Nauce“ 1000 a „Uczytelowi“ i „Łastiwce“ 500 złr. Wniosek ten został po party. Po przemówieniu pp. Pietruskiego i Skwarczyńskiego Izba uchwała zamknięcie dyskusyi i wysłuchanie wszystkich posłów do głosu zapisanych. Przemawiają pp. Sawczyński, ks. Kaczała, ks. Zakliński, Chrzanowski, ponownie ks. Zakliński dla sprostowania faktu i sprawozdawca komisyi. Przy głosowaniu Izba odrzuca oba wnioski p. ks. Krasickiego i uchwała wniosek komisyi.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz czyta:

Komisya wnosi: przejście do porządku dziennego nad petycją Emila Wisłockiego literata o udzielenie subwencji na cele literackie.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy p. Zyblikiewicza Izba uchwała przystąpić do załatwienia czterech petycyj bez drukownania sprawozdania.

Na wniosek sprawozdawcy p. Zyblikiewicza Izba uchwała po przemówieniu p. Rutowskiego odesłać do krajowej Rady szkolnej petycję gminy miasta Tarnowa o pożyczkę w kwocie 40.000 złr. na wybudowanie gmachu szkolnego.

Petycję gmin powiatu Nowosądeckiego i Brzeskiego o zapomogę z powodu nieurodzaju odstępuje Izba na wniosek sprawozdawcy p. Zyblikiewicza Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycję gminy miasta Jarosławia o zapomogę po części zwrotną a po części bezzwrotną na budowę gmachu na szkołę ludową odstępuje Izba na wniosek sprawozdawcy p. Zyblikiewicza krajowej Radzie szkolnej.

Co do petycji Edwarda Madejskiego o subwencyę dla szkoły gimnastycznej we Lwowie, sprawozdawca p. Zyblikiewicz wnosi udzielenie subwencji w kwocie 1.000 złr. i polecenie Wydziałowi krajowemu, ażeby zdał sejmowi sprawę, który z dwóch zakładów gimnastycznych Sokoła i Madejskiego, zasługuje na subwencyę. Izba uchyla ten wniosek bez rozprawy.

Książę Marszałek zamyka posiedzenia o godzinie 9 m. 55 zapowiadając następne na 16. stycznia 1874 o godzinie 10 rano.

Porządek dzienny.

1. Dalszy ciąg rozpraw nad budżetem funduszów krajowych na rok 1874.
2. Drugie czytanie przedłożenia rządowego w sprawie używania i prowadzenia wód, tudzież o ochronie przeciw takowym. Sprawozdawca p. Madejski.
3. Drugie czytanie przedłożenia rządowego w przedmiocie organizacji służby zdrowia w gminach. Sprawozdawca p. Hoszard.
4. Drugie czytanie przedłożenia rządowego w przedmiocie zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywnicznych.
Sprawozdawca wniosku większości p. Gniewosz.
Sprawozdawca wniosku mniejszości p. Jan Tarnowski.
5. Wybór jednego członka Wydziału krajowego z grona całego Sejmu.
6. Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego dotyczącego sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20 $\frac{1}{4}$. Sprawozdawca p. Wereszczyński.
7. Wniosek Wydziału krajowego z projektem do ustawy o postępowaniu w sprawach udzielenia prawa do poboru myt. Sprawozdawca p. Gross.
8. Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskami o udzielenie prawa do poboru myt i kopytkowego. Sprawozdawca p. Gross.
9. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie odłączenia miasta Biecz od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administracyjnych. Sprawozdawca p. Skwarczyński.
10. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru wyższych dodatków gminnych. Sprawozdawca p. Skwarczyński.

11. Drugie czytanie wniosku Pawlikowa o zaprowadzeniu języka ruskiego jako wykładowego w gimnazyum akademickiem. Sprawozdawca p. Szujski.
12. Drugie czytanie wniosku Pawlikowa o zaprowadzeniu języka ruskiego jako wykładowego w głównej wzorowej szkole tak zwanej gr. kat. we Lwowie. Sprawozdawca p. Chrzanowski.
13. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku p. Jaworskiego względem budowy kolei żelaznych drugorzędnych. Sprawozdawca p. H. Wodzicki.
14. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku p. Gniewosza w sprawie układania budżetów i zamknięć rachunkowych funduszków krajowych. Sprawozdawca p. Zyblikiewicz.
15. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku p. Sawczyńskiego względem utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie. Sprawozdawca p. Czerkawski.
16. Drugie czytanie wniosku p. Czerkawskiego w sprawie zaprowadzenia oddziału lekarskiego w uniwersytecie lwowskim. Sprawozdawca p. Sawczyński.
17. Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie wykupna prawa propinacyi. Sprawozd. p. Madejski.
18. Drugie czytanie sprawozdania o zmianie ustawy drogowej.
Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Jaworski.
Sprawozdawca wniosku mniejszości komisji p. Chrapek.
19. Pierwsze czytanie wniosku p. Weismana w przedmiocie policzenia strat przez myszy polne gospodarstwu wyrządzonych do klęsk powodujących opuszczenie podatków.
20. Pierwsze czytanie wniosku p. Kocyłowskiego w przedmiocie policzenia szkód przez mróz, rdzę i t. p. w ziemiopłodach wyrządzonych do wypadków elementarnych.
21. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Dr. Trompeteura z powodu usunięcia petenta od zajęć przy szpitalu drohobyckim. Sprawozdawca p. Haller.
22. Sprawozdanie komisji o petycyach.

Marszałek krajowy:
Leon książę Sapieha.

Sekretarze:
Antoniewicz
Wereszczyński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 14. stycznia 1874. do Sejmu galicyjskiego wniesionych.

203. Szamocki Wincenty pleban w Horodence przez posła Golejewskiego o lepsze wyposażenie posady łacińskiego plebana w Horodence.
 204. Mieszkańcy miasta Kamionki strumiłowej przez posła Krasickiego w przedmiocie zarządzenia przeniesienia okopiska żydowskiego za miasto.
 205. Uhrynów stary gmina przez posła Pietruszewicza o udzielenie prawa do wolnego pobierania solnej wody dla bydła.
 206. Brzeźnica szlachecka gmina przez posła Pietruszewicza o udzielenie prawa wolnego pobierania wody solnej dla bydła.
 207. Wadowice gmina przez posła Dr. B. Bauma o przeniesienie kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych na fundusz krajowy.
 208. Jezupol gmina wraz z obszarem dworskim przez posła Ryłskiego o ustanowienie posterunku żandarmeryi w Jezupolu.
 209. Raj gmina przez posła Józefa Jasińskiego z przedstawieniem przeciw petycji miasta Brzeżan względem uzyskania prawa do poboru kopytkowego na traktach do miasta Brzeżan prowadzących.
 210. Grabownica starzeńska gmina przez posła Koryłowskiego o przeniesienie rogatki na drodze w Grabownicy się znajdującej na drodze od Dynowa.
 211. Gródek gmina przez posła Weissmana o zapomogę dla pogorzalców miasta Gródka.
 212. Limanowa Wydział powiatowy przez posła Króla w przedmiocie budowy mostu na drodze krajowej Tarnów — Niedziedza pod Gałkowicami.
-

Protokół

23. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 16. stycznia 1874. r.

Początek o godzinie 10 m. 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Wereszczyński, Serwatowski, Antoniewicz.

Obecnych posłów 125.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent c. k. Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Wereszczyński czyta protokół posiedzenia z dnia 15go stycznia 1874., który

Izba bez zarzutu przyjmuje.

Tenże sekretarz czyta spis wniesionych petycyj od nr. 213 do 216.

Izba przystępuje do dalszego ciągu rozprawy nad budżetem funduszków krajowych na rok 1874.

Sprawozdawca p. Weigel zdaje sprawę o petycji gminy miasta Krakowa względem umorzenia z funduszu krajowego zaliczki w kwocie 9064 złr. 19 ct. udzielonej przez Rząd w latach 1848, 1849, 1852 i 1855 na wydatki choleryczne

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z Wysokim rządem, aby za-
ległość tę jako do lat administracyi rządowej się odnoszącą umorzyć raczył nie żądając od miasta
Krakowa zwrotu sumy, wydanej na ówczesne potrzeby krajowe sanitarne, nie zaś na potrzeby
chorych miejskich.

Izba uchwała wniosek komisyi bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi o petycji Anieli z Nikorowiczów Przyłęckiej wdowy po
byłym bibliotekarzu i sekretarzu Towarzystwa agronomicznego, proszącej o dożywotni zasiłek z
funduszu krajowego. Sprawozdawca p. Weigel wnosi: „Petycyę tę przekazuje Sejm Wydziałowi
krajowemu do uwzględnienia. Po przemówieniu pp. Pietruskiego, Kowalskiego, Laskorza przeciw
wnioskowi a pp. Szujskiego i sprawozdawcy w obronie wniosku Izba uchyla takowy.

Sprawozdawca komisji p. Zyplikiewicz czyta sprawozdanie o budżecie funduszu policji krajowej z następującymi pozycjami:

Dochody	5.575 zł.
Wydatki	4.264 zł.
Nadwyżka dochodu	1.311 zł.

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy:

Sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Dochody:

poz. 1.	z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.300 zł.
„ 4—7.	nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	7.923 „
„ 8.	pozostałość gotowizny z roku 1872	217.108 „
„ 9.	rozmaite dochody:	
a)	pierwsza rata pożyczki zwrotnej od gminy Uwsie z odsetkami 306 zł.	
b)	od szpitali powszechnych krajowych zwrot kosztów sprawdzania rachunków aptekarskich 100 złr.	
c)	pierwsza rata pożyczki bezprocentowej zwrotnej od klasztoru Benedyktynek w Przemyślu 500 zł.	

Izba uchwała te pozycje bez rozprawy.

Z powodu posiedzenia komisji budżetowej mającej zaproponować wysokość dodatku do podatków, Marszałek przerywa posiedzenie na 15 min. poczem sprawozdawca p. Zyplikiewicz czyta:

Zebranie sumaryczne.

Fundusz krajowy.

Dochody:

1.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.300 zł.
2.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	7.923 „
3.	Pozostałość gotowizny z roku 1872	217.108 „
4.	Rozmaite	906 „
	Suma dochodów	227.237 zł.

Wydatki:

1.	Koszta reprezentacji kraju	120.900 zł.
2.	„ zarządu	179.443 „
3.	„ leczenia	220.000 „
4.	„ szczepienia	22.500 „
5.	„ sanitarne	30.200 „
6.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	30.328 „
7.	„ „ „ naukowych	290.963 „
8.	Utrzymanie pomników historycznych	8.250 „
9.	Kwaterunkowie Żandarmeryi	65.888 „
10.	Drogi krajowe	676.000 „
11.	Dotacje dla zakładów krajowych	160.491 „
12.	Wydatki na szupaństwo	10.000 „
13.	Rozmaite	52.550 „

Suma wydatków 1,867.513 zł.

W porównaniu z dochodami 227.237 „

Okazuje się niedobór w kwocie 1,640.276 „

„Do odczytanego sumaryusza wydatków podanych w sumie 1.640.276 złr. przybywa jeszcze 66.629 złr. a to wskutek uchwał Wysokiej Izby powziętych w sprawie budowy dachu na szpitalu lwowskim. Na budowę tę przeznaczył Wysoki Sejm sumę 78.923 złr.; na pokrycie jej przeznaczył Wysoki Sejm należność od gminy miasta Lwowa, z której jednak w roku 1874 wpłynie do kasy Wydziału krajowego tylko jedna rata 12.294 złr.. Z funduszków krajowych potrzeba przeto na budowę dachu zamieścić w budżecie na r. 1874 brakującą kwotę 66.629 złr. przez co suma wydatków w r. 1874 wynosić będzie 1.706.905 złr. Dotychczasowe dodatki do podatków po 30 ct. od 1 złr. przynoszą 1.800.000 złr., pozostałaby nadwyżka dochodów 93.095 złr.“

Dalej czyta sprawozdawca p. Zyblikiewicz następujący projekt uchwały finansowej:

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1874.“

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1874 uchwała Sejm dodatki do podatków stałych z dodatkiem $\frac{1}{3}$ części po 30 centów od każdego złotego austriackiego;

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia oszczędności jednej rubryki na potrzeby drugiej, z tem jednak zastrzeżeniem, że Wydział krajowy każde zboczenie od preliminarza usprawiedliwi.

Izba po przemówieniu p. Chrzanowskiego i sprawozdawcy uchwała wniosek komisji.

Uchwaliwszy następnie trzecie czytanie bez czytania przyjmuje Izba uchwałę finansową w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca komisji p. Weissmanu czyta sprawozdanie komisji o budżecie funduszków niesamoistnych z następującym wnioskiem:

Preliminarz na rok 1874, przedstawia się jak następuje :

Liczba porządk.	7. fundusz domestykalny	Dochód	3.770 zł.
		Wydatki	3.400 „
		Nadwyżka do kapitału	370 „
	8. fund. kultury krajowej	Dochody	6.816 „
		Wydatki	5.512 „
		Nadwyżka	1.304 „
	9. fundusz stanowy sierót	Dochody	1.462 „
		Wydatki	1.410 „
		Nadwyżka	52 „
	10. fun. Al. hr. Stadnickiego	Dochody	1.385 „
		Wydatki	1.377 „
		Nadwyżka	8 „
	11. fund. szkoły kucia koni	Dochody	398 „
		Wydatki	
		Nadwyżka	398 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoka Izba raczy uchwalić prelimitowane kwoty tych funduszków.

Izba uchwała wszystkie pozycye bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji p. Weissmannu czyta:

Na posiedzeniu 6. grudnia 1872, wysoki Sejm uchwalił następującą rezolucję: Poleca się Wydziałowi krajowemu, by dewinkulacye renty państwowej w właściwej drodze przeprowadził Otóż w roku 1872. wynosiły winkulowane renty państwowe należące do funduszków stypendyjnych:

sumę	353.600 złr. za staraniem Wydziału krajowego w bieżącym roku
dewinkulowano	80.100 złr.
	<u>zostaje jeszcze 273.500 złr.</u>

Zdaniem komisji budżetowej należy ubolewać, że tak znaczna suma jeszcze winkulowaną pozostaje, dewinkularne spieniężenie tej sumy i zakupienie również pewnych a wyższe odsetki przynoszących efektów byłoby przedewszystkiem pożądanem. Komisja budżetowa wnosi, Wysoki Sejm raczy ponowić rezolucję zeszłoroczną, mianowicie:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by dewinkulację renty państwowej w właściwej drodze przeprowadził.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje wybór jednego członka Wydziału krajowego z grona całego Sejmu.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie przedłożenia rządowego w sprawie używania i prowadzenia wód, tudzież o ochronie przeciw takowym.

Sprawozdawca komisji administracyjnej p. Madejski czyta sprawozdanie z następującym wnioskiem:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rozpoznał projekt do ustawy o używaniu i prowadzeniu wód, tudzież o ochronie przeciw takowym, w razie potrzeby zarządził stosowną ankietę, a rezultaty tak swoich badań, jak i ankiety przedłożył Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje z porządku dziennego drugie czytanie przedłożenia rządowego o organizacyi służby zdrowia w gminach.

Sprawozdawca komisji administracyjnej p. Hoszard uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący projekt uchwały:

U C H W A Ł A

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, uchwała co następuje:

1. Sejm przechodzi nad przedłożeniem rządowem o organizacyi służby zdrowia w gminach do porządku dziennego.
2. Sejm przyjmuje, z motywów w sprawozdaniu przytoczonych, następujące zasady, które przesyła Wysokiemu Rządowi dla uwzględnienia ich przy ułożeniu innego projektu organizacyi służby zdrowia, mianowicie: *a*) okręgi zdrowotne winny obejmować około 15000 mieszkańców, *b*) urządzenie służby zdrowia ma być zastosowane także do obszarów dworskich.
3. Sejm wyraża przekonanie, że skarb państwa powinien się przyczyniać do utrzymania służby zdrowia w gminach.

Petycję towarzystwa lekarzy galicyjskich N. 128 przekazaną komisji administracyjnej, zechce Wysoki Sejm powyższemi uchwałami uważać za załatwioną.

Izba przyjmuje pierwsze dwa ustępy wniosku bez rozprawy. Przy trzecim ustępie zabiera głos komisarz rządowy. Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała trzeci ustęp wniosku a następnie uchwaliwszy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania przyjmuje całą uchwałę w trzecim czytaniu.

P. Wolański ogłasza rezultat skrutynium z wyboru jednego członka Wydziału krajowego. Ponieważ nikt nie otrzymał absolutnej większości głosów przeto zarządza Marszałek powtórne głosowanie.

Następuje drugie czytanie przedłożenia rządowego w przedmiocie zastosowania powszechnej ustawy górniczej do minerałów żywicnych.

Sprawozdawca wniosku większości p. Gniewosz czyta sprawozdanie z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- I. Prawo wydobywania oleju ziemnego (nafty), smoły ziemnej i wosku ziemnego (osokerit) uważane być musi jako część własności gruntowej i dlatego produkta te do minerałów zastrzeżonych w myśl §. 3. p. u. g. zaliczonemi być nie mogą.
- II. Poszukiwanie i wydobywanie produktów tych pod ustawę górnictwą poddanem być nie może bez względu na to, czyli produkta te w celu wyrobu oleju do oświetlenia czyli też w innych celach wydobywane bywają.
- III. W celu rozwinięcia przemysłu naftowego koniecznem jest, przy zastrzeżeniu dla właścicieli gruntów prawo pierwszeństwa poszukiwania i wydobywania rzeczonych produktów, pewne ograniczenie własności gruntowej, mianowicie dopuszczenie i innych [przedsiębiorców mimo woli właściciela gruntu do podjęcia przemysłu naftowego za stosownem wynagrodzeniem.
- IV. Z tych powodów i ze względu na właściwość produkcji naftowej celem należytego jej uporządkowania, zachodzi potrzeba wydania osobnej ustawy, któraby przy uznaniu powyżej przytoczonych zasad zawierała jeszcze następujące postanowienia:
 - 1) Produkta pomienione tylko za poprzedniem zezwoleniem władz poszukiwane i wydobywane być mogą.
 - 2) Właścicielowi gruntu lub jego prawonabywcy pozwolenie takie odmówionem być nie może.
 - 3) Jeżeli kto inny pozwolenia podobnego się domaga, winien być o tem właściciel gruntu zawiadomionym i wezwany do oświadczenia się w terminie sześciomiesięcznym, czyli sam dotyczącego przedsiębiorstwa nie podejmie, a w razie, jeżeli da odmowną odpowiedź lub się w terminie nie oświadczy, lub w razie oświadczenia się w przeciągu jednego roku o pozwolenie dla siebie nie postara się lub robót nie rozpocznie i należycie nie prowadzi może być pozwolenie innemu przedsiębiorcy mimo woli właściciela udzielonem z prawem ważności żądania expropriacyi na założenie przedsiębiorstwa potrzebnego gruntu.
 - 4) Otrzymujący pozwolenie winien w przeciągu jednego roku rozpocząć roboty i takowe należycie prowadzić pod utratą zyskanego pozwolenia.
 - 5) Pozwolenia te udzielane być mogą tylko na obszary prostemi linijami ograniczone najmniej 1600□° a najwięcej 8000□° wynoszące i mające szerokości najmniej 25□°
 - 6) Jeden przedsiębiorca kilka takich pozwoleń uzyskać może, winien jednakże w każdym przyzwołonym mu obszarze w powyżej przepisany terminie roboty rozpocząć i prowadzić pod utratą pozwolenia.
 - 7) Wydobywanie produktów naftowych skuteczniać się powinno przy zastosowaniu zasad techniczno-górnictwych pod kierunkiem ludzi fachowych.
 - 8) Nadzór nad całą produkcją ze względów techniczno-górnictwych i wykonywanie policyi górnictwej prowadzi Rząd przez organa fachowe.
 - 9) Kopalnie naftowe i zakłady do nich należące stanowią odrębną własność i mają być przedmiotem osobnych ksiąg hipotecznych przy sądach kolegialnych prowadzić się mających.
 - 10) Postanowienia przechodowe:
 - a) Prawa dotychczasowych posiadaczy kopalń zostają nienaruszone, winni jednak w przeciągu roku zastosować się do niniejszej ustawy pod utratą tych praw.

- b) Gdzie z powodu wielkiej liczby przedsiębiorców na obszarach niewynoszących 1600□° udzielenie pozwolenia pojedynczym przedsiębiorcom jest niemożliwym winni ci połączyć się w spółki, uzyskać wspólnie pozwolenie, i prowadzić pod kierunkiem fachowym wspólny zarząd pod utratą dotychczasowych praw.

V. Sejm wzywa wys. Rząd, ażeby dla ochrony produkcji naftowej podniósł cła za przywóz tych produktów z zagranicy.

Sprawozdawca mniejszości komisji p. Zyplikiewicz czyta sprawozdanie z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm oświadcza się stanowczo przeciw projektowi rządowemu, zamierzającemu olej ziemny (naftę), smołę ziemną, wosk ziemny zaliczyć w myśl §. 3. powszechnej ustawy górniczej do minerałów zastrzeżonych.
2. Olej ziemny (nafta), smoła ziemna i wosk ziemny winny zostać własnością prywatną, a w szczególności winny pozostać przynależnością do gruntu, którą sam tylko właściciel gruntu ma prawo rozrządzać.

Wszelkie wątpliwości i względem tego prawa własności, również jak wszelkie ograniczenia teje, winny być w interesie prawa własności stanowczo usunięte.

3. Wielce pożądaną jest specjalna ustawa, któraby zastrzegając właścicielowi gruntu lub jego prawnabywcy wyłączne prawo poszukiwania i wydobywania oleju ziemnego (nafty), smoły ziemnej i wosku ziemnego, uregulowała tę gałąź przemysłu po względem ekonomicznym i policyjnym, i oddała przedsiębiorstwo tego przemysłu pod ścisłą kontrolę władz publicznych.
4. Pod powyższem zastrzeżeniem ustawa mogłaby pójść tak daleko, aby przedsiębiorcy, to jest właścicielowi gruntu, lub jego prawnabywcy nie wolno było ani poszukiwać, ani wydobywać w mowie będących przedmiotów bez zezwolenia i koncesyi władz publicznych, a to dla tego, aby przedsiębiorca zmuszony był do przestrzegania postanowień, jakieby w tej mierze ustawa przypisywała.

Sprawozdawca mniejszości uzasadnia powyższy wniosek i wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem większości. W rozprawie przemawiają za wnioskiem większości pp. Weigel i Dzwonkowski, za wnioskiem mniejszości, pp. Kowalski i Grocholski.

Książę Marszałek opuszcza salę na kilka minut a na krzesle przewodniczącego zasiada wice-marszałek ks. biskup Stupnicki.

Po przemówieniu p. Hausnera za wnioskiem większości Izba uchwała zamknięcie rozprawy i wybór generalnego mowcy. Do głosu za wnioskiem większości pp. Weigel i Sptawiński a za wnioskiem mniejszości p. Antoniewicz.

Po przemówieniu p. Antoniewicza, p. Weigla jako mowcy generalnego i obu sprawozdawców Izba przechodzi do porządku dziennego nad wnioskiem większości.

Przed rozpoczęciem szczegółowej rozprawy p. Wolański ogłasza rezultat skrutynium z wyboru jednego członka Wydziału krajowego. Ponieważ ponownie nikt nie otrzymał absolutnej większości głosów, przeto zarządza książę Marszałek ściślejsze głosowanie pomiędzy pp. Badenim i Podlewskim.

P. Grocholski wnosi przyjęcie en bloc wniosku mniejszości komisji o zastosowaniu ustawy górniczej do minerałów żywicznych. P. Ludwik Wodzicki wnosi nadto dodatkową rezolucję zawartą w wniosku większości co do podwyższenia cła za przywóz tych produktów z zagranicy. Izba uchwała

przyjęcie en bloc i przy głosowaniu przyjmuje wniosek mniejszości. Sprawozdawca mniejszości p. Zyblikiewicz zgadza się na dodatkową rezolucję p. L. Wodzickiego a przeciw niej przemawiają p. Chrzanowski i Weigel. Przemawiają dalej p. L. Wodzicki w obronie rezolucji a pp. Kowalski i Chrzanowski przeciw rezolucji. Po przemówieniu sprawozdawcy p. Zyblikiewicza Izba uchyla rezolucję.

Sekretarz Antoniewicz czyta interpelację p. Fecaka i towarzyszyd o komisarza rządowego w sprawie wynagrodzenia za bydło wybite w gminie Silce z powodu panującej zarazy poczem p. Wolański ogłasza rezultat skrutynium z wyboru jednego członka Wydziału krajowego.

Wybrany został p. hr. Badeni 64. głosami na 120 głosujących.

Sekretarz p. Jasiński czyta interpelację p. Czerkawskiego i towarzyszy do komisarza rządowego w sprawie budowy koszar w Tarnopolu.

Tenże sekretarz czyta interpelację p. Hubara i towarzyszy do komisarza rządowego w sprawie przedłużenia kontumacyi dla bydła.

Komisarz rządowy odpowiada na ostatnią interpelację.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 4 min. 5 wyznaczając następne na 17. stycznia 1874 o godzinie 10 rano.

Porządek dzienny.

1. Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego dotyczącego sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20¹/₄. Sprawozd. p. Wereszczyński.
2. Wniosek Wydziału krajowego z projektem do ustawy o postępowaniu w sprawach udzielenia prawa do poboru myt. Sprawozdawca p. Gross.
3. Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskami o udzielenie prawa do poboru myt i kopytkowego. Sprawozdawca p. Gross.
4. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie odłączenia miasta Biecz od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administracyjnych. Sprawozdawca p. Skwarczyński.
5. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia prawa do poboru wyższych dodatków gminnych. Sprawozdawca p. Skwarczyński.
6. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Gniewosza w sprawie układania budżetów i zamknięć rachunkowych funduszy krajowych. Sprawozdawca p. Zyblikiewicz.
7. Drugie czytanie wniosku p. Mayera, Chrzanowskiego, Szujskiego o utworzeniu szkoły górniczej i inżyniersko-budowniczej. Sprawozdawca p. Chrzanowski.
8. Drugie czytanie wniosku p. Pawlikowa o zaprowadzeniu języka ruskiego jako wykładowego w gimnazjum akademickiem. Sprawozdawca p. Szujski.
9. Drugie czytanie wniosku p. Pawlikowa o zaprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego w głównej wzorowej szkole tak zwanej grec. katol. we Lwowie. Sprawozd. p. Chrzanowski.
10. Drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie wykupna prawa propinacyi. Sprawozd. p. Madejski.
11. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Jaworskiego względem budowy kolei żelaznych drugorzędnych. Sprawozdawca p. Henryk Wodzicki.
12. Sprawozdanie komisji edukacyjnej o wniosku posła Sawczyńskiego względem utworzenia drugiej szkoły realnej we Lwowie. Sprawozdawca p. Czerkawski.
13. Drugie czytanie wniosku p. Czerkawskiego w sprawie zaprowadzenia oddziału lekarskiego w uniwersytecie lwowskim. Sprawozdawca p. Sawczyński.
14. Drugie czytanie sprawozdania o zmianie ustawy drogowej.
Sprawozdawca wniosku większości komisji p. Jaworski
Sprawozdawca wniosku mniejszości komisji p. Chrapek.

15. Drugie czytanie sprawozdania z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. sierpnia 1872 po koniec sierpnia 1873. Sprawozdawca p. Ludwik Wodzicki.
16. Pierwsze czytanie wniosku posła Weissmana w przedmiocie policzenia strat przez myszy polne gospodarstwu wyrządzonych do klęsk powodujących opuszczenie podatków.
17. Pierwsze czytanie wniosku p. Kocyłowskiego w przedmiocie policzenia szkód przez mróz, rdzę i t. p. w ziemiopłodach wyrządzonych do wypadków elementarnych.
18. Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Dr. Trompeteura z powodu usunięcia petenta od zajęć przy szpitalu drohobyckim. Sprawozdawca p. Haller.
19. Sprawozdania komisji o petycyach.
20. Wybór dwóch zastępców członków Wydziału krajowego.

Marszałek krajowy:
Leon książę Sapieha.

Sekretarze:
Wereszczyński
Serwatowski.

Dalszy ciąg petycyj

po dzień 15. stycznia 1874. do Sejmu galicyjskiego wniesionych.

213. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Tarnowie przez posła Spławińskiego prosi o wezwanie c. k. Rządu o spieszne wykonanie ustaw szkolnych z r. 1873.
 214. Skrzyżowski Michał, dzierżawca dóbr, przez posła Janowskiego w przedmiocie podatku zarobkowego na służbę jego Józefa Olewiaka niesłusznie nałożonego.
 215. Taniaczekiewicz Daniel, administrator kapelanii Zakomora, jako opiekun małoletnich dzieci po ś. p. dziekanie Kiryłowiczu, przez posła Kaczałę o zapomogę 200 złr. dla tychże dzieci.
-

Dalszy ciąg petycji

po dniu 15 kwietnia 1874 do Sejmiku krajowego w Warszawie.

213. Tłłchta Janina, żona p. inżyniera w Jarosławiu przez p. J. Rąbki o spieranie w sprawie wyłączenia ustan. szkolnych z nr 1873.
214. Skrzyszewski Michał, dzierżawca dóbr przez p. J. Janowskiego w przedmiotach z tytułu zarobkowego na szlaku kolei Główna niemiecko-rosyjskiej.
215. Tarnowski Jan, administrator kapitału Nakomora jako opiekun osiobitnych dzieci po p. dzierżawcy Kuzłowskiem przez p. J. Janowskiego o zapłatę 200 zł. dla tychże dzieci.

Protokół

24. posiedzenia IV. sesji III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. stycznia 1874. r.

Początek o godzinie 10 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Wereszczyński, Serwatowski, Antoniewicz.

Obecných posłów 125.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent c. k. Namiestnictwa Oswald Bartmański. Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Antoniewicz czyta protokół 23. posiedzenia, który Izba bez zarzutu przyjmuje.

Tenże sekretarz czyta spis wniesionych petycji od nr. 216 do 224.

Następuje z porządku dziennego drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20³/₄.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek.

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do pozbycia w drodze sprzedaży realności u św. Maryi Magdaleny we Lwowie pod l. 20³/₄ do majątku zakładowego krajowego funduszu policyjnego należącej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje wniosek Wydziału krajowego z projektem do ustawy o postępowaniu w sprawach udzielania prawa do poboru myt.

Izba uchwała, ażeby p. Gross zdawał sprawę w imieniu Wydziału krajowego, chociaż, od wczorajszego posiedzenia przestał być jego członkiem.

Sprawozdawca p. Gross czyta:

U S T A W A

odnosząca się do postępowania przy udzielaniu koncessyi na pobór opłat mytnicznych, na rzecz funduszów powiatowych, gminnych, jakoteż na rzecz stron prywatnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Wszelkie koncesyje na pobór opłat mytnicznych, na rzecz funduszków powiatowych, gminnych, jakoteż na rzecz stron prywatnych, od daty wejścia w wykonanie niniejszej ustawy, udzielane być mają na podstawie uchwał Sejmu krajowego i za Cesarskiem zezwoleniem.

Art. II.

Ogólne przepisy obowiązujące w tej mierze, o ile nie są zmienione obecną ustawą, zachowują swą moc obowiązującą.

Art. III.

Przeprowadzenie tej ustawy, polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W ogólnej rozprawie nikt głosu nie zabiera. W rozprawie szczegółowej p. Krzeczunowicz stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

W miejsce artykułu I. proponowego przez Wydział krajowy raczy Wysoki Sejm uchwalić następujący:

Art. I.

Koncesyje na pobór opłat mytnicznych, na rzecz funduszków powiatowych, gminnych, jakoteż na rzecz stron prywatnych, mają być udzielane, od dnia wejścia w wykonanie niniejszej ustawy, przez c. k. Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego, jednakże nie na dłużej jak na sześć lat, po których upływie mogą być tym samym sposobem odnawiane.

Na czas dłuższy niż na sześć lat mogą być takie koncesyje udzielane tylko na podstawie uchwały Sejmu krajowego i za Cesarskiem zezwoleniem.

Książę Marszałek opuszcza na kilka minut posiedzenie a miejsce przewodniczącego zajmuje Wicemarszałek ks. biskup Stupnicki.

Przeciw wnioskowi p. Krzeczunowicza przemawiają pp. Chrzanowski i Golejewski. Po przemówieniu sprawozdawcy p. Grossa Izba uchyla wniosek p. Krzeczunowicza i uchwała wszystkie artykuły, tytuł i wstęp powyższego projektu ustawy w drugim czytaniu. Następnie uchwała Izba przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i uchwała cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskami o udzielenie prawa do poboru myt i kopytkowego.

Sprawozdawca p. Gross czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o zaprowadzeniu opłaty mytniczej od osób na moście Szczawnickim, na drodze krajowej Krościenko-Szczawnickiej z następującym projektem do ustawy:

U S T A W A

o udzielenie funduszowi krajowemu prawa do poboru przy moście w Szczawnicy na drodze krajowej Krościenko-Szczawnickiej, dodatkowej opłaty mytniczej od osób.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Dodatkowo do taryfy obowiązującej na podstawie ustawy z dnia 25. grudnia 1871 r. nadaje się funduszowi krajowemu przy moście w Szczawnicy na drodze krajowej Krościenko-Szczawnickiej prawo pobierania myta od osób.

Art. II.

Opłatę myta osobowego pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) Od każdej osoby pieszo idącej z wózkiem, saniami lub taczkami 2 (dwa) ent.
- b) Od każdej osoby pieszej bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta osobowego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty i o znizeniu takowej.

W rozprawie ogólnej nikt nie zabiera głosu a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała wszystkie artykuły, tytuł i wstęp projektu w drugim czytaniu. Uchwaliwszy następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba całą ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Gross zdaje sprawę o projekcie ustawy względem podwyższenia taryf mytniczych obowiązujących przy drogach powiatowych: Wielicko-Dobczyckiej w powiecie Wielickim i Domaradzko-Strzyżowskiej w powiecie Rzeszowskim i czyta następujący projekt do ustawy:

U S T A W A

o podwyższeniu taryf mytniczych, obowiązujących przy drogach powiatowych Wielicko-Dobczyckiej, w powiecie Wielickim, i Domaradzko-Strzyżowskiej w powiecie Rzeszowskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Dla poboru opłat mytniczych, (przyzwolonych funduszom powiatowym) na mocy ustaw z dnia 9. stycznia 1873 r. mianowicie: w powiecie Wielickim, przy drodze powiatowej Wielicko-Dobczyckiej, i w powiecie Rzeszowskim, przy drodze powiatowej Domaradzko-Strzyżowskiej obowiązującej mają od wejścia w wykonanie niniejszej ustawy, nowe taryfy, podług następujących wymiarów:

I. Przy drodze Wielicko-Dobczyckiej na stacyi mytniczej we wsi *Taszycach*:

a) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ent. w. a.

b) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) ent.

Wyjątek stanowią bydłeta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ent w. a.

II. Przy drodze Domaradzko-Strzyżowskiej na stacyi mytniczej w *Strzyżowie*:

a) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ent.

b) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ent. w. a.

Wyjątek stanowią bydłeta ssące przy matkach, za które nie płaci się myta.

c) Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju $\frac{1}{2}$ (pół) centa w. a.

Art. II.

Wszystkie inne przepisy opłat powyższych dotyczące, a ustawami z dnia 9. stycznia 1873 objęte, zachowują moc obowiązującą.

Gdy w rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej i uchwała przyjęcie całej ustawy en bloc. Po przyjęciu całej ustawy en bloc w drugim czytaniu Izba uchwała przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i przyjmuje całą ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Gross czyta sprawozdanie o udzieleniu Radom powiatowym prawa do poboru opłat mytniczych na drogach powiatowych z następującym projektem do ustawy:

U S T A W A

o udzieleniu prawa do poboru opłat mytniczych.

Zgodnie z uchwałą Sejmiku Megu królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Radom powiatowym poniżej wyszczególnionym, w zastępstwie funduszków powiatowych lub gminnych, nadaje się na lat cztery od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo do poboru opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie kosztem właściwych funduszków powiatowych, a mianowicie:

1. Radzie powiatowej w Jaśle, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo na pobór myta drogowego w Lubli, przy drodze powiatowej Warzycko-Lubelskiej, według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

2. Radzie powiatowej w Wieliczce, w zastępstwie funduszu gminnego, prawo pobierania myta od mostu na rzece Wildze, przy drodze gminnej Podgórsko-Kobierzyńskiej, podług dawniejszego wymiaru, jakoto:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
 - b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct.
 - c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, z wyjątkiem źrebiąt, cieląt i t. p. ssących, przy matkach ½ (pół) ct.
- Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

3. Radzie powiatowej w Grybowie, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo do poboru myta na drodze powiatowej Zborowicko-Grybowskiiej:

I. drogowego, przy stacyi w Siedliskach, według następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) ct.

II. mostowego, przy stacyi Białej niższej, według następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nieopłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

4. Radzie powiatowej w Nisku, w zastępstwie funduszu powiatowego prawo do poboru myta mostowego, przy dwóch mostach powiatowych:

- I. od mostu na Tanwi pod Ulanowem, według następującej taryfy:
a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	4 (cztery) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	3 (trzy) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1 (jeden) ct.
d)	od jednej osoby czy to idącej czy to jadącej na wozie, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu	1/2 (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie, Rada powiatowa obowiązana jest ułożyć się z Wydziałem krajowym względem zwrócenia z dochodów mytniczych subwencji udzielonej z funduszu krajowego w kwocie 2000 złr. w. a., jako użytej na budowę mostu na Tanwi pod Ulanowem.

II. Od mostu na rzece Rudzie (inaczej Trzebosicy) w gminie Rudzie, podług następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	2 (dwa) ct.
c)	od pięciu sztuk bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, i t. p.	1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

5. Radzie powiatowej w Stryju, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo do poboru myta mostowego od mostu w Hrebenowie na rzece Opór, przy drodze gminnej do gościńca cesarskiego Stryjsko-Węgierskiego prowadzącej, według następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	3 (trzy) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c)	od pięciu sztuk bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, i t. p.	1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie, Rada powiatowa obowiązana jest ułożyć się z Wydziałem krajowym względem zwrócenia z dochodów mytniczych, subwencji udzielonej z funduszu krajowego w kwocie 400 złr. w. a., jako użytej na budowę mosty w Hrebenowie.

6. Radzie powiatowej w Pilźnie w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo do poboru myta przy drodze powiatowej z Pilzna do Czarnej i Radomyśla, jako to:

I. drogowego w Pilznionku;

II. mostowego w Czarnej;

według następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1/2 (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

7. Radzie powiatowej w Mielcu, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo do poboru myta mostowego od mostu we wsi Zgórsku, przy drodze powiatowej z Mielca do Radomyśla, podług następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1/2 (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

8. Radzie powiatowej w Brzesku, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo pobierania myta drogowego, przy drodze powiatowej Bogumiłowicko-Zakliczyńskiej, podług następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	4 (cztery) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu; od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	2 (dwa) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

9. Radzie powiatowej w Bochni, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo do poboru myta drogowego, przy drodze powiatowej Bocheńsko-Ujskiej, według następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1/2 (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

10. Radzie powiatowej w Chrzanowie, w zastępstwie funduszu powiatowego, prawo do poboru myta przewozowego na rzece Wiśle w Bóbrku, przy drodze powiatowej Chrzanowskiej, według następującej taryfy:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, od konia wierzchowego wołu pędzonego na rzeź, lub w jarzmie, od krowy, bukała i trzylatka	2 (dwa) ct.
b)	od źrebięcia do lat dwóch, od cielęcica niżej dwóch lat, od świnie, owcy, kozy itp.	1 (jeden) ct.
c)	od każdej osoby jadącej lub pieszo, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu	1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o niżeniu takowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała przyjęcie ustawy en bloc. Uchwaliwszy całą ustawę en bloc w drugim czytaniu Izba postanawia przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i uchwała całą ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Gross zdaje sprawę o przedstawieniu Wydziału powiatowego w Mościskach w sprawie omycenia drogi dojazdowej i wnosi przejście do porządku dziennego, co Izba uchwała jednomyślnie bez rozprawy.

Izba zezwała na przedstawienie kilku wniosków w sprawie omycenia dróg bez drukowania sprawozdań.

Sprawozdawca p. Gross czyta następujący projekt ustawy o ustanowieniu myta na drodze Trzebińsko-Igockiej.

U S T A W A

o udzieleniu Radzie powiatowej w Chrzanowie dalszego prawa na pobór opłaty mytniczej przy drodze powiatowej Trzebińsko-Igockiej, na stacyi w Myślachowicach.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Radzie powiatowej w Chrzanowie w zastępstwie funduszu powiatowego nadaje się na lat cztery od wejścia w wykonanie tej ustawy dalsze prawo pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Trzebińsko-Igockiej na stacyi we wsi Myślachowicach.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać podług następującego wymiaru:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1/2 (pół) ct.

Konie, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego; zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o niżeniu takowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba uchwała w szczegółowej rozprawie wszystkie artykuły, tytuł i wstęp powyższej ustawy w drugim czytaniu a następnie uchwaliwszy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała całą ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Gross czyta sprawozdanie z następującym projektem do ustawy:

U S T A W A

o udzieleniu gminom i obszarom dworskim prawa na pobór opłat mytniczych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminom i obszarom dworskim poniżej wyszczególnionym, nadaje się na lat cztery od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo do poboru opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych kosztem własnym, a mianowicie:

1. Obszarowi dworskiemu w Glini, w powiecie Brzeżańskim, prawo pobierania mostowego, od mostów na rzece Strypie, przy drodze gminnej z Pomorzau przez Glinę do Kozłowa podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego z zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	2 (dwa) ct.
c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego	1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

2. Obszarowi dworskiemu w Pniowie w powiecie Tarnobrzesckim, prawo pobierania mostowego, od mostu we wsi Pniowie, na drodze prowadzącej od Rzeszowa i Tarnowa do komory celno-granicznej w Chwałowicach, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	1 (jeden) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego	1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Od powyższej opłaty uwolnieni są mieszkańcy obszarów dworskich: Pniowskiego i Wrzawskiego, wraz z mieszkańcami gmin tamtejszych; wyjątek stanowią fury wiozące z lasów Wrzawskich „brzoza“ zwanych, drzewo na handel, które opłatę mytniczą ponosić mają.

3. Obszarowi dworskiemu w Busku, powiatu Kamionki Strumiłowej, prawo pobierania mostowego od mostów w Busku, jako to:

I. przy moście Nr. 3, to jest od strony Krasnego i Złoczowa, podług dotychczasowej następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	3 (trzy) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	3 (trzy) ct.
c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego	1 (jeden) ct.

II. przy moście Nr. 5, to jest od strony Jaryczowa, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego	1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

4. Obszarowi dworskiemu w Wysocku, w powiecie Jarosławskim, dalsze prawo pobierania przewozowego na rzece Sanie pod Wysockiem, podług następującej taryfy:

a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem	1 (jeden) ct.
b) od jednego konia, idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego	4 (cztery) ct.
c) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, od krowy, bułaka i trzylatki	2 (dwa) ct.

- d) od jednego źrebęcia do dwóch lat, jako też od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, od świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.
Od bydła niesionego bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.
Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

5. Obszarowi dworskiemu w Lisowcach w powiecie Zaleszczyckim, dalsze prawo pobierania mostowego, od mostu na rzece Serecie przy drodze z Tłustego do Jezierzan, podług następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.
c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.
Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.
Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańce gminy Lisowce, wolni są od powyższej opłaty, z obowiązkiem udzielania pomocy, przy każdorocznym zbieraniu i odbudowaniu omyconego mostu.

6. Obszarowi dworskiemu w Bobrownikach powiatu Tarnowskiego, prawo pobierania przewozowego na rzece Dunajcu pod Bobrownikami, przy drodze z Tarnowa do Radłowa, podług następującej taryfy:

- a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.
b) od jednego konia, idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzęzonego 2 (dwa) ct.
c) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, od krowy bułaka i trzylatki 2 (dwa) ct.
d) od jednego źrebęcia do dwóch lat, jako też od jednego cielęcia, niemającego jeszcze dwóch lat, od świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.
Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.
Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

7. Gminie Świącany, powiatu Jasielskiego, prawo pobierania mostowego, od mostu 17° długiego przy drodze gminnej zbudowanego, podług następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.
c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.
Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.
Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

8. Gminie miasta powiatowego Śniatyna, prawo pobierania przewozowego na rzece Prucie w Śniatynie podług następującej taryfy:

- a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.
b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego, albo zaprzęzonego 2 (dwa) ct.
c) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, od krowy, bułaka i trzylatki 2 (dwa) ct.
d) od jednego źrebęcia do dwóch lat, jako też od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, od świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.
Od bydła niesionego bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.
Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

9. Gminie, łącznie z obszarem dworskim miasta Sokołowa w powiecie Stryjskim, prawo pobierania mostowego, na drodze gminnej prowadzącej od Bolechowa do kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, według następującej taryfy;

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.
 c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.
 Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.
 Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

10. Obszarowi dworskiemu w Tomicach, powiatu Wadowickiego, prawa pobierania przewozowego na rzece Skawie, pomiędzy Tomicami a Witanowicami, podług następującej taryfy:

- a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.
 b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego, albo zaprzęzonego 3 (trzy) ct.
 c) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, od krowy, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.
 d) od jednego źrebęcia do dwóch lat, jako też od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, od świń karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.
 Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.
 Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

11. Obszarowi dworskiemu w Przeciszowie, powiatu Wadowickiego, prawo pobierania przewozowego w gminie Podolszu, w przysiółku Podjarkach, na rzece Wiśle, podług następującej taryfy:

- a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem, lub wierzchem 1 (jeden) ct.
 b) od jednego konia idącego pod wierzchem pędzonego, albo zaprzęzonego 3 (trzy) ct.
 c) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, od krowy, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.
 d) od jednego źrebęcia do dwóch lat, jako też od jednego cielęcia, niemającego jeszcze dwóch lat, od świń karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.
 Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.
 Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

12. Obszarowi dworskiemu w Sufeczynie powiatu Bireckiego, dalsze prawo pobierania mostowego na rzece Stubnicy, we wsi Sufeczynie na drodze prowadzącej z Birezy do Iskani, a dalej do Dubiecka, podług następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
 b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.
 c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.
 Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.
 Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

13. Obszarowi dworskiemu w Kutkorzu, powiatu Złoczowskiego, prawo pobierania myta mostowego, od mostu na rzece Pełtwi pod Kutkorzem, podług następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
 b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.
 c) od pięciu świń, cieląt, owiec, lub innego bydła drobnego 1 (jeden) ct.
 Od bydła niesionego, bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.
 Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

14. Obszarowi dworskiemu w Bóbrku, powiatu Chrzanowskiego, prawo pobierania przewozowego w Gromcu na rzece Wiśle, podług następującej taryfy:

- a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.
 b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzęzonego 2 (dwa) ct.
 c) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, od krowy, bukała i trzylatki 2 (dwa) ct.

- d) od jednego źrebięcia do dwóch lat, jako też od jednego cielęcia, nie mającego jeszcze dwóch lat, od świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.
Od bydła niesionego bądź też wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.
Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej

15. Gminie Bukaczówce powiatu Rohatyńskiego, wspólnie z tamtejszym obszarem dworskim, dalsze prawo pobierania mostowego, od mostu na rzece Świrz w Bukaczówce, podług następującej taryfy:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mulów, osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct
c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła, z wyjątkiem cieląt, źrebiąt i t. d. ssących przy matkach ½ (pół) ct.

Mieszkańcy miasteczka i obszaru dworskiego w Bukaczówce, wolni są od opłaty powyższego myta.

Art. II.

Przy poborze opłat mytniczych, oprócz szczegółowych uwolnień, o ile takowe art. I. są objęte, zachowywane być mają ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta, lub o znizeniu takowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera. Izba uchwała w rozprawie szczegółowej na wniosek p. Golejowskiego przyjęcie ustawy en bloc. Uchwaliwszy całą ustawę en bloc w drugim czytaniu postanawia Izba przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i uchwała ustawę w trzecim czytaniu.

Izba uchwała przystąpić do załatwienia dalszych wniosków o ustanowieniu myt bez drukowania sprawozdania.

Sprawozdawca p. Gross czyta projekt ustawy o ustanowieniu myta mostowego w Mełnej:

U S T A W A

o udzieleniu gminie wspólnie z obszarem dworskim w Mełnej prawa do poboru myta mostowego, od mostu na rzece Świerzu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megu królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Mełnej, powiatu Rohatyńskiego, nadaje się na lat cztery, od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo pobierania myta mostowego, od mostu na rzece Świerzu w Mełnej.

Art. II.

Opłaty myta należy pobierać podług następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego 1 (jeden) ct.
c) od pięciu świń, cieląt lub dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta, mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu tejże opłaty.

W ogólnej rozprawie nikt głosu nie zabiera, a Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wszystkie artykuły, tytuł i wstęp ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu. Uchwaliwszy następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Gross zdaje ustnie sprawę o prośbie zarządu leśnego i gospodarskiego w Nowym Sączu względem odnowienia koncesyi na myto przewozowe w Kadczy i o prośbie skarbu Państwa Dębickiego o podwyższenie taryfy przewozowej na Wisłoce w Zawierzbiu i Kędzierzu. Sprawozdawca wnosi przejście do porządku dziennego nad obiema prośbami, co Izba bez rozprawy uchwała.

Sprawozdawca p. Gross zdaje ustnie sprawę o udzieleniu gminie miasta Rzeszowa prawa do poboru opłaty kopytkowej i czyta następujący projekt do ustawy:

U S T A W A

o udzieleniu gminie miasta Rzeszowa prawa do poboru opłaty kopytkowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Rzeszowa, nadaje się na lat cztery od wejścia w wykonanie tej ustawy prawo do pobierania opłaty kopytkowej, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem i w dobrym stanie, placów ulic i dróg miejskich.

Art. II.

Pobór kopytkowego odbywać się ma przy siedmiu rogatkach miejskich, a mianowicie:

1.	Na drodze zwanej	Staroniwa
2.	" " "	Stajnie
3.	" " "	Krakowska
4.	" " "	Ruskawieś
5.	" " "	na Budach
6.	" " "	Łańcut
7.	" " "	Tyczyn

Art. III.

Kopytkowe pobierać należy według następującego wymiaru:

a)	od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) cnt.
b)	od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i kowi wierzchowych	1 (jeden) ct.
c)	od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wieszionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty kopytkowej.

Art. IV.

Przy poborze opłaty kopytkowej, mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych, lub o zniesieniu takowych.

Art. V.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych niniejszą opłatą kopytkową objętych, znosi się wszelkie inne opłaty miejskie, o ile takowe podczas dni targowych lub jarmarcznych, pobierane były.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera. W rozprawie szczegółowej Izba uchyla wniosek p. Hóppena o przyjęcie całego projektu ustawy en bloc i uchwała wszystkie artykuły, tytuł i

wstęp bez rozprawy w drugim czytaniu. Uchwaliwszy następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba całą ustawę w trzecim czytaniu.

Izba zgadza się, ażeby sprawa nadania gminie miasta Przemyśla prawa poboru opłaty kopytkowej przedstawioną została bez drukowania sprawozdania.

Sprawozdawca p. Gros zdaje ustnie sprawę i czyta następujący projekt do ustawy:

U S T A W A

o udzieleniu gminie miasta Przemyśla prawa do pobierania opłaty kopytkowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Przemyśla, na przeciąg lat czterech od wejścia w wykonanie tej ustawy, nadaje się prawo pobierania kopytkowego, pod warunkiem utrzymania własnym kosztem i w dobrym stanie placów, ulic i dróg miejskich.

Art. II.

Pobór kopytkowego odbywać się będzie na pięciu rogatkach miejskich przy wjazdach do miasta ustawić się mających, a mianowicie:

1. Przy rogatce Lwowskiej
2. „ „ Dobromilskiej
3. „ „ Jarosławskiej
4. „ „ na węgierkim trakcie
5. „ „ „ drodze do Prałkowic.

Art. III.

Kopytkowe pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu	2 (dwa) ct.
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych	1 (jeden) ct.
c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego	1/2 (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś źrebięta, cielęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty kopytkowego.

Art. IV.

Przy pobieraniu opłaty kopytkowej mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytnicznych lub o znizeniu takowych.

Art. V.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych, to jest opłatą kopytkową objętych, znosi się wszelkie inne opłaty miejskie o ile takowe pobierane były podczas dni targowych lub jarmarcznych.

W rozprawie ogólnej p. ks. Kulczycki wnosi przejście do porządku dziennego. Po przemówieniu p. Golejowskiego i sprawozdawcy za projektem ustawy, Izba uchyla wnioszek p. ks. Kulczyckiego, uchwała w rozprawie szczegółowej wszystkie artykuły tytuł, i wstęp ustawy w drugim czytaniu a następnie uchwaliwszy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała całą ustawę w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca p. Gross zdaje ustnie sprawę i czyta następujący projekt do ustawy o nadaniu gminie miasta Brzeżany prawa do poboru opłaty kopytkowej:

U S T A W A.

O udzieleniu gminie miasta Brzeżan, prawa do pobierania opłaty kopytkowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Brzeżan nadaje się na lat cztery od wejścia w wykonanie tej ustawy, prawo pobierania opłaty kopytkowej, pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem i w dobrym stanie, placów, ulic i dróg miejskich.

Art. II.

Pobór kopytkowego odbywać się będzie przy sześciu rogatkach miejskich, a mianowicie:

- 1) na drodze ku Posuchowowi, za ostatniemi chałupami przedmieścia Adamówki;
- 2) na rządowym gościńcu wiodącym z Adamówki do Potutor za mostem nad Lipą, pod folwarkiem zwanym Marcelówką;
- 3) na gościńcu ku Rajowi, obok bramy żelaznej za smętarzem;
- 4) na przedmieściu Miasteczku, przy drodze do Leśnik, za ostatniemi chałupami przedmieścia;
- 5) na gościńcu rządowym, wiodącym do Lwowa, przy rogatce Lwowskiej;
- 6) na drodze krajowej ku Złoczowie i Tarnopolowi, przy rogatce Złoczowsko-Tarnopolskiej.

Art. III.

Kopytkowe pobierać należy podług następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1/2 (pół) ct.

Konie, krowy, woły, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, wolne są od opłaty kopytkowego.

Art. IV.

Przy poborze opłaty kopytkowej mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o znizeniu tejże opłaty.

Art. V.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych, to jest opłatą kopytkową objętych, znosi się wszelkie inne opłaty miejskie, o ile takowe podczas dni targowych lub jarmarcznych, dotąd pobierane były.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wszystkich artykuły, tytuł i wstęp ustawy w drugim czytaniu, a uchwalwszy następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała całą ustawę w trzecim czytaniu.

Następuje wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego dla hr. Badeniego.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie odłączenia miasta Biecz od przedmieść i utworzenia dwóch osobnych gmin administracyjnych.

Sprawozdawca p. Skwarczyński wnosi, ażeby Izba uznała Wydział krajowy jako komisję i przystąpiła wprost do drugiego czytania sprawozdania. Izba zgadza się na ten wniosek.

Sprawozdawca p. Skwarczyński uwolniony na wniosek p. Wereszczyńskiego od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt do ustawy:

U S T A W A

z dnia obowiązująca w królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem o odłączeniu miasta Biecza od przedmieść w jedną gminę połączonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Miasto Biecz w powiecie Gorlickim, połączone obecnie z przedmieściami doń należącemi w jedną gminę odłącza się od tych przedmieść.

Miasto Biecz w granicach dawnych murów fortecznych ma na przyszłość stanowić jedną gminę z osobnym zarządem, przedmieścia zaś dotychczas z tem miastem połączone, mają stanowić odrębną gminę z własnym zarządem.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba uchwała w rozprawie szczegółowej oba artykuły, tytuł i wstęp w drugim czytaniu a następnie uchwalwszy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała całą ustawę w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia prawa do poboru wyższych dodatków gminnych.

Sprawozdawca p. Skwarczyński uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący projekt ustawy:

U S T A W A

z dnia obowiązująca w królestwie Galicji i Lodomeryi wraz z wielkiem Księstwem Krakowskiem, o zezwoleniu 105 gminom na pobór dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie wydatków gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicji i Lodomeryi z wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

powiatu Bialskiego na rok 1874:

gminie	Międzybrodzie lipnickie w wysokości dwadzieścia i dziewięć (29) %	
„	Heczmarowice „ czterdzieści i ośm (48) %	
„	Bulowice „ czterdzieści sześć i pół (46 ¹ / ₂) %	

powiatu Horodeńskiego na rok 1874.

gminie	Repuszyńce w wysokości dwadzieścia dziewięć (29) %	
„	Dąbki „ dwadzieścia i siedm (27) %	
„	Głuszków „ trzydzieści i pięć (35) %	
„	Isaków „ dwadzieścia i ośm (28) %	
„	Żywaczów „ trzydzieści i cztery (34) %	
„	Wierzbowce „ dwadzieścia i ośm (28) %	
„	Targowica „ trzydzieści i pięć (35) %	
„	Hawrylak „ trzydzieści (30) %	
„	Chmielowa „ trzydzieści i trzy (33) %	

na lat trzy 1874, 1875 i 1876.

gminie	Czernelica w wysokości trzydzieści i jeden (31) %	
--------	---	--

gminie	Serafince	w wysokości	trzydzieści i dwa (32) %
„	Strylce	„	trzydzieści (30) %
powiatu Kałuskiego w r. 1874.			
gminie	Zagórze	w wysokości	czterdzieści i sześć (46) %
„	Bania	„	sześćdziesiąt dwa i pół (62 $\frac{1}{2}$) %
„	Broszniów	„	dwadzieścia siedm i pół (27 $\frac{1}{4}$) %
„	Petranka	„	trzydzieści i cztery (34) %
„	Dąbrowa	„	czterdzieści i cztery (44) %
„	Tomaszowce	„	dwadzieścia i siedm (27) %
„	Dubowica	„	trzydzieści i siedm (37) %
„	Tużyłów z Kotiatyczami	dwadzieścia dziewięć i pół (29 $\frac{1}{2}$) %	
„	Kopanka	w wysokości	dwadzieścia i sześć (26) %
„	Perekosy	„	trzydzieści i trzy (33) %
„	Podhorki	„	czterdzieści (40) %
„	Zawój	„	trzydzieści (30) %
„	Grabówka	„	trzydzieści i jeden (31) %
„	Bereźnica szlachecka	trzydzieści i jeden (31) %	
„	Słobudka	w wysokości	czterdzieści i pięć (45) %
„	Sliwki	„	trzydzieści i pięć (35) %
„	Majdan	„	sześćdziesiąt i jeden (61) %
„	Przysłup	„	czterdzieści (40) %
„	Wojniłów	„	trzydzieści i pięć (35) %
„	Dołzka	„	trzydzieści cztery i pół (34 $\frac{1}{2}$) %
„	Łuka	„	dwadzieścia dziewięć i pół (29 $\frac{1}{2}$) %
„	Cwitowa	„	trzydzieści i cztery (34) %
„	Siołko	„	czterdzieści i siedm (47) %
„	Seredne	„	trzydzieści i pięć (35) %
„	Mysłów	„	trzydzieści i ośm (38) %
„	Jaworówka	„	sześćdziesiąt i siedm (67) %
„	Nowy Kałusz	„	czterdzieści i jeden (41) %
„	Humenów	„	dwadzieścia ośm i pół (28 $\frac{1}{2}$) %
„	Jasień	„	dwadzieścia sześć i pół (26 $\frac{1}{2}$) %
„	Dołhe	„	trzydzieści i ośm (38) %
powiatu Kołomyjskiego na rok 1873.			
gminie	Bania berezów	w wysokości	trzydzieści (30) %
powiatu Mieleckiego na rok 1874.			
gminie	Przeclaw	w wysokości	siedmdziesiąt i dwa (72) %
„	Trzaciana	„	siedmdziesiąt i trzy (73) %
„	Breń	„	trzydzieści i dwa (32) %
„	Czermin	„	czterdzieści i dziewięć (49) %
„	Chorzelów	„	czterdzieści (40) %
„	Cyranka	„	sześćdziesiąt i sześć (66) %
„	Durdy	„	sześćdziesiąt i trzy (63) %
„	Gawłuszowice	„	ośmdziesiąt (80) %
„	Goleszów	„	pięćdziesiąt i dwa (52) %
„	Jozefsdorf	„	sześćdziesiąt i dziewięć (69) %
„	Jamy	„	siedmdziesiąt i pięć (75) %

gminie	Książnice	w wysokości	siedmdziesiąt i ośm (78) %
„	Kliszów	„	czterdzieści i dziewięć (49) %
„	Kawenczyn	„	ośmdziesiąt i siedm (87) %
„	Knapy i Smykle	„	sześćdziesiąt i ośm (68) %
„	Łysaków	„	trzydzieści i cztery (34) %
„	Otałęż	„	sześćdziesiąt i sześć (66) %
„	Podleszany	„	siedmdziesiąt i ośm (78) %
„	Szafranów	„	czterdzieści (40) %
„	Surowa	„	dwadzieścia i ośm (28) %
„	Tuszów narod.	„	trzydzieści i pięć (35) %
„	Wola wadowska	„	trzydzieści i dwa (32) %
„	Wojśław	„	czterdzieści i pięć (45) %
„	Wola otałęzka	„	trzydzieści i dziewięć (39) %
„	Wampierzów	„	czterdzieści (40) %
„	Wola mielecka	„	pięćdziesiąt i cztery (54) %
„	Zaduszniki	„	sześćdziesiąt i siedm (67) %
„	Złotniki	„	ośmdziesiąt (80) %
„	Ziempniów	„	trzydzieści i dwa (32) %
„	Wadowice dolne	„	czterdzieści ośm (48) %
„	Wadowice górne	„	czterdzieści sześć i pół (46 $\frac{1}{2}$) %
„	Dobrynin	„	trzydzieści i dziewięć (39) %
„	Tuszów kolonia	„	ośmdziesiąt siedm i pół (87 $\frac{1}{2}$) %

powiatu Rudeńskiego na rok 1874.

gminie	Kanafostry	w wysokości	trzydzieści (30) %
„	Rozdziałowice	„	trzydzieści i cztery (34) %
„	Kupnowice	„	trzydzieści i ośm (38) %

powiatu Samborskiego na rok 1874.

gminie	Mainicz	w wysokości	trzydzieści i pięć (35) %
„	Podmanasterek	„	pięćdziesiąt i ośm (58) %
„	Spryńka mała	„	dwadzieścia i ośm (28) %
„	Towarnia	„	pięćdziesiąt (50) %
„	Barańczyce	„	trzydzieści (30) %
„	Chlewiska	„	czterdzieści (40) %
„	Korniów	„	czterdzieści i pięć (45) %

powiatu Sniatyńskiego na rok 1873 i 1874.

gminie	Mikulińce	w wysokości	pięćdziesiąt i dwa (52) %
„	Popielniki	„	dwadzieścia i siedm (27) %

na rok 1873.

gminie	Nowosielice	w wysokości	trzydzieści siedm i pół (37 $\frac{1}{2}$) %
--------	-------------	-------------	---

na rok 1874.

gminie	Roznów	w wysokości	czterdzieści i sześć (46) %
„	Budyłów	„	pięćdziesiąt i cztery (54) %
„	Demycze	„	trzydzieści (30) %
„	Lubkowice	„	trzydzieści i dwa (32) %
„	Trościaniec	„	dwadzieścia sześć i pół (26 $\frac{1}{2}$) %

powiatu Sokalskiego na rok 1873.

gminie	Hohołów	w wysokości	trzydzieści i ośm (38) ‰
„	Ostrów	„	pięćdziesiąt i sześć (56) ‰

powiatu Trembowelskiego na rok 1874.

gminie	Boryczówka	w wysokości	trzydzieści i jeden (31) ‰
„	Tiutków	„	dwadzieścia dziewięć (29) ‰
„	Nałuże	„	trzydzieści (30) ‰
„	Zazdrość	„	trzydzieści (30) ‰
„	Słobudka janowska	„	trzydzieści i cztery (34) ‰
„	Młyniska	„	trzydzieści i dwa (32) ‰

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wszystkie ustępy, tytuł i wstęp ustawy w drugim czytaniu.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie 14 gminom na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta sprawozdanie z następującym projektem do ustawy:

U S T A W A

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o zezwolenie 14 gminom na pobór dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie wydatków gminnych.

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

powiatu doliniańskiego na rok 1873, 1874, 1875 i 1875:

gminie	Debelówka	w wysokości:	pięćdziesiąt dwa i pół (52½) ‰
„	Engelsberg	„	dziewięćdziesiąt dziewięć (99) ‰
„	Jaworów	„	trzydzieści sześć i pół (36½) ‰
„	Kniażołuka	„	dwadzieścia dziewięć i pół (29½) ‰
„	Lolin	„	dziewięćdziesiąt jeden i pół (91½) ‰
„	Maksymówka	„	pięćdziesiąt i pół (50½) ‰
„	Newoszyn	„	dziewięćdziesiąt i dziewięć (99) ‰
„	Słobudka dolińska	„	trzydzieści dziewięć i pół (39½) ‰
„	Spas	„	czterdzieści i pół (40½) ‰
„	Tołuków	„	siedmdziesiąt siedm i pół (77½) ‰
„	Teresówka	„	dziewięćdziesiąt i dziewięć (99) ‰
„	Turza gniła	„	pięćdziesiąt (50) ‰

powiatu horodeńskiego na rok 1874:

gminie Okno w wysokości dwadzieścia i siedm (27) ‰

na rok 1874, 1875 i 1876.

Probabin w wysokości czterdzieści trzy i pół (43½) ‰

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wszystkie ustępy, tytuł i wstęp ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu.

Izba uchwała, ażeby następujące projekty do ustaw wniesione zostały wprost do drugiego czytania bez drukowania.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta następujący projekt ustawy:

U S T A W A

z dnia obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem o zezwolenie gminie Huciska powiatu Bialskiego na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Gminie Huciska powiatu Bialskiego pozwala się pobierać przez lat trzy to jest w roku 1874, 1875 i 1867 na pokrycie wydatków gminnych dodatek gminny do wszystkich podatków bezpośrednich bez dodatków nadzwyczajnych w wysokości dziewięćdziesiąt (90) %

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba uchwała cały projekt ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta następujący projekt ustawy:

U S T A W A

z dnia obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z wielkim Księstwem Krakowskiem, o zezwoleniu gminom: Posada Sanocka, Zawadka ad Bukowsko, Klimkówka i Jaśliśka pow. Sanockiego, na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich, na pokrycie potrzeb gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się pobierać w r. 1874 dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych, następującym gminom powiatu Sanockiego:

gminie Posada sanocka w wysokości trzydzieści jeden (31) %

gminie Zawadka ad Bukowsko w wysokości czterdzieści sześć i pół (46 ½) %

gminie Klimkówka w wysokości czterdzieści i sześć (46) %

gminie Jaśliśka w wysokości czterdzieści i pięć (45) %

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba uchwała cały projekt ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta następujący projekt ustawy:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminom Międzybrodzie Kiebiernickie i Bujaków, powiatu Bialskiego, i Gminie Czudca, powiatu Rzeszowskiego, na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się pobierać dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich, bez dodatków nadzwyczajnych następującym gminom:

gminie Międzybrodzie kobiern., powiatu Bialskiego w r. 1874 w wysokości pięćdziesiąt dziewięć (59) %

gminie Bujaków, powiatu Bialskiego w r. 1874 w wysokości osmdziesiąt i jeden (81) %

gminie Czudca, powiatu Rzeszowskiego w r. 1873 i 1874 w wysokości pięćdziesiąt i pięć (55) %

W ogólnej rozprawie nikt głosu nie żąda. Izba uchwała cały projekt ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta następujący projekt ustawy:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie miasta Brodów na pobór dodatku w wysokości 80% do podatku konsumcyjnego od gorących napojów i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się gminie miasta Brodów pobierać przez lat sześć, począwszy od 1. stycznia 1874 dodatek gminny od gorących napojów i od piwa w wysokości 80 % (ośmdziesiąt od sta).

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba uchwała cały projekt ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu.

Sprawozdawca p. Skwarczyński czyta następujący projekt ustawy:

U S T A W A

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie Tyczyna powiatu Rzeszowskiego, na pobór opłat od napojów spirytusowych wprowadzanych w obręb tego miasteczka w temże wyrabianych i spożybowanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Megó królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Gminie Tyczyna powiatu Rzeszowskiego pozwala się pobierać w roku 1874 od napojów spirytusowych wprowadzanych w obręb tej gminy w teje wyrabianych i spożybowanych następnie opłaty:

od masy szumówki 8 ct.

od masy słodzonych wódek, araku lub okowity 12 ct.

od niższo-austryjackiego wiadra piwa 50 ct.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba uchwała projekt ustawy bez rozprawy w drugim czytaniu.

Następnie postanawia Izba przystąpić do trzeciego czytania bez czytania wszystkich powyższych ustaw o poborze dodatków gminnych i uchwała takowe w trzecim czytaniu.

Sekretarz Wereszczyński czyta następujący wniosek naglący p. Czerkawskiego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby u c. k. Rządu stosowne poczynił kroki, aby prawo polskie i jego historia obok prawa niemieckiego było przedmiotem obowiązkowym ścisłego egzaminu prawnohistorycznego dla uczniów uniwersytetów we Lwowie i w Krakowie.“

Izba uznaje nagłość wniosku a wnioskodawca uzasadnia swój wniosek, poczem Izba uchwała takowy.

Posel Szczepański ogłasza rezultat skrytygium z wyboru jednego zastępcy członka Wydziału krajowego dla hr. Badeniego. Wybrany został p. Łoś bezwzględną większością głosów. Marszałek zarządza wybór drugiego zastępcy członka Wydziału krajowego dla p. Skwarczyńskiego.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Gniewosza w sprawie układania budżetów i zamknięć rachunkowych z funduszów krajowych.

Sprawozdawca p. Zyblikiewicz zdaje ustnie sprawę i wnosi, ażeby Izba uważała wniosek p. Gniewosza za załatwiony uchwałą nad zamknięciem rachunków zapadłą i przeszła nad tym przedmiotem do porządku dziennego. Posel Gniewosz przemawia przeciw wnioskowi komisji i stawia następujący wniosek:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłej sesji przedłożył projekt instrukcyi regulującej rachunkowość i administracyjną kontrolę zarządu funduszów krajowych.“

Wniosek ten został dostatecznie poparty.

Po przemówieniu p. Grossa przeciw wnioskowi p. Gniewosza Izba uchwała zamknięcie rozprawy i wysłuchanie wszystkich posłów do głosu zapisanych.

Po el Grocholski wnosi, ażeby wniosek p. Gniewosza traktowany był jako samoistny.

Posel Wereszczyński sprzeciwia się temu wnioskowi a sprawozdawca popiera wniosek p. Grocholskiego. Posel A. Sapięha podnosi wniosek p. Gniewosza jako naglący. Izba uznaje wniosek p. Gniewosza samoistnym i odrzuca nagłość. Po przemówieniu pp. Krzczunowicza, L. Wodzieckiego

i sprawozdawcy Izba uchwała wniosek komisji. P. Gniewosz zabiera głos dla sprostowania faktycznego a po nim w tym samym celu sprawozdawca komisji p. Zyblikiewicz.

Posel Hoszard ogłasza rezultat skrytynium z wyboru drugiego zastępcy członka Wydziału krajowego. Wybrany został p. Czaykowski absolutną większością głosów.

Marszałek odracza posiedzenie o godzinie 3. do godziny 6. wieczorem.

Dalszy ciąg posiedzenia o godzinie 6¹/₂ wieczór.

Komisarz rządowy odpowiada na interpelację p. ks. Zaklińskiego i towarzyszy, na interpelację p. Fecaka i towarzyszy, uareszcie na interpelację p. Czerkawskiego i towarzyszy.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie wniosku p. Mayera, Chrzanowskiego, Szujskiego o utworzeniu szkoły górniczej i inżyniersko-budowniczej.

Sprawozdawca p. Chrzanowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Wzywa się c. k. rząd o przedsięwzięcie odpowiednich kroków celem utworzenia w Krakowie z tamiecznego instytutu technicznego, szkoły budowniczo-inżynierskiej i szkoły mechaniki a następnie szkoły górnictwa.

2) Uchwałą powyższą zostaje zarazem załatwioną petycja rady miejskiej krakowskiej podana 12. t. m.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje drugie czytanie wniosku p. Pawlikowa o zaprowadzeniu języka ruskiego jako wykładowego w gimnazjum akademickiem.

Sprawozdawca p. Szujski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący projekt ustawy i uchwały:

U S T A W A

zmieniająca ustęp drugi artykułu V. ustawy z dnia 22. czerwca 1867, N. 13. d. u. k. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich, królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Ustęp 2. artykułu V. ustawy z dnia 22. czerwca 1867, N. 13. D. u. k. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem w dotychczasowem brzmieniu:

„a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego, tudzież w czterech niższych klasach gimnazjum akademickiego we Lwowie.“

znosi się i ma na przyszłość opiewać jak następuje:

a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego. Nadto w całym Gimnazjum akademickiem we Lwowie ma być zaprowadzony stopniowo język ruski jako wykładowy. Zmiana ta ma się skutecznąć w ten sposób, że z pierwszym kursem szkolnym po ogłoszeniu niniejszej ustawy, język ruski wprowadzonym będzie jako wykładowy do klasy piątej, a z każdym następującym rokiem szkolnym o jedną klasę wyżej aż stanie się językiem wykładowym w całym pomienionem gimnazjum.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

U C H W A Ł A

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

„Wzywa się Wysoki Rząd, aby założył we Lwowie drugie gimnazjum z językiem wykładowym polskim“.

W rozprawie ogólnej p. Chrzanowski przemawia przeciw wnioskowi komisji i stawia następujący motywowany wniosek przejścia do porządku dziennego:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

„Sejm zważając, że we Lwowie jest tylko jedno gimnazjum w którym nauki we wszystkich klasach są wykładane w języku polskim, a to nie może już teraz objąć młodzieży pragnącej słuchać wykładu nauk w ojczystym a wykształconym naukowo języku, chociaż w drugim gimnazjum lwowskim, tak zwanem akademickim, są także w czterech wyższych klasach wykładane nauki w języku polskim; zważając dalej, że wobec takiego stanu rzeczy wyrządzonoby krzywdę większej części uczącej się młodzieży a szkodę nauce przez usunięcie języka polskiego jako wykładowego w wyższych czterech klasach gimnazjum akademickiego; zważając wreszcie, że jeżeli rodzice uczącej się młodzieży uznają potrzebę i korzyść dla niej z zaprowadzenia języka ruskiego do wykładu nauk w wyższych klasach gimnazjalnych, żądanie ich może być zaspokojone nawet przy obowiązujących dzisiaj postanowieniach ustawy o języku wykładowym w szkołach średnich; — z tych powodów przechodzi do porządku dziennego nad wnioskiem posła Pawlikowa“.

Wniosek ten został dostatecznie poparty.

Za wnioskiem komisji przemawiają pp. Sawczyński i ks. Kaczała, poczem Izba uchwała zamknięcie rozprawy i wybór generalnego mowcy. Za wnioskiem komisji zapisani do głosu pp. Skwarczyński, Kowalski, A. Sapięha i Czerkawski a przeciw wnioskowi komisji p. Chrzanowski. P. Czerkawski zabiera głos co do formalnego traktowania, po nim przemawia p. A. Sapięha jako mowca generalny za wnioskiem komisji.

Po przemówieniu p. Chrzanowskiego i sprawozdawcy komisji Izba uchyła wniosek posła Chrzanowskiego.

W szczegółowej rozprawie uchwała Izba pierwszy artykuł ustawy.

Posel Chrzanowski stawia następującą poprawkę i wniosek do uchwały:

Art. II.

Ustęp *d* art. V. tejże ustawy z d. 22. czerwca 1867 o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich, znosi się w teraźniejszym jej brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

d) W gimnazjum II. lwowskim, w którym dotychczas język niemiecki był wykładowym zaprowadza się stopniowo język polski, a to w ten sposób, że w cztery lata po ogłoszeniu ustawy niniejszej język polski ma być wykładowym dla wszystkich przedmiotów obowiązkowych we wszystkich klasach. W niższym realnem gimnazjum brodzkiem pozostaje język niemiecki wykładowym aż do dalszego postanowienia.

U C H W A Ł A

Wysoki Sejm raczy uchwalić: „Wzywa się c. k. Rząd, aby założył we Lwowie drugie gimnazjum z językiem wykładowym polskim, przeto wysoki rząd umożliwiłby zarazem zaprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego we wszystkich klasach gimnazjum akademickiego we Lwowie.“

Poprawka ta została dostatecznie popartą. Posel Skwarczyński stawia na wypadek uchylenia poprawki p. Chrzanowskiego następującą poprawkę:

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w życie równocześnie z założeniem we Lwowie drugiego gimnazjum z językiem wykładowym polskim.“

Izba nie popiera tej poprawki. Po przemówieniu p. Kowalskiego Izba uchwała zamknięcie dyskusji i wybór generalnych mowców. Za wnioskiem komisji zapisani do głosu pp. Adam Sapięha i Kaczała a za poprawką p. Chrzanowskiego, pp. Chrzanowski i Golejowski. Po przemówieniu generalnych mowców pp. Kaczały i Chrzanowskiego tudzież sprawozdawcy komisji, Izba uchyla poprawkę p. Chrzanowskiego i uchwała artykuł II. tytuł i wstęp ustawy według wniosku komisji w drugim czytaniu. Uchwaliwszy następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, Izba przyjmuje całą ustawę w trzecim czytaniu a następnie wniesiony przez komisję projekt uchwały.

Następuje drugie czytanie wniosku p. Pawlikowa o zaprowadzenie języka ruskiego jako wykładowego w głównej wzorowej szkole tak zwanej grec. katol. we Lwowie.

Sprawozdawca p. Chrzanowski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji:

Sejm uchwalić raczy:

„Sejm przechodzi do porządku dziennego nad wnioskiem p. Pawlikowa żądającym orzeczenia przez wysoki Sejm, iż język ruski ma być wykładowym w jednej ze szkół ludowych we Lwowie.“

P. Pawlikow przemawia przeciw wnioskowi komisji i podnosi pierwotny swój wniosek. Po przemówieniu p. Czerkawskiego w obronie wniosku komisji Izba uchwała zamknięcie dyskusji i wybór generalnego mowcy. Do głosu zapisani pp. Antoniewicz, Kowalski i Zakliński przeciw wnioskowi komisji. Po przemówieniu generalnego mowcy p. Kowalskiego i sprawozdawcy Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie sprawozdania w przedmiocie wykupna prawa propinacyi.

Poseł Zakliński żąda zamknięcia sesji. Posłowie Zyblikiewicz i Tyszkowski sprzeciwiają się temu żądaniu a książę Marszałek przechyla się na ich stronę.

Sprawozdawca komisji p. Madejski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji:

Komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy

1. Nad projektem Wydziału krajowego o wykupnie prawa propinacyi przejść do porządku dziennego.

2. Uchwalić załączoną ustawę o zniesieniu wyłączności prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów propinacyjnych.

3. powziąć uchwały I. i II: w związku z powyższą będące.

U S T A W A

o zniesieniu wyłączności prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów propinacyjnych
z dnia . . . obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Dział I.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Wyłączność prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów, służąca z tytułu prawa propinacyi właścicielom dóbr tabularnych, lub innym osobom bądź pojedynczym bądź zbiorowym, ma być zniesioną za odpowiednem wynagrodzeniem.

§. 2.

Opłaty konsumcyjne przez gminy pobierane od wyrobu i wprowadzenia gorących napojów pozostają nienaruszone.

§. 3.

Opłaty w niektórych miastach na rzecz gminy z tytułu prawa propinacyi pobierane od wyrobu i wprowadzenia trunków od konsensów na wyszynki, i za pozwolenie zakładania fabryk wyrabiających trunki pozostają nienaruszone; lecz od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy o zniesieniu wyłączności prawa wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych będą nadal pobierane jako wpłaty konsumcyjne, lub jako opłaty za dozór policyjny.

§. 4.

Za utratę wyłączności prawa wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych otrzymają uprawnieni wynagrodzenie obliczone według postanowień §§. 12. i 17.

§. 5.

Fundusz wynagrodzenia powstaje:

- a) z opłat składanych przez właścicieli propinacyi na umorzenie kapitału wynagrodzenia; (§. 24.)
- b) z opłaty zaprowadzić się mającej od konsumcyi gorących napojów propinacyjnych na czas, dopóki umorzenie kapitału wynagrodzenia w całym kraju nie nastąpi.
- c) z opłat od wyszynku słodzonych wódek, rosolisów, likierów, rumu, araku i t. p., wykonywanego na podstawie konsensów przemysłowych udzielonych czy to przed, czy po wejściu w życie ustawy niniejszej.

§. 6.

Dopokąd kapitał wynagrodzenia w całym kraju umorzony nie będzie, uprawnieni pozostaną w używaniu prawa wyłącznego wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych w całej onego rozciągłości.

Po przeprowadzeniu umorzenia kapitału wynagrodzenia w całym kraju, prawo wyrobu trunków propinacyjnych stanie się przedmiotem wolnego przemysłu, prawo wyszynku zaś przedmiotem przemysłu koncesyjonowanego.

Każdy jednak właściciel dóbr tabularnych lub miejscowości, w których ustała wyłączność prawa wyszynku trunków propinacyjnych w skutek niniejszej ustawy, ma z tytułu tego prawo do konsensu na jeden wyszynk w całym obrębie każdej z tych miejscowości, w których prawo propinacyi wykonywał.

Dział II.**O wynagrodzeniu.**

§. 7.

Zgłoszeniu.

Mający prawo do wynagrodzenia, winien zgłosić się na piśmie do komisji krajowej (§. 11.) w nieprzekraczalnym terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

§. 8.

Niezgłoszenie się w powyższym terminie pociąga za sobą dla uprawnionego utratę prawa do wynagrodzenia. W takowym razie nie opłaca on procentów na umorzenie kapitału wynagrodzenia ani na koszt administracyi

(§. 24.), a po umorzeniu kapitału wynagrodzenia w całym kraju traci zarówno jak inni uprawnieni wyłączność prawa wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych.

§. 9.

*Komisyc przyznające
wynagrodzenie.*

Dla obliczenia wynagrodzenia ustanowione będą komisye powiatowe i komisya krajowa we Lwowie. Zakres działania komisji powiatowej obejmuje cały obszar powiatu.

§. 10.

Komisya powiatowa składa się z przełożonego politycznej władzy powiatowej, lub tegoż zastępcy, jako przewodniczącego i z dwóch członków, z których jednego mianuje Wydział powiatowy, a drugiego Wydział krajowy z pomiędzy uprawnionych. Tym samym sposobem mianowany będzie zastępca dla każdego członka komisji.

Uchwały w komisji zapadają bezwzględną większością głosów.

Członkowie komisji powiatowej mianowani przez Wydział krajowy, i przez Wydziały powiatowe pobierać będą za czas urzędowania dyety po 3 złr. w. a. dziennie, i wynagrodzenie kosztów podróży po 1 złr. w. a. za milę.

Członkowie komisji powiatowej mianowani przez Wydział krajowy i przez Wydziały powiatowe złożą w ręce przewodniczącego komisji krajowej lub jego delegowanego przyrzeczenie: „że przy poruczonych im czynnościach obowiązki swoje wypełniać będą sumiennie, wedle najlepszej wiedzy i przekonania.“

§. 11.

Komisya krajowa składa się z. c. k. Namiestnika lub delegowanego przezeń zastępcy jako przewodniczącego i z sześciu członków.

Dwóch mianuje Namiestnik z pomiędzy radców Namiestnictwa, dwóch mianuje Prezydent wyższego Sądu krajowego we Lwowie z grona radców tego Sądu, a dwóch wybiera Wydział krajowy z grona swojego.

Członkowie komisji krajowej mają zastępców w ten sam sposób mianowanych lub obranych.

W razie powołania do czynności wstępują zastępcy w prawa i obowiązki członków.

Do powzięcia uchwały niezbędną jest obecność przewodniczącego i przynajmniej czterech członków. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

Członkowie komisji krajowej nie pobierają żadnego wynagrodzenia.

§. 12.

*Wymiar
wynagrodzenia.*

Podstawą do obliczenia wynagrodzenia za utratę wyłączności prawa wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych stanowi czysty dochód z prawa wyszynku; propinacyjne prawo wyrobu nie wchodzi w szacunek wynagrodzenia.

Obliczenie wynagrodzenia nastąpi na podstawie zeznania przez uprawnionych w tym celu złożonego. Zeznanie to ma oznaczać ubytek w dochodach propinacyjnych w skutek zniesienia wyłączności prawa propinacyjnego.

Wynagrodzenie to jednak nie może być wyższe od sumy, jaka wypadnie z obrachowania, jeżeli pomnoży się 15 razy przeciętny dochód czysty z propinacyjnego prawa wyszynku, przyjęty do wymiaru podatku dochodowego w ostatnich sześciu latach przed prawomocnością niniejszej ustawy.

Jeżeli podatek dochodowy wymierzony był od dochodu z prawa wyszynku w połączeniu z innymi dochodami, jak n. p. z dochodem z młyna, cegielni, zajazdu i t. p., orzeknie komisya na podstawie fasyi, lub gdyby fasye nie wykazywały każdego dochodu z osobna na podstawie szczegółowych dochodzeń, ile w ogólnej kwocie dochodu mieści się innych dochodów, a ile pozostaje jako dochód z propinacyjnego prawa wyszynku.

Gdzie przy wymierzaniu podatku dochodowego od dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku nie uwzględniono i nie potrącono czynszu za budynki dodane do wykonywania wyszynku, albo za dodane dzierżawcy lub szynkarzowi pola, pastwiska, ani też wartości jakichkolwiek innych dodatków, orzeka komisya na podstawie szczegółowych dochodzeń, o ile dodatki te skompensowane są wzajemnymi dodatkami, które dodawał właścicielowi dzierżawca lub szynkarz, a które nie były doliczone do dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku przy wymiarze podatku od tego prawa. W przeciwnym razie zaś orzeka komisya, ile z tego tytułu potrącić należy od czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku, przyjętego za podstawę wymierzenia podatku. Od oznaczonego w ten sposób istotnego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku, należy potrącić bezpośrednio podatek ze wszelkimi dodatkami od tego dochodu opłacany, obliczony wedle przecięcia z ostatnich lat sześciu przed prawomocnością niniejszej ustawy.

§. 13.

*Postępowanie przy
wymiarze wynagro-
dzenia.*

Zgłoszenia wniesione w myśl postanowienia §. 7. tej Ustawy udziela komisya krajowa komisji powiatowej do przeprowadzenia postępowania.

§. 14.

Komisya powiatowa po zawiadaniu osób, które wniosły zgłoszenia, i wysłuchawszy wniosków przez nich przedstawianych, wysledza z urzędu stosownie do postanowień §. 12. czysty dochód z propinacyjnego prawa wyszynku. Na podstawie zeznań przez uprawnionych złożonych i na podstawie dochodzenia przeprowadzonego oznacza komisya pow. wysokość wynagrodzenia, i wręcza wyrok indemnizacyjny każdej stronie interesowanej.

§. 15.

Od tego wyroku może każda strona interesowana odwołać się do komisji krajowej.

Rekurs wniesionym być winien do komisji powiatowej w nieprzekraczalnym terminie dni 30 od dnia, w którym wyrok odwołującemu się wręczonym został. Komisya powiatowa przedkłada wniesiony rekurs komisji krajowej, i dołącza akta rozprawy indemnizacyjnej.

Komisya krajowa rozpoznaje całą sprawę, zarządza w razie potrzeby dochodzenia uzupełniające i wydaje z wyłączeniem wszelkiego dalszego odwołania się, jakoteż drogi prawa ostateczny wyrok o wysokości wynagrodzenia.

§. 16.

Komisye powiatowe czuwają nad prawomocnością wyroków indemnizacyjnych przez się wydanych, i uwiadamiają komisję krajową o zaszczej prawomocności takowych.

Komisye powiatowe równie jak komisya krajowa przesyłają Wydziałowi krajowemu z urzędu odpisy prawomocnych wyroków indemnizacyjnych przez się wydanych.

Certyfikata.

§. 17.

Na prawomocnie ustanowiony kapitał wynagrodzenia wyda komisya krajowa uprawnionemu certyfikat bezprocentowy opiewający na majątność tabularną lub na miejscowość, w której wyłączność propinacyjnego prawa wyrobu i wyszynku zniesioną zostaje, z wymienieniem sumy kapitału wynagrodzenia.

§. 18.

Równocześnie z wydaniem uprawnionemu certyfikatu na kapitał wynagrodzenia wyda mu komisya krajowa certyfikat drugi na wyłączny wyrób i wyszynk napojów propinacyjnych w całym obrębie tych miejscowości, w których prawo propinacyi dotychczas wykonywał, na czas dopóki kapitał wynagrodzenia w całym kraju umorzonym nie będzie.

§. 19.

W certyfikatach tych (§. 18.) wydawanych uprawnionym, którzy swoje prawo propinacyi wykonywali na wsi, oznaczone będą karczmy i szynki do wykonywania prawa wyszynku, a uprawnionym nie wolno bez pozwolenia komisji krajowej nowych karczem lub szynków otwierać albo zmieniać miejsca już istniejących.

§. 20.

Udzielenie pozwolenia na otwieranie nowych lub zmianę miejsca dawnych karczem czy szynków nie może nastąpić jak tylko za poprzedniem zbadaniem potrzeby miejscowej i za powzięciem zdania tak miejscowej gminy jak i sąsiednich uprawnionych.

§. 21.

*Przekazywanie
przyznanego
wynagrodzenia.*

Kapitał wynagrodzenia wstępuje pod względem praw rzeczonych w miejsce zniesionej wyłączności prawa wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych—prawa trzecich zatem równie jak prawa wierzycieli hipotecznych pozostają nienaruszone.

§. 22.

Jeżeli prawo propinacyi było przynależnością nieruchomości będącej przedmiotem ksiąg tabularnych (hypotecznych) lub też samodzielnie stanowiło przedmiot tych ksiąg, udziela komisya powiatowa z urzędu wyroki indemnizacyjne po zasądzeniu prawomocności takowych (§. 16) stwierdzając tę okoliczność Sądowi tabularnemu, który również z urzędu uwidocznia w księgach tabularnych, jakie wynagrodzenie wstąpiło w miejsce zniesionego prawa wyłącznego wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych.

§. 23.

Przy tabularnem oddzieleniu od nieruchomości, przy odpisywaniu, przekazywaniu i wypłacie kapitału wynagrodzenia za zniesioną wyłączność propinacyjnego prawa wyrobu i wyszynku, będącego przedmiotem ksiąg tabularnych, zastosowują się analogicznie przepisy ces. patentu z dnia 8. listopada 1853. (L. 237 Dz. ust. P.)

Należytości na wynagrodzenie przekazywane, obliczają się według obowiązujących przepisów na walutę austryacką; wypłacone zaś będą stosownie do orzeczenia sądowego atoli dopiero po wylosowaniu certyfikatu wynagrodzenia.

Dział III.

O funduszu wynagrodzenia.

§. 24.

Fundusz wynagrodzenia.

Na fundusz wynagrodzenia opłacają uprawnieni corocznie, jak długo kapitał wynagrodzenia wypłacony im nie będzie, jeden i pół od sta od przyznanego kapitału wynagrodzenia; po wypłaceniu wynagrodzenia płacić będą uprawnieni corocznie cztery od sta od wypłaconego im kapitału, a to aż do umorzenia wynagrodzenia w całym kraju.

Oprócz tego opłaca każdy uprawniony na koszt administracji corocznie pewien procent od przyznanego mu kapitału wynagrodzenia. Procent ten oznacza w miarę potrzeby komisya krajowa, nie może on jednak rocznie przenosić pół od sta od przyznanego kapitału wynagrodzenia.

Wszystkie te opłaty uiszczają uprawnieni w ratach półrocznych z góry w terminach przez Wydział krajowy oznaczyć się mających.

§. 25.

Opłaty od konsumpcyi napojów propinacyjnych na fundusz wynagrodzenia przeznaczone (§. 5.) mają być nałożone w takiej wysokości, aby razem czyniły rocznie przynajmniej jeden od sta od sumy kapitału wynagrodzenia w całym kraju. Opłaty od wyszynku słodzonych wódek, rosolisów, likierów ustanawia się w miejscowościach liczących nie więcej jak 5000 mieszkańców na 40 złr. rocznie; w miejscowościach z ludnością od 5000 do 12.000 mieszkańców na 60 złr. rocznie, we wszystkich zaś miejscowościach z ludnością nad 12.000 mieszkańców na 100 złr. rocznie bez różnicy, czy wyszynk jest wykonywany jako samoistna przemysłowość, czy też jako akcesoryum innej przemysłowości.

§. 26.

Wszystkie do funduszu wynagrodzenia wpływające kwoty winny być korzystnie fruktyfikowane, a dochód stąd wynikający równie jak nadwyżka pozostała z opłat uiszczanych przez uprawnionych na koszt administracji obracane być mają na pomnożenie funduszu wynagrodzenia. (§. 30.)

§. 27.

Funduszem wynagrodzenia zarządza Wydział krajowy.

§. 28.

Należytości coroczne w §§. 24 i 25 wymienione pobierane będą przez te same władze i ściągane za pomocą tych samych środków, jak dodatki do podatków na potrzeby krajowe.

§. 29.

Splacanie wynagrodzenia.

Splata wynagrodzenia następuje w ten sposób, iż co pół roku odbywa się według planu umorzenia losowanie certyfikatów uprawnionym wydanych. (§. 17.)

Certyfikaty wylosowane, będą w trzy miesiące po wylosowaniu wypłacone w pełnej imiennej wartości gotowemi pieniędzmi.

§. 30.

Jeżeli posiadacze certyfikatów najpóźniej na dni 14 przed terminem losowania zaofiarują Wydziałowi krajowemu pewne ustępstwo z przyznanego im kapitału wynagrodzenia, natenczas z pominięciem losowania mogą

te certyfikaty przed innemi być wypłacone, których posiadacze dla przyspieszenia im wypłaty opuszczają funduszowi wynagrodzenia ze swojej należności najwyższy procent. (§. 23.)

Między ofiarującymi ten sam procent rozstrzyga los. Jeżeliby przez zaspokojenie wszystkich w tym celu zgłoszonych certyfikatów cała na umorzenie wynagrodzenia przypadająca kwota wyczerpaną nie była, lub jeżeliby podobnego oświadczenia wcale nie wniesiono, pozostała reszta, albo też cała kwota na ten cel przeznaczona, użytą zostanie w drodze losowania na wykupienie certyfikatów w pełnej imiennej wartości.

Jeżeliby przy którym terminie losowania cała na umorzenie przeznaczona kwota obróconą była na wykupienie certyfikatów w sposobie powyższym zgłoszonych, to w następującem półroczu losowanie certyfikatów bezwzględnie odbyć się powinno.

§. 31.

Wydział krajowy orzeka w każdym pojedynczym wypadku, czyli certyfikat, na którego pełną spłatę nie wystarcza pozostający w tem półroczu fundusz, w zupełności wypłaconym być może, czyli też tylko częściowa spłata uiszczoną będzie.

W tym ostatnim wypadku wydaje Wydział krajowy nowy certyfikat na niewypłaconą resztę.

§. 32.

Losowanie certyfikatów odbywa się publicznie, a wynik takowego do powszechnej wiadomości podawanym być ma.

§. 33.

Należności w kapitale z certyfikatów nie podniesione w przeciągu trzydziestu lat od dnia, w którym podniesione być mogły, ulegają zadawnieniu.

Dział IV.

Postanowienia dodatkowe.

§. 34.

Instrukcje dla komisji wymierzających wynagrodzenie, równie jak wszelkie inne instrukcje do przeprowadzenia czynności tą ustawą wskazanych wydaje komisya krajowa.

§. 35.

Władze rządowe i autonomiczne winne udzielać pomocy swej i wszelkich wyjaśnień organom tą ustawą do przeprowadzenia jej powołanym.

§. 36.

Z dniem ukończenia operacji umorzenia kapitału wynagrodzenia w całym kraju ustaje ważność certyfikatów na wyłączny wyrób i wyszynk trunków propinacyjnych uprawnionych w myśl §§. 18 i 19 wydanych.

§. 37.

Nadwyżka funduszu wynagrodzenia pozostająca po całkowitem umorzeniu kapitału wynagrodzenia w całym kraju przechodzi na fundusz krajowy.

§. 38.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową stanowiącą o uwolnieniu wynagrodzenia za zniesienie wyłączności propinacyjnego prawa wyrobu i wyszynku uprawnionym przyznanego, jakoteż wszelkich z tem

w związku będących wypłat, czynności, podań, dokumentów, wpisów i wypisów tabularnych, orzeczeń i t. p. od stempł, podatków państwowych i w ogóle jakichkolwiek należności rządowych.

§. 39.

Wykonanie niniejszej Ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

U c h w a ł a I.

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd o przedstawienie Radzie Państwa wniosku do ustawy:

1. aby wynagrodzenie za zniesienie wyłączności propinacyjnego prawa wyrobu i wyszynku uprawniionym należące, certyfikaty im wydane, opłaty na umorzenie wynagrodzenia uiszczane, uwolnione były od stempł, podatków państwowych i w ogóle od wszelkich należności rządowych;

2. aby wszelkie z wynagrodzeniem za zniesienie wyłączności prawa wyrobu i wyszynku, a mianowicie z wymiarem, przekazaniem i wypłatą tego wynagrodzenia w związku będące podania, protokoły, dokumenta, wpisy hipoteczne, wyroki, przekazy sądowe i inne pisma lub czynności sądów, komisyj powiatowych, komisji krajowej, jakoteż wszystkich innych władz, wolne były od stempł, od należności bezpośrednich, od opłat depozytowych i w ogóle od wszelkich należności rządowych.

U c h w a ł a II.

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd o stosowne zarządzenie: aby postanowienia względem zabezpieczenia propinacyjnego prawa wyszynku przez umorzenia kapitału wynagrodzenia w całym kraju jak najściślej były wykonywane.

P. Zakliński zabiera głos co do formalnego traktowania i żąda ponownie zamknięcia sesji.

Marszałek podaje to żądanie pod decyzję Izby, która nie zgadza się na zamknięcie.

Zaczyna się rozprawa ogólna nad wnioskiem komisji.

P. Tyszkowski wnosi odesłanie projektu komisji do Wydziału krajowego z poleceniem, ażeby go zbadał i na przyszłej sesji przedłożył stosowne wnioski. Wniosek ten został poparty. Po przemówieniu p. Torosiewicza p. Krzczunowicz stawia następujący dostatecznie poparty:

Wniosek naglący.

Zważywszy, że wys. Sejm w tym ostatnim dniu sesji mając wiele innych przedmiotów na porządku dziennym, nie jest w stanie przedyskutować i uchwalić obszernej ustawy o wykupnie prawa propinacyi, wnosimy, ażeby wys. Sejm uchwalił:

I. przejść do porządku dziennego nad projektem do ustawy wniesionym przez komisję:

II. przyjąć załączone zasady prawa wykupna propinacyi;

III. wezwać c. k. Rząd, ażeby projekt do ustawy o wykupnie prawa propinacyi, wypracowany na podstawie zasad powyższych, przedłożył Sejmowi na najbliższej sesji.

Zasady wykupna prawa propinacyi.

§. 1.

Wyłączność prawa wyrobu i wyszynku gorących napojów, służąca z tytułu prawa propinacyi właścicielom dóbr tabularnych lub innym osobom bądź pojedynczym, bądź zbiorowym, ma być zniesiona za odpowiedniem wynagrodzeniem.

§. 2.

Kapitał wynagrodzenia wymierzony będzie na podstawie przeciętnego rocznego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku, który to dochód ma być wysledzony z ostatnich lat 6 i z kapitalizowany pomnożeniem przez 12.

§. 3.

Fundusz wynagrodzenia powstaje:

- a) z opłat składanych od właścicieli propinacyi;
- b) z opłat innych, a w szczególności z opłat rocznych od wyszynku gorących trunków wykonywanego na podstawie konsensów, udzielanych osobom niemającym prawa propinacyi i z opłat jednorazowych od powstających nowych gorzelń i browarów, zakładanych przez osoby, które nie miały prawa propinacyi.

§. 4.

Wyrób trunków propinacyjnych staje się z dniem wejścia w życie ustawy przedmiotem wolnego przemysłu.

§. 5.

Przez 25 lat, licząc od dnia w którym kapitał wynagrodzenia w całym kraju będzie uprawnionym przyznany, pozostaną dotychczasowi właściciele propinacyjnego prawa wyszynku w posiadaniu tego prawa w całej onego rozciągłości.

§. 6.

Na fundusz umorzenia będzie każdy posiadacz prawa propinacyi składać rocznie 2% od kapitału wynagrodzenia mu przyznanego; po wypłaceniu mu zaś tego kapitału będzie płacił 7% od tegoż aż do umorzenia kapitału wynagrodzenia w całym kraju.

§. 7.

Kapitał wynagrodzenia spłacany będzie uprawnionym kolejną wskazaną przez losowanie.

§. 8.

Mający prawo do wynagrodzenia winien zgłosić się o nie pisemnie w nieprzekraczalnym terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Niezgłoszenie się w tym terminie pociąga za sobą utratę prawa do wynagrodzenia.

Kto wskutek niezgłoszenia się utracił prawo do wynagrodzenia, pozostanie w posiadaniu propinacyjnego prawa wyszynku przez cały peryod w §. 5. wskazany, i nie będzie obowiązany do opłat wymienionych w §. 6.

§. 9.

Dopóki uprawnieni pozostaną w posiadaniu prawa propinacyi powinno być to prawo zabezpieczone stósownemi przepisami i energicznem tychże wykonaniem. Przez cały ten czas nie będą wydawane w okręgach propinacyjnych koncesye na wyszynk gorących trunków, a producentom trunków propinacyjnych nie będzie wolno sprzedawać je podrobno, lecz tylko w naczyniach pod obręczami, zawierających przynajmniej jedno niższo-austr. wiadro. Będzie także zaprowadzona straż propinacyjna, mająca atrybucye straży publicznej.

Izba uchwalwszy wziąć pod rozprawę wniosek p. Krzeczunowicza z odstąpieniem od zwykłych form regulaminu, uchwala na wniosek p. Zybliekiewicza zamknięcie rozprawy i wybór mowców generalnych. Do głosu zapisani za wnioskiem komisji pp. Wężyk i Golejowski a przeciw wnioskowi pp. Zakliński, Fruchtmann, Zybliekiewicz, Siwiec, Wolański i Laskorz. P. Wężyk przemawia jako mowca generalny za wnioskiem komisji, a p. Zybliekiewicz jako mowca generalny za wnioskiem p. Krzeczunowicza. Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchyla odraczający wniosek p. Tyszkowskiego. P. Zybliekiewicz zabiera głos co do formalnego traktowania. Izba uchwala pierwszy ustęp wniosku p. Krzeczunowicza. P. L. Wodzicki zabiera głos co do formalnego traktowania i wnosi przyjęcie en bloc reszty ustępów wniosku p. Krzeczunowicza. P. Wężyk zabiera głos co do formalnego traktowania i wnosi przyjęcie en bloc wniosku p. Krzeczunowicza z wyjątkiem ustępów, do których zapowiedziane zostaną poprawki. P. Zakliński zabiera głos co do formalnego traktowania i sprzeciwia się przyjęciu en bloc. Izba uchwala wniosek p. Wężyka.

P. Wereszczyński wnosi opuszczenie z §. 2. ostatnich słów: „pomnożeniem przez 12.“

PP. Krzczunowicz i Zyblikiewicz sprzeciwiają się temu wnioskowi. Izba uchyla poprawkę p. Wereszczyńskiego.

P. Wężyk stawia poprawkę, ażeby do §. 3. dodaną została alinea c): „z opłaty zaprowadzić się mającej od konsumcyi gorących napojów propinacyjnych na czas, dopóki umorzenie ka pitału wynagrodzenia w całym kraju nie nastąpi.“ Poprawka ta została popartą. P. Tyszkowski wnosi opuszczenie lit. a. P. Zyblikiewicz sprzeciwia się poprawkom pp. Wężyka i Tyszkowskiego. P. Tyszkowski zabiera głos dla sprostowania faktu. Izba uchyla poprawki pp. Tyszkowskiego i Wężyka a natomiast uchwala §. 3. w całości. P. Wężyk wnosi opuszczenie §. 4. Izba uchyla tę poprawkę i uchwala §. 4. bez zmiany.

Do §. 6. stawia p. Wężyk następującą poprawkę: „§. 6. Na fundusz umorzenia będzie każdy posiadacz prawa propinacyi składać rocznie pewien procent od przyznanego mu wynagrodzenia tak przed jak i po wypłaceniu kapitału.“ P. Krzczunowicz sprzeciwia się poprawce. Po przemówieniu p. Zyblikiewicza za poprawką, Izba przyjmuje takową. P. Spławiński stawia następującą popartą poprawkę do §. 8:

„Mający prawo do wynagrodzania winien zgłosić się o nie pisemnie w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Uprawniony może zrzec się prawa wynagrodzenia, o ile prawa osób trzecich nie stoją temu na przeszkodzie. Kto wskutek zrzeczenia się utracił itd. . .“

P. Zyblikiewicz popiera tę poprawkę, a Izba uchwala ją bez rozprawy.

Izba uchwala następnie resztę paragrafów zasad en bloc według wniosku p. Krzczunowicza.

Do ustępu III. powyższego wniosku p. Krzczunowicza wnosi p. Fruchtmann następującą poprawkę po słowach: „na podstawie zasad powyższych“:

„z uwzględnieniem jednak odrębnych stosunków miast, prawo propinacyi posiadających.“

Izba uchwala tę poprawkę bez rozprawy.

Izba uchwala następnie przystąpić do trzeciego czytania bez czytania i uchwala cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Sekretarz Wereszczyński czyta nagłący wniosek p. Popiela i towarzyszy w sprawie re publikowania przepisów dotyczących się opłat t. z. jura stolae. Izba nie uznaje nagłości wniosku.

Sprawozdawca p. Madejski podnosi podane powyżej projekty do uchwał komisji.

P. Grocholski sprzeciwia się wnioskowi p. Madejskiego i wnosi przejście do porządku dziennego, co Izba uchwala.

Przewodniczący komisji petycyjnej p. Czajkowski wnosi, ażeby petycje niezadowolone w Izbie przekazane zostały Wydziałowi krajowemu do ostatecznego załatwienia. Izba uchwala ten wniosek.

P. Jaworski wnosi wzięcie pod obrady sprawozdania komisji o jego wniosku w sprawie kolei drugorzędnych. P. Golejowski sprzeciwia się wnioskowi a Izba uchyla takowy.

Sekretarze Wereszczyński i J. Jasiński czytają protokół ostatniego posiedzenia, który Izba bez zarzutu przyjmuje.

Marszałek zamyka sesję przemową, zakończoną okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana. Izba wznosi ten okrzyk trzykrotnie. P. H. Wodzicki składa Marszałkowi podziękowanie w imieniu posłów. Książę Marszałek odpowiada na tę przemowę.

Koniec posiedzenia o godzinie 11 $\frac{1}{4}$.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha.

Sekretarze:

**Antoniewicz
Wereszczyński.**

Dalszy ciąg petycji

po dzień 17. stycznia 1874. do Sejmu galicyjskiego wniesionych.

216. Gmina Lipnica murowana przez posła Hoszarda o zaprowadzenie posterunku żandarmeryi w Lipnicy.
217. Woźniakowski Piotr, dyrektor teatru prowincjonalnego w Stanisławowie, przez posła Kamińskiego o subwencję.
218. Kisielka Karol, właściciel dóbr Mokrotyna, przez posła Smolkę oświadcza gotowość przyczynienia się do zaprowadzenia w życie uchwalonej szkoły leśnictwa.
219. Starasól gmina przez posła Popiela w przedmiocie restytucyi warzelnicy solnej w Starej soli.
220. Wadowice gmina miejska przez posła br. Bauma o zaprowadzenie sądu obwodowego w Wadowicach.
221. Gmina Duba starostwa Dolińskiego przez posła Pietruszewicza o prawa pobierania ropy i o zniesienie monopolu soli.
222. Julia Gromnicka, wdowa po nauczycielu szkoły głównej w Złoczowie, przez posła Sawczyńskiego o udzielenie jednorazowego wsparcia z funduszu krajowego.
223. Lesieczniki gmina przez posła Erazma Wolańskiego z przedstawieniem przeciw nakazowi c. k. Starostwa w Zaleszczykach w przedmiocie zapłacenia 614 zł. 37 $\frac{1}{2}$ ct. tytułem konkurencyi do budowy pomieszkania dla parocha.
224. Zaleszczycki Wydział powiatowy przez posła ks. Adama Sapięgę w przedmiocie zaprowadzenia gmin zbiorowych i przyznania Wydziałom władzy egzekucyjnej.

